

Alleen Thatcher
regeert
in Groot-Brittannië
pagina 4

Raadsels rond Anna
Broere
pagina 5

• Tinus Osendarp:
Berlijnse
belijdenis. pagina 14

• Van Poppel snelste
in Simpelveld.
pagina 15

• Vriesekoop gaat
haar eigen weg.
pagina 16

• Limagas tussen het peenkruid

De Limburgse Federatie organiseert
het 'Klein OLS' pagina 17

Hanoi won de oorlog en verloor
de vrede pagina 19

Stewardess mag niet te dik zijn
pagina 21

Fitnesscentrum moeilijk te vinden
Papegaaien als handelswaar pagina 23

Het industrieterrein bloeit pagina 24

• Wall Street Crash

Overzicht
radio-tv-
programma's
pag. 30 en 31

Wall Street
Crash geen
modegril
pagina 32

Openbaar Ministerie verontwaardigd Golden Ten in Landgraaf mag

door laurens schellen

LANDGRAAF - Het Openbaar Ministerie in Maastricht heeft de gemeente Landgraaf dringend gewaarschuwd voor de grote gevolgen van de onlangs in deze plaats gewijzigde Algemene Politie Verordening (APV). Doordat Landgraaf als eerste en voorsnog enige Zuidlimburgse gemeente sinds 1 maart een nieuwe, 'liberalere' gemeentelijke wetgeving hanteert, kunnen Golden Ten casino's zich er voortaan legaal en zonder problemen vestigen.

Het Maastrichtse Openbaar Ministerie, dat Golden Ten-casino's verbiedt, vreest dat door deze nieuwe verordening mogelijk een wildgroei

nees restaurant.

Krachtens de nieuwe lokale wetgeving hoeft voor 'openbare vermaken' geen speciale vergunning meer te worden aangevraagd. In de andere Zuidlimburgse gemeenten is dat op dit moment (nog) wel het geval.

Overigens wordt er in Nederland op dit moment nog steeds een juridische strijd uitgevochten over de vraag of Golden Ten (ook wel observatie-roulette genoemd) als kansspel dan wel behoudingsmiddel moet worden beschouwd. In tegenstelling tot een aantal andere arrondissementen in ons land, treedt het Openbaar Ministerie in Maastricht direct op tegen Golden Ten-casino's.

zal ontstaan van dit soort gokgelegenheden. Justitie heeft Landgraaf daarom met klem verzocht de APV op dat punt terug te draaien.

Immiddels draait het eerste casino in Landgraaf al enkele weken, in de kelderbar van een Schaesbergs Chi-

Prijsofferte aan Belgische artsen Opschudding over brief abortuskliniek

HASSELT - Tientallen Belgische artsen hebben de jongste dagen een folder met prijsofferte in de bus gekregen van de Polykliniek voor Zwangerschapsonderbreking (PZO) uit Amsterdam. In Belgische politieke kringen zorgt die 'reclame voor abortusklinieken' voor opschudding. De Nederlandse minister van justitie mag binnenkort een telefoontje van zijn Belgische collega Wathetel verwachten.

De zaak is aan het rollen gebracht door het Belgische Tweede Kamerlid Gerolf Annemans van het Vlaams Blok, een kleine extreemrechtse partij die er op het ethische vlak erg conservatieve denkbeelden op na houdt. Annemans wil van minister Wathetel weten of het verspreiden van de Nederlandse folder in België wettelijk is toegestaan. De

minister is het antwoord op die vraag alsnog schuldig gebleven. Hij wil zich eerst 'grondig informeren' en heeft er al op gewezen dat een eventuele bestraffing een zaak van justitie is. Hij heeft wel al verklaard eerderdaags het probleem te zullen doorpraten met zijn Nederlandse collega.

In België is abortus nog steeds strafbaar, maar momenteel heerst er een nogal hypocriete situatie. De socialisten in het nieuwe kabinet willen een legalisering, maar de christendemocraten en de Volksunie blijven zich daartegen verzetten. Anderzijds wil de liberale oppositie de socialistische steunen. Als typisch Belgisch compromis is bij de kabinetvorming vooropgezet dat er voorlopig geen wetswijziging komt, maar dat justitie gevraagd wordt niet op te treden tegen overtredingen van het abortusverbod.

(ADVERTENTIE)

Harlekijn's Babyland

Ook de beste babyspecialzaak
ruimt wel eens op. Is dat bidden!
Maar liefst meer dan 1.000 vierkante meter met:
positiekleding, kinderstoelen, kinderkamers,
campingbedjes, reiswiegens, uitzetten,
autostoelen, babykleding (t/m maat 98),
kado-artikeltjes
en noem maar op.
10 TOT 50% KORTING.
Moedertje-lief,
wat een
UITVERKOOP
Kouwenstraat 141, Heerlen. Tel. 045-221263.

(ADVERTENTIE)

Zomeruitverkoop
2 halen, 1 betalen
Rubens
mode met n gratis meer
damesmaten 46 t/m 50
Geleenstraat 74, Heerlen
Telefoon 045-718030

(ADVERTENTIE)

NIEUW NIEUW NIEUW
Speelclub LOTUS
Landgraaf
Kampstr. 17
Kelderbar Chinees-rest.
LOTUS
Geopend vanaf 14.00 uur
Drankjes en hapjes gratis
NIEUW NIEUW NIEUW

• Venetië is
mooi, maar
ruikt heel
anders. Om
niet
onpasselijk te
worden van de
ondragelijke
stank en lucht-
vervuiling
door algen en
rottend
onkruid in de
kanalen,
dragen zowel
gondeliers als
door hen
voortgeroeide
toeristen
maskers voor
mond en neus.
Maar er is een
lichtpuntje:
binnenkort
gaat Venetië de
ellende te lijf
met een grote
bagger- en
schoonmaak-
operatie.

Reorganisatie bij V&D wordt heroverwogen

AMSTERDAM - De voorzitter van de hoofddirectie van Vendex International, prof. A. Dreesmann, heeft gisteravond in een persverklaring verklaard dat hij de eerder aangekondigde plannen voor een reorganisatie bij de Vroom & Dreesmann warenhuizen voor nadere heroverweging terugneemt.

Voor de eerder aangekondigde gedwongen 1.400 ontslagen betekent dit dat nu gedacht wordt aan 300 gedwongen ontslagen in het eerste jaar van de reorganisatie, die in totaal vier jaar in beslag zou nemen. De Vendex-topman schrijft dat de eerder gepresenteerde plannen door zijn ziekte niet aan hem in kennis waren gebracht. „Bekendwording en publicatie van deze plannen hebben daardoor geleid tot het maken van ernstige kritische kanttekeningen bij de strekking van die voornemens. Met name betreft het hier de presentatie van de eerder genoemde verliecijfers die de noodzaak tot deze plannen vormen.”

Inspecteurs Sovjetunie 'bekijken' Woensdrecht

WOENSDBRECHT - Een delegatie van inspecteurs van de Sovjetunie is gisteren rond half zes op de vliegbasis Woensdrecht gearriveerd om daar de inspectiewerkzaamheden inzake het INF-akkoord uit te voeren. In principe staat hier 24 uur voor. Vervolgens heeft de delegatie nog vier uur om een rapport aan hun regering te schrijven.

De Russen, onder leiding van V. Charlamov, worden begeleid door een delegatie uit de Verenigde Staten onder leiding van kolonel J. Fer. Beide delegatieleiders werden op Woensdrecht welkom geheten door de Nederlandse commandant van de basis, kolonel H. Schut en luitenant-kolonel G. Johnson, leider van het Amerikaanse deel van de basis. Over de resultaten van de inspectiewerkzaamheden zullen geen mededelingen worden gedaan. De officiële taak van de Russische delegatie is nagaan of er in Woensdrecht kruisvluchtwapens geplaatst zijn. Deze zijn hier echter nooit geplaatst, in tegenstelling tot bases in het Verenigd Koninkrijk en de Bondsrepubliek Duitsland die de Russen eerder inspecteerden.

Brand op Piper Alpha geblust

LONDEN - De brand die al meer dan drie weken woedde op het olieplatform Piper Alpha voor de Schotse kust is vrijdag geblust, aldus een woordvoerder van de Amerikaanse oliemaatschappij Occidental Petroleum. De Texaanse specialisten voor het klaren van dergelijke grote brandklussen, 'Red' Adair, slaagde er in ook het vuur in de laatste van de vijf olieputten te doven, die na de explosie van 6 juli in brand waren geraakt. Bij de ramp op het olieplatform kwamen minstens 167 mensen om. Nog 124 slachtoffers worden vermist.

Perez de Cuellar zet pendelmissie voort Invasie Iraanse rebellen bedreigt bestandsoverleg

Van onze correspondent
WASHINGTON - De onderhandelingen in New York tussen Irak en Iran worden ernstig bemoeilijkt door de invasie van een Iraans rebellenleger in westelijk Iran. Deze Iraanse rebellen worden door Irak gesteund en bewapend. Dat hebben Amerikaanse functionarissen bij de VN aan de Washington Post verteld. Volgens geheime informatie hebben de Iraki's bij hun recente aanvallen op Iraans grondgebied grote hoeveelheden wapens en ammunitie buitgemaakt die zij aan het rebellenleger hebben gegeven. Deze rebellen hebben samen met het Iraakse leger gevochten.

De Iraakse strijdkrachten hebben zich vervolgens begin deze week weer teruggetrokken, maar de rebellen zijn met steun en hulp van Irak gebleven en voeren nu strijd op een afstand van 100 tot 150 kilometer van de grens met Irak. Zowel de Verenigde Staten als niet nader genoemde gematigde Arabische landen maken zich ernstige zorgen

over dit rebellen-offensief, dat door Irak wordt gesteund, zo heeft een Amerikaanse functionaris de Washington Post verteld.

Bezorgdheid

Secretaris-generaal van de VN Javier Perez de Cuellar is gisteren voortgegaan met zijn pendeldienst

Geweld op Sri Lanka: 15 doden

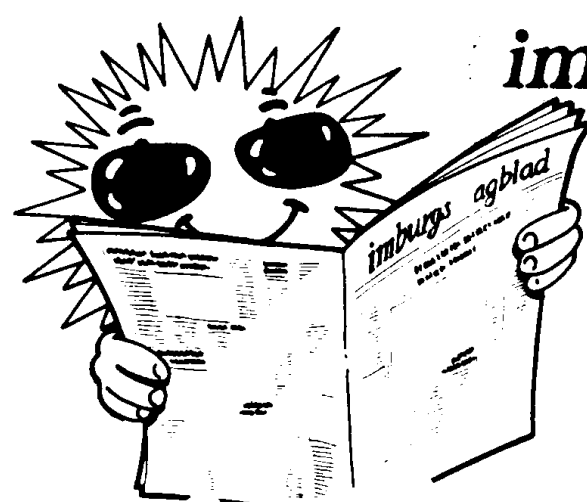
COLOMBO - Minstens 15 mensen zijn in Sri Lanka gedood bij incidenten donderdagnacht en vrijdag. Onder de doden zijn dertien Singalese extremisten, een soldaat en een burger. De Singalese extremisten werden doodgeschoten bij een serie aanvallen op regeringsgebouwen, aldus militaire woordvoerders. Tien regeringsbussen en twee regeringskantoren werden in brand gestoken.

tussen de ministers van Buitenlandse Zaken van Iran en Irak. Hij weigert te spreken over een impasse of het vastlopen van onderhandelingen. De Amerikaanse bezorgdheid is echter een eerste teken dat de VS op een indirecte manier Irak verantwoordelijk stellen voor het uitbliven van een wapenstilstand.

Washington handhaaft officieel zijn neutraliteit. Amerika heeft het afgelopen jaar door zijn aanwezigheid in de Perzische Golf duidelijk partij gekozen voor Irak via het beschermen van Koeweitse olietankers tegen aanvallen van Iran.

Maar de Amerikaanse regering ziet een beëindiging van de oorlog als een goede gelegenheid om te proberen de betrekkingen met Iran te herstellen, een land dat strategisch veel belangrijker is dan Irak. Onder deze nieuwe gewijzigde omstandigheden werkt Irak de Amerikaanse belangen tegen door de oorlog te rekken en de onderhandelingen over een staakt het vuren te vertragen.

Maatregelen
tegen overvol
luchtruim

limburgs Dagblad HOORT ERBIJ IN DE ZOMER.

Naam: _____
Adres: _____
Post + plaats: _____ Tel.: _____
Giro banknr.: _____
abonneert zich en ontvangt het Limburgs Dagblad 2 weken gratis en wenst daarna
☐ een abonnement met automatische betaling per maand
☐ een kwartaalabonnement
Deze bon in een open envelop (zonder postzegel) zenden aan:
Limburgs Dagblad, antwoordnummer 46, 6400 VB HEERLEN
30-7

Elke dag vóór 7 uur
in uw bus

muziek film beeldende kunst theater literatuur

met de kleine en de grote
redactie jos frusch, tel.: 045-739277

Materiaal voor urenkijkgenot in Ulestraten

Zomerexpositie Sauveur

boeiend en gevarieerd

De tuin van Galerie de Sauveur met enkele van de tentoongestelde beelden

Foto: WIDDERSHOVEN

In het Centre Pompidou en de andere Parijse musea kan men in één oogopslag vaststellen dat het aantal kunstliefhebbers verdrievoudigt bij regenweer. De bezoekers van de galerie De Sauveur in Ulestraten die op zondagmiddag gewapend met parapluus de binnenhof betreden lijken echt voor de expositie gekomen. Het zijn habitués.

Het lijkt niettemin een goede gedachte de fraaie Limburgse hoeve — anno 1649 — met een zomerexpositie toegankelijk te stellen voor wie in dit seizoen het Mergelland bezoekt met de aandacht van toerist of vreemdeling. Een blik door het hek toont een weelderige tuin waarin een aantal bronzen beelden van Roosenburg zwartglimmend opduikt uit het groen. Een rondwandeling onder de paraplu levert steeds meer vondsten op: naast de baadster die de regen niet deert zijn er beelden in kalksteen en chamotte.

Eenmaal binnen in wat de kleine expositieruimte heet — waarin de galerie haar activiteiten begon — blijkt er daar en in de grote annex van vijftien kunstenaars genoeg materiaal bijeengebracht voor uren kijkgenot. Men maakt de rondgang over tegelpaden en kiezel, voor kilte in deze zomer door een reusachtige houtkachel behoord.

Alleen al de voorruimte toont meer dan veertig kunstwerken. Men treft er de oude bekenden van de galerie aan naast nieuwe namen. Zo zijn er de schilderijen van Chrit Jamin, gegrepen uit het leven en de dromen van de jonge Oaskar en de steeds weer hartverwarmende doeken van Jopie Roosenburg. Kleine bronzen van Thea Houben en hele kloekke chamotte figuren van Dinie Akkerman, autodidacte met een heel eigen inbreng. Maar ook ongemeen fraai en knap geblazen glas van de Belgische Veronique Lutgen, naar wier uitvoeriger presentatie later met hoge verwachtingen mag worden uitgezien.

De schilderijen van Paula Thies, gegrepen uit een voorraad waarin ontwikkeling van stijlproven is neerslag vond, zijn er als opbrengst van een van de speurtochten van de gedreven galeriehouder, desnoods tot in de Achterhoek toe. Een reproductie in het tijdschrift Avenue zette haar op het spoor. De aanwezigheid van twee verblijvend knappe aquarellen, onuitgekleurd, had de moeite al ruimschoots beloofd.

Sprookjes

De grote expositieruimte bevat niet minder dan tachtig kunstwerken; ook hier een gevarieerde presentatie van schilderijen, beelden en objecten.

Het meest in het oog springend door de signaalkleur van haar meest door geel en blauw bepaald palet zijn de temperamentvolle schilderijen van Anne Barneveld, die ook al op de laatste Trajecta-tenoonstelling verraste met finke formaten en een schildertrant die men abstract-expressionistisch kan noemen: het resultaat van een intuïtief schilderproces. Acryl is het medium voor haar ongeduldig wezen. Zij komt niet uit Barneveld maar uit Apeldoorn, waar zij dertig jaar geleden geboren werd.

Zaagmeel

Een kleurige verrassing leveren de keramische objecten van Ingrid Breuers. Behalve kleur zijn ze van struise allure, technisch zeer bekwaam, sprookjesachtig van verbeelding en geestig bovendien. Een pot met goud onder de regenboog, een prinses op een erwt, een draak en elf wilde zwanen. Hoe vrolijk gaat het toe in een galerie die doet waar ze zin in heeft.

Een andere noviteit voor de regio is het werk van de brabantse Monsma-Gevers, die een uitgebreide collectie handgevoormde potten toont in verbazende kleurschakeringen: Zij was vele jaren in Afrika, zo wordt ons toegelicht, en leerde het vak van Afrikaanse dorpsvrouwen, die hun producten bakken in hopen zaagmeel.

Eerder ingekeerd dan vrolijk zijn de werken van de Rotterdamse Rob Figue, een man van reputatie, voor wie onlangs het tijdschrift Kunstbeeld kolommen beschikbaar had. Er zijn drie acrylschilderijen op doek en een grote voorraad werken op papier. Niet alleen om het meditatieve karakter dringt zich de overeenkomst met colorfieldpainters als Rothko op; er zijn slechtere overeenkomsten.

Vertrouwd is de aanwezigheid in de galerie van Cecile Bude, een jong kunstenaar tussen de arrivisten. Haar eerder getoonde werk zet zich voort met consistentie, in vorm en in de thematiek, die geïnspireerd blijft door Egyptische geheimen en het breken uit beslotenheden. Zij

bereidt zich voor op het tonen van een fisch werk — niet verwonderlijk gezien het karakter van haar huidige werk op bijle pier, dat met monotypes verwantschap toont en met zijn soms scherpe begrippen zingen zich niet tot het gebruik van te selen schijnt te beperken.

Eveneens thuis in de galerie is het werk van Kenne Gregoire, dat al geruime landelijke aandacht heeft. Van hem is de geraffineerde composities van te bekend, vaak kledingstukken die en, menselijke nabijheid meer suggestie, dan uitdrukken.

Hij toont twee aspecten van zijn schilpchap: een Dali-achtig surrealisme, en wezig in twee verbeeldingen van voerschridders en een van onbekomrealisme, zich uitend in stillevens.

Schilderijen van Tietsia Eggen, beek en objecten van Beelenkamp, Mariaek van den Breeden uit Utrecht, en S van der Velden, maken de presentat N compleet.

Zij is — zoals al werd opgemerk breed en gevarieerd. Daardoor aantekelijk, maar ook door de persoon toets van de keuze en de aanwezig van veel dat verrassend is in het regio le aanbod.

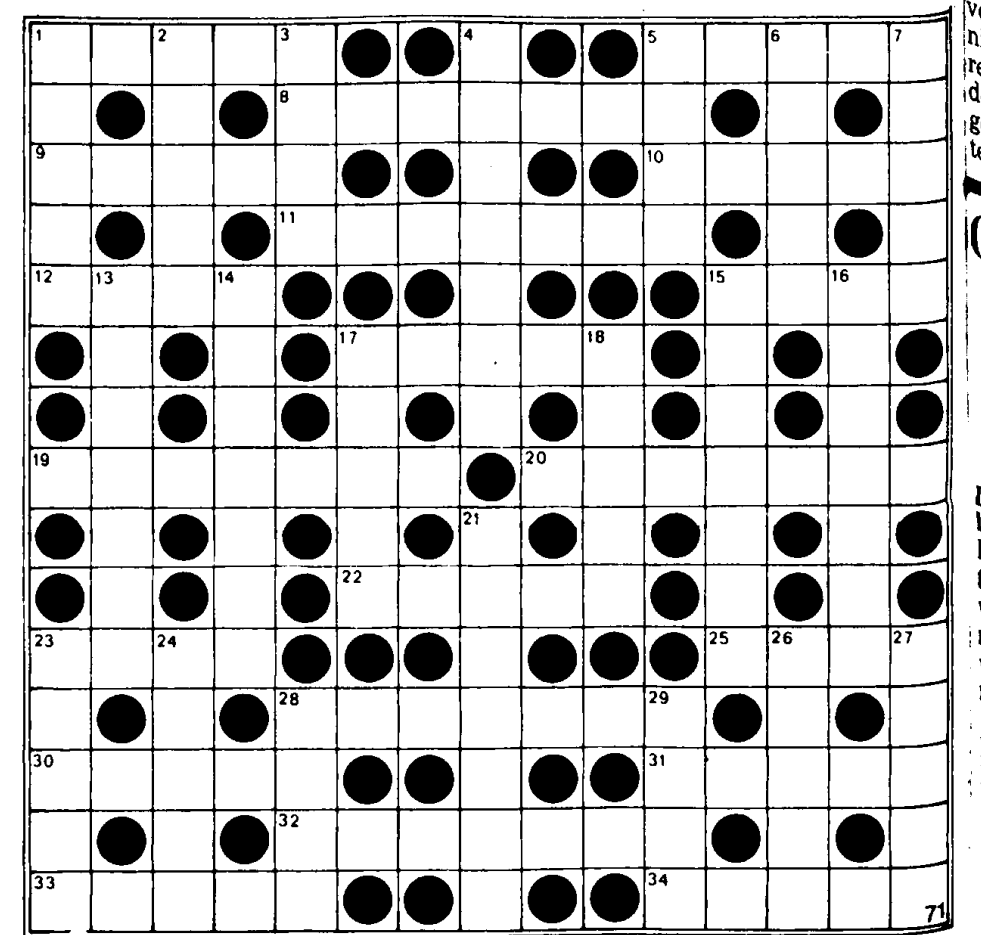
Een zinvolle bestemming voor een kantiedag van donderdag tot maank al dan niet verregend, deze zomeresitie in Galerie De Sauveur, tot 15 autus.

pieter defesch

Oplossing van gisteren

-	s	-	r	a	-	s		
-	o	r	i	g	i	n	e	
-	l	e	g	e	r	e	n	
-	i	a	a	n	-	e	e	
-	t	a	-	t	e	-	-	
-	k	a	l	f	-	d	o	
-	i	-	a	r	e	n	a	
-	k	r	o	t	-	l	e	s

CRYPTOGRAM

HORIZONTALAAL

1. Vraagt de etenbereider om vader in een kussen te stoppen? 5. Bladeren op de vloer verspreid. 8. U liet als eerste het gezantschap komen. 9. Er moet een voorstel gedaan worden. 10. 'n werkschuwe groep vogels. 11. Die wordt pas vuil als er veel over gelopen wordt. 12. Zo kijkt men als men de gevangenis 'n inkomt. 15. Je ziet 't pas als er een druppel valt. 17. Zal ik niet even 'n merkteken op dat dier zetten? 19. Hierop wordt de koor-dans voor de roofvogel andersom begeleid. 20. Wordt verwisseld als het erg luid mocht klinken. 22. Een beschadigde plek heb 'k op mijn gezichtsdeed. 23. 't paard van de omroep. 25. Hij dee 'n vogel na. 28. Er worden valse spreek, die neem ik niet. 30. Er worden mijns inziens in het lab proven gedaan met een houtsoort. 31. Voer 'm niet zo vet dat ie niet meer kan blijven staan. 32. Voor goede ontvangst zorgt een hoekplaster en 'n draad. 33. Deze god bleek een harde noot voor de clown. 34. De vergoedingen die er 50 voor de middag krijgen.

VERTICAAL

1. Het is flink om 'm te laten arriveren. 2. eerste terp met een godsvruchtig mens. 3. afsluiting die 'k voor ivoor gebruik. 4. gaan van nu af beginnen. 5. Het parool dat is toehoeft. 6. Ik loop 5 rondjes. 7. Die vrucht ziet keurig uit. 13. Dat je een kol vervelend is me niet duidelijk. 14. Mijn vrees is, dat 'n in scherven valt. 15. Is uw band kapot? Als 't voor u los heeft gemaakt, moet ie 't maar plakken. 16. Weigeren om van richte te veranderen. 17. 'k sta twee keer met hert bij een watertje. 18. 'n beetje of gevee u hen. 23. Ik dut reeds langs de weg. 24. Als je niet even gemeen bent, krijgen we 'n zie. 26. Testamentair boerderijgronden na houden. 28. Doch moeder kroop op de ste. 29. Je moet knikken op de oosterlengte.

exposities

HEERLEN

Volkssterrenwacht. Werken van Andre Offermans. T m 31.7, open dag 13-17 uur, di en vr ook 20-22 uur. **Stadsgalerij,** Raadhuisplein 19. Tekeningen en gouaches van Lei Molin. T m 14.8. Autobiografische architectuur. Van 19.8 t m 2.10. Open di t m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **NMB,** Op de Bongerd 13. Werk van Joke Dreessen-Dautzenberg. T m 31.7, open tijdens kantooruren. **Thermenmuseum,** Coriovallumstraat 9. Stadbeeld, beelden van plannen van Nic. Tummers. Open di t m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Bezoekerscentrum Schrieverseide,** Schaapskoolweg 99. Landinrichting in Zuid-Limburg. T m 30.10, open dag van 10-18 uur. **Galerie Signe,** Akerstraat 82a. Litho's en houtsneden van Luciebert. Diederien en Raveel. Van 28.7 t m 4.9. Open do t m zo 14-17 uur.

VOERENDAAL

Gemeentehuis, Raadhuisplein. Werk van Aina Vis. T m 31.7, open tijdens kantooruren.

BRUNSSUM

Vijverpark. Beelden in Brunssum. T m 21.8.

HOENSBROEK

Kasteel Hoensbroek, Wandkleden van Ana Maria Luque en schilderijen van Enrique Molino. 29.7 t m 28.8, open dag van 10-17 uur. **Fotogalerie 68,** Poortgebouw. Foto's van Hubert Grootelaars. T m 14.8, open ma t m vr 10-12 uur en 13.30-17 uur, za en zo 13.30-17 uur.

ELSLOO

Maaslandcentrum, Burg Maenenstraat 45. Alfonsus. Wintersprijs 1988. T m 7.8, open dag 14-17.30 en 19-21 uur, za 14-18 uur, zo 12-18 uur.

GELEEN

NMB-bank, Markt 116. Werk van Irene Sormani. T m 9.8, open ma t m vr 9-16 uur. **CZF,** Elisabethstraat 9. T m 11.8. Werk van Jose Rijkers en Mia Hendriks.

SITTARD

Venster, Steenweg 86. Schilderijen van Paul Mientink. T m 30.7, open do, vr en za 12-17 uur.

LIMBRICHT

Kasteel Limbricht, Galerie Voorburght. Werk van kunstenaarscollectief De Konfrontatie. T m 11.8, open di t m vr 10-01 uur, za en zo 12-23 uur. **Limburgs Volkskundig Centrum,** Allee 1A. Gebruiksmaai. T m 11.9, open di t m vr 13-17 uur, za en zo 14-17 uur.

CADIER EN KEER

De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10. Zomeroopstelling in galerie en beeldentuin. De maanden juli en augustus. Open vr t m zo 14-18 uur.

VAALS

De Kopermolen, Van Clermontplein 11. Keramiek uit 3 landen. T m 28.8, open za en zo 14-17 uur.

ULESTRATEN

Galerie de Sauveur, Dorpsstraat 21. Zomerexpositie binnen-buiten. T m 15.8, open do t m zo 14-17 uur.

MAASTRICHT

Bonnefantenmuseum, Maastrichts aarde-werk. T m 23.10. Installatie van Walter Dahn en Dieter Fuchs. T m 28.8. Werk van Robert Mangold. T m 14.8. Open di t m vr 10 tot 17 uur, za, zo 11-17 uur. **Jan van Eyck Akademie,** Academieplein. Werk van Peter Breiners, Tetsu Nakamura, Paul Niessen, Nicolette en Anna van Stuijvenberg. Open op werkdagen 9-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Kamer van Koophandel,** Het Bat 2. Werk van Loek Hambeukers. T m 5.8, open op werkdagen 8.30-16 uur. **Lumière,** Bogaardenstraat 40b. Olieverfschilderijen van Toon Truysen. **Galerie Anny van den Besselaar,** Tellei-sstraat 6. Werk van Anny van den Besselaar. T m 31.7, open vr t m zo 11-17 uur. **Domini-canerkerk.** Apropos, werk van 17 vrouwelijke beeldende kunstenaars uit Nederland, België en Duitsland. Van 17.7 t m 7.8, open 12-18 uur. **Omroep Limburg,** Bankastraat 3. Werk van Vincent van den Meersch. Gedurende de maand juli, open op werkdagen 10-18 uur. **Galerie Fah,** Brusselsestraat 80. Zomerexpositie grafiek. T m 28.8, open vr t m zo 13-17 uur.

Operetteconcoursen in buitenland open voor Nederlanders

De komende maanden vinden er in Duitsland en Oostenrijk twee grote operetteconcoursen plaats, en wel op 9 en 10 september in het nabij Wenen gelegen Stockerau en op 20 en 21 oktober in het Duitse Lippstadt. Beide concoursen staan open voor zangers en zangeressen tot 35 jaar. De concoursen worden beide georganiseerd door de 'Internationale Kunstförderung Nico Dostal'.

Voor beide concoursen kunnen zich ook Nederlandse deelnemers aanmelden. Men dient zich hiertoe in verbinding te stellen met de organisatoren. Oostenrijk ☎ 09 43 222 5336220; Duitsland ☎ 09 49 2941 58515

Blaasconcert in Elsloo

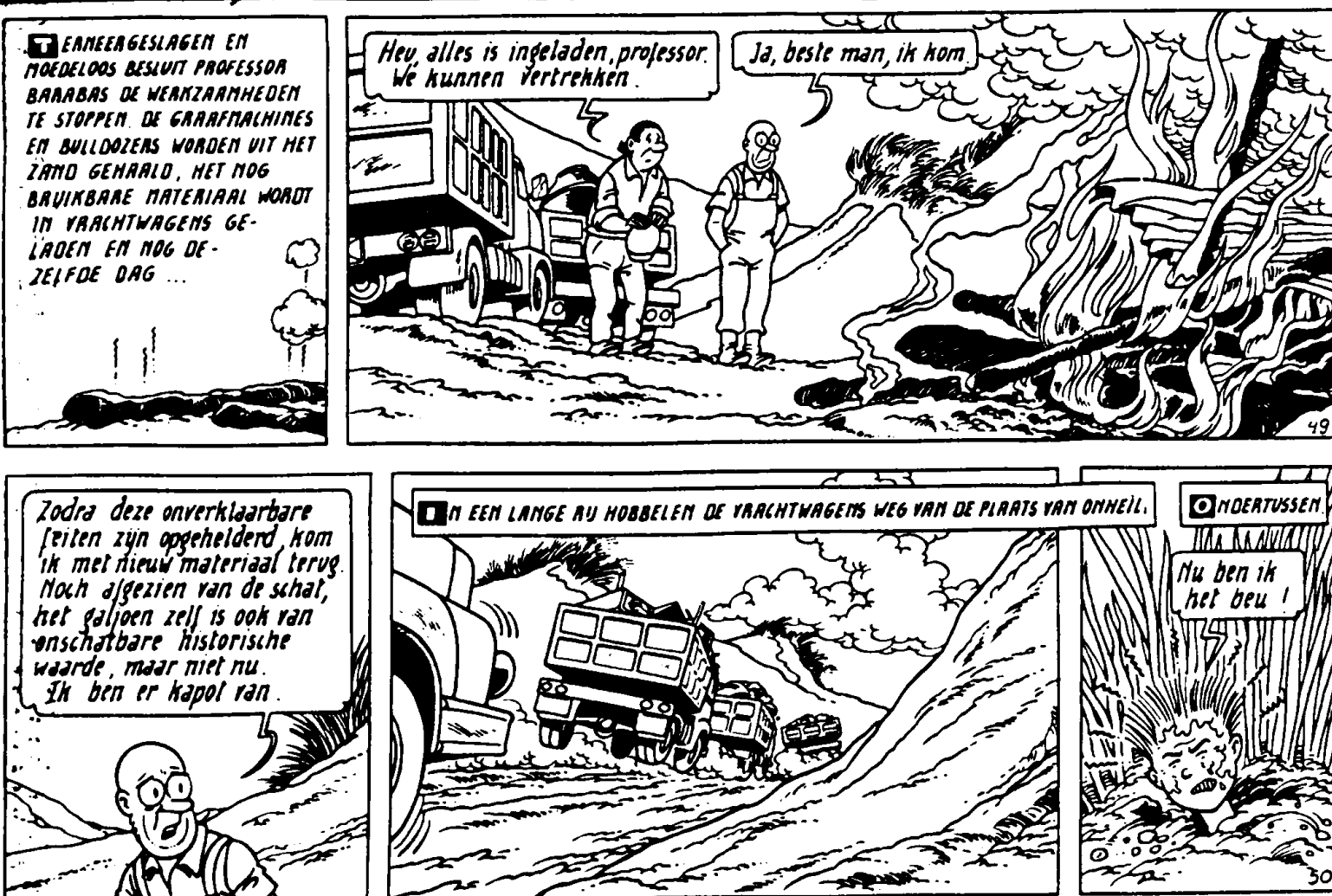

• Hans Nickel

De bastubaist Hans Nickel geeft zondag in het Maaslandcentrum te Elsloo een concert. Hans Nickel is bastubaist van het Symphonie Orkest van de WDR en wordt in Elsloo begeleid door Ed Gerits. Op het programma staan werken van Schmidt, Takacs, Händel en Wilder.

Het concert vindt plaats in de Grote Zaal van het Maaslandcentrum en begint om 12.00 uur. De toegangsprijs bedraagt f 2,50.

de dappere duinduijkers

panda en de tijdmeester

recept

Spinazieflensjes

Benodigheden voor 4 personen: 750 g spinazie, 15 g boter of margarine, 15 g bloem, 1 dl melk, 1/2 dl room, 25 g geraspte oude kaas, mespunt zout, snufje peper, snufje nootmuskaat, 20 g bloem, 1 ei, mespunt zout, 1 dl melk, boter en 75 g geraspte oude kaas.

Maak de spinazie goed schoon door:

ze meerdere malen te wassen en ongerechtigheden eruit te halen. Kook ze met een snufje zout. Laat de spinazie goed uitlekken en druk er het resterende vocht uit. Hak de spinazie heel fijn. Smelt op laag vuur de boter en voeg al roerende de bloem toe. Blijf roeren tot een glad mengsel is verkregen. Giet er langzaam roerend de melk en de room bij. Breng aan de kook en roer deze saus door de gehakte spinazie. Meng er geraspte oude kaas, zout, peper en

nootmuskaat door en houd het warm.

Maak van bloem, ei, zout en de helft van de melk een glad beslag. Meng er de rest van de melk door en bak hiervan 4 flensjes. Leg in het midden van elk flensje wat spinazie en vouw het dicht. Leg in ingevette ovenschotel en strooi er de kaas over. Laat de flensjes in een voorverwarmde oven 250°C - stand 5 - goudbruin gratineren.

Uitgeversmaatschappij

Limburgs Dagblad

Directie:

J. Drost
mr. F.A.M. van Hellemond
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:

In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Bank: Paribas, Heerlen
rek.no. 63 36 90 015
Giro: 10 35 100
Tel.: abonnementen:
045-739881
advertenties:
045-739886

Bijkantoren:

Brunssum 045-256363
Geleen 04490-46868
Hoensbroek 045-218555
Kerkrade 045-452932 455506
Maastricht 043-254477
Schaesberg 045-311719
Roermond 04750-18484
Sittard 04490-15577
Valkenburg 04406-15045

Telex:

redactie 56123
overige afdelingen 56078

Abonnementen:

bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 71.55
per maand f 23.85

Arts in Tijdschrift voor Geneeskunde: 'Patiënt die Aidstest weigert niet behandelen'

voor Geneeskunde. Hij acht deze stelling in nog sterkere mate van toepassing op de hartchirurgie. Als blijkt dat de patiënt seropositief is kan de arts extra voorzorgsmaatregelen nemen. Meijler zegt 'niet aan te nemen' dat een cardioloog een onderzoek of behandeling zal weigeren als de patiënt aan de test

meewerkt en seropositief blijft.

Hij heeft zich zeer geërgd aan de uitspraak van staatssecretaris Dees (Volksgezondheid) dat artsen die buiten mededeweten van de patiënt een Aidstest uitvoeren met het medisch tuchtrecht kunnen worden geconfronteerd. Zorgver-

leners hebben er volgens Meijler recht op te weten, welke risico's ze nemen. Hij zegt dat de arts of verpleegkundige vooral onder spoedeisende omstandigheden vaak danig onder het bloed kan komen te zitten. De gangbare hygiënische maatregelen bieden bij rondspattend bloed volgens hem geen waarborg

tegen besmetting met het Aidsvirus.

Voorzitter prof. dr. H.H. de Boer van de Nederlandse Vereniging voor Heelkunde meldt dat het bestuur de chirurgie heeft geadviseerd om, als ze dat relevant vinden, patiënten te vragen hen te informeren over mogelijke risico's voor de hulpverleners. Als de patiënt kenbaar maakt dat hij een verhoogd risico draagt kan hem worden gevraagd een aidstest te ondergaan. Het bestuur gaat er daarbij van uit dat seropositieve patiënten niet van behandeling worden uitgesloten en dat ze net zo worden behandeld als seronegatieven.

Huurdersverbond laakt plannen Heerma 'Huren van duurdere woningen vogelvrij'

DEN HAAG - De plannen die staatssecretaris Heerma van Volkshuisvesting heeft met de huren van duurdere huizen leidt volgens het Nederlands Verbond van Huurders tot het vogelvrij verklaren van tienduizenden huurders. De huren zullen met honderden gulden worden verhoogd, heeft het NVH berekend.

Het voorstel van Heerma om per 1 juli 1989 de huren boven 850 gulden per maand vrij te laten drijft de huren onnodig op, aldus het verbond. Het NVH laakt de afschaffing van het puntenstelsel voor de duurdere woningen. Via dat puntenstelsel kan nu nog worden bepaald hoe hoog de huur van een woning maximaal mag zijn en hoe hoog de jaarlijkse huurverhoging. In plaats daarvan stelt Heerma een berekeningsmethode voor waarbij de huur wordt bepaald op basis van de marktwaarde van de woningen in bewoonde staat en het rendement van staatsleningen. Vooral in de grote steden bestaat een schaarste aan woningen en daarom verwacht het NVH dat daar de huren omhoog zullen vliegen en dat verhuurders de huur van hun woningen die net beneden de 850 gulden ligt, zo snel mogelijk boven die grens zullen proberen op te trekken.

Het NVH wijst erop dat de voorstellen van Heerma niet alleen gevolgen hebben voor de huren van nieuwe woningen of woningen waar een nieuwe huurder in komt. Ook een zittende huurder kan volgend jaar een huurverhoging van enkele honderden gulden krijgen. Daar kan een huurder niets aan doen. De enige mogelijkheid die hem openstaat is verhuizen, aldus het verbond.

'Cry Freedom' toch verboden in Zuid-Afrika

PRETORIA - De film 'Cry Freedom' van regisseur Sir Richard Attenborough is, nadat hij aanvankelijk door de hoogste censuurinstantie was goedgekeurd, later gisteren alsnog verboden door de Zuidafrikaanse regering. De minister van Justitie, Kobie Coetsee, verklaarde kort nadat in een bioscoop bij Johannesburg een bom was ontploft, dat vertoning van de film verboden is krachtens de veiligheidswetten.

Coetsee maakte zijn besluit bekend nadat de film in enkele theaters in het land in première was gegaan. De bom ontplofte vlakbij de bioscoop 'Kings Cinema' in de verarmde zwarte woonwijk Alexandra nabij Johannesburg, twee uur voordat 'Cry Freedom' zou beginnen. Een woordvoerder van de politie verklaarde dat niemand gewond raakte. In november 1987 was de film over leven en dood van de zwarte studentleider Steve Biko goedgekeurd door de Zuidafrikaanse censuur. De minister van Binnenlandse Zaken, Stoffel Botha, gaf maandag de Raad van Beroep voor Publicatie, het hoogste comitee voor censuur op boeken en films, de opdracht deze goedkeuring te toetsen. De Raad bepaalde dat de film, zonder dat daarin geknipt wordt, bekeken zou mogen worden door personen van 19 jaar en ouder.

Maar met een beroep op de sinds 1986 geldende noodtoestand in Zuid-Afrika heeft minister Coetsee 'Cry Freedom' verboden, omdat de regering van mening is dat de film de binnenlandse veiligheid in gevaar brengt.

Trein tegen vrachtwagen: twee doden

UTRECHT - De machinist van de trein Leeuwarden-Groningen is gistermiddag om twaalf uur om het leven gekomen door een botsing met een vrachtwagen op een met automatische knipperlichten beveiligde overweg over het enkelsporige baanvak tussen Leeuwarden en Hardegarijp. Ook de chauffeur van de vrachtwagen kwam door het ongeval om. De 25 reizigers bleven ongedeerd.

afgeeft, opnieuw de minister benaderd. Daarbij heb ik ook gesuggereerd ervoor te zorgen dat er enkele vrouwenartsen bekend worden, zoals bij kindermishandeling, de signalen van de bejaarden opvangen. Mogelijk gaat het om een taboe dat doorbroken moet worden. Terpstra gelooft niet dat stelselmatische mishandeling voorkomt in de instellingen. Dan zouden we dat zeker weten.

De ANBO-woordvoerder zegt dat er individueel natuurlijk wel eens dingen gebeuren die niet door de beugel kunnen. „We weten dat bejaarden onder grote druk wel eens geslagen worden. Dat speelt zich bijvoorbeeld af bij zorgbehoevenden die jarenlang door een persoon worden verzorgd. In die gevallen wordt de druk wel eens te groot, want zo'n zorg is een zware belasting. Maar wat er verder gebeurt? Wij weten het niet.”

Centraal Bureau voor de Statistiek noemt aantijging voorbarig Protest tegen 'geheime persoonsregistratie'

HEERLEN - Volgens de Stichting Waakzaamheid Persoonsregistratie heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) 'in het geheim' een grote centrale persoonsregistratie met gegevens over alle burgers in Nederland opzet. In dit 'Bevolkingsstatistiekbestand', het BSB, worden persoonsgegevens genoteerd met als doel een aantal statistieken over de Nederlandse bevolking samen te stellen.

Volgens de Stichting gaven de verantwoordelijke ministers De Korte (Economische Zaken) en Van Dijk (Binnenlandse Zaken) hiervoor eind vorig jaar toestemming zonder hierover advies te vragen aan de daarvoor bedoelde Voorlopige Raad voor de Persoonsinformatievoorziening. Die Raad kreeg daarom gisteren het verzoek van de Stichting om de stukken over het BSB op te vragen bij het CBS en zo snel mogelijk te bespreken.

Colombia: één van twee ontvoerde Nederlanders vrijgelaten

DIEMEN - Een van de twee Nederlanders die op 19 februari in Colombia werd ontvoerd, is vrijgelaten. Het is H. Bolhuis, medewerker van Holland Chemical International in Diemen. Een woordvoerder van het bedrijf heeft dit gisteren medegedeeld.

Hij heeft dit vernomen van een aan HCI gelieerd bedrijf in de Colombiaanse hoofdstad Bogota dat de onderhandelingsmet de ontvoerders voert. De andere Nederlander, J. Meertens, wordt nog vastgehouden. Over de identiteit van de ontvoerd is nog niets bekend, maar zij zouden slechts geldelijke motieven hebben voor de ontvoering. Bolhuis verkeert volgens de woordvoerder van HCI lichamelijk en geestelijk in goede conditie. Hij is inmiddels 'op een veilige plaats' herenigd met zijn directe familie. De woordvoerder wilde niet zeggen of hij in Nederland is en waarom hij als enige is vrijgelaten. 'In het belang van de veiligheid van Jan Meertens' wilde de woordvoerder geen verdere mededelingen doen.

Vaccin tegen virus zeehonden lijkt te helpen

PIETERBUREN - Het vaccin tegen het virus dat massale sterfte veroorzaakt onder zeehonden lijkt positief te werken. Dat is een eerste, voorzichtige conclusie van het Zeehondencentrum Pieterburen.

„Het klinisch beeld en het eerste laboratoriumonderzoek wijzen uit dat er reden is om een sprankje hoop te hebben,” aldus Leni 't Hart van het Zeehondencentrum gistermiddag. Het vaccin, ontwikkeld door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne, is in Pieterburen beproefd op een aantal jonge zeehonden. Over twee weken verwacht men de definitieve uitslag. In de zeehondencrèche in Pieterburen zitten nu al tachtig, merendeels jonge zeehonden. Dat is nog niet eerder voorgekomen in de geschiedenis van het opvangcentrum.

Lubbers en Van den Broek naar Indonesië

DEN HAAG - Premier Lubbers en minister Van den Broek van Buitenlandse Zaken brengen in het najaar een kort officieel bezoek aan Indonesië. Over het precieze tijdstip van het bezoek is nog overleg gaande. Maar naar het zich laat aanzien valt het in de periode oktober-november. Ook het programma staat nog niet vast. Volgens de woordvoerder gaat het in elk geval om een bevestiging van de betrekkingen en politiek overleg.

Orwell

„Het begint erop te lijken dat Orwells 'Big Brother' zich in Nederland gaat presenteren in de vorm van het CBS. Dit Bureau moet statistieken samen stellen en geen centrale persoonsregistratie behouden”, aldus de Stichting.

Directeur Sociale Statistiek van het CBS, H. van Tuinen, noemde het verhaal van de Stichting Waakzaamheid Persoonsregistratie voorbarig. „Het CBS heeft inderdaad het voornemen een dergelijk bevolkingsstatistiekbestand op te stellen. Als het zover komt zullen we bij de uitwerking daarvan zeker eerst advies vragen aan de Voorlopige Raad voor de Persoonsinformatievoorziening,” aldus Van Tuinen.

Nodig

Volgens hem is een bevolkingsstatistiekbestand waarschijnlijk nodig als gevolg van de voorgenomen automatisering van de bevolkingsregisters bij de 714 gemeenten in Nederland. Tussen 1990 en 1993 gaan de gemeenten gebruik maken van een computernetwerk - de Gemeentelijke Basis Administratie Persoonsgegevens (GBA) - om gegevens te kunnen uitwisselen. Volgens het CBS zouden uit het GBA echter te weinig gegevens te putten zijn voor het maken van statistieken waardoor een bevolkingsstatistiekbestand onvermijdelijk zal zijn wil het CBS zijn werk kunnen doen.

Van onze Haagse redactie
DEN HAAG - De Algemene Nederlandse Bond voor Ouderen (ANBO) wil dat de overheid gaat onderzoeken of er sprake is van mishandeling van bejaarden in ons land. Hij werpt die vraag op in zijn blad, waar cijfers en feiten worden genoemd over misstanden bij zorg voor bejaarden in andere landen. Over de mate waarin mishandeling in ons land voorkomt is niets bekend. Tweede-Kamerlid Terpstra (VVD) wil dit nu boven water krijgen.

De ANBO zegt niet op beweringen af te willen gaan. Liever zou het ons zijn dat goed onderzoek wordt gedaan van overheidswege, aldus een woordvoerder. Want we weten het niet, maar vroeger wisten we ook nauwelijks iets over kindermishandeling, die toch nogal veel voorkomt. Noch werd gesproken over

De veilingmeesters A. Dieker (links) en A. Troostwijk aan het werk tijdens de veiling van het Oriental Palace, waarvoor zo'n 2.000 mensen waren samengestroomd.

BREUKELN - Het Van der Valk-concern is gisteren voor f 14.111.220 gulden eigenaar geworden van het Oriental Palace in Breukelen. Die gemeente zal daardoor een bezienwaardigheid kwijtraken, want de horecagigant is vastbesloten om het gebouw van zijn Chinese kenmerken te ontdoen.

Begin juni, meteen nadat het Chinese hotel-restaurant failliet werd verklaard, toonde Van der Valk al belangstelling voor het etablissement. Zijn bod werd toen echter afgewe-

Van der Valk koopt Oriental Palace

zen omdat het ontoereikend werd bevonden. Hooguit zeven personen hebben tijdens de veiling op het onroerend goed (de gebouwen en tuinen) van het Oriental Palace gebo-

den. Er werd ingezet op vijf miljoen gulden. Uiteindelijk ging het tussen Van der Valk en J. de Groot uit Breukelen, die zich uitgaaf voor belegger en namens een groep ondernemers beweerde te handelen. Het hoogste bod was van De Groot. Maar toen die geen bankgarantie kon overleggen, kreeg Van der Valk het onroerend goed in handen. De bouw en inrichting van het nog geen half jaar oude Oriental Palace hebben een kleine dertig miljoen gulden gekost.

Niets bekend over misstanden in Nederland Bond wil onderzoek naar mishandeling bejaarden

incest, die misstanden raken pas de laatste tijd bekend.

Buitenland

Het blad 'Samen op Weg' citeert onder meer dr. G. Hendriks, vroeger directeur-generaal maatschappelijke ontwikkeling bij het ministerie van WVC. Deze zegt ook dat er veel buitenlandse voorbeelden zijn, maar

dat misstanden in ons land - als ze voorkomen - niet bekend zijn. Hendriks vindt dat de kwestie zou moeten worden onderzocht.

Erica Terpstra van de VVD ziet in de ANBO-publikatie aanleiding om minister Brinkman (WVC) aanvullende vragen te stellen. Ze zegt: „Hierover heb ik de minister eerder benaderd, omdat er namelijk een

(ADVERTENTIE)

'n Beetje studiehoofd kiest ook voor het Studentenpakket van Spaarbank Limburg en de Pancratiusbank

Speciaal voor mensen die studeren of gaan studeren heeft Spaarbank Limburg samen met de Pancratiusbank iets nieuws ontwikkeld. Het heet Studentenpakket. En 't bevat al die financiële diensten, die van belang zijn om zorgeloos te kunnen studeren. Zoals?

- voorfinanciering van het collegegeld.
- 'n Uiterst flexibele betaalrekening. Met gebruik van Betaal- of Eurocheques. En waar je rustig even 'rood' op mag staan.
- 'n Spaarrekening met een extra hoge rente. Terwijl je toch dagelijks over het heile tegoed kunt beschikken. En last but not least:
- 'n Kompleet verzekeringspakket met een bijzonder lage premie.

Reden genoeg dus om snel eens even binnen te lopen bij één van de kantoren van Spaarbank Limburg of de Pancratiusbank.

spaarbank limburg

pancratiusbank

of al je bankzaken Spaarbank Limburg Pancratiusbank

Kantoren Spaarbank Limburg. Hoofdkantoor: Markt 17-18, Maastricht, tel. 043-296666. Distriktkantoor: Spoorstraat 38, Venlo, tel. 077-541212. Bijkantoren: Maastricht (20), Ambly, Beek, Berg en Terblijt, Blerick (4), Borgharen, Bunde, Cadier en Keer, Eijsden, Gronsveld, Heer (3), Meerssen, Roermond, Sittard (3), Tegelen, Vaals, Valkenburg, Velden, Venlo (3) en Venray. Kantoren Pancratiusbank. Hoofdkantoor: Geerstraat 22, Heerlen, tel. 045-716441. Overige kantoren te Heerlen, Geleen, Brunssum, Landgraaf en Kerkrade.

Gekapseisd

Op enkele kilometers uit de noord-westkust van Texel zijn gistermiddag kort na elkaar twee Nederlandse zeiljachten in stormachtige wind gekapseisd. Een Lynx-helikopter van de Koninklijke Marine slaagde er in van een jacht beide opvarenden in veiligheid te brengen en van het andere jacht één zeiler. Naar een vermiste zeiler wordt op de Eierlandsche Gronden gezocht door twee reddingsboten, een helikopter, een vaartuig van de Rijkspolitie, te Water en enkele grote plezierjachten.

Premie

Visserij die milieugevaarlijke stoffen of explosieven opvisst, kunnen per 1 januari 1989 in aanmerking komen voor een premie van 1.000 gulden per object. Voor herinvoering van de premieregeling die tien jaar geleden werd afgeschaft en tot dan overigens alleen voor opgevisste munitie gold, is jarenlang gepleit door visserijorganisaties maar ook door de marine.

Leukemie

Een Britse vader die acht jaar geleden beendermerg afstond om zijn aan leukemie lijdende zoon in leven te houden, heeft nu beendermerg van zijn zoon gekregen omdat hijzelf aan leukemie is gaan lijden. De 37-jarige Alan Lack in Emsworth in Hampshire hielp in dertijd zijn 11-jarige zoon Stuart in leven blijven. De nu 19-jarige Stuart hoefde niet na te denken toen zijn vader beendermerg nodig had.

Alarm

De toestand van de tienduizenden mensen die het oorlogsgeweld in Somalië tussen rebellen en regeringstroepen ontvluchten en naar Ethiopie trekken, kan uitlopen op de ergste sterfte onder vluchtelingen die Afrika ooit heeft meegemaakt, aldus de internationale hulporganisatie CARE. De afgelopen tien dagen zijn dagelijks 4.000 vluchtelingen de grens met Ethiopie overgestoken. Ze hebben geen onderdak, geen voedsel en geen water.

Veroordeeld

In de DDR zijn vier jonge neo-nazi's wegens 'strafschenderij' tot gevangenisstraffen veroordeeld. De rechtbank van Konig Wusterhausen bij Oost-Berlijn veroordeelde hen tot celstraf tussen twaalf en negentien maanden. De 19- tot 21-jarige arbeiders hadden jongeren mishandeld en dansavonden bezocht met het doel 'angst in te boezemen'. De leider van de groep verklaarde voor de rechter dat skinheads in het Westen hun ten voorbeeld geweest waren.

Postduiven

Twee werklozen met rammelende maag in Frankrijk hebben in de buurt van Abbeville in het noorden 18 postduiven gestolen om op te eten. De broers van 24 en 25 jaar werden tijdelijk in hechtenis genomen. Naar de politie meedeelde had de duivenhouder aangifte gedaan van de diefstal van zijn dieren, die ongeveer 5.000 Franse frank waard waren.

Epidemie

De dubbele epidemie van cholera en gastro-enteritis die begin juli is uitgebroken in de Indiase hoofdstad New Delhi, heeft tot op heden aan 180 mensen het leven gekost. De parlementaire oppositie in Delhi hield woensdag een demonstratie bij de opening van het parlement, om er de aandacht voor te vragen dat de meeste zieken bewoners van krottenwijken in New Delhi zijn.

Staking

De stakingsactie bij de Belgische Spoorwegen die was ontstaan door de aanhouding van een treinmachinist die dinsdag bij een trembotsing was betrokken, is afgelopen. Zij heeft maar een paar uur geduurd. De machinistenbond had laten weten dat de actie niet eerder zou worden beëindigd dan nadat de machinist in vrijheid was gesteld. Dat is intussen gebeurd. De treinen die van Keulen naar België naar Parijs rijden, waren omgeleid via Trier, wat tot vertraging had geleid.

Vader

De Franse acteur en zanger Yves Montand heeft bekendgemaakt dat hij voor het eerst op 67-jarige leeftijd vader wordt. In een interview met het dagblad 'Nice-Matin' zei hij dat zijn 28-jarige vriendin Carole Amiel in verwachting was en dat de baby in de herfst zou komen. Montand was bijna 40 jaar getrouwd met de actrice Simone Signoret, die drie jaar geleden overleed.

Van onze correspondent

(ADVERTENTIE)

Promenade 14
015 712072

Van onze verslaggever

Adamowitsj pleit voor een scherp mogelijke controle op ontwikkeling op kerngebied. Mensen met andere meningen zoals hadden gekregen hun ziele doen tegenover optimistische enthousiastelingen als Andrej Petrojants van de staatsoemroep voor kernenergie, dan had het ongeluk in Tsjernobyl niet hoe gebeuren. We hebben er niets als bouwers van kerncentrales met de hand op het hart beweren. "Op mijn woord van eer, geen 'oplossing meer!', zoals ik een centrale-bouwer onlangs hoorde zeggen. Wat je noemt een doorlopende argument. Laten we de bestaande centrales sluiten in plaats van nieuwe bouwen. Laten we alleen positieven komen voor het leat is!"

Eén van de drie Mexicanen die door Tarlow wordt verdedigd, is 38-jarige Jesus Felix Gutierrez, een man met medeplichtigheid aan de moord op Camarena beschuldigd, omdat hij Quintero geholpen zou hebben te ontsnappen, nadat deze was gearresteerd. De andere twee zouden de moord daadwerkelijk hebben uitgevoerd.

Camarena werd in maart 1985 dood aangetroffen in een afgelegen gebied in de buurt van Guadaluajara in Mexico, samen met een piloot die veel voor de DEA vloog, Alfredo Zavala Avelar.

Quintero zit met drie andere vermeende bendeleden in Mexico in de gevangenis, één is er nog voortvluchtig en de zesde man werd gedood door de Mexicaanse politie.

De afgelopen week waren er opnieuw grote wrifpunten door haar besluit om het alom gerespecteerde conservatieve lid van de Europese Commissie in Brussel, Lord Cockfield, te vervangen door Leon Brittan, de man die destijds in het grote kabaal over de Westland-helikopter-affaire ontslag nam als minister van handel en industrie. Volgens velen om premier Thatcher te dekken over het laten uitlieken van een controverfiele brief.

(ADVERTENTIE)

**Omgeestig heb
kwallet!!!**

**ganz
inhaltliche
garanties**

**voor
zichstonds-
leden op
recept de
veste
vermoedingen**

Uit gezonken schip verdwenen onopgemerkt 240.000 liter chemicaliën

Raadsels rond gif Anna Broere

Van onze redactie binnenland

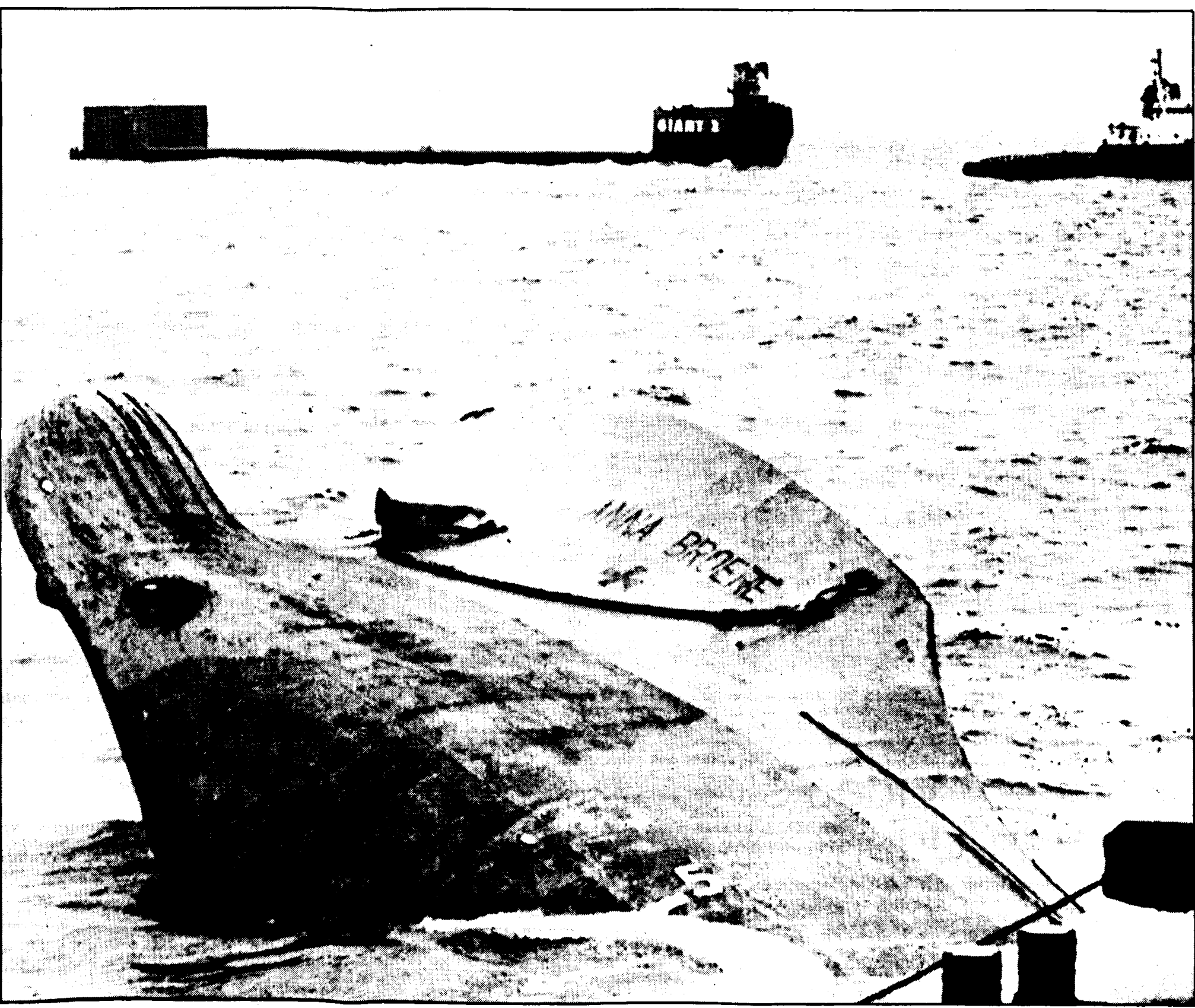
HAAG – Waar is de 240.000 liter acrylonitril gebleven uit de Anna Broere, het schip dat op 27 mei in de Noordzee zonk na een aanvaring met de Zweedse vrachtaarder Compass? Rijkswaterstaat en de kustwacht moeten het antwoord schuldig blijven. Zij twijfelen, maar weten niet hoe de giftige chemicaliën onopgemerkt konden ontsnappen terwijl lucht en water voortdurend werd gecontroleerd. Bergingsbedrijf Smit Tak is echter zeker van dat het spul inmiddels in zee is gelopen.

VVD-voorzitter en oud-minister van Milieu, Ginjaar, pleitte er omvangs voor de controle op activiteiten van bergingsbedrijven naar de overheid toe te trekken. De overheid moet waken over het milieu, de bergingsbedrijven willen op de eerste plaats hun commerciële belangen veiligstellen, en die twee belangen lopen niet steeds parallel, redeneert hij.

Innig

In de praktijk blijkt de samenwerking tussen overheid en bergingsbedrijven zeer innig. Verwey van het Handelslaboratorium in Rotterdam onderzoekt namelijk het zeeewater in opdracht van Rijkswaterstaat. Elke dag opnieuw worden monsters genomen en geanalyseerd op de Smal Agt, het schip van de kustwacht. Maar minstens zo opmerkelijk is dat Verwey tegelijkertijd voor het bergingsbedrijf Smit Tak werkt. Medewerkers van het bedrijf gaan met de schepen van de bergingsmaatschappij mee en waken over de veiligheid van de medewerkers van Smit Tak.

Algemeen directeur A. Barendrecht van Verwey vindt dat niets bijzonders. Hij ziet zijn be-

● Anna Broere...leeggestroomd.

drijf als een 'onpartijdige dienstverlener' die monsters van lucht en water neemt en cijfers produceert op grond waarvan de opdrachtgevers beslissen wat er moet gebeuren. Van een doorslaggevende rol bij de afweging, wil hij dan ook niet weten. In een botsing van de bedrijfsbelangen van Smit Tak met het algemeen milieubelang gelooft hij niet want „de rekening van Smit Tak

gaat uiteindelijk toch naar Rijkswaterstaat”. De VVD-milieuspecialist in de Tweede Kamer, Braams, deelt de opvatting van zijn partijvoorzitter. Hij vraagt zich tevens af of Rijkswaterstaat de mogelijkheden om de uitstroom van chemicaliën uit het schip te meten „naar buiten toe niet te mooi heeft voorgesteld”. Van de andere kant verbaast hij zich erover

dat er geen massale vissterfte is opgetreden, aangezien acrylonitril erg giftig is. Braams houdt er rekening mee dat het gif op termijn alsnog schade toebrengt aan de visstand. CDA-woordvoerder Tegelaar-Boonacker voelt minder voor de suggestie van Ginjaar. Zij ziet meer in strengere eisen voor het vervoer van chemicaliën over zee.

„Ik was eigenlijk ook wel verbaasd toen ik het hoorde”, geeft Barendrecht toe. Maar achteraf is het volgens hem volstrekt begrijpelijk dat de lekkende chemicaliëntank nummer vier van de Anna Broere ongemerkt is leeggelopen. Met het oog op de eigen veiligheid en die van de scheepvaart bevindt de Smal Agt, het controleschip van de kustwacht, zich voortdurend op veilige af-

stand van de Anna Broere. Die afstand is zo groot dat de mensen op het schip niet het gevaar lopen 'bezwaard te worden' door giftige dampen uit de gezonken tanker. Het schip ligt dus ook niet voortdurend in de wind, maar maakt 'af en toe een rondje' om monsters te nemen.

Zijn bedrijf meet ook de aanwezigheid van chemicaliën voor Smit Tak, omdat het bergingsbedrijf risico's voor het personeel wil vermijden. Zodra er giftige dampen uit het zeeewater opborrelen, wordt het werk stilgelegd en maken de bergers zich uit de voeten. Zodoende is er niet voortdurend in de onmiddellijke nabijheid van het wrak gemeten.

Onopgemerkt

Aan de hand van een eenvoudig rekensommetje betoogt de directeur dat 240.000 liter in een periode van zestig dagen – „dat is 166 kilo per uur” – gemakkelijk onopgemerkt in zee kan stromen. „Dertig meter, want zo diep is de zee daar, is voldoende om het zo te verdunnen dat het op 100 meter afstand nauwelijks meer opgemerkt kan worden.”

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat wil niet toegeven dat de lading in zee gelopen is, maar kan niet zeggen waar de acrylonitril dan wel is gebleven. Bergingsbedrijf Smit Tak deelt de mening van directeur Barendrecht en is ervan overtuigd dat het overpompen van het restant van de lading in de Angeline Broere, een zusterschip van de Anna 'goed verlopen is'. „Er zat niet meer dan twee ton acrylonitril in de lekkende tank en dus moet de rest zijn weggelopen”, concludeert de woordvoester.

Dat het weglopen van het spul door zijn mensen niet is opgemerkt, vindt directeur Barendrecht van Verwey niet verontwaardig. „Daar is nu niets meer aan te doen. Iedere berging is toch weer anders en elke keer moet er weer geïmproviseerd worden”. Aan de meetmethode op zich mankeert volgens hem volstrekt niets.

Vis

De adjunct-directeur van het Rijksinstituut voor Visserijonderzoek (RIVO), dr P. Hager, ziet in het weglopen van de chemicaliën geen reden voor paniek. Hij verwacht geen massale vissterfte en ook de consument hoeft niet bang te zijn dat hij iets oploopt als hij een haring of kabeljauw nuttigt. „De zee is groot en flink verdund is het gif lang niet meer zo schadelijk”, redeneert hij.

Het zekere voor het onzekere nemend, heeft het PPR-Tweede Kamerlid Lankhorst toch maar besloten enkele maanden geen Noordzee-vis te eten. Ook Albert Klingenberg, woordvoerder van Natuur en Milieu in Utrecht ziet de komende weken af van zeebanket. Zij maken zich wel zorgen over het milieu en de visstand. Lankhorst heeft daarover al vragen gesteld aan minister Smit-Kroes van Verkeer en Waterstaat.

Ook bij de nog volgende bergingspogingen van de Anna Broere houden medewerkers van Verwey bv een oogje in het zeil. Dat blijft nodig omdat er nog steeds 500 ton acrylonitril zit in de andere tanks van het schip.

● Fischer (links) en Aus der Funten.

'Bewakers niet opgeleid voor bejaardenzorg'

Van onze redactie binnenland

BREDA – Het personeel van de Bredase gevangenis vreest dat de gevangenhouding van de Twee van Breda steeds meer problemen gaat geven. „Ons bewakingspersoneel is nu eenmaal niet opgeleid voor de verzorging van bejaarden”, zegt directeur J. Rommers. De directie, bewakers en de stichtingsarts begonnen zich de afgelopen winter voor het eerst zorgen te maken over de gezondheid van de twee, van wie Fischer nog de fitste indruk maakt.

Rommers: „De voorzieningen in een cel zijn duidelijk anders dan in een verzorgingshuis. Daarom hebben we op extra maatregelen aangedrongen”. Hij zegt behalve aan materiële voorzieningen om der meer te denken aan het aanstellen van een parttime bejaardenverzorger.

Ferdinand Aus der Funten en Franz Fischer hebben levenslang gekregen nadat zij eerst waren veroordeeld tot de doodstraf. Ze werden daartoe veroordeeld wegens oorlogsmisdaden. Aus der Funten was onder meer betrokken bij de deportatie van duizenden joden naar het kamp Westerbork en ook Fischer speelde als vooraanstaand lid van de Sicherheitspolizei een belangrijke rol bij het oppakken van veel Nederlandse Joden. Beiden zitten, aanvankelijk samen met een derde Duitse oorlogsmisdadiger, Kottalla, al enige decennia in Breda.

„Overplaatsing heb ik zeker niet geadviseerd. Daarvan zou mij nu de zin ontgaan. Het gaat nu zeker niet om een ziektebeeld dat een ziekenhuisopname rechtvaardigt. We willen ze daarom ook het liefst hier verzorgen, in hun vertrouwde omgeving. De twee zelf willen ook geen overplaatsing”, zegt Rommers.

Over de huidige fysieke toestand van de beide veroordeelden wil de directeur niet veel kwijt. Van Aus der Funten is bekend dat hij kampt met hartproblemen. Hij is ook slecht ter been en ligt veel meer op bed dan Fischer.

Beiden zitten in een aparte cel, geïsoleerd van medegevangenen. Rommers: „Ze brengen hun tijd voornamelijk door met televisiekijken en lezen. Af en toe komen ze nog buiten, maar dat wordt steeds minder. Er voltrekt zich duidelijk een proces van veroudering, met alle gevolgen van dien”.

Volgens de gevangenisdirecteur is Aus der Funten ook vaak erg depressief. Hij is ook niet goed meer in staat om zonder hulp zijn eigenkleed schoon te houden, zoals in De Koepel is voorgeschieden. Hij vergeet regelmatig zijn kleren mee te geven voor een wasbeurt. „Voor het gevangenispersoneel wordt het alles bij elkaar steeds moeilijker. Ik maak me ook ongerust over de hygiëne”, zegt Rommers.

Encycliek tegen voorbehoedmiddelen nog steeds actueel

'Humanae vitae' stelde veel katholieken teleur

Van onze correspondent

HAAG – „Zou het niet goed zijn dat het leergezag van de kerk zijn morele leer over huwelijk en gezin op dezelfde wijze voorhoudt als zijn sociale leer? Het leergezag zou, waar mogelijk, terughoudendheid in acht kunnen nemen ten aanzien van concrete toepassingen en de christenen kunnen aanmoedigen en bijstaan bij het vinden van de concrete morele waarheid door onderzoek van de werkelijkheid waarin zij leven in het licht van het Evangelie en de leer van de kerk”. Op deze wijze probeerde bisschop H. Ernst van Breda acht jaar geleden tijdens de bisschoppensynode over het gezin de houding binnen de RK Kerk tegenover onder meer geboortereguleering een nieuwe richting te geven. Zijn pleidooi vermocht paus Johannes Paulus II niet te overtuigen. In zijn document 'Familiaris consortio' uit 1981 bevestigde de paus de afwijzing door de RK Kerk van kunstmatige middelen van geboortebepaling.

Deze week was het precies twintig jaar geleden dat paus Paulus VI de encycliek 'Humanae vitae' (over het menselijk leven) ondertekende. De encycliek verbood rooms-katholieken alle gebruik van kunstmatige voorbehoedmiddelen. Alleen periodieke onthouding, dat al eerder door de kerk was toegestaan – zij het dat het moest zijn ingegeven door zwaarwichtige medische, economische of sociale motieven – was geoorloofd. De encycliek verklaarde zich ook tegen abortus en sterilisatie.

Het verbod van voorbehoedmiddelen riep veel teleurstelling op. De paus negeerde het advies van

een commissie van deskundigen die al door zijn voorganger Johannes XXIII was ingesteld en die begin 1967 in meerderheid had gepleit voor de toelating door de RK Kerk van voorbehoedmiddelen. Het rapport van de commissie wekte bij vele katholieken de indruk dat het Vaticaan zijn afwijzende houding tegenover voorbehoedmiddelen zou herzien. Maar de paus volgde het advies van een 'supercommissie' van tien vooraanstaande theologen die in zijn opdracht de adviezen van de meerderheid en minderheid had onderzocht en unaniem tot de conclusie was gekomen dat de RK Kerk bij zijn standpunt tegenover voorbehoedmiddelen moest blijven.

Hevig

De reacties op 'Humanae vitae' waren zo hevig dat zij de paus kennelijk de lust ontnamen zich nog eens aan het schrijven van een dergelijk document te wagen. In de tien jaar tussen 'Humanae vitae' en zijn overlijden in augustus 1978 heeft Paulus VI geen enkele encycliek meer gepubliceerd.

De Nederlandse bisschoppen maakten na de publicatie van de encycliek duidelijk dat een gewetensvol katholiek niet voorbij mocht gaan aan de encycliek, maar dat zijn of haar geweten ten aanzien van de huwelijksbeleving niet alleen door uitspraken van de paus, maar ook door vele andere factoren, zoals de echtelijke liefde, de verhoudingen in het gezin en maatschappelijke omstandigheden wordt bepaald.

De bisschoppen gaven in hun verklaring aan dat de encycliek geen onfeilbare, dogmatische uitspraak was, maar dat het ging om een 'waar pleidooi voor de waardigheid van het leven en

een oproep tot verantwoordelijkheid in geslachtsrelaties en huwelijk, die voor onze samenleving van zeer groot belang is'. De bisschoppen kregen steun van 117 RK-theologen en filosofen die schreven dat de wijze van gezagsuitoefening waarvan de encycliek volgens hen een symptoom was, afbreuk deed aan de 'evangelische taak van het herdersambt om leiding te geven aan het Volk Gods'. Tot de ondertekenaars behoorde de huidige hulpbisschop van Utrecht, dr J. de Kok.

Afwijzend

Ook in andere landen waren er vele afwijzende reacties en haastten de bisschoppen zich de nadruk te leggen op het niet onfeilbare karakter van het pauselijk document. Vele praktiserende rooms-katholieken distantiëerden zich van de encycliek van de 'anti-pilpaus'. Zij lieten zich weinig aan het pauselijk woord gelegen liggen en daarmee heeft de encycliek ongewild bijgedragen aan de toch al merkbare houding van rooms-katholieken om niet langer alle kerkelijke uitspraken zonder meer te accepteren, maar alleen die waarmee ze zelf kunnen instemmen. Hun afwijzing van de encycliek op het punt van de voorbehoedmiddelen kon ook op instemming rekenen van vele priesters.

Uit een onderzoek dat de Katholieke Universiteit te Nijmegen in 1969 onder zielzorgers hield, bleek dat bijna de helft van de ondervraagde zielzorgers het gebruik van de pil moreel goedkeurde. Slechts zes procent wees onder alle omstandigheden tegen het gebruik van de pil.

Toen Paulus VI nog geregeerde heerste er onder vele katholieken de hoop dat de encycliek zo

niet ingetrokken, dan toch minstens afgezwakt zou worden. Zij konden daarbij niet alleen wijzen op de wat aarzende houding van de paus – de uiteindelijke tekst van de encycliek was aanzienlijk milder dan het ontwerp dat de paus door de H. Officie, de huidige Congregatie voor de Geboorteleer, was voorgelegd – maar ook op het advies van de meerderheid van de pauselijke commissie. Maar de paus herzag de encycliek niet en drong in plaats daarvan aan op verbetering van de periodieke onthouding. Het Australische artsenechtpaar Billings ontdekte in de jaren zeventig een ook voor de kerk acceptabele methode om de vruchtbaarheid van de vrouw veel nauwkeuriger te bepalen. Bisschop H. Bomers van Haarlem heeft sinds zijn benoeming vijf jaar geleden katholieke echtparen herhaal-

Verdedigd

De huidige paus heeft de encycliek altijd krachtig verdedigd. Dat bleek niet alleen uit 'Familiaris consortio'. Deelnemers aan een congres over verantwoord gezinsvorming hield hij voor dat het kunstmatig belemmeren van bevruchting 'nooit, voor niemand' te rechtvaardigen is. Volgens Johannes Paulus II stellen echtparen die op voorbehoedmiddelen overgaan „zichzelf gelijk aan God, omdat God alleen de macht toekomt te bepalen of er al dan niet een menselijk wezen in het aanschijn wordt geroepen”.

Ook tijdens zijn vele reizen naar het buitenland roept Johannes Paulus II de katholieken op de voorschriften van de encycliek te volgen. Het getuigt niet van een goed begrip van het Evangelie, als men zich een Christus voorstelt die toegankelijk is op het ge-

● Paus Paulus VI
...Tegen voorbehoedmiddelen...

bied van de huwelijksliefde, abortus, seksuele relaties voor of buiten het huwelijk of homoseksuele relaties, zo hield de paus de jongeren voor tijdens zijn bezoek aan Nederland drie jaar geleden. Theologen die vraagtekens zetten bij het verbod van voorbehoedmiddelen lopen aanzienlijk meer kans dan in de jaren zeventig om van hun kerkelijke leeropdracht te worden ontheven, zoals onder anderen de Amerikaanse moraaltheoloog Charles Curran heeft ondervonden.

De reacties op het verbod van voorbehoedmiddelen kan gemakkelijk doen vergeten dat de encycliek een der eerste kerkelijke documenten is geweest die de mens heeft gewezen op zijn plichten tegenover de natuur. Ook heeft de encycliek bepaalde vragen over de wetenschappelijke en technologische ontwikkeling gesteld die pas later elders aandacht kregen. Maar over het algemeen lijkt de invloed van de encycliek op de kerk negatief te zijn geweest. Het verschil tussen leer en praktijk groeide en pogingen, zoals die van mgr. Ernst, om de kloof te overbruggen of in ieder geval te verminderen, leden schipbreuk. En de afwijzing van elke vorm van geboortebepaling in de overbevolkte Derde Wereld maakte de pauselijke pleidooien voor een betere verdeling van de welvaart in de wereld er voor velen niet geloofwaardiger op.

(ADVERTENTIE)

VAKANTIEFOTO'S IN 27 MIN* KLAAR!

Vakantie, fotodagen bij uitstek. De kinderen, het strand, landschappen of romantiek. Geweldig toch om bij thuiskomst snel aan iedereen te kunnen laten zien hoe fantastisch het was. Bij Foto Print Express worden uw kleurenfoto's perfect ontwikkeld en afgedrukt in 27 minuten*.

AL UW KLEURENFOTO'S IN 27 MINUTEN KLAAR!

foto print express

*machinetijd

Landgraaf, Winkelcentrum Op de Kamp, Rossinpassage 16, Tel.045-323377. Maastricht, Spijstraat 1, telefoon 043-251175.

Industrieterrein voor gespecialiseerde bedrijven

DSM-studie naar deelname in 'Eye Tech Park'

Van onze redactie economie

ERLEN - DSM bestudeert de naam aan de opzet van een modern industrieterrein nabij Eindhoven voor bedrijven die gespecialiseerd zijn op oogtechnisch gebied of aanverwante sectoren. Een woordvoerder van het chemieconcern heeft dat gisteren bevestigd. DSM maakt deel uit van een groep bedrijven en onderzoeken die onder meer apparatuur gaat ontwikkelen dat vrijwel automatisch defecten aanpast.

De bedrijvenpark voor de hoogtechnologische ondernemingen, omgedoopt in 'Eye Tech Park', is gepland in Roosendaal. Het park zal bestaan uit een 80-tal bedrijven. Niet alleen fabrikanten van contactlenzen, maar ook voor materialen voor optische apparatuur, zoals voor medisch gebruik en van kunststoffen producten. Volgens de zeggeman van DSM staat de naam nog niet vast. Hij kon niet zeggen wanneer de studie afgerond zal zijn. Eventuele deelname van DSM zal gericht zijn op het ontwikkelen van kunststoffen in de optische apparatuur.

De kunststoffen worden in deze sector al langer toegepast. Zo wordt de woordvoerder, polyethyleen

gebruikt voor membranen in nierdialyse-apparatuur, voor chirurgische handschoenen en voor bloedtransfusiezakken. DSM heeft voor de ontwikkeling van toepassingen in de medische sector geen specifieke afdeling opgericht. De research daarvoor gebeurt in de centrale laboratoria in Geleen.

Bij de ontwikkeling van het nieuwe bedrijfsterrein is ook de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij betrokken, de 'tegenhanger' van het Liof. Van de groep bedrijven en onderzoeksinstituten zou ook de Rijksuniversiteit Limburg deel uitmaken. Daar was gisteren niemand voor commentaar bereikbaar.

Nog geen positief advies papierfusie

AMSTERDAM - Het personeel van de papiergroothandel Proost en Brandt in Amsterdam (418 werknemers) heeft de bonden en de ondernemingsraad gisteren opgedragen, nog geen positief advies uit te brengen over de voorgenomen fusie van Proost en Brandt met de papierproducent VRG. Eerst moet nog een aantal problemen uit de weg worden geruimd en moeten er duidelijke garanties komen voor de aanpak van al lang slepende zaken.

Volgens voorzitter R. van Kesteren van de Grafische Bond CNV gaat het hierbij om arbeidsvoorwaarden

en omstandigheden. Een deel van het personeel van Proost en Brandt valt officieel niet onder een CAO. VRG heeft wel gezegd dat bestaande rechten zullen worden gehandhaafd, maar de werknemers willen meer zekerheid in de vorm van een overeenkomst met de bonden. Deze kwestie sleept volgens Van Kesteren al in het overleg met de directie van Proost en Brandt voortdurend er sprake was van de fusie.

Het gesprek tussen bonden en directie wordt volgende week voortgezet.

Van onze redactie economie

AMSTERDAM - Na de optimistische geluiden over de resultaten in het eerste kwartaal zorgden de halfjaarlijkse van de Philips donderdag voor een flinke teleurstelling. De nettowinst in het tweede kwartaal van dit jaar bedroeg niet meer dan 121 miljoen gulden, waar de afgelopen twee jaar in dezelfde periode toch meer dan 200 miljoen werd verdiend.

Op de Amsterdamse Effectenbeurs kelderden de aandelen dan ook onmiddellijk. Toch heeft de groepsraad, het hoogste beleidsorgaan van Philips, vol dat de uiteindelijke winst over 1988 niet lager zal zijn dan die van het vorig jaar, omdat pas in de tweede helft de in gang gezette herstructureringen en enkele bijzondere baten (veel verkopen van bedrijfsonderdelen) geld op

gaan leveren. Voorlopig lijken alle drastische plannen tot herstructurering en verbetering van de efficiëntie geen gelijke tred te kunnen houden met de internationale ontwikkelingen. De koers van de dollar blijft een probleem voor het concern, al lijkt met de huidige koers van bijna f 2,10 de moeilijkste periode achter de rug. Vooral in de Verenigde Staten groeide bovendien de afzet in het

● Een levensgrote pop gaat de komende tijd op doorreis door Turkije. Het is een kolossale ballon met de afbeelding van Soeleiman de Grote, die het land in de 16e eeuw regeerde. Een groep Amerikanen onder aanvoering van de magneet Malcolm Forbes neemt de ballon mee op een reis met Harley Davidson-motoren.

Philips lijdt nog steeds onder felle concurrentie

eerste half jaar fors, en groeit ook het aantal werknemers in de directie, productieve sfeer. Waar Philips het sterkst onder te lijden heeft is volgens drs. H.H.A. Appelo, lid van de Groepsraad, de zware druk op de prijzen voor consumentenelectronica. Met name de concurrentie op het gebied van televisietoestellen springt er duidelijk uit. Regelmatig moet Philips de prijzen naar beneden aanpassen om

het eigen marktaandeel te kunnen behouden ten opzichte van de Aziatische concurrentie. Door een stijging van de afzet in het eerste half jaar met maar liefst 9 procent lijkt Philips dat marktaandeel te kunnen behouden. Ook de veel geplande groep consumentenelectronica realiseerde in een half jaar tijd een groei van het afzetvolume met 9 procent. Maar de winsten staan daarbij wel onder bijzonder

zware druk. Ook de sector elektronische componenten (onderdelen als transistors, chips etc.) heeft de wind nog niet in de zeilen. Hoewel ook hier de verkoopcijfers groeien, investeert Philips relatief veel in de ontwikkeling van geïntegreerde schakelingen (zoals bijvoorbeeld het project van de Mega-chip) en dat drukt de winst.

Het antwoord van Philips is onveranderd het omlaag brengen van de kosten door betere coördinatie, met name een kortere lijn tussen ontwikkeling en productie, en een verbetering van de efficiëntie op elk niveau. Helaas kosten de voorgaande herstructureringen die eerder dit jaar werden aangekondigd in eerste instantie echter ook vooral veel geld. En de resultaten daarvan verwacht Philips pas later in het jaar.

Veehouders willen af van subsidies

DENVER - Er dient een eind te worden gemaakt aan de subsidies voor de handel in agrarische producten, aan prijssteunmaatregelen en aan beperkingen op de toegankelijkheid van markten. Die oproep hebben vertegenwoordigers van de vier grootste veelanden (VS, Canada, Nieuw Zeeland, Australië) gedaan na een vergadering van twee dagen in Denver in de Amerikaanse staat Colorado.

Zij ondersteunen daarmee de Amerikaanse regering die aanstuurt op algehele intrekking van subsidies in een periode van tien jaar. Het voorstel zal naar verwachting te berde worden gebracht tijdens de handelsbesprekingen die de GATT, de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel, later dit jaar houdt. Volgens de veehoudersorganisaties zouden ook subsidies buiten de vleessector moeten verdwijnen omdat zij een nadelig invloed hebben op de vleesindustrieën van de vier landen.

Japan telt minder werklozen

TOKIO - De Japanse werkloosheid is door de groeiende economie in de maand juni gedaald tot 2,4 procent. Dit is het laagste cijfer in meer dan vijf jaar, zo heeft de Japanse regering meegedeeld. Het aantal banen steeg in bijna alle sectoren van het bedrijfsleven. Alleen in de landbouw was er geen stijging te zien.

De manier waarop Japan haar werkloosheidscijfer berekent, verschilt echter sterk van de methode in Europa en de Verenigde Staten. In Japan wordt namelijk het defensiepersoneel meegerekend en ook mensen die in de laatste week van de maand meer dan een uur gewerkt hebben, worden in de statistiek in Japan weer bijgeteld. De VS en de Europese landen halen mensen pas uit het werklozenbestand als ze meer dan vijftien uur per week gewerkt hebben.

Beurs & Valuta

Goud en zilver

AMSTERDAM - Voorlopige noteringen goud en zilver op 30 juli 1988 om 14.00 uur bij de fa. Drijfhout, alles in kg:
Goud: onbewerkt f 29.250/- f 20.750/-
vorige f 28.820/- f 29.320/- bewerkt verkoop f 31.350/- vorige f 30.920/-
Zilver: onbewerkt f 425/- f 495/-
vorige f 425/- f 495/- bewerkt verkoop f 540/-
ten. vorige f 540/-

Advieskoersen

AMSTERDAM - Advieskoersen buitenlandse bankpapier van gisteren:
Amer. dollar 2,06 2,18
Brits pond 3,48 3,78
Belg. frank (100) 5,19 5,49
Duitse mark (100) 110,75 114,75
It. lire (10.000) 14,35 16,35
Port. esc. (100) 120 155
Can. dollar 1,69 1,81
Frans. fr. (100) 32,25 35,25
Zwit. fr. (100) 133,50 138,00
Zweeds kr. (100) 31,25 34,25
Noorse kr. (100) 29,50 32,50
Deense kr. (100) 28,25 31,25
Oost. sch. (100) 15,92 16,32
Spaanse pes (100) 1,59 1,84
Griekse dr. (100) 1,21 1,56
Finse mark (100) 46,00 49,00
Joeg. dinar (100) 0,05 0,11
Iers pond 2,88 3,18
Jap. yen (10.000) 156,50 161,50

Wisselmarkt Amsterdam

AMSTERDAM - Noteringen op de Amsterdamse wisselmarkt per gistermiddag:
Amer. dollar 2,11825-12075
Brits pond 3,6280-6330
Duitse mark 112,895-945
Frans. frank 33,470-520
Belg. frank 3,3925-3975
Zwit. fr. 135,65-705
Japanse yen 159,24-159,44
Ital. lire 15,295-345
Zweeds kroon 33,005-3,055
Deense kroon 29,710-760
Noorse kroon 31,200-31,250
Canad. dollar 1,73225-17475
Oost. sch. 1,1725-11,750
Iers pond 3,0310-0410
Spaanse pes 1,7130-7230
Gr. drachme 1,6925-7025
Hongk. dollar 27,10-27,35
Nieuwz. dollar 1,3835-4035
Austral. dollar 1,725-2025
Surin. gulden 1,1725-2125
Saudische rial 56,40-56,65
Ecu gulden 2,3525-3575

INDEX Amsterdam ANP/CBS

AMSTERDAM - De jongste ANP-CBS indices over de Amsterdamse Effectenbeurs per dag gisteren luiden (eerste kolom vorige index, laatste kolom index van gisteren, e.e.a. volgens 1979 = 100):
algemeen 273,7 277,8
alg.-lokaal 261,5 268,4
internationals 286,9 293,3
industrie 232,1 234,0
scheepvlucht 218,5 220,5
banken 352,0 354,5
verzekering 561,2 563,6
handel 450,9 454,4
cbs.-index 6,40 6,41
rent. staatsl. 6,28 6,30
waarvan 5-8 jr 6,48 6,49
waarv. 5 langst 6,61 6,61
rent. bngleng. 6,53 6,59
fend. banklen. 6,33 6,34

● **EG - Volgens de Belgische commissaris van de Europese Gemeenschap Willy de Clerq is de grotere politiek en economische eenheid binnen de EG onvermijdelijk. De verenging van Europa zal er komen. Wat mij betreft staat het in de sterren geschreven,** aldus De Clerq. Hij reageerde daarmee op uitspraken van de Britse premier Margaret Thatcher, die weinig voelt voor het afdragen van zoveel verantwoordelijkheden.

beurs van amsterdam

Hoofdfondsen
v.k. s.k.
AEGON 83,20 83,50
Ahold 83,20 83,50
Akzo 142,00 144,00
A.B.N. 45,80 46,10
Alenta 154,40 154,40
Amey 54,30 54,30
Amro-Bank 75,50 75,90
Ass. R.dam 124,00 124,00
Bols 135,80 135,50
Borsumij W. 102,50 102,30
Buhm.Tet. 53,50 53,50
C.S.M.cert. 59,00 59,10
Dordrecht P. 218,80 221,40
Elsevier 30,10 30,10
Fokker cert. 31,50 31,70
Gist-Broc. c. 38,50 38,90
Heineken 145,00 145,70
Hoogovens 45,40 45,70
Hunter Dougl. 38,60 38,80
Int. Muller 38,20 38,20
KLM 165,00 165,20
Kon Ned. Pap. 236,40 240,10
Kon. Olie 64,70 65,10
N.M.B. 185,50 186,10
Nedlloyd Gr. 253,20 256,50
Nijv. Cate. 80,50 80,50
Océan. G. 254,00 259,00
Pakhoed Hold. 86,00 85,10
Philips 30,60 31,20
Robeco 94,00 95,40
Rodamco 149,80 150,40
Rohmco 90,30 91,60
Rohmco 116,50 116,50
Rohmco YMF 20,30 20,30
Unilever 113,70 116,40
Ver. Beitz VNU 90,50 90,70
Worlac 29,30 29,20
Wessanen 78,50 78,50
Wolff Klüber 144,50 144,70

Binnenl. obligaties (staatsleningen)
12% NL 86-96 131,70 131,70
12% NL 81-91 112,50 112,50
12% NL 81-91 109,95 109,95
12% NL 81-88 101,80 101,80
10% NL 82-92 109,60 109,60
11% NL 81-91 108,80 108,70
11% NL 80-90 106,80 106,70
11% NL 81-91 109,40 109,30
11% NL 81-92 110,05 110,40
11% NL 82-92 110,50 110,40
11% NL 81-91 116,50 116,50
11% NL 82-92 110,60 110,60
11% NL 81-88 100,50 -
11% NL 82-92 111,50 111,40
10% NL 80-95 110,20 110,10
10% NL 81-91 107,40 107,20
10% NL 80-90 120,80 120,80
10% NL 82-92 109,50 109,40
10% NL 82-92 102,70 102,70
10% NL 80-90 106,20 106,20
10% NL 86-96 117,70 117,70
10% NL 82-92 109,20 109,20
10% NL 82-92 119,30 119,30
10% NL 82-92 105,80 105,80
10% NL 82-92 107,70 107,70
10% NL 82-91 103,80 103,80
10% NL 82-92 103,60 103,60
9% NL 80-95 106,80 106,80
9% NL 83-90 105,50 105,50
9% NL 86-96 110,05 110,00
9% NL 79-89 105,20 105,20
9% NL 83-93 107,90 107,80
9% NL 79-94 104,60 104,60
9% NL 79-89 102,20 102,20
9% NL 84-94 108,70 108,50
9% NL 78-83 103,35 103,20
9% NL 78-83 101,60 101,40
9% NL 78-89 102,60 102,50
9% NL 83-94 106,80 106,50

Converteerbare obligaties
5 ABN 85-95 105,80 106,00
8 Asd R.84-92 101,50 101,50
6% Amro 73 100,00 100,00
6% A.L. 86 108,80 108,80
6% Babel 86 91,40 91,50
6% Br. M.85 1,00f 1,00f
6% Buhm.73 210,00 210,00

Binnenl. aandelen
Aalberts Ind. 27,40 27,90
ACF Holding 54,50 54,30
Ahrend Gr. c. 106,50 106,50
Alg. Bank Ned. 46,10 46,50
Asd Opt. Tr. 32,80 32,60
Asd Rubber 8,20 8,30
Aut. Verif. 35,60 34,80
Atag Ind. c. 54,50 54,50
Aut. Ind. R.dam 138,00 138,00
BAM Holding 34,50 34,50
Batenburg 102,50 102,50
Beers 102,50 103,00
Begemann 103,50 103,50
Beindo 430,10 430,30
Berkel's P. 12,20 12,60
Blyd-Wil 22,80 22,50
Boer De. Kon. 223,20 222,00
De Boer Winkelbedr. 48,50 48,50
Boskalis W. 10,90 9,95
Boskalis Pr. 8,50 8,45
Braat Bouw 860,50 880,00
8% EEC84(1) 106,50 106,50
3% EEC84(2) 38,20 38,20
5% EIB 65 100,00 100,00

Orig. n.amerik. aandelen
Allied Signal Ind. 34,50 35,00
Amer. Brands 46,00 47,00
Amer. Express 26,50 27,10
Am.Tel.&Tel. 26,10 26,10
Ametech 48,40 50,00
Amprovest Cap. 128,00 128,00
Amprovest Inc. 232,00 232,00
ASARCO Inc. 25,50 25,50
Aut. Richf. 80,50 80,50
BAT Industr. 4,20 4,20
Bell Atlantic 68,20 68,80
BellCanEnterpr. 36,50 36,70
Bell Res. Adv. 1,75 1,75
Bell South 40,60 41,00
BET Public 2,45 2,45
Bethl. Steel 24,80 24,80
Boeing Corp. 58,20 59,20
Chevron Corp. 30,30 30,40
Chrysler 23,40 24,00
Citicorp. 42,00 43,50
Colgate-Palm. 29,10 29,30
Comm. Edison 27,80 27,80
Comp. Gen. El. 22,25 22,20
Control Data 84,00 84,00
Dow Chemical 63,00 63,00
Du Pont 43,40 44,50
Eastman Kodak 4,00 -
Elders IXL 45,60 46,30
Exxon Corp. 73,00 73,50
First Pacifi. 1,30 -
Fluor Corp. 21,25 21,40
Ford Motor 50,60 50,60
Gen. Electric 40,25 42,30
Gen. Motors 78,90 79,80
Gillette 38,60 38,80
Goodyear 64,50 -
Graco & Co. 25,50 -
Honeywell 63,50 64,00
Int'l Bus. Mach. 121,30 124,00
Intern. Flavors 48,25 48,60
Inver. Paper 42,10 43,80

Certificaten buitenland
Littion Ind. 48,50 49,90
Lockheed 74,00 74,50
Minnesota Minng 42,50 43,10
Mobil Oil 43,70 44,40
Nynex Corp Aus 11,70 -
Nynex 62,70 64,00
Occ Petr Corp 25,50 26,00
Pac. Televis. 28,50 28,90
Pepsi 34,00 35,00
Phil. Morris C. 88,70 89,70
Phill. Petr. 17,00 17,20
Polaroid 42,20 42,75
Privat Dkr 83,90 -
Quaker Oats 44,75 45,70
RJR Nabisco 47,50 49,00
St. Gobain FR 511,00 -
SARL 36,75 38,00
Schlumberger 33,80 34,10
Sears Roebuck 35,90 35,90
South. Bell 36,80 37,20
Suzuki (ven) 74,00 74,00
Tandy Corp. 43,50 43,50
Texas Instr. 46,10 47,00
T.I.P. Eur. 1,68 1,68
Union Carbide 21,50 21,50
Union Pacific 59,50 58,50
Univis 33,30 33,60
USX Corp. 30,60 30,60
US West 33,20 33,70
Warner Lamb. 66,25 67,60
Westinghouse 51,80 52,30
Woolworth 48,80 49,10
Xerox Corp. 52,10 53,00

Certificaten buitenland
AMAX Inc. 46,00 47,80
Am. Home Prod. 153,00 -
ATT Nedam 55,00 55,50
ASARCO Inc. 136,00 -
Atl. Richf. 160,00 167,00
Boeing Corp. 119,00 123,00
Can. Pacific 36,00 36,00
Chevron Corp. 99,00 -
Chrysler 46,00 46,00
Citicorp. 47,70 48,50
Colgate-Palm. 44,50 44,50
Control Data 43,50 43,50
Dow Chemical 174,00 175,50
Eastman Kodak 89,00 92,50
Exxon Corp. 95,50 95,50
Fluor Corp. 32,50 -
Gen. Electric 82,00 86,00
Gen. Motors 164,70 166,00
Gillette 18,00 -
Goodyear 37,00 37,00
Inco 64,00 64,50
I.B.M. 251,00 255,00
Int. Flavors 98,90 -
ITT Corp. 101,30 104,00
Kraft Inc. 109,00 112,10
Kroger 65,30 68,00
Lockheed 125,00 125,00
Merck & Co. 109,00 115,00
Min. Min. 128,00 132,00
Pepsi Co. 74,00 74,00
Phil. Morris C. 183,00 186,00
Phill. Petr. 33,00 33,00
Polaroid 78,00 79,00
Procter & G. 149,00 -
Quaker Oats 83,00 83,00
Schlumberger 69,10 70,20
Sears Roebuck 73,00 73,50
Shell Canada 67,00 67,00
Tandy Corp. 88,50 88,00
Texas Instr. 123,00 124,00
Union Pacific 65,50 70,00
Unisys Corp. 65,50 70,00
USX Corp. 63,00 64,00
Vanity Corp. 5,90 -
Westinghouse 110,00 109,00
Woolworth 99,80 102,00
Xerox Corp. 107,00 109,00

Warrants
AKZO 41,00 42,90
AMRO 6,00 6,00
Asia Pac Gr F. 4,70 4,75
Bayer Bel 0,19 -
Bogum 11,80 11,80
Facons Sec. 13,75 14,10
Honda motor co. 360,00 340,00
K.L.M. 85-92 117,00 121,00
MK Int. Vent. 2,45 2,45
Nat. Nederl. 78 1940,00 1970,00
Philips 55-89 55,00 54,00
St. Bankers a 5,40 5,50
St. Bankers b 5,70 5,90

Euro-obligaties & conv.
10% Aegon 65 102,00 101,00
Aegon warr. 13,30 13,30
10% - ABN 87 100,10 100,00
13Amev 85 98,80 98,80
13Amev 85 99,00 99,00
10Amev 85 104,00 104,00
11Amev 86 101,50 101,50
14Amev 87 99,50 100,00
13 Amro-Bank2 100,00 100,00
10% Amro 83 100,50 -
10% Amro 86 99,75 99,85
Burgman-H. 350,00f 350,00f
Calve-Delft c. 750,00 765,00
Calve pref. 4325,00 4350,00
Central Parks 72,30 72,30
Cent. Sukker 37,50 37,50
Charlotte Une 11,00 11,00
Cindu-Cu 86,80 87,50
Clamindo 42,90 42,50
Cred LBN 69,90 69,90
Crown V.G. 59,50 59,50
Dated Hold. 24,00 25,40
Frans. Maas c. 37,00 37,00
Telegraf De 291,50 291,50
Tulp Twent. 213,20 215,50
Tulp Comp. 38,00 37,50
Econosta 146,80 147,00
EMBA 127,00 127,00
Enraf-Nac. 37,50 36,00
Enraf-H. 223,00 220,00
Euro-Fiets 125,00 125,00
Euro-Furness 38,50 38,00
Gamma Holding 60,00 60,00
Gamma pref. 5,70 5,90
Gedron 27,00 24,20
Geveke 32,00 32,30
Giesse de N. 126,70 127,00
Goudsmid Ed. 135,00 135,00
Grasso's Kon. 84,70 83,80
Groisch 93,00 92,00
GTI-Holding 107,50 107,50
Hagemeyer 70,90 70,90
H.B.G. 140,50 140,00
HCS Techn. 10,00 10,00
Hend. Hout 126,70 127,00
Hoek's Mach. 130,00 132,00
Hole 15,80 15,70
H.A.L. Tr. b 718,00 718,00
Holl Am. Line 72,00 72,00
Hemken Hid 126,70 127,00
Holl Sea S. 1,62 1,63
Holl Kloos 288,00 288,00
Hoop en Co 9,80 9,90
Hunter Dr. 2,20 -
ICA Holding 17,80 17,80
ICB Holding 27,60 27,50
IHC Caland 20,50 20,50
Industr. My 147,50 148,00

Certificaten buitenland
Ing. Bur Kondor 385,00 590,00
Kas-Ass. 198,00 33,80
Kempen & Beg. 15,50 15,50
Klein's Suik. 123,50 123,50
KBB 70,50 69,50
KBB (cert.) 67,80 67,50
Kon. Sphinx 51,40 51,90
Koppepoort H. 212,00 211,50
Krasnapolsky 136,00 140,00
Landre & Phil. 387,00 387,00
Macintosh 29,40 29,00
Maxwell Petr. 560,00 565,00
Mediopharma 53,70 53,70
Melia Int. 7,40 7,40
MHV Amsterdam 17,00 17,00
Moera Enm. 1019,00 1025,00
M. Enim Ob-cert. 1330,00 1330,00
Moolen en Co 33,30 32,50
Mulder Bosk. 46,00 46,00
Mullhouse 14,10 14,20
Nagron 385,00 380,00
Naeff 231,00 231,00
NAGRON 45,50 45,50
NIB 461,00 458,00
NBM Bouw 9,55 9,55
NEDAP 241,00 242,00
NKF Hold. cert. 140,90 141,50
Ned. Part. Mj. 13,30 13,30
Ned. Springst. 915,00 900,00
Nort 405,00 403,00
Nortica 204,00 205,00
Orco Bank c. 90,30 90,40
OTRA 333,50 333,50
Palthe 128,50 128,50
Palmco 82,20 82,20
Porel Fles 108,00 108,00
Pronam 192,00 193,00
Proton Br. 64,30 64,30
Ravast 59,00 58,20
Revisink 55,00 54,00
Riva 42,40 44,00
Riva (cert.) 11,70 11,50
Samas Groep 50,00 49,50
Sanders Beh. 73,20 73,20
Sankreek 34,00 34,00
Schutema 113,00 114,00
Schutters 94,50 94,50
Smit Intern. 28,80 29,00
St. Bankers c. 20,40 20,40
Telegraf De 291,50 291,50
Tulp Twent. 213,20 215,50
Tulp Comp. 38,00 37,50
Econosta 146,80 147,00
EMBA 127,00 127,00
Enraf-Nac. 37,50 36,00
Enraf-H. 223,00 220,00
Euro-Fiets 125,00 125,00
Euro-Furness 38,50 38,00
Gamma Holding 60,00

Dieren

Te koop prachtige Yorkshirer TERRIERTJES, zeer klein en mooi, geest. ont. en stambloom. (04490-33594).

PAPEGAAIEN: babygeel- en witkruifmaketoes, 4 soorten babyvazone's, 6 weken oud, jonge tamme prattende ara, dijn, tamme prattende pap, en kaketoets. Tevens inruil en verkoop. Kijk bij Handels, Pr. Mauritslaan 2, Beek, tel. 04490-75359.

Te k. prachtige Golden RetrieverPUPS, ouders HD vrij, stamb., pasp. ingeënt, ontw. met HD garantie. Tel. 04498-73811.

Te k. Perz. POESJES met stambloom. Tel. 045-226062.

Te k. DOBERMANN, PINCHERPUPS met prima stambloom, ingeënt en ontwormd. Tel. 04241-1861.

Auto's

Te k. HONDA Accord '78 3-drs., i.z.g.st. km. 80.000. Vraagpr. f. 18.000,-. Tel. 045-417860, na 18.00 uur.

VOLVO 66 km.st. 64.000. Tel. 045-728377 's morgens.

Te k. HONDA Civic autom. bij. '78, APK '83, 89. Tel. 045-721189.

CITROËN GSA Special, '80, APK '83, 89. Tel. 04406-13369.

Honda Civic GTi bij. '85 wit zonnedak, km. 62.000 te k. Pr. n.o.t.k. Tel. 045-323391.

Te k. VW Kever 1303 '74, 1.6 L v. extra's. Tel. 045-310350.

Te k. CITROËN 2 CV 6 Special kl. beige, bwj. '81, APK-gek. 70.000 km. i.p.r.st. f. 2500,-. Tel. 045-258440.

Te k. FORD Escort 1.6 diesel, stationcar, kl. blauw, bwj. okt. '85, 5 versn., per. r.a. f. 15.000,-. Tel. 045-258440.

ASCONA 1.6 dec. 1982 f. 7400,-. Tel. 045-432786.

Te k. DATSUN 120 Y de Luxe, APK-gek. bwj. '78, le eig. f. 1650,-. Tel. 045-64382.

Te k. KADETT APK-gek., type '78, i.p.r.st. f. 1350,-. Tel. 045-426110.

Te k. MERCEDES 200 TE Comb. W. le eig., zeldz. mooi, bwj. 7-83, petrol m. deurv., get. glas, schuifd., stuurbekr., eicht km. 83.000, al k. t.o.g., APK '79, Vrij. pr. f. 10.750,-. Inl. 04730-11687.

Te k. Opel REKORD 20S, Vraagpr. f. 2250,-, i.z.g.st. f. 2400,-. Tel. 045-21202.

Te k. HONDA Goldwing GL 1100 koop en koffers i.z.g.st. f. 7500,-. Groenstr. Oost 191 Landgraaf.

Te k. FIAT 131 S nw. kopp., uitlaet, remmen, APK, i.g.st. Vraagpr. f. 475,-. Mgr. Lebouillestr. 29 Hoensbroek.

Te k. Opel ASCONA 1.6 S Hatchback, wit, bwj. mei, d. '82, f. 16.750,-. Auto Limburg, 04490-38474.

Te k. RENAULT 25 GTS, antraciet, metl., showroomst. '85, Auto Limburg, 04490-38474.

Te k. AUDI coupé GT, met veel extra's, d. '82, bwj. mei, f. 16.750,-. Auto Limburg, 04490-38474.

Te k. BMW 728i autom., A.B.S., veel extra's, '85, f. 32.500,-. Auto Limburg, 04490-38474.

Te k. MAZDA 626 2.0 GLX HB d. blauwmet., duurste auto '86, f. 20.000,-. Auto Limburg, 04490-38474.

Te k. CITROËN BX 1.9 GT, zwit. get. gl., stuurbekr., schuifdak, '85, f. 17.500,-. Auto Limburg, 04490-38474.

Te k. Ford ESCORT 1.3 iaser, wit, 3-drs., als nw. '85, f. 14.750,-. Auto Limburg, 04490-38474.

Te k. moeie Honda PRELUDE, bwj. '81, km.st. 80.000, kl. zilver, pr.n.o.t.k., tel. 04490-76664.

Te k. FIAT Uno diesel, t.e.a.b., Dr. Poelsstr. 17, Hulsberg.

Te k. MITSUBISHI Station, inr. mog. Dr. Poelsstr. 17, Hulsberg.

Seat MARBELLA GL '87, rood, 3 versn., katalysator, 13.700 km. f. 10.500,-. 043-631829 na 17 uur.

Te k. BMW 316, bwj. 5-77, kl. ivoor-wit, i.z.g.st. ont. onder Achterstr. Landgraaf. Tel. 045-320921.

VW PASSAT, 5 cyl., autom., mod. '83, i.z.g.st. APK-gek. pr.n.o.t.k. 045-463364, inr. mog.

Ford FIESTA type de luxe, '81, radio en runroof, bijz. mooi, APK tot '7-89, f. 3950,-. 045-454087.

Te k. SPACER, amenik, auto, bwj. '78, Veeuw g. 5, Ubach o. Worms.

Voor de liefhebber SAAB 96 V 4, wit, bwj. '74, en diverse onderdelen, pr.n.o.t.k. Tel. 045-320030.

VW GOLF diesel, 4-deurs, bouwjaar juli 1979, f. 3250,-. Tel. 045-324668.

Te k. prachtige LABRADOR pups met prima stambloom en schrift. garantie. Tel. 04138-73284.

Te k. REKORD 2.0 S, bwj. 11-77, APK 9-89, Hunzestr. 20 Beersdal.

Te k. automaat VW GOLF S + APK, bwj. '77, Vrij. pr. f. 15150,-. 045-218698.

Te k. Opel KADETT, bwj. '79, i.z.g.st. f. 1950,-. Tel. 045-218698.

Te k. ASCONA 19 S autom., bwj. '78, APK '89, Mgr. Feronlaan 39 Hoensbroek.

Leasing

van alle merken en types

directprijs 9 - 18 uur

045-463333

Jurgen leasing

Te k. bekleding ESCORT XR3i '80, nw.st. Tel. 04406-15862.

Te k. SUZUKI Alto GL, 1995 cc, 5 drs., cass. radio, bj. 10-86, Tel. 045-423756.

Vakantie-OPRIMAUI, TO S aan weggeefprijzen, Peugeot 104 GL '78 f. 1250,-, Ford Capri 1.6 GL '79 f. 1750,-, Opel Kadett City '78 f. 1750,-, Mazda 626 '80 f. 1750,-, Audi 80, LS met nieuwe motor f. 2250,-. Al deze auto's met APK, Garage Central Geleen, Rijksweg C. 97.

Automaat VOLVO 343 '79 zeer luxe uitv. mooi en techn. lo. APK gek. Pr. slechts f. 2750,-. Tel. 045-422891.

FIESTA 1.3 Ghia '80 Pr. f. 4900,-. 045-411168.

Te k. RENAULT 5 Alpine Turbo blauwmetall. 53.000 km. '85 vele extra's. Pr. f. 13.500,-. Te bevr. 04454-2397.

Te k. Opel ASCONA 19S bij. '79, licht uitgeb. Pr. f. 2500,-. 045-218507.

Tek. VW POLO bij. '79 APK gek. f. 045-410652.

Te k. MAZDA 323 bij. '79 APK tm. 17-7-89, Vrij. pr. f. 1450,-. Type 1300 5-gang, 045-426029.

Mitsubishi COLT in nw.st. APK, inruil mog. bwj. '80, pr. f. 3500,-. Heerenweg 97 Heerleen, 045-225036.

Te k. MINI Special 1100 bwj. '77 APK 2-89, Belenweg 3 Merkbeek.

Te k. SAAB 900 GL bwj. '83 LPG prijs n.o.t.k. Tel. 045-229724.

Te k. Opel MANTA bwj. '73, zonder motor (defect) APK '89 voor onderdelen. Pr. f. 700,-. 045-413773.

Profiteer nu nog van onze unieke zomeropruiming.

Ford Escort 1.6 L 04-85 van 15.500 voor 13.750

Opel Kadett 1.3 S LS 04-87 van 22.000 voor 19.500

Opel Kadett 1.2 N 04-81 van 6.000 voor 5.000

Peugeot 205 Junior 06-86 van 15.500 voor 13.750

Peugeot 205 GL 08-85 van 15.400 voor 13.250

Peugeot 309 GL Profil 55.000 km 05-86 van 17.500 voor 16.000

Peugeot 309 GL Profil 33.000 km 04-86 17.500 voor 16.500

Peugeot 305 GRD 01-84 13.750 voor 8.750

Peugeot 305 SR 07-78 van 2.750 voor 1.750

Peugeot 305 GLD 05-83 van 7.800 voor 6.000

Peugeot 305 GLD 06-80 van 3.250 voor 2.000

Peugeot 306 sedan 02-81 van 4.250 voor 3.000

Peugeot 305 select 1.6 11-85 van 14.000 voor 12.000

Peugeot 305 sedan 06-81 van 4.250 voor 3.000

Peugeot 505 GR 04-82 van 7.000 voor 5.750

Peugeot 505 GR 12-81 van 6.750 voor 4.750

Peugeot 505 SR 01-81 van 5.250 voor 3.250

Renault 4F6 07-81 van 4.000 voor 2.500

Renault 11 TL Broadway 02-86 van 15.400 voor 14.000

Talbot Horizon GLD 11-84 van 10.250 voor 8.750

Talbot Rallye 11-84 van 10.500 voor 8.750

Talbot Ultra 01-84 van 7.800 voor 6.500

1 jaar volledige garantie, Bovag-garantiebewijs.

Informeer naar onze speciale voorwaarden.

Ploum Peugeot Eygelshevergracht 64, Kerkrade, 045-460500

Te k. gevr. auto's vanaf 1978, Garage SCHAEPKENS, Tel. 04405-2886.

Te k. MAZDA 323 APK tot 6-89, tel. 045-458244.

MAZDA 323, bij. '78, APK tot 7-89, f. 1250,-. 045-725272.

Ford FIESTA 1.1 L '82 groenmetall. Als nieuw f. 6250,-. Tel. 045-420650.

Vauxhall CHEVETTE bwj. '79, APK, i.g.st. f. 950,-. Hoofdst. 36, Amstenrade, 04492-2601.

Te k. PASSEAT diesel, bij. '80, APK '89, v.r.p. f. 3.500,-. Tel. 045-4536.

Te k. SCHADE-VOLVO 306 GLT inj. bij. '85 roodmetall. Divers onderdelen aanwezig, 045-457624.

Te k. MERCEDES 280 SE in pr.st. bij. '68 en Peugeot bedrijfsbus gesloten typ. J 5.1300 diesel km.st. 25.000 als nieuw bij. '87, Mr. Kuypersstr. 3, Kerkrade, Tel. 045-457442.

Te k. FORD Escort 1.3 L, bwj. '79, apk 2-89, pr.n.o.t.k. 04490-38281.

Te k. SAAB 99 GL, bwj. '76, apk, schuifd., radio, f. 1250,-. 04490-38474.

Te k. Fiat RITMO 75 CL, kl. zwit., bwj. '80, apk, km. 26.01, 89, vraagpr. f. 2000,-. Tel. 04490-44090.

Te k. RENAULT 5 alp., bwj. '79, nw. band, 185/60 sportvelg, opknapper, pr. f. 1250,-. 04493-2295.

Te k. PEUGEOT 104 bij. '78, 51.000 km. APK mei '89, f. 2500,-. i.z.g.st. Tel. 045-421120.

GOLF GTi, 5 bak, sportvelg, bwj. '78, i.z.g.st. f. 5500,-. 04490-22932.

ESCORT XR3i, bwj. '83, zilv.met., div. extra's, f. 12.950,-. 04493-2903.

VOLVO 66 L 1979, wit, apk, gek. tot 08-89, tel. 04490-15186.

Range ROVER V 8, '76, apk tot '7-89, lichtm. velgen, 4000,-. Kwikstaartstr. 47, Kerkrade, 045-333777.

Te k. van part. MERCEDES 280 SE autom., bwj. '81, m. alle acc. zeer mooie auto, tel. 04750-29727.

Weg, omstandigheden Talbot HORIZON spg. f. 1000,-, bwj. eind '80, i.g.st., tel. 045-272208.

Te k. VOLVO 66 GL, bwj. '77, met trekhaak, kl. blauwmet. APK '89, v.r.p. f. 1250,-. Tel. 04492-1668.

Weg, omstandigheden Talbot HORIZON spg. f. 1000,-, bwj. eind '80, i.g.st., tel. 045-272208.

Te k. AUDI 80, bwj. '77, APK tot f. '89, motor, 3000,-. R. de Vries, f. 650,-. Prof. K. Onnestr. 85 Hoensbroek.

Te k. CIVIC bij. '81, sunroof, 5 speed, APK, i.g.st. f. 3850,-. Tel. 045-453296.

Te k. Opel REKORD Berlijn diesel '78, met trekhaak, APK tot 5-7-89, i.z.g.st. v.r.p. f. 2.950,-. inr. mog. tel. 045-454740.

Te k. FORD TAUNUS 1.6, bij. '80 Sunroof, apk tot juli '89 techn. 100%. Tel. 045-322921.

Te k. Chevr. Camaro Lt '78 i.z.g.st. nw. motor, 350 AUTOTRANSMIET, A 112 '78, 4 versn., 88 velgen, n.w. banden chevr. 5 versn. bak, Fiat 131-132, 2.0 ltr V6 motor Ford, Cyl. kop Ford 1600 Kent, motor 9 div. inl. spruist. Tel. 04405-3316.

Datsun CHERRY 1200 (3 drs.) bwj. '79, APK, i.z.g.st. f. 1950,-. Hoofdst. 36, Amstenrade, 04492-2601.

Opel KADETT 1300 HB bij. '83 f. 7250,-. 04490-14427.

BMW 728 i autom. 4 versn. Pr. model f. 84, Pr. f. 16.750,-. 04490-15431.

Ford ESCORT 1100 Bravo km. 37520,-. APK tot '89 04490-13467.

Opel CORSA 1.3 STR M '84 f. 8750,-. 04490-24937.

BMW 518 bij. '82 n. mod. alv. velg, get. glas, bk. bekr. inr. Pr. model f. 84, Pr. f. 16.750,-. 04490-15431.

KADETT 12 S HB bij. '83 f. 6850,-. 04490-27965.

TOYOTA Celica 16 ST coupe rood bij eind '82, APK '7-89 zeer mooi, km.st. 88.000 04499-1416445.

Te k. van VOLVOMEDEWERKSTER Volvo 360 GLT 2 ltr. inj. Sedan, duurste uitvoering met ledereen interieur, km.st. 9800, 7-87, Tel. 04492-3657.

KADETT 1300 HB bij. '81 SR uitv. In gezeed staet f. 7500,-. 04490-33830.

Te k. Ford ESCORT combi '80, APK '89 + trekh., pr. n.o.t.k., 045-411842.

Te k. Opel MANTA bwj. '73, zonder motor (defect) APK '89 voor onderdelen. Pr. f. 700,-. 045-413773.

Renault 11

GTL rood f. 10.900,-

Financ. mog. met 6% rente

en 12 mnd. garantie.

Renault

De Jonghe

Steeqstr. 10 Maasricht-Heer, tel. 043-616288.

Te k. Fiat RITMO diesel, bwj. '81, APK gek. 5-89, Koppradr. 22, Heerleen, f. 3500,-.

Wij geven het meeste voordeel AUTO U belt, wij nemen direct, Tel. 045-422610, ook 's avonds.

MITSUBISHI Lancer 1400 GL, bwj. '80, Kruisstr. 42, Sittard.

Te k. TOYOTA Corolla DX coupe, bwj. '80, Kruisstr. 42, Sittard.

Te k. Ford ESCORT bij. '77 1100 cc 100% in orde, tevens crosser Honda 125 CR bij '84 watergekoeld, Tel. 04455-1580.

Te k. VAUXHALL bwj. '79, APK gek. met LPG, Ascona Manta-model, Vraagpr. f. 1500,-. Tel. 045-271250.

Te k. ROVER 3500 Vandenplas, bwj. 1984, Tel. 045-525382.

Te k. Toyota Corolla '73 zeer goed onderh. APK tm mei '89, Tel. 045-228734.

Te k. PEUGEOT 505 '79 auto in prima staat, APK tm juli '89, Tel. 045-228734.

Te k. Opel CORSA 1.2 GL, bwj. '86, Palmstr. 56, Heerleen.

Datsun Nissan CHERRY 1300 (nw. type), bwj. '82, APK, i.z.g.st. Hoofdst. 36, Amstenrade, 04492-2601.

VOLVO 240 Grand Luxe '83, model '87, unieke uitv. kl. metall. blauw, veel access. In nw.st. f. 14.500,-. 04492-3234.

Te k. brede VELGEN + banden 15 inch voor BMW 3 serie, f. 105-210719.

Te k. Fiat RITMO bwj. '80, pr. f. 1250,-. Tel. 045-228734.

Te k. Mini COOPER 1100 Sport, Nieuw, n.w. accu, radio, cass. en apk f. 1250,-. Hoensbroek, tel. 045-213565.

OPEL KADETT '81 apk tot '79 zeer goed f. 3950,-. 7-89, Muntstr. 31 Kerkrade, W.

Te k. OPEL KADETT 1.6, diesel luxes bwj. '82, 79.000 km schuifdak, 5 versn., trekha. i.z.g.st. Kleinkolenweg 43, Landgraaf.

Te k. ALFA 33 1.5 bwj. '83 f. 13.000,-. Tel. 045-254025.

MINI 1000 special bwj. '79 kl. zwart, radio, apk tot '7-89, nw. banden + accu pr.n.o.t.k. 045-256947.

BMW 316 bij. '87 sir, bl. 18.000 km van part. Tel. 045-417081.

Mini INNOCENTI '79, zeer goed, apk 6-89, v.r.p. f. 1.650,-. 045-415528.

Te k. Honda ACCORD bij. '79, apk mei '89 v.r.p. f. 2250,-. Tel. 045-225846.

Te k. FORD TAUNUS 1.6, bij. '80 Sunroof, apk tot juli '89 techn. 100%. Tel. 045-322921.

Te k. Chevr. Camaro Lt '78 i.z.g.st. nw. motor, 350 AUTOTRANSMIET, A 112 '78, 4 versn., 88 velgen, n.w. banden chevr. 5 versn. bak, Fiat 131-132, 2.0 ltr V6 motor Ford, Cyl. kop Ford 1600 Kent, motor 9 div. inl. spruist. Tel. 04405-3316.

APK-keuringsstation

dan snel naar snelservice Auto Sport, Schelsberg 175, Heerleen, 045-725507. Dealer van originele Romax uitlaeten en alle topmerken schokbrekers. Ook 's zaterdags geopend van 10.00 tot 17.00 uur.

Te k. VOLVO 264 GLE, bwj. '77, APK 12-88, pr.n.o.t.k., tel. 045-314336.

VW JETTA C 1.6 diesel bouwjaar oktober 1981 4-drs., f. 5500,-. 045-324668.

Te k. MITSUBISHI Galant stationcar (sig. uitv. + gas onderbouw), bwj. '81, techn. 100% in orde, te bevr. Heerleenweg 244, tel. 045-227468 te Heerleen.

VW PASSAT type '79, i.p.r.st. APK juli '89, Vraagpr. f. 1550,-. Tel. 045-225884.

Toyota COROLLA, bwj. '77, 1600 cc, 5 versn., 88 velgen, Riddersr. 9, Schaesberg.

Te k. Ford TAUNUS 1.6, Lada 2105 gas '81, Hyundai Pony '80, auto, Honda Civic '

ST LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDAKTEUR: RON BROWN. CHEF-EDITIEREDAKTIE: HANS TOONEN. ADJUNCT-REDAKTOER: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6431 HE HOENSBROEK, KOUVENDERSTRAAT 215, TEL. 045-218555; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363; 6451 GV SCHAESEBERG, FR. ERENSLAAN 4, TEL. 045-311719.

Organist

De Franse organist Maurice Clerc, wie weet, misschien wel de grootste broer van Julien, geeft op zaterdag 3 augustus om 20 uur een orgelconcert in de Abdij van Rolduc. U kunt er bij zonder dat u een cent hoeft te betalen. Maurice Clerc is de week organist in de kathedraal van Dijon. Clerc (zo'n 50) is bijna allemaal daar in Frankrijk) speelt werken van onder andere Johan Sebastian Bach.

Kappen

We hoorden het weer, ditmaal ergens in een postkantoor. Het blijft ergerniswekkend. Een man van in de veertig, aan het uiterlijk te oordelen afkomstig uit Noord-Afrika, staat met de papieren voor een van de kassies. Hij heeft kennelijk iets te vertellen. De PTT-man achter de glas - minstens vijftien jaar jonger dan de klant - is vriendelijk en legt hem uit waar het aan schort. Maar het tutoyeren, het gepel gezegd je-en, jij-en en jij-en, is daarbij niet van de lucht. 'Je hebt je paspoort niet bij je. Dat moet je wel meebrengen, anders kan ik je dit niet meegeven. Ga jij dat maar halen.' Goed bedoeld, dat wel. Maar doorgaans klinkt het hier anders. Zoals bij de Hollandse postbode die zich even later aan een ander loket verovert. 'Mag ik uw pasje even zien?' luidt het dan correct vanachter het venster. Gelijke monniken, gelijke kappen... al gaat het om een postzegel van vijf cent.

Tu

Dat jij-en en jouw-en heet dus met een moeilijk woord 'tutoyeren' en dat komt uit het Frans waar men tegen jij en jou 'tu' en 'toi' zegt. Niet iedereen weet precies wat het betekent. Want een zeventienjarige meisje kreeg het toch maar Spaans bevestigd toen haar vriend, een week nadat ze elkaar voor het eerst hadden ontmoet, haar voorstelde te tutoyeren. Ze dacht aan heel iets anders en zei: 'Nee liever niet, het gras is nog zo nat.'

Goud

Door een fout van ons heeft de aankondiging van het gouden huwelijk van Wiel Körver en Petronella Wassenberg uit Bleyerheide Kerkrade niet in de krant gestaan. Ze vierden hun feest al op 9 juli. Ondanks dat er geen letter van in de krant stond kwamen gelukkig toch nog meer dan 500 mensen naar de receptie. Wiel Körver is zeer actief in het Kerkrade verenigingsleven. Ook is hij in het bezit van de 'julen koempe!'.
Hart
Het 60 meisjes tellende Koninklijk Highschool-koor uit de Japanse havenstad Kobe geeft op tien augustus om 17.00 uur een concert in het Heerlense Grand Hotel en op 11 augustus om 16.00 uur in de kerk van Rolduc. Het is niet de eerste keer dat de Japanners in deze contreien neerstrijken. De meisjes van het koor zijn allen tussen de 15 en 18 jaar oud. Voor deze meisjes is zingen meer dan het voortbrengen van melodieuze geluiden. Het heeft namelijk veel van doen met de wijsheid van het hart. Als soliste zal Kimiko Adachi optreden. Zij was verbonden aan de Weense opera en neemt tegenwoordig deel aan de Bayreuther Festspiele, de Duitse cultuurtempel van Wagner. Hoewel de concerten gratis zijn verdient het aanbeveling om plaatsen te reserveren voor het GH-concert. 713846.

Hart

Terstrate
Meneer, ik kom toch vrij vaak in Terstrate, maar het plekje dat op de foto in uw krant staat, dat ken ik niet. Hoe komt dat? Niets zou zo aanmakend zijn als te bepalen welke plekjes die meneer in Terstrate zou moeten kennen en welke niet. Toch wisten we wel waarom het zo moeilijk was. De foto die in de krant stond was in spiegelbeeld afgedrukt. Als U ermee voor de spiegel gaat staan, dan ziet U Terstrate zoals het werkelijk is. Maar 't leest wel wat lastig.

Eerste legale speelzaal in Oostelijke Mijnstreek
Landgraaf ongewild
Golden Ten-primeur

• vervolg van pagina 1

LANDGRAAF - Liefhebbers van het Golden Ten-'beheidsspel' kunnen voortaan volstrekt legaal en ongestoord een gokje wagen in een speelcasino in Landgraaf. Doordat de Landgraafse gemeenteraad in maart een wijziging van de Algemene Politie Verordening (APV) heeft goedgekeurd, staat het een ieder die dat wil volledig vrij om op legale wijze een Golden Ten-casino te exploiteren en er te gokken. Eigenaar T. Lam van Chinees restaurant Lotus in Schaesberg is de eerste die een goedbelegde boterham ziet in de exploitatie van zo'n speelgelegenheid. De barker van Lams restaurant fungeert al sinds enige tijd als casino.

Officier van Justitie mr. H. Smalburg toonde zich gisteren bijzonder ongelukkig met deze ontwikkeling.

Volgens het Openbaar Ministerie in Maastricht is Golden Ten of 'obser-

vatieroulette' zonder enige twijfel een gok- of kansspel, waarop de Wet op de Kansspelen van toepassing behoort te zijn. Krachtens die wet mag er alleen in speciaal daartoe aangewezen casino's worden gegokt, om wildgroei van illegale gokgelegenheden en alle gevolgen vandien te voorkomen.

Gewaarschuwd

„Ons beleid in deze is nooit veranderd. Wij staan Golden Ten-casino's niet toe, om voor de hand liggende redenen. De (tot nog toe gebruikelijke, red.) APV biedt ons nu juist wettelijk de mogelijkheid om op te treden tegen dergelijke illegale casino's. Volgens mij realiseert Landgraaf zich de gevolgen van de nieuwe APV niet. Wij hebben ze daar onmiddellijk op geattendeerd. Andere gemeenten zijn gewaarschuwd," aldus mr. Smalburg in een reactie. Hij zegt te hopen dat de gemeente de verordening zo spoedig mogelijk op het gewraakte punt zal terug draaien.

Beleid

In afwachting daarvan heeft zijn collega, officier van justitie mr. Ummels, de Chinese exploitant reeds bij voorbaat gewaarschuwd dat zijn casino te zijner tijd wellicht weer gesloten zal moeten worden. Ook in Landgraafse politiekrieken zijn men erop dat de door de gemeente gewijzigde APV het justitiële beleid, althans in het arrondissement Maastricht, doorkruist.

Commentaar

Voorlopig zal (en kan) het Maas-trichtse Openbaar Ministerie echter niet optreden tegen de casino-exploitant.

Deze laatste wilde, bij afwezigheid van zijn zakelijk adviseur, gisteren nog geen commentaar geven op een ander.

Fel protest tegen
meer bezuinigingen

SITTARD - Bestuur en directie van het Maaslandziekenhuis in Sittard en Geleen hebben G.S. laten weten geen trek meer te hebben in een verdere beddenreductie en het schrappen van een aantal specialisten-eenheden in 1990. Wel kan de leiding zich vinden in de onlangs door G.S. aangekondigde structuurwijziging van de Limburgse ziekenhuizen. „Alleen erg jammer dat tegelijkertijd het nieuwe bekend werd gemaakt dat we in 1990 nog eens 28 bedden moeten inleveren", aldus de directie. Men heeft dan ook met klem geprotesteerd op het provinciehuis tegen de plannen.

Het Maaslandziekenhuis heeft uitgerekend dat daarmee 1,1 miljoen wordt bezuinigd. En dat kan niet meer, omdat de Westelijke Mijnstreek de afgelopen jaren toch al het meeste in heel Limburg heeft ingeleverd.

GS denken met een reorganisatie van de ziekenhuizen in eerste instantie het hoofd te kunnen bieden aan de bezuinigingen. Dat betekent dat diverse verpleegklinieken moeten gaan fuseren. In elke regio zou één organisatie, met diverse klinieken, moeten ontstaan. Maar even later maakte de provincie nog een nadere inkrimping in 1990 bekend. De Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek, waaronder het Maaslandziekenhuis ressorteert, is het met het eerste plan roerend eens. Te meer, omdat de stichting enkele jaren geleden zelf ontstond door een fusie van de twee afzonderlijke ziekenhuizen in Geleen en Sittard en de vier verpleegklinieken St. Agnetenberg, Invia, St. Jansgeleen en St. Odilia. Deze beslissing bleek al snel een succes op te leveren en vooral veel geld te besparen. En dat kwam volgens bestuur en directie ten goede aan de andere ziekenhuizen.

HEERLEN - Een 20-jarige jongeman uit Landgraaf is gisteren door de politie op heterdaad betrapt toen hij net uit een flat 'Achter de winkel' in Landgraaf een televisie en stereoapparatuur gestolen had. Hij bekende in dezelfde flat enkele pogingen tot inbraak gedaan te hebben. De jongeman, een drugsverslaafde zonder vaste woon- of verblijfplaats, had

Arrestatiebevelen op zak
Inbreker krijgt
17 dagen cel

zes arrestatiebevelen bij zich die aan hemzelf gericht waren. Deze bevelen had hij gekregen omdat hij zijn boetes niet betaalde. Omdat er in Maastricht een tekort is aan cellen moet de Landgraver nu zeventien dagen uitzitten in een cel op het Landgraafse politiebureau.

Politie actief
rond station

HEERLEN - De Heerlense politie heeft gistermiddag tussen twee en vier uur om en nabij het station in Heerlen tien personen aangehouden die in het bezit waren van kleine hoeveelheden heroïne en cocaine. Allen waren in de leeftijd tussen de 25 en 36 jaar. Vier personen kwamen uit Duitsland.

Man verbleef
illegaal
in Nederland

Van onze verslaggever
SWALMEN-ROERMOND - Rond half twee gisteravond is een 32-jarige, illegaal in Nederland verblijvende Tamil aan de Bosstraat in Swalmen aangehouden. Dat gebeurde tijdens een routine-controle van ambtenaren van de Centrale Douane-post Roermond.

Hij zat met twee landgenoten in een auto. 'De twee anderen waren wel legaal in ons land', aldus een woordvoerder van de Centrale Douane-post.

Hoe lang de man, die eerder al twee jaar in Parijs vertoefde, in Nederland verbleef, was gisteren nog niet duidelijk. De Tamil - afkomstig uit Heerlen - werd overgedragen aan de rijkspolitie Swalmen. 'Mogelijk gisteren al is de man het land uit gezet', voegde de zegsman er nog aan toe.

(ADVERTENTIE)

Daar zijn wij alweer met onze alom bekende

INRUILACTIE

Uw gebruikte meubelen zijn geld waard. U wordt vrijblijvend gehaald. Eventueel gemakkelijk betalingsvoorwaarden

MOONEN B.V.

Meubelfabriek en Woninginrichting
Houtstraat 24, Klimmen, tel. 04405-1204

waar de drukte verstilt

Op zoek naar de bronnen van de Geleenbeek
Te voet naar Benzenrade

door wim dragstra

„Je kunt er lopend naar toe", zeiden ze. En zo gezegd zo gedaan. Als je naar Benzenrade wil, dan is het logisch de Benzenraderweg te nemen. Hoewel alle wegen naar Rome leiden is het voor de hand liggend dat deze weg naar Benzenrade voert. Eens was dat ook zo, maar tegenwoordig niet meer. Wie vanuit het centrum van Heerlen de Benzenraderweg volgt, komt in de nieuwbouwwijk Douve Weien terecht en dat is wel even heel iets anders. Gelukkig staat er ter hoogte van de Tichelbeekstraat een bordje waarop het woord 'Benzenrade' prijkt, dat een nieuwe richting aangeeft. Dus... van de Benzenraderweg af, richting het groene gebied bij De Rousch, des te beter.

Vlak voor de Geleenbeek gaat een mooi voetpad naar links. Als je daar wandelt, heb je het idee dat je kilometers ver van de stad bent, terwijl die in feite om de hoek ligt. Alleen de hoge flatoren van het ziekenhuis en de verpleegklinieken misvormen het uitzicht. Bij de Rousch staat de wandelaar plots oog-in-oog met zwanen, ganzen en eenden. Die laatste zijn wel lief, die anderen niet, ze komen blazend en met de vleugels klapperend op je af. Maar ja, wie te voet naar Benzenrade wil, moet met 'avonturen' rekening houden.

Dat voetpad, door steeds meer

groen, leidt naar de brug in de M.L. Kinglaan. Achter die brug begint Benzenrade met voorraan links direct het eerste en enige café. „Ha, koffie," is de eerste gedachte. Mooi niet, want 't café is op dinsdag gesloten. Of er de volgende morgen een bordje 'Woensdag gesloten' voor het raam staat, weten we niet. Maar eigenlijk verwachten we dat niet.

Bussen stoppen er nauwelijks. In telefoonboeken hebben ze allang geen eigen kengetal. Kortom, 'gehuichten. Met deze serie 'Waar de drukte verstilt' staat deze krant wat langer stil bij buurtschappen en gehuchten in Oostelijk Zuid-Limburg. Zomaar erop af. Zomaar een impressie.

Als derde in deze gehuchterserie: Benzenrade.

En dan loop je Benzenrade in. Mooie huizen en huisjes langs een keurige straat in het dal van de Geleenbeek. De meeste huizen zijn vrijstaand. Erg veel groen er tussen. Je moet goed zoeken wil je in Benzenrade een plek vinden waar je geen mooi uitzicht hebt. Weilanden met hoogstam-fruittomen. Een stuk verder een kapelletje dat in 1925

werd gebouwd en toegewijd aan het H. Hart, eens per maand wordt er een mis opgedragen. Voor de rest moet Benzenrade in het nabijgelegen rustieke Welten naar de kerk.

Na het kapelletje nog een stuk Benzenrade dat alleen maar ouder lijkt te worden. Na een scherpe bocht naar links zie je de hoeve Benzenrade liggen. De hoeve werd begin deze eeuw gebouwd door een Antwerpse industrieel, die ook villa Imstenrade liet bouwen. Die villa - waarin nu de missiezusters een onderkomen hebben - was een huwelijksgehuuch voor zijn vrouw, de hoeve Benzenrade hoorde er gewoon bij. Die hoeve is het einde... althans van Benzenrade. Je kunt er wel langs lopen richting Imstenraderbos (en dat mag!), maar Benzenrade daar ben je dan wel doorheen.

Beek

Bij de hoeve ontspringt de Geleenbeek. Op de binnenplaats van de hoeve zelfs. Vroeger werden in die bron de melkbussen gezet, om zoudende de melk te laten koelen. Dat gebeurt nu niet meer. Nog steeds voedt de bron de vijver naast de hoeve en een klein stroompje loopt daarna over in de Geleenbeek die rustig kabbelend Benzenrade doorklieft.

Hoeve Benzenrade is een keerpunt, althans voor ons. Je kunt

Koeien en huizen staan samen te dromen langs de Geleenbeek. Foto: 3-FOOT/FRANS RADE.

wel onder de autoweg door richting De Euren, maar wij keren op onze schreden terug: stroomafwaarts zagezegt. Nu nemen wij bij het kapelletje de alternatieve route, dat wil zeggen niet rechts richting café, maar de andere kant op. Ondertussen valt het ons op dat er nog bovenleidingen in Benzenrade zijn. Dat geeft het plaatsje een heel fijn karakter. Op veel plaatsen in Zuid-Limburg worden momenteel die bovenleidingen weggehaald en dat is doodzonde. Wat is mooier dan een boerderijtje met die palen ervoor en die draden daaraan, waarop een hele familie zwaluwen zit, die brutaal de passanten taxeert?

In de wei met de hoogstam-fruittomen

bomen zien wij een echte Benzenrade. De heer Mertens. Hij woont al 68 jaar in dit 'schone gehucht'. Hij was er boer en zijn vrouw dreef een winkeltje. „Maar in de jaren tachtig ging het niet meer met de winkel. Je kon niet meer concurreren tegen de supermarkten in de stad. Dus die hebben we toen maar weg gedaan." Het boerenbedrijf is ook opgeheven en nu onderhoudt Mertens nog de wei, zijn moestuin etc. „Hier in Benzenrade hoef je niet bang te zijn voor inbraken, nee dat gebeurt hier niet. Als je hier bouwmaterialen laat liggen, dan halen ze dan niet weg. Gelukkig maar."

Mertens heeft Benzenrade zien groeien. „Vroeger had je hier

maar een stuk of vijf, zes families. Later woonden hier boeren en mijnwerkers en nog later zijn er steeds meer vreemden komen wonen. Benzenrade is in trek. In de wei hier willen ze zo wel een huis bouwen, maar dat mag niet, er is een bouwverbod, alles moet zo blijven als het nu is," zegt hij. Hij is in Welten naar school gegaan. „Mijn broers die ouder dan ik waren, moesten zelfs in het centrum van Heerlen naar school." vertelt hij. Verenigingen zijn er niet in Benzenrade, afgezien van de buurtvereniging die ook de kapel onderhoudt. Wat is er wel in Benzenrade? Schoonheid, rust en vrede. Onder bovenleidingen en langs kabbelende beekjes is het goed wonen.

1958 **1988**

PROFICIAT
Pap en mam, oma en opa met julie
30-jarig huwelijk!
Kinderen en kleinkinderen
Thielen

God heeft ons geen gemakkelijke reis beloofd, maar wel een behouden aankomst.

Philomina Catharina Pieters
sinds 23-1-1942 weduwe van
Mathias Vijgen

Met verdriet in ons hart, maar met grote dankbaarheid jegens haar, hebben wij afscheid moeten nemen van onze lieve mama, oma, overoma, zus en tante. Gesterkt door de ziekenzalving, nam zij op 90-jarige leeftijd afscheid van dit aardse leven. Wij danken een ieder die in haar leven iets voor haar heeft betekend, met name het verzorgend personeel van bej. centrum Heereveld.

Schaesberg: Je Vijgen
Fien Vijgen-Erkens
Guns en Alice
Mathi, Margriet en Casper
Hélène en Jo
Je en Rian
Lennie Giesekam-Vijgen
Nico Giesekam
Ger Vijgen
Greet Vijgen-de Rond
Lan Vijgen
Tiny Vijgen-Logister (overl.)

Ubach over Worms, 29 juli 1988
Bejaardencentrum Heereveld, Kloosterstraat 25
Overl. adres: Godfried Bomansstraat 23B
5414 KP Landgraaf

Op vrijdagavond maandag 1 augustus in de kapel van het bej. centrum Heereveld om half vijf.
In de St. Josephkerk te Waubach zal de plechtige uitvaartdienst worden gehouden op dinsdag 2 augustus a.s. om 10.30 uur, gevolgd door de begrafenis op het kerkhof aldaar. Vanaf 10.10 uur is er gelegenheid tot schriftelijke condolentie achter in de kerk.

Onze dierbare moeder is opgebaard in de rouwkapel van Nieuwenhagen, Beuteweg 32; gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks tussen 18.00 en 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Ik hef mijn ogen op naar de bergen: vanwaar zal mijn hulp komen?
Mijn hulp is van de Here, die hemel en aarde gemaakt heeft.
Ps. 121:1,2

In verslagenheid, maar vertrouwend op Gods beloften, berichten wij, dat de Here, voor ons geheel onverwacht, tot Zich genomen heeft mijn lieve man, onze lieve vader en opa

Willem Keuning
op de leeftijd van 59 jaar.

Brunssum: S. Keuning-Koppels
Eindhoven: Thijs Keuning
Anje Keuning-Bandringa
Maarten, Renze, Rianne, Marijke
Selma v. Meeuwen-Keuning
Frits v. Meeuwen
Flia, Dirk, Marije, Hanneke, Bert
Spijkenisse: Joop Keuning
Heleen Keuning-v.d. Lugt
Marjolijn, Judith, Wouter
Jettie Olijve-Keuning
Rik Olijve
Ommen: Tjeerd Keuning
Anita Keuning-Hofman
Nienke
Brunssum: Tineke Keuning
Bert Schep
Brunssum: Esther Keuning
Steffen Akkerman

25 juli 1988
Maastrichterstraat 109
6444 GC Brunssum

Er zal D.V. op dinsdag 2 augustus om 13.30 uur een samenkomst worden gehouden in de gereformeerde kerk, Kruisbergstraat 25 te Brunssum, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats Merckelbeekstraat te Brunssum.

Na de begrafenis is er gelegenheid tot condoleren in de kerk.

Bedroefd, maar met grote dankbaarheid voor wat hij voor ons is geweest, berichten wij u dat God hem tot Zich heeft genomen, na een geduldig gedragde ziekte, voorzien van de h.h. sacramenten, in de leeftijd van 80 jaar, onze lieve moeder, schoonmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht.

Cornelia van Raak
weduwe van
Petrus Geppaard

Wij bevelen de ziel van de overledene in uw gebeden aan.

Eyselshoven: Jan Geppaard
Marianne Geppaard-Gielgens
Johan en Sandra
Marcel en Katja
Familie Van Raak
Familie Geppaard

Eyselshoven, 28 juli 1988
Overl. adres: Anthonisstraat 26
6471 GL Eyselshoven

De h. eucharistieviering, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op maandag 1 augustus a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Joannes de Doper te Eyselshoven. Bijeenkomst in de kerk. Daar de familie overtuigd is van uw medeleven, is er geen kennisgeving.

Onze dierbare zal bijzonder worden herdacht tijdens de h. mis op zondag 31 juli a.s. om 11.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van het bejaardencentrum, gelegen op het terrein van de Lückerkliniek te Chevremont, van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Diep bedroefd, maar zeer dankbaar voor alle liefde die zij ons heeft gegeven en met respect en diepe bewondering voor haar moed en wilskracht, is heden van ons overleden, mijn dierbare vrouw, tante, schoonzus, schoonmoeder, lieve oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht.

Josephina Louise Francisca Schulz
echtgenote van
Hubert Eduard Tak

Gesterkt door het h. sacrament der zieken, overleed zij op 64-jarige leeftijd.

Geleed: H.E. Tak
kinderen en kleinkinderen
Familie Schulz
Familie Tak

6162 XT Geleen, 28 juli 1988
Thorbeckestraat 4

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben dinsdag 2 augustus a.s. om 13.00 uur in de parochiekerk van St. Augustinus te Lutterade-Geleen, waarna de begrafenis op het parochiekerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.

Tot intentie van de overledene zal een avondmis worden opgedragen heden, zaterdag 30 juli, om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis te Geleen; gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Limburgs Dagblad

De h. eucharistieviering, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op maandag 1 augustus a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Joannes de Doper te Eyselshoven. Bijeenkomst in de kerk. Daar de familie overtuigd is van uw medeleven, is er geen kennisgeving.

Onze dierbare zal bijzonder worden herdacht tijdens de h. mis op zondag 31 juli a.s. om 11.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van het bejaardencentrum, gelegen op het terrein van de Lückerkliniek te Chevremont, van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zekerheid voor'n waardig afscheid

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben dinsdag 2 augustus a.s. om 13.00 uur in de parochiekerk van St. Augustinus te Lutterade-Geleen, waarna de begrafenis op het parochiekerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.

Tot intentie van de overledene zal een avondmis worden opgedragen heden, zaterdag 30 juli, om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis te Geleen; gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Ik hef mijn ogen op naar de bergen: vanwaar zal mijn hulp komen?
Mijn hulp is van de Here, die hemel en aarde gemaakt heeft.
Ps. 121:1,2

In verslagenheid, maar vertrouwend op Gods beloften, berichten wij, dat de Here, voor ons geheel onverwacht, tot Zich genomen heeft mijn lieve man, onze lieve vader en opa

Willem Keuning
op de leeftijd van 59 jaar.

Brunssum: S. Keuning-Koppels
Eindhoven: Thijs Keuning
Anje Keuning-Bandringa
Maarten, Renze, Rianne, Marijke
Selma v. Meeuwen-Keuning
Frits v. Meeuwen
Flia, Dirk, Marije, Hanneke, Bert
Spijkenisse: Joop Keuning
Heleen Keuning-v.d. Lugt
Marjolijn, Judith, Wouter
Jettie Olijve-Keuning
Rik Olijve
Ommen: Tjeerd Keuning
Anita Keuning-Hofman
Nienke
Brunssum: Tineke Keuning
Bert Schep
Brunssum: Esther Keuning
Steffen Akkerman

25 juli 1988
Maastrichterstraat 109
6444 GC Brunssum

Er zal D.V. op dinsdag 2 augustus om 13.30 uur een samenkomst worden gehouden in de gereformeerde kerk, Kruisbergstraat 25 te Brunssum, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats Merckelbeekstraat te Brunssum.

Na de begrafenis is er gelegenheid tot condoleren in de kerk.

Met leedwezen namen wij kennis van het plotseling overlijden van onze gewaardeerde collega

Wim Keuning

De deskundigheid en betrokkenheid in zijn werken en vooral de wijze van samenwerken zullen wij zeer missen.

Wij wensen zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen kracht toe om dit verlies te dragen.

De collega's van
Nederlandse Maatschappij
voor Energie en Milieu B.V.

Sittard/Utrecht, 26 juli 1988.

Met leedwezen namen wij heden kennis, van het plotseling overlijden van onze geachte medewerker

W. Keuning

Zijn jarenlange enthousiaste inzet en vastberadenheid als automatiseringsdeskundige in onze onderneming zullen wij node missen.

Onze gevoelens van medeleven gaan uit naar mevrouw Keuning, zijn kinderen en verdere familie.

Directie
Nederlandse Maatschappij
voor Energie en Milieu B.V.

Sittard, 26 juli 1988

Na een kortstondig en moedig gedragen ziekbed, werd van ons weggenomen, mijn lieve man, onze goede vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Harie Wiekken
echtgenoot van
Henriëtte Weusten

Hij overleed, voorzien van de h.h. sacramenten, op de leeftijd van 64 jaar.

Schimmert: H. Wiekken-Weusten
Beek: Mia en Huub
Zweifelshagen-Wiekken
Harold, Cindy
Schimmert: Truus en Marcel
Tekstra-Wiekken
Jes en Silvy
Wiekken-Spierts
Familie Wiekken
Familie Weusten

6333 CC Schimmert, 28 juli 1988
Langstraat 9

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden dinsdag 2 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Remigius te Schimmert.

Geen condoleren.

Avondmis maandag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Onze dierbare overledene is opgebaard in uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen; gelegenheid tot afscheid nemen zaterdag en zondag van 14 tot 15 uur en maandag van 18 tot 19 uur.

Wilt u, indien wij zijn overleden, u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Diep bedroefd, maar zeer dankbaar voor alle liefde die zij ons heeft gegeven en met respect en diepe bewondering voor haar moed en wilskracht, is heden van ons overleden, mijn dierbare vrouw, tante, schoonzus, schoonmoeder, lieve oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht.

Josephina Louise Francisca Schulz
echtgenote van
Hubert Eduard Tak

Gesterkt door het h. sacrament der zieken, overleed zij op 64-jarige leeftijd.

Geleed: H.E. Tak
kinderen en kleinkinderen
Familie Schulz
Familie Tak

6162 XT Geleen, 28 juli 1988
Thorbeckestraat 4

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben dinsdag 2 augustus a.s. om 13.00 uur in de parochiekerk van St. Augustinus te Lutterade-Geleen, waarna de begrafenis op het parochiekerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.

Tot intentie van de overledene zal een avondmis worden opgedragen heden, zaterdag 30 juli, om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis te Geleen; gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Al heeft hij ons verlaten, hij laat ons nooit alleen.
Wat wij in hem bezaten, is altijd om ons heen.

Dankbaar voor alles wat hij voor ons heeft betekend, geven wij met droefheid kennis, dat heden van ons is heengegaan, mijn dierbare man, onze zorgzame vader en schoonvader, opa, schoonzoon, broer, zwager, oom en neef.

Hub Peeters
echtgenoot van
Leny Meulenberg

Hij overleed, voorzien van het h. olielesel in de leeftijd van 59 jaar.

Hoensbroek: Leny Peeters-Meulenberg
Vasrade: Marian Hetebrij-Peeters
Ton Hetebrij
Marc, Kirsten
Familie Peeters
Familie Meulenberg

6431 LX Hoensbroek, 28 juli 1988
Gebroekerplein 122

De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op dinsdag 2 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk St. Jan Evangelist in Hoensbroek, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op de centrale begraafplaats aan de Randweg aldaar.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden in de avondmis van maandag om 19.15 uur in het kleine kerkje aan de Markt in Hoensbroek.

Gelegenheid tot afscheidnemen van Hub heden zaterdag en zondag van 14.00 tot 15.00 uur, maandag van 18.00 tot 19.00 uur in het uitvaartcentrum Dela in Heerlen, Grasbroekerweg 20.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze aankondiging als zodanig beschouwen.

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van ons lid, de heer

Hub Peeters

Zijn gedachtenis zal steeds in onze vereniging voortleven.

Bestuur en leden van
het Mannenkoor 'Hoensbroek'

Het is onze droeve plicht u in kennis te stellen dat heden van ons is heengegaan

Jan Jonkers

op de leeftijd van 69 jaar.

29 juli 1988
Europalaan 141
6431 VW Brunssum

De crematieplechtigheid zal plaatshebben op dinsdag 2 augustus om 15.30 uur in de aula van het crematorium Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in voornoemd crematorium.

Jan is opgebaard in de rouwkapel van het ziekenhuis te Brunssum; gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Bedroefd, maar in grote dankbaarheid voor wat hij voor ons heeft betekend, door eenvoud, goedheid en zorgzaamheid en na een liefdevolle verzorging in de St. Janskliniek te Geleen, moesten wij geheel onverwacht afscheid nemen van mijn lieve man, onze zorgzame vader, broer, zwager, oom en neef

Hendrik Joseph Douven
echtgenoot van
Maria Catharina Daemen

Hij bereikte de leeftijd van 79 jaar en is voorzien van de h.h. sacramenten der zieken.

Merkelbeek: M.C. Douven-Daemen
Merkelbeek: J.L. Douven en verloofde C. Orbons
Familie Douven
Familie Daemen

6447 BK Merkelbeek, 27 juli 1988
Douve 9

Gelegenheid om van onze overledene afscheid te nemen dagelijks in het mortuarium van het ziekenhuis te Brunssum van 17.30 tot 18.30 uur.

Avondwake heden, zaterdag 30 juli, om 19.00 uur in de hierna te noemen kerk.

In de parochiekerk van de H. Clemens te Merkelbeek zal de plechtige uitvaartdienst worden gehouden op maandag 1 augustus om 11.00 uur.

Samenkomst in de kerk; er is geen condoleren.

De begrafenis vindt aansluitend plaats op het r.-k. kerkhof aldaar.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Heden overleed in de verpleegkliniek te Heerlen, mij...

E.H.F. Bosman

Zij overleed in de leeftijd van 80 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Wij bevelen haar in uw gebed aan.

Familie Bosman

Heerlen, 28 juli 1988
Corr. adres: Lindeman Uitvaartcentra,
Spoorsingel 4, 6412 AA Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 2 augustus a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Moeder Anna te Heerlen-Bekerveld, waarna de begrafenis op de begraafplaats Alterstraat, ingang Groene Boord.

Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor het medeleven ons betoonend bij het overlijden en de begrafenis van mijn lieve echtgenote, onze zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Anna Maria Cornelia Dohmen
echtgenote van
Andreas Hubert Thomas

willen wij u langs deze weg hartelijk danken.

A.H. Thomas
kinderen en kleinkinderen

Heerlen, 29 juli 1988

De plechtige zeswekdienst zal plaatsvinden op zondag 31 juli a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Joseph te Heerlerbaan.

Als God ons thuisbrengt dat zal een feest zijn.

Na een liefdevolle verzorging in de Lucaskliniek te Hoensbroek overleed op 29 juli j.l., voorzien van het sacrament der zieken, geheel overgegeven aan Gods heilige wil, op de leeftijd van 62 jaar, in het 42e jaar van zijn kloosterleven, onze dierbare medebroeder

Broeder Leonardus Henk Nicolaas Erkamp

Overste van de gemeenschap broeders Franciscanen te Bleijerheide
Oud Vice-Provinciaal en lid van het Hoofdbestuur der Congregatie en oud-directeur van de R.K. Mavo Bleijerheide

De plechtige eucharistieviering vindt plaats op woensdag 3 augustus om 14.00 uur in de kapel van de broeders Franciscanen, Pannesheiderstraat 55 te Bleijerheide.

Aansluitend volgt de teraardebestelling op het kloosterkerkhof.

Tijdens de eucharistieviering op 2 augustus a.s. om 19.00 uur zal de overledene bijzonder worden herdacht en is er na de eucharistieviering gelegenheid in de kapel afscheid te nemen van broeder Leonardus, die aldaar is opgebaard.

Tot dinsdagavond ligt de dierbare overledene opgebaard in het mortuarium gelegen op het terrein van de Lückerkliniek, St. Pieterstraat 145 te Kerkrade.

Bezoekuren van 18.00 tot 19.30 uur.

Namens de gemeenschap Bleijerheide:
Br. Eligius van den Berg, vnd. ov.
Namens het provinciaal bestuur:
Br. Joh. Vianney-Pothof, prov. ov.

Familie Erkamp
Mevr. C. Hoetjes-Erkamp
Curaçao: Pater N. Erkamp
Bergen N.H.: Fam. C.J. Erkamp-Kleef
Zutphen: Fam. J. Erkamp-Slieker
Reuver: Fam. J. Ros-Beurskens

Broeders Franciscanen
Pannesheiderstraat 55
6462 EB Kerkrade

Zij, die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze advertentie als zodanig te beschouwen.

Verdrietig om zijn heengaan, maar dankbaar voor wat hij voor de leerlingen betekende, nemen wij afscheid van oud-directeur

broeder Leonardus Erkamp

Oudervereniging
r.-k. Mavo Bleijerheide.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis moeten nemen van het overlijden van onze oud-directeur

broeder Leonardus Erkamp

In onze herinnering blijven zijn zorgende leiderschap en warme menselijkheid.

Directie en personeel
r.-k. Mavo Bleijerheide

Met grote verslagenheid nemen wij kennis van het overlijden van

broeder Leonardus Erkamp

oud-directeur r.-k. Mavo Bleijerheide

Wijheid en blijheid waren zijn basis voor een leven in dienst van het onderwijs.

Bestuur
r.-k. Mavo Bleijerheide

Auto's

Te koop Ford TRANSIT '79, 9-pers., motor gereviseerd. Tel. 04451-1585. Te bevragen na 17.00 uur.

CHEVROLET type Citation, bwi. 80, LPG 6 cil., autom., f. 3750,-. Tel. 045-215928.

RENAULT 4, bwi. 10-82, rood, vr.pr. f. 2175,-. Edsonstr. 281 Heerlen. 045-728713.

Te k. TOYOTA Starlet, bwi. 78, opknapper f. 850,-. Tel. 045-227520.

Te k. HONDA Accord, bwi. 79, APK 7-89, f. 2250,-. Edsonstr. 281 Heerlen. 045-728713.

Te k. VOLVO 244 DL '78, 84 als nieuw, te eig. 045-460245 of 04406-15390.

Te k. VW Golf, type '79, 1.2, 55, 1300 cc, te eig. 045-461533 of 04406-13178 of 04406-15390.

Opel OMEGA, 2.0i, autom., + airco, bwi. f. 4500,-. Tel. 045-258271.

HYUNDAI Stella, GSL, bwi. '84, als nieuw, f. 8750,-. 04754-5019.

Ford ESCORT Combi, 1800 diesel, bwi. f. 11750,-. 04490-11087.

Te k. HONDA Bolldor, bwi. 1983, vr.pr. f. 6400,-. Belgelaan 52, tel. 210072.

Te k. Opel Manta, bwi. 77, 1700, Belgelaan 52, tel. 210072.

Te k. OPEL Rekord, tancar LPG APK, bwi. 78, l.g.st. Vraagpr. f. 145-726244.

Te k. FORD Taurus, bwi. 78, APK mei Vraagpr. f. 600,-. Eindhoven 05, Hoensbroek f. 1900,-. Tel. 04492-481.

Met droefheid geven wij kennis, dat volkomen onverwacht van ons is heengegaan, onze dierbare broer, zwager, oom en neef

Bèr Dubois

Hij overleed in de leeftijd van 39 jaar.

Broers en zusters Dubois

Kerkrade, 26 juli 1988
Heelerpersteenweg 20
Corr. adres: Rennemijerstraat 21A,
6413 BR Heerlen

De crematieplechtigheid heeft in naaste familiekring plaatsgevonden op vrijdag 26 juli in Heerlen.

Elk leed wordt zachter wat wij allen samen hebben kunnen delen. Wij herdenken mijn man, vader en lieve opa

Jan Das

in de eerste jaardienst op zondag 7 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk Tervinselen.

A. Das-Jaansen
René - Sylvia en Roger

De plechtige eerste jaardienst voor

Maria Cobben-Rikers

zal worden gehouden op zondag 7 augustus 1988 in de kerk van St. Jan Evangelist te Hoensbroek.

Th. Cobben
kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen.

Als God ons thuisbrengt dat zal een feest zijn.

Na een liefdevolle verzorging in de Lucaskliniek te Hoensbroek overleed op 29 juli j.l., voorzien van het sacrament der zieken, geheel overgegeven aan Gods heilige wil, op de leeftijd van 62 jaar, in het 42e jaar van zijn kloosterleven, onze dierbare medebroeder

Broeder Leonardus Henk Nicolaas Erkamp

Overste van de gemeenschap broeders Franciscanen te Bleijerheide
Oud Vice-Provinciaal en lid van het Hoofdbestuur der Congregatie en oud-directeur van de R.K. Mavo Bleijerheide

De plechtige eucharistieviering vindt plaats op woensdag 3 augustus om 14.00 uur in de kapel van de broeders Franciscanen, Pannesheiderstraat 55 te Bleijerheide.

Aansluitend volgt de teraardebestelling op het kloosterkerkhof.

Tijdens de eucharistieviering op 2 augustus a.s. om 19.00 uur zal de overledene bijzonder worden herdacht en is er na de eucharistieviering gelegenheid in de kapel afscheid te nemen van broeder Leonardus, die aldaar is opgebaard.

Tot dinsdagavond ligt de dierbare overledene opgebaard in het mortuarium gelegen op het terrein van de Lückerkliniek, St. Pieterstraat 145 te Kerkrade.

Bezoekuren van 18.00 tot 19.30 uur.

Namens de gemeenschap Bleijerheide:
Br. Eligius van den Berg, vnd. ov.
Namens het provinciaal bestuur:
Br. Joh. Vianney-Pothof, prov. ov.

Familie Erkamp
Mevr. C. Hoetjes-Erkamp
Curaçao: Pater N. Erkamp
Bergen N.H.: Fam. C.J. Erkamp-Kleef
Zutphen: Fam. J. Erkamp-Slieker
Reuver: Fam. J. Ros-Beurskens

Broeders Franciscanen
Pannesheiderstraat 55
6462 EB Kerkrade

Zij, die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze advertentie als zodanig te beschouwen.

Verdrietig om zijn heengaan, maar dankbaar voor wat hij voor de leerlingen betekende, nemen wij afscheid van oud-directeur

broeder Leonardus Erkamp

Oudervereniging
r.-k. Mavo Bleijerheide.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis moeten nemen van het overlijden van onze oud-directeur

broeder Leonardus Erkamp

In onze herinnering blijven zijn zorgende leiderschap en warme menselijkheid.

Directie en personeel
r.-k. Mavo Bleijerheide

Met grote verslagenheid nemen wij kennis van het overlijden van

broeder Leonardus Erkamp

oud-directeur r.-k. Mavo Bleijerheide

Wijheid en blijheid waren zijn basis voor een leven in dienst van het onderwijs.

Bestuur
r.-k. Mavo Bleijerheide

Auto's

Te koop Ford TRANSIT '79, 9-pers., motor gereviseerd. Tel. 04451-1585. Te bevragen na 17.00 uur.

CHEVROLET type Citation, bwi. 80, LPG 6 cil., autom., f. 3750,-. Tel. 045-215928.

RENAULT 4, bwi. 10-82, rood, vr.pr. f. 2175,-. Edsonstr. 281 Heerlen. 045-728713.

Te k. TOYOTA Starlet, bwi. 78, opknapper f. 850,-. Tel. 045-227520.

Te k. HONDA Accord, bwi. 79, APK 7-89, f. 2250,-. Edsonstr. 281 Heerlen. 045-728713.

Te k. VOLVO 244 DL '78, 84 als nieuw, te eig. 045-460245 of 04406-15390.

Te k. VW Golf, type '79, 1.2, 55, 1300 cc, te eig. 045-461533 of 04406-13178 of 04406-15390.

Opel OMEGA, 2.0i, autom., + airco, bwi. f. 4500,-. Tel. 045-258271.

HYUNDAI Stella, GSL, bwi. '84, als nieuw, f. 8750,-. 04754-5019.

Ford ESCORT Combi, 1800 diesel, bwi. f. 11750,-. 04490-11087.

Te k. HONDA Bolldor, bwi. 1983, vr.pr. f. 6400,-. Belgelaan 52, tel. 210072.

Te k. Opel Manta, bwi. 77, 1700, Belgelaan 52, tel. 210072.

Te k. OPEL Rekord, tancar LPG APK, bwi. 78, l.g.st. Vraagpr. f. 145-726244.

Te k. FORD Taurus, bwi. 78, APK mei Vraagpr. f. 600,-. Eindhoven 05, Hoensbroek f. 1900,-. Tel. 04492-481.

Dankbaar dat ze zo lang bij ons is geweest, is den, na een liefdevolle verpleging in de pleegkliniek Invia, voorzien van de h.h. sacramenten der zieken, op de leeftijd van 68 jaar, van heengegaan, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, tante en nicht

Maria Anna Marx
weduwe van
Pieter Kamp

Born: Ad Kamp
Els Kamp-Janssen
Sittard: Jepp Kamp
Annie Kamp-Meulenberg
Sittard: Mia Crauwels-Kamp
Piet Crauwels
kleinkinderen en achterkleinkinderen
Familie Marx
Familie Kamp

6133 AJ Sittard, 28 juli 1988
Landwingerstraat 96

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden dinsdag 2 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua, Ophoverlaan, waarna begrafenis op de algemene begraafplaats aan de Waarderweg.

Overtuigd van uw medeleven, is er geen condolentie.

Avondmis maandag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Onze dierbare overledene is opgebaard in de kapel van het Maaslandziekenhuis te Sittard; gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor het medeleven ons betoonend bij het overlijden en de begrafenis van mijn lieve echtgenote, onze zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Anna Maria Cornelia Dohmen
echtgenote van
Andreas Hubert Thomas

willen wij u langs deze weg hartelijk danken.

A.H. Thomas
kinderen en kleinkinderen

Heerlen, 29 juli 1988

De plechtige zeswekdienst zal plaatsvinden op zondag 31 juli a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Joseph te Heerlerbaan.

'In Limburg blijft alles zoals het is'

Infokab ontslaat vele werknemers

Van onze correspondent

TRECHT – Bij het noodlijdende Infokab, de exploitant van 8 Nederlandse kabelkranten, waaronder die van Maas-richt, Heerlen en Kerkrade zijn enkele tientallen werknemers ontslagen. Hoeveel mensen er precies op straat zijn komen te staan, wilde bewindvoerder mr. Th. P. C. Stuyt van het in surséance van betaling verkerende bedrijf gistermorgen niet zeggen.

Maar op ons totale personeelsbestand maken enkele tientallen niet zoveel uit. Het zou om 26 medewerkers van de centrale redactie in Haarlem gaan en diverse medewerkers en correspondenten in het land. Stuyt ontkent dit niet. De Rechtbank van Haarlem heeft Infokab surséance van betaling ver-

leend voor de miljoenschuld van het bedrijf. Een uittocht van personeelsleden die de onzekere situatie bij Infokab zo langzamerhand zat zijn, dreigt. Bewindvoerder Stuyt onderkent die mogelijkheid. „We moeten nu eenmaal bezuinigen. Ik heb nog zes weken de tijd om orde op zaken te stellen en ik ben er nog

steeds optimistisch over dat het lukt”.

Stuyt denkt dat Infokab ondanks de ontslagen toch een behoorlijk produkt kan leveren. Als het even kan, wil hij de kwaliteit van de kabelkranten zelfs verbeteren. Bovendien wil hij organisatorische verbeteringen doorvoeren om het bedrijf weer levensvatbaar te maken.

Voor de productie van de kabelkranten in de drie Zuidlimburgse steden komen er geen veranderingen. „Ik ben op de hoogte van de maatregelen, maar in Limburg blijft alles zoals het nu is”, aldus Jan-Williem van Bessouw uit Heerlen, die Infokab in het zuiden vertegenwoordigt.

• Katten kunnen lief uitzien, zoals op deze foto, maar een hondsollie kat is zeer agressief.

Hondsollie poes afgemaakt

Advies: laat kat inenten

Van onze verslaggever

GULPEN – Deze week is in Gulpen een hondsollie kat afgemaakt. Het dier was een tijd spoorloos en toen het terugkwam vertoonde het vreemd gedrag. Vermoedelijk heeft de kat contact gehad met een besmette vos of das.

De ministeries van Landbouw en Visserij en Volksgezondheid en Milieuhygiëne raden in verband hier-

mee alle kattebezitters in Zuid-Limburg aan om hun huisdier in te laten enten.

De aanlijn- en entplicht is recent ook gegeven aan hondebezitters nadat rond Gulpen zeven vossen en een rund werden aangetroffen die besmet waren met rabies.

Hondsollie is een voor alle zoogdieren, vogels en de mens besmettelijke ziekte en wordt meestal over-

gedragen door een beet van een aan dolheid lijdend dier. Het is een virus dat het zenuwstelsel (vooral de hersenen) aantast.

Aan dolheid lijdende katten kunnen tijdens het 'toilet maken' hun vlijmscherpe nagels met het virus besmetten. Een dulle kat kan zeer agressief zijn, vooral als het schrikt en de neiging heeft ook de mens in het gezicht te springen en te bijten.

Platteland

Een woordvoerder van het ministerie van Landbouw en Visserij waarschuwt dan ook beducht te zijn voor hondsollie katten, vooral in dorpen. „Katten in Maastricht en Heerlen zullen niet zo gauw de wei in gaan dan op het platteland”, aldus de zeggman.

Indien mensen een kat met een vreemd gedrag aantreffen wordt geadviseerd de Rijksdienst voor de keuring van vee en vlees in Weert te bellen (04950-39185).

Vreemde telefoontjes in Nuth

NUTH – Zeker twee inwoners van Nuth hebben gistermiddag een merkwaardig telefoontje ontvangen waarin werd geprobeerd hen gegevens te ontfutselen over mogelijke vakantie en tijdsduur van bewoners van bepaalde huizen. De politie vermoedt dat het gaat om liden (of misschien ook wel maar één persoon) met oneerlijke bedoelingen, die proberen gemakkelijk ergens een slag te slaan.

Goedkoop zijn de tomaten. De vleestomaten kosten slechts zes dubbeltjes de kilo, de ronde nauwelijks meer. Toch was de aanvoer niet overmatig.

Goedkoop zijn ook de augurken. De allerkleinste – in veilingjargon de A-tjes – deden weliswaar nog f 3,00 de kilo, maar de meest voorkomende sortering – de D-groen en de D-fijn – ging van f 0,25 tot f 0,35 de kilo. De oogst in de kas loopt ten einde, die van de volle grond komt op gang.

onderzoeksbureau Intermarkt in Amsterdam. Hij vroeg allerlei gegevens over mensen in de buurt en ook of ze op vakantie waren en voor hoe lang. De Nuthenaar vertrouwde het

zaakje voor geen cent en meldde het telefoontje bij de redactie van deze krant.

Later in de middag kreeg een meisje eveneens in Nuth een tele-

foontje van iemand die zei van een cv-installatiebedrijf te zijn. Er zou een klacht over de centrale verwarming zijn doorgegeven. Toen het meisje dat niet kon plaatsen, werd er gevraagd of haar ouders op vakantie waren en hoe lang ze weg zouden blijven. Het meisje belde direct na het merkwaardige gesprek de politie in haar woonplaats. De Rijkspolitie van Nuth heeft het bewuste woonhuis, van acht extra goed in de gaten gehouden en zal dat ook de komende nachten doen.

Broeder Leonardus overleden

KERKRADE – Gisterochtend is in de Lucaskliniek in Hoensbroek broeder Leonardus (Henk Nicolaas Erkamp) na een slepende ziekte overleden. Hij was overste van de gemeentelijke broeders Franciscanen te Bleijerheide.

Broeder Leonardus is 62 jaar geworden. Zijn veertigjarige kloosterjubiläum in 1986 moest al vanwege zijn ziekte worden uitgesteld. Hij was leer- en Engels en Duits, oud-directeur van de RK MAVO Bleijerheide, oud vice-provinciaal en lid van het hoofdbestuur van de congregatie.

De plechtige eucharistieviering gevolgd door de begrafenis op het kloosterkerkhof is woensdag 3 augustus aanstaande om 14.00 uur in de kapel van de Broeders Franciscanen aan de Pannesheiderstraat 55 te Bleijerheide-Kerkrade.

Werk aan twee autosnelwegen

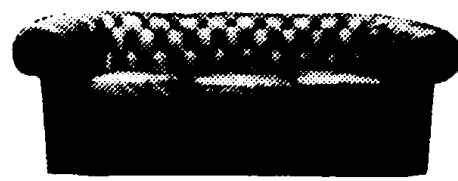
HEERLEN – Rijkswaterstaat start maandag 8 augustus op de autosnelwegen A76 (Stein-Heerlen) en A76 (Maastricht-Heerlen) met asfalteringswerkzaamheden. Het werk duurt tot medio september en vindt plaats ter hoogte van Nuth, Voerendaal en Heerlen. Een aantal toevallig afritten wordt tijdelijk afgesloten voor alle verkeer.

In Nuth is van 8 tot 17 augustus de toerit van de rijksweg 76 naar Geleen afgesloten en van 29 augustus tot en met 5 september is de afrit van de A 76 uit de richting Heerlen dicht.

Vanaf 29 augustus tot 12 september is in Voerendaal de verbindingsweg van de A79 naar de A76 in de richting Heerlen afgesloten. Bovendien is dan de toerit van de rijksweg A79 in de richting Heerlen en Aken dicht. Het verkeer wordt omgeleid.

(ADVERTENTIE)

KELA WONINKRIJK SHOWROOM

Chesterfields exclusief geïmporteerd uit Engeland, tax-free buying possible

Piet van Heugten tapijtlegers rechtstreeks van fabriek. Alleen zaterdag's geopend van 10.00 tot 16.00 u. of na telefonische afspraak

Hoensbroek, Kouvenderstraat 136. Telefoon 045-222947. Exclusief voor Limburg

Het is weer bonen- en pruimentijd

Populariteit blauwe bes neemt nog toe

door Jan van Lieshout

GRUBBENVORST – Met de bonen- en de pruimentijd is ook de tijd van de blauwe bessen weer aangebroken. De aanvoer is afgelopen week goed op gang gekomen. Gisteren stond er maar liefst dertien ton voor de klok. De prijs daalt. Begin deze week kostten ze nog f 6,50 de kilo, gisteren f 5,00. Verwacht wordt dat die daling doortzet.

Als gevolg van areaalsuitbreiding is het aanbod andermaal toegenomen. Er zit nog steeds progressie in de populariteit van de Vaccinium myrtillus, zoals de Latijnse benaming van de veredelde bosbes luidt. Blauwe bessen zijn niet alleen lekker, maar ook gezond en geneeskrachtig. Zij blijken een probaat middel tegen darm- en maagstoornissen.

De aanvoer van rode, witte en zwarte bessen loopt ten einde. Bijgevolg lopen de prijzen op. Voor de laatste zwarte bessen werd zelfs f 3,90 per pond betaald.

De oogst van de verlate aardbeienteelt is in volle gang. De planten gingen in augustus de diepvries en in mei de grond pas in. Het betreft planten van het ras Elsanta. Voorts is de Rapella, sinds midden juli weer aan de markt. Het is een doordragend ras dat tot in de late herfst kan

worden geplukt. Als het maar niet vriest. De Elsanta, die vanwege haar stevigheid beter voor export is geschikt, deed f 2,20 per pond, de Rapella f 1,80.

Dan is de pruimentijd weer aangebroken. De paarsblauwe Czar en de paarsrode Opal openen de rij. Ze deden f 1,60 de kilo. Monsieur Hâtif lag daar een paar dubbeltjes boven. De paarse pruim – in de Betuwe ook wel perzikpruim genoemd – behoort tot de lekkerste uit het vaderlandse sortiment. Sappiger nog zijn de Reine Claude d'Oullins – een groenenge pruim – en de Victoria die rood van kleur is. Ze is pas in de tweede helft van augustus rijp.

De pruimenteelt is overigens een aflopende zaak. Zij past niet meer in het werkschema van de gespecialiseerde hardfruitler. Hij moet zijn hardfruit in de pruimentijd dunnen en bijsnoeien.

HEERLEN – Op 75-jarige leeftijd is Harrie Vaessen een van de smaakmakers van het Zuidlimburgs dialecttoneel. De geboren en getogen Ubachsbergenaar, die inmiddels alweer 33 jaar in Heerlen woont, is bij het Heerlens Streektheater uitgegroeid tot een meester in het vertolken van opa-rollen. Hij debuteerde in 1968 in de schouwburg als d'r Muller in het blijspel d'r Kuëb va Heele. Sindsdien stond hij liefst 308 maal op de planken. Na een korte zomerstop gaat in november de klucht 'D'r Sjat van de Tant Zeef' in première met andermaal een leuke rol voor de oud-mijnopzichter van de Oranje Nassau I. Op visite bij Harrie Vaessen. Een verhaal met een lach en een traan.

„Ik weet al vóór de eerste uitvoering of een blijspel bij het publiek aanslaat. Als de spelers om hun eigen teksten moeten lachen, is succes bij voorbaat verzekerd. Ik ben een toneelspeler, die zich precies aan het scenario houdt. Ik voeg graag wat extra saas aan mijn teksten toe, maar dat vindt niet elke toneelspeler

• Toneelspeler Harrie Vaessen: „Als ik hier niet woonde, kwam ik er vijf maal per jaar op vakantie”.

Foto: 3POOT/CHRISTA HALBESMA

Een van de smaakmakers van het dialecttoneel

Harry Vaessen meester in vertolken van opa's

leuk. Ik heb wel eens meege- „maakt dat een partner zachtjes luisert 'ik weet de tekst niet neer'. Goede raad is dan duur.

Meestal helpen wij hem dan weer op gang, want wij werken niet meer met een souffleur. Soms komt het wel eens voor dat je geen hulp kunt krijgen. Ik vergeet nooit mijn opkomst in de rol van Ambiorix. Ik wist mijn naam niet meer, maar het had iets met het waspoeder Biotex te maken. Echter te laat, waarop ik riep 'Ik ben mijn naam vergeten'. Het publiek in de zaal lag plat van het lachen. Ik voelde mij echter doodongelukkig. Toneelspelen

kun je niet leren. Je hebt talent of niet. Een tussenweg is onmogelijk”, vertelt Harrie Vaessen. Hij is al 42 jaar getrouwd met Maria en is vader van vier jongens en drie meisjes.

'Kunsjebis'

De 'traan van Harrie's verhaal' bestaat uit het feit dat de publieke belangstelling de laatste jaren enorm is teruggelopen. De gloriejaren van het Heerlens Streektheater met achttien voorstellingen en zestienduizend bezoekers bij elk blijspel zijn voorbij.

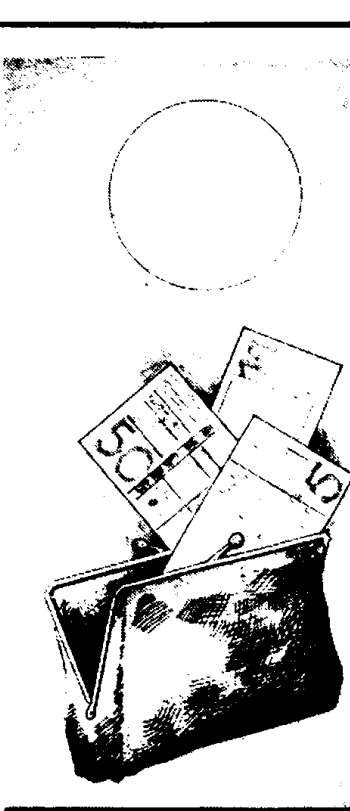
„De abonnenthouders en de trouwe fans zijn na twintig jaar Streektheater een beetje uitgekeken op de oude glorie. Bovendien wordt er in de directe omgeving van Heerlen ook uitstekend dialecttoneel op de planken gebracht. Ik denk daarbij aan Kerkrade, Voerendaal en Nieuwenhagen. Toch moeten wij niet klagen, wanneer de acht uitvoeringen door drieduizend mensen worden bekeken. Dat is nog altijd een respectabel aantal”, meent Harrie Vaessen.

De laatbloeiër fungeerde eenmaal als gastspeler van het Kerkraads toneelgezelschap Excelsior. Een der hoofdrollen moest op het laatste moment afhaken wegens ziekte. „Geen probleem”, dacht Harrie Vaessen in eerste instantie. „Ik zal dat varkentje wel even wassen”. De routinier vergiste zich echter in het Kerkraads dialect...

„Meerdere malen stond in het scenario het woord 'kunsjebis'. Pas na een week begreep ik dat het handelde over een kunstgebit. Zo zie je maar weer, je bent nooit te oud om te leren”.

Inspiratie

De grootste hobby van Harrie Vaessen is wandelen in de nabijheid van zijn geboorteplaats Ubachsberg. Soms maakt hij dagelijks drie wandelingen van twee uur.

van A tot Z

„Als de afwas aan de kant is, pak ik mijn stok, hoed en wandelkaart. Het liefst ben ik in de omgeving van Vrouwenheide, Welterveld, Colmont, Trintelen en Eys. Prachtige wandelwegen en een schitterende natuur. Als ik hier niet woonde, kwam ik er vijf maal per jaar op vakantie. Tijdens al die wandelingen doe ik inspiratie op voor het toneelspelen, want al die uitvoeringen van de laatste jaren waren toch een beetje te veel van het goede. Vijf verschillende stukken in ruim anderhalf jaar is zelfs voor een semi-prof zware kost. Ik ben inmiddels vijftienzeventig jaar en dan speel ik liever een rol per seizoen perfect”, aldus Harrie Vaessen.

Hans Rooijackers

Zomerwerk van A tot Z. Dat is de naam van een serie van 26 afleveringen volgens de letters van het alfabet. De bedoeling is de werkzaamheden te schetsen van mensen, die niet met vakantie zijn. Vandaag aflevering 20: de Toneelspeler. Dinsdag wordt de rubriek vervolgd met de Uitgever.

'Kosteneenheid politiek bepaald'

Pleidooi PPR voor uniforme geluidnorm

Van onze verslaggever

GELEEN – Er moet één landelijke norm komen voor alle soorten geluidhinder, zowel van industrie als verkeer. Dat stelt de onlangs heropgerichte PPR-afdeling Westelijke Mijnstreek in een brief aan de ministers Smit-Kroes en Nijpels. De brief heeft betrekking op de geluidhinderproblemen rond vliegveld Beek. De PPR vindt het niet juist dat de wetgever voor vliegvelden andere normen hanteert dan voor andere soorten verkeer en industrie.

Voor vliegvelden geldt de zogenaamde Kosteneenheid (Ke) als norm voor het berekenen van de geluidhinder. Deze is bepaald voor de zonering van een vliegveld en het toestaan van nachtvluchten. De twintig jaar oude eenheid is gebaseerd op gemiddelde geluidsproducties over een langere periode. Vliegveld Beek is nog steeds niet gezondeerd.

De afdeling vindt de Kosteneenheid niet meer wetenschappelijk bepaald, maar politiek. „Deze norm is ingegeven door financiële overwegingen, maar achterhaald en bovendien niet van toepassing op de situatie in Beek”, aldus de PPR.

De Kosteneenheid is destijds gebaseerd op een hinderbelevingsonderzoek rond Schiphol, waarbij nachtvluchten amper een rol speelde.

den. Op de nationale luchthaven werden toen gemiddeld vijf nachtvluchten per etmaal uitgevoerd. Op Beek zijn dat er dagelijks ruim veertig.

Verder wordt de Kosteneenheid verworpen omdat deze alleen met de zwaardere vliegtuigen rekening houdt, terwijl op Beek voornamelijk met kleine toestellen wordt gevlogen, die volgens de PPR wel de meeste hinder veroorzaken.

De PPR wijst de ministers verder op recent wetenschappelijk onderzoek, waarmee de schadelijke invloed van nachtvluchten voor de volksgezondheid genoegzaam is aangetoond. In de onderzoeksrapporten wordt enkel gesproken over decibels en niet over Kosteneenheden.

De grensnorm voor het lawaai zou volgens de PPR dan ook in decibels moeten worden uitgedrukt, en op 50 decibel op de buitengevel moeten worden vastgesteld. Deze waarde wordt ook gehanteerd voor weg- en treinverkeer en in de industrie.

Tenslotte stelt de PPR in de Westelijke Mijnstreek voor het aspect geluidhinder in alle gevallen onder het ministerie van VROM te laten vallen. Bij vliegvelden is dit nu de verantwoordelijkheid en zorg van minister Smit-Kroes van Verkeer en Waterstaat.

(ADVERTENTIE)

Restaurant Burette
De rustieke ambiance geven u en uw gasten een gevoel van rust, en roepen herinneringen op aan vervlogen tijden. Selectie wijnen en à la carte, lonen de weg naar ons restaurant.

- lunch 12.00-14.30 uur
- diner 17.30 uur
- zondags geopend v.a. 12.00 uur
- vergaderruimte tot 50 pers.
- terras
- woensdagavond en donderdag gesloten

Marjo en Jo Miekus
Kasteellaan 3
Heerlen
Tel. 045-724182

KOMATSU**VORKHEFTRUCKS****VERKOOP
LEASING
VERHUUR
SERVICE****MECHANISATIEBEDRIJF
FRISSEN BV**

Stichting KOMMUNIKA
Landelijk computersys-
teem voor actieve partner-
zaken. Kosten
f. 85,- f. 185,-
f. 8212, 3009 A.E. Roter-
dam. Info-lijn: 01807-10108.

Auto's

Te k. Opel ASCONA
i.z.g.st. b.w.j. 1976 APK gek.
tot juli '89. Tel. 04499-4416.
MERCEDES 280 S, b.w.j. '81,
autom., i.s.v.n., pr. f. 22.500,-
04754-5019.
Te k. Opel KADETT 1.3
GT, b.w.j. '87, 9000 km, pr.
f. 21.500,- 04754-5019.
Te k. SCIROCCO GT '82,
57000 km, i.z.g.st., goudme-
talic, prijs f. 14.750,-. Tel.
045-443734.
Te k. Ford TAUNUS 1600 L
bouwj. '80 APK juni '89 lpg
met trek. vr.pr. f. 1600,-
045-251483.
Te k. FIAT Regatta 85 S
1986, 4000 km. Inl. 043-
740415.

Erkende relatiebemiddelingsbureaus**Stichting
Mens en Relatie**

Postbus 5050, 6401 GB Heerlen
Henk, 34 jr. Aantr., slanke, vlotte jonge man, MBO-niveau, 1.63 m. brede interesse, zkt. vrouw. 045-726539.
Resie, 46 jr. Keurige vrouw, schoonheidsspecialiste, gesch., 1 dochter, zkt. beschaafde man. 045-726539.
Leen, 31 jr. Rustige, goed uitz. jongeman, vrijgezel, boekhouder (MBO), zkt. vrouw. 045-726539.
Lowie, 39 jr. Gesch., 1.75 m. taxichauffeur, zkt. lieve vrouw (samenwonen). 045-726539.
Deze en vele andere ingeschrevenen uit Zuid-Nederland zoeken een partner voor een vaste relatie.

Voor meer info:

045-726539

(mevr. Luchman)

043-620886

(mevr. Wagelaar)

of vraag de gratis brochure aan. Stichting Mens en Relatie is erkend door RvT. Persoonlijke partnerbemiddeling, goed en betrouwbaar.

Niet ik... Niet jij... Maar wij...

samen kunnen bouwen aan een nieuwe toekomst. Bei nu voor vrijblijvende informatie een van onze enthousiaste consulenten (ook 's avonds weekend).
Als extra service ontvangt u onze Partnerkrant.
Heerlen Mergelland: mevr. Kleynen 045-753178
Kerkrade (omg.): mevr. Visschers 045-442873
Maastricht: mevr. van Vliet 043-624795
Venlo (omg.): mevr. Lindner 077-549517
Venray: mevr. v.d. Heuvel 04780-11215
Regiokantoor Limburg: tel. 045-411501

Stichting Inter/Relatie

Erkend door de Raad van Toezicht.

WIJ RUIIMEN OP!

10% - 20% - 30% - 40%

korting op:

BANKSTELLEN - BERGMEUBELS - EETKAMERS★ Speciale slaapkamerafdeling in onze zaak
Heerlerbaan 235 Heerlen

VEGERS MEUBELLEN

EIKEN MEUBELN: Honigmanstraat 47, Heerlen**MODERNE MEUBELN: Heerlerbaan 235, Heerlen****REZA****OOSTERSE
TAPIJTEN**

Limbrichterstraat 39, Sittard, tel. 04490-15259.

Rijksweg-Zuid 193, Geleen, tel. 04490-55052

Attentie! Totale leegverkoop!!!Helaas, na 25 jaar moeten wij het pand
Limbrichterstr. 39 verlaten. Alles moet nu weg.**40 - 70% korting.**

Alle maten.

Te koop aangeboden

le soort GRASZODEN
f. 350 p. m. Gratis thuisbe-
zorgd, afgeh. f. 325 p. m.
ook gehele aanleg, goed
koop. Tel. 043-752741.

Tk. weg, verhuiz. een SO-
LINCA A 100 orgel, nog
i.z.g.st. tel. 045-751526 na
17.00 uur.
Gez. POPULHOUT 10 m³
f. 400,-. Tel. 045-740112 of
715477.

HOUTHANDEL Impreg
Prima bielen f. 25,-; tuin-
huisjes va. f. 820,-. Thuisbe-
zorgd, in de Cramer 104.
Hrln. 751687, geop. 9-16 u.
Te k. hanglamp (model pe-
troum) f. 125,-; mimiset d.
eiken f. 85,-; mass. d. eiken
BANKSTEL 3-1-1 (kussens
moeten vernieuwd) f. 650,-.
Tel. 045-443705 na 18.00 uur.

BETONKLINKERS en te-
gels in vele maten en soor-
ten. Ook tijdens de bouw-
vak open. Betonwarenfab-
riek Gebr. Creugers, Eco-
nomiestr. 46, Hoensbroek.
Tel. 045-213877.

Te k. compl. INBOEDEL-
wegens vertrek. Philips
2-drs. ijskast, wasautomaat
(1200 toeren), droger Elec-
tronic 508, Philips stereo-tv,
70 cm-beeld; alles 4 mnd.
oud. Leren eiken bankstel,
leukentafel met stoelen en
div. kleding. Tel. 045-
414376.

KACHELS koop je bij de
vakman, zomeraanbiedin-
gen, honderden guldens
voordeel. De Kachelsmid,
Walem 21, Klimmen. Tel.
04459-1638.

Goede KLEUREN TV's
met gar. v.a. f. 145,-. TV's oc-
casioncentrum Geel, Gras-
broekweg 25, Heerlen, tel.
045-724760.

Te k. zwarte BESSEN en
div. soorten pruimen, v.a.
f. 1,25 p.kg. Hulsberg 04405-
2152.

VLOERTEGELS, vakant-
teaanbieding: 1e keus
25x25 cm, f. 22,50 p.m². Te-
gelhandel Janssen, De Hut
7, Gulpen, tel. 04450-1970.

Te k. WANDMEUBEL met
verlichting, 3,80 m breed,
bestaande uit 4 elementen,
kl. zilveren en stalen
wengebruin, deuren licht-
beige, t.e.a.b. Moet u beslist
zien. Tel. 045-720841.

**HUUR of KOOP
AL UW MACHINES BIJ...**
groot in
klein grondverzet

Brouwers b.v.
Maastricht, Beatrixhaven
W. Alexanderweg 2
043-635555
Wijre, Industrieweg 5a
0450- 2220

MOSTAR
het betere
Yoeogoslavische
restaurant
Kerkstraat 260,
Brunssum

**Ook voor party's,
familiefeesten,
bruiloften enz.,
met of zonder
levende muziek
en voor
aantrekkelijke
prijzen!**
Elke dag geopend van
11.30 tot 23.00 uur.
Reserveren gewenst:
045-251322

'Boeven spinnen garen bij open grenzen' Akense politiechef pleit voor grenscommissie

Van onze verslaggever

HEERLEN/AKEN - Politiechef He-
inrich Boenninghaus in Aken is
bang dat de veiligheid in de grensre-
gio aanzienlijk zal verslechteren
door het wegvallen van de perso-
nencontrole aan de Europese gren-
zen in 1990. Hij denkt dat de geor-
ganiseerde misdaad dan een enorme
opleving zal krijgen en dat Duitse
dieven, rovers en helers ongestoord
de grenzen over kunnen trekken.

In een brandbrief van vijftien kant-
jes aan de minister van Binnenland-
se Zaken in Noord-Rijnwestfalen
heeft Boenninghaus deze week zijn
zorg kenbaar gemaakt.

Toegerust

Volgens hem kan de politie van
Aken de taak van de 220 douane-be-
ambten en grenspolitie, die in 1990
overbodig zijn, niet opvangen.
Boenninghaus zegt dat deze veel beter
toegerust zijn voor deze taak dan de
politie. „Douane en grenspolitie

kunnen bijvoorbeeld zonder con-
crete aanwijzingen iemand contro-
leren. Een politieman moet daaren-
tegen echt iemand verdenken van
een strafbaar feit voor zo iets kan",
aldus Boenninghaus in de brief aan de
minister.

Bijkomend probleem is volgens
hem bovendien dat straks de burger
ongehinderd de grens kan passeren
terwijl de politie dat niet is toege-
staan. De Akense politie zit temeer

met het probleem omdat het met
maar liefst 200 kilometer grens zit
opgescheept.

Boenninghaus pleit bij de minister
dan ook voor de instelling van een
commissie waarin de politiefchefs
van het Nederlands, Duits en Bel-
gisch grensgebied rond Aken zit-
ting hebben. Deze commissie zou
zich moeten beraden over de pro-
blemen die straks onherroepelijk
zullen ontstaan.

Rampenplan voor Noordzee klaar

Van onze correspondent

**IJMUIDEN - De ministerraad heeft
ingestemd met een 'rampenplan-
in-hoofdflijnen' voor de Noordzee.
Dat plan is opgesteld door de Inter-**

departementale Coördinatiecom-
missie voor Noordzee-aangelegen-
heden (ICONA) onder leiding van
oud-premier mr. B. Biesheuvel. De
verleden jaar ingestelde Kust-
wachtorganisatie in IJmuiden be-
kleedt in het plan een centrale rol.

Voor minister Smit-Kroes van Ver-
keer en Waterstaat was de ramp met
de veerboot Herald of Free Enter-
prise - verleden jaar op 6 maar -
aanleiding tot het opzetten van het
plan. Het is speciaal bedoeld om een
goede coördinatie tot stand te bre-
ngen tussen verschillende diensten
op het gebied van opsporing en red-
ding van slachtoffers, milieubes-
cherming, scheepvaartregeling en
politie-optreden.

Uitgangspunt is dat bij een voorko-
mende ramp het totale operationele
gedeelte wordt geleid vanuit het
Kustwachtcentrum in IJmuiden.
Indien nodig zal daarnaast in Den
Haag een Beleidsteam Noordzee-
rampen fungeren met deskundigen
op het gebied van milieu, berging,
medische opvang en dergelijke.
Ook is een regeling opgesteld voor
de opvang van grote aantallen
slachtoffers. De nu vastgelegde pro-
cedures zullen via praktische oefen-
ingen worden getest en uitge-
werkt.

Bonn beperkt laagvliegen

BONN - De Westduitse regering
gaat het aantal oefenvluchten op ge-
ringe hoogte door militaire toestel-
len beperken, zo heeft minister van
Defensie Rupert Scholz gisteren be-
kendgemaakt. Een volledig verbod
is volgens hem echter onmogelijk.
„Het is de prijs die we moeten beta-
len voor onze veiligheid."

In de Bondsrepubliek zijn de laatste
tijd stemmen opgegaan om het laag-
vliegen beneden de 500 meter te be-
perken, vanwege de geluidsoverlast
maar vooral gezien het forse aantal
ongelukken met militaire toestel-
len. Tot dusver zijn dit jaar twintig
vliegtuigen neergestort, sommige
vlakbij kerncentrales. Het aantal
oefenvluchten door NAVO-piloten
in het Westduitse luchtruim, jaar-
lijks 68.000 uur, zal volgens Scholz
met onmiddellijke ingang met
2.000 uur worden beperkt door
oefenvluchten naar Sardinië te ver-
plaatsen. Verder wordt het aantal
uren verminderd door het oefen-
schema te veranderen.

Edith Stein- congres op Rolduc

KERKRADE - In samenwer-
king met het bisdom Roer-
mond organiseert de Stichting
dr. Edith Stein op 4 en 5 no-
vember 1990 op Rolduc een in-
ternationaal filosofisch con-
gres.

Met het oog op de herdenking
van de zaligverklaring van dr.
Edith Stein op 1 mei van het
afgelopen jaar begint van-
avond in het Carmelites-
senklooster te Echt, waaruit
de filosoof op 2 augustus 1942
gevangelijk werd wegge-
voerd, een novene met een
eucharistieviering, waarin
mrg. Castermans voorgaat. De
novene wordt op zondag 7
augustus afgesloten met een
hoogmis die mgr. Gijzen in de
dekenale Landricuskerk van
Echt zal opdragen.

Op woensdag 3 augustus
houdt de pater jezuïet prof. dr.
J.H. Nota in het Ursuli-
nenklooster aan de Wijnstraat
te Echt een inleiding onder de
titel: „Edith Stein, een vrouw
van deze tijd, een vrouw van
de kerk".

In het bestuur van de Stich-
ting dr. Edith Stein wordt het
secretariaat voorlopig waarge-
nomen door penningmeester
Jac Stassen, de 68-jarige oud-
secretaris van de gemeente
Ohé en Laak.

„Het overlijden van secretaris
Ed Smits is een groot verlies
voor onze stichting", memo-
reerde dr. Wim Heemskerk
(67), oud-burgemeester van
Echt als voorzitter van de
stichting tijdens diens begra-
fenis.

De stichting heeft tot doel om
het gedachtegoed van dr.
Edith Stein in woord en ge-
schrift uit te dragen. Ook ont-
vangt de stichting in Echt de
pelgrims op hun bedevaart
van de Karmel in Keulen waar
dr. Edith Stein intrad naar
Westerbork, waar de Karmeli-
tes op transport naar Auschwitz
werd gesteld, waar ze op 9
augustus 1942 met andere
joodse kloosterlingen werd
vergastr.

officiële mededeling GEMEENTE NUTH OPENBARE BEKENDEMAKING

Opheffing gedeelte Klein Haasda-
lersteeg. Bekend wordt gemaakt dat
burgemeester en wethouders van
Nuth voornemens zijn de raad voor
te stellen over te gaan tot ontbre-
king aan de openbaarheid van het
gedeelte van genoemde weg (kade-
bek. gem. Schimmert sectie A nr.
2412) tussen de percelen A nr. 313
en A nr. 3174 over een lengte van
115 meter i.v.m. de uitbreiding van
een agrarisch bedrijf. De weg zal
gelijk worden omgelegd in noord-
elijke richting en opnieuw op de Kra-
kese Steeg uitkomen. Met ingang
van 1 augustus 1988 ligt het voorstel
aan de raad met bijbehorende teke-
ningen e.d. voor een ieder gedurende
de 30 dagen ter secretarie, afd. Voor-
ter inzage. Gedurende deze termijn
kunnen belanghebbenden schriftelijk
hun bezwaren kenbaar maken bij
de raad van de gemeente Nuth.
Nuth, 27 juli 1988

Burgemeester en wethouders
van Nuth,
de secretaris, R.J.C. Vaessen
de burgemeester,
E.F.M. Coenen-Vaessen

LANCIA

Prisma 1.6 MC..... '87
Thema 2.0 i.E..... '85, '87

SAAB

96 iets werk..... 75
99 div. typen
vanaf..... f. 1750,-
900 GL 3-drs. LPG
onderb. schuifdak..... '85
900 i 3-drs. n.st..... '84
900 Turbo 2-drs. 3-drs.
4-drs..... '83, '85, '86

OVERIG

Mini HLE 20.000 km
n.st..... '85
Ford Uno 45..... '87
Ford Fiesta XR2 1600..... '86
BMW 316 n.mod
sport..... '84
Alfa 90 2.0 motronic..... '85
Renault 25 GTX..... '85
Fiat Croma 2.5 Turbo
diesel..... '87
Fiat Ritmo 60 ES..... '84
Mazda 323 sport,
alle extra's opt..... '83
Opel Ascona 1.6 S
4-drs. '80..... f. 4960,-
Renault 5 GTL
'80 '81 vanaf..... f. 950,-

**Saab-Lancia-dealer
Kompier**

Akerstraat 150, Heerlen,
tel. 045-717755 - 7225

TOTALE UITVERKOOP

Wegens bedrijfsbeëindiging alle auto's tegen zeer gereduceerde prijzen.

Nieuw binnengekomen 20 auto's**AUTOBEDRIJF WESLY B.V.**

Malbergsingel 6 Maastricht

17303

VERBOUWINGS-KORTINGEN

OPRUIMING TOT 60%

In verband met modernisering en uitbreiding van ons
bedrijf, zijn wij genoodzaakt praktisch onze gehele
voorraad op te ruimen.

VINCKEN-MEISTERS-PASCH

Oranje-Nassaustraart 24, Heerlen, tel. 045-713966

Porselein, kristal, bestek, serviezen, luxe geschenken en
tuinmeubelen

KOM NIET TE LAAT OP = OP!

OPRUIMING

20% - 30% - 40% - 50% korting op bankstellen -
wandmeubels - salontafels - eetkamers

Grote keuze
in leren bankstellen
3- + 2-zits

2995,-

NU

MIK MEUBEL

Hoek afslag autoweg Heerlen-Zuid

LOCHT 2 KERKRADE

Het witte stadje in Midden-Limburg blijft bekoren

maaltijdje
vrij

Thorn:
een
omweg
waard

'Het stadje ligt onder de stomp van de hemel als een stuk antiek in een antiekstas...', zo beschreef Bertus Aafjes enkele tientallen jaren geleden het witte stadje Thorn. Enkele uren dwalen door Thorn maakt duidelijk hoe trefzeker Aafjes' typering was. Thans misschien wel meer dan ooit. Door allerlei schitterend uitgevoerde restauraties kan Thorn met recht een witte relikwie van het rijke Roomse verleden worden genoemd. 'Een omweg zeker waard', om een bekende toeristengids na te spreken. Het dromerig gelegen stadje ontving dan ook jaarlijks duizenden bezoekers. Dit heeft overigens niet geleid tot uitwassen van massatoerisme die veel andere van oorsprong bijzondere plaatsen hebben verpest. Sterker nog, wie door een van de bochtige straatjes of steegjes loopt, verwacht elk moment dat een van die middeleeuwse Stiftdames, die het stadje hebben gemaakt tot wat het nu is, de hoek om komt lopen.

De geschreven geschiedenis van Thorn begint in het jaar 992 toen de edelman Ansfrid uit de Maasgouw, die het nog tot bisschop van Utrecht zou brengen, en zijn gemalin Herswindis er een klooster stichtten. Het werd een abdij voor vrouwen die de leefregels van de H. Benedictus navolgden. Het klooster kende aanvankelijk een grote bloei, waaraan het feit dat de eerste abdis, Benedicta, volgens de overlevering een wonderwijnkruik bezat die nooit leegraakte, wel niet vreemd zal zijn geweest. Die voorspoedige start bleek geen garantie voor de toekomst, want het aantal roepingen liet het in korte tijd flink afweten. De strenge Benedictijnse leefregels waren kennelijk maar door weinigen op te brengen.

Welvarend

In de twaalfde eeuw is er in elk geval in Thorn sprake van een wereldlijk klooster of stift. In zo'n seculiere abdij legde enkel de abdis de gelofte van kuisheid af, de andere vrouwen, kanunnikessen,

leefden samen in het klooster, gekleed als zusters, doch zonder het afleggen van geloften. Het gemeenschappelijk leven bleef behouden, maar juist, omdat er geen geloften waren afgelegd waren de dames eigenlijk zo vrij als een vogeltje.

Het stift liet vanaf het prille begin alleen vrouwen van zeer oude en hoge adel toe. Dat beperkte om zo te zeggen de toeloop, maar zorgde er wel voor dat het klooster zeer welvarend werd. Bovendien hoefden de stiftdames geen gelofte van armoede af te leggen. Veel van hen bouwden dan ook eigen woningen rond de kerk om de dag door te brengen. De beroemde witte huizen die nu in zo grote mate de charme van Thorn vormen. Het was dan ook niet zo vreemd dat veel normale stervelingen, de stiftdames die wel verplicht waren een zwart Benedictijns bovenkleed te dragen, voor verdorven nonnen hielden. Om van dat slechte imago af te komen, vroegen de stiftdames de paus toestemming het zwarte kleed af te mogen leggen. Zo zouden

De Stiftskerk uit de elfde eeuw met onder meer Romaanse en Gotische crypten.

vreemdelingen in een oogopslag weten dat het hier niet om echte nonnen ging.

Witte kleding

Bijna twee eeuwen duurde het voor Rome antwoordde: Paus Alexander VI - bekend omdat hij er in het Vaticaan vrouwen op na hield, vandaar misschien - had geen bezwaar. Van toen af aan was witte kleding favoriet bij de stiftdames. Of dat de zuiverheid moest symboliseren is de vraag. Hoewel allemaal van diepdonkerblauw bloed, wisten de dames zeer lange tijd goed raad met bedrog, kuiperijen, afgunst en alle andere slechte eigenschappen die veel mensen nu eenmaal eigen zijn.

Pas tegen het einde van de tachtigjarige oorlog kreeg de Thorneer kloostergemeenschap door de waardige abdis Anna Salomé van Manderscheidt-Blankenheim, weer iets van een devote glans. In de daarop volgende eeuw werden klooster, kerk en paleis opgeknapt en verfraaid. Nog net op tijd zou je kunnen zeggen, want met de komst van de Fransen in 1794 was het definitief afgelopen met het wereldlijk sticht. De abdij overleefde de gevolgen van de Franse revolutie niet.

Rugpijn

De Stiftskerk echter torent ook hedendage nog bonkig boven het plaatsje uit. Een bezoek aan het witte stadje moet een visite aan dit godshuis bevatten. Een werkelijk schitterend gebouw en het is daarom niet verbazingwekkend dat daarover menig boekwerk is gepubliceerd. De doorsneebezoeker vindt echter voldoende informatie in de folder die bij de ingang ligt. Voor degene die meer van de kerk, het stift en Thorn wil weten, kan voor een paar gulden ook bij de ingang van de kerk een nonstop 'dia-show' zien. Tip: doe dat staande, want de banken garanderen rugpijn.

Musea

Na de kerk is het wandelen geblazen door Thorn. Bij de VVV, die iedereen vanaf de parkeerplaats

tegenkomt - in het beschermde dorpscentrum mag niet worden geparkeerd - liggen voor vier dubbelzins een aantal wandelroutes klaar. Kris, kras lopen door de straatjes en steegjes is trouwens net zo goed om te sferen te goed proeven. Alleen zeker niet vergeten het bijzonder fraaie plein De Wingerd of Wijngaard naast de kerk te bekijken: fraaie mozaïeken uit maaskeien omzoomd door witte panden. Alrijd brandende gaslampen worden er gratis bijgeleverd. Midden voor het raadhuis is uit keien de Duitse adelaar gevormd. Een herinnering aan de (lange) tijd dat Thorn een zelfstandige staat was, die los verbonden was met het Duitse rijk.

Moegewandeld kan men wat gaan drinken of eten op een van de terrasjes die Thorn rijk is. Daar kunt u overpeinzen of u nog een van de twee musea die Thorn telt wilt bezoeken: het radio-, grammofoon- en het poppenmuseum. Beide voor de niet-echt-geïnteresseerde niet direct een grote omweg waard, maar als u er nu toch in de buurt bent.....

HERMAN VERMEULEN

Chartervervoer
Schiphol
breekt records

Schiphol heeft de eerste zes maanden van dit jaar al meer dan een miljoen charterpassagiers verwerkt. Een record voor de luchthaven. In totaal zijn van januari tot en met juni 6.595.000 passagiers vervoerd. In vergelijking met 1987 is het aantal passagiers met maar liefst 11,6 procent toegenomen en de hoeveelheid vracht met 14,4 procent. De luchthaven noteerde 91.000 starts en landingen, bijna tien procent meer dan in de eerste zes maanden van het vorige jaar. Schiphol meldt verder dat vooral het intercontinentale vervoer in de lift zit. Vooral het chartervervoer op Amerika maakt gouden tijden mee. Het vakantievervoer over de oceaan steeg met 38 procent.

Dorpsfeesten Neer
met vele attracties

Zangvereniging Maas en Weergalm uit Neer organiseert vandaag en morgen voor de zesde keer de Dorpsfeesten op het Kerkplein. Burgemeester Peeters opent vanavond om 20.00 uur de feestelijkheden, waarna diverse Neerse verenigingen optredens verzorgen. Het wordt een folkloristisch gebeuren met medewerking van fanfare De Eendracht, de schutterijen St. Sebastianus met majorettenkorps en Busseschutten met hun vendeliers. Aansluitend is er bal champêtre met muziek van The Towerband.

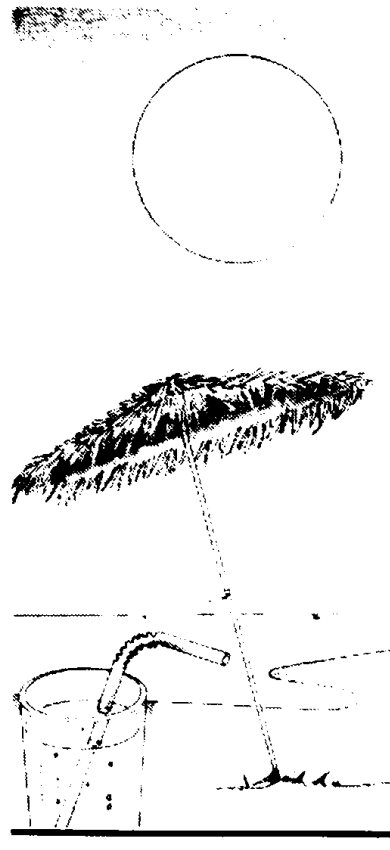
Morgen (31 juli) om 12.00 uur gaan de feesten verder met het op bijzondere wijze aansnijden van de grootste 'plais' van Limburg door het boerebruinpaar 1988. Aansluitend wordt een zomermarkt gehouden in de Engelmanstraat, Hoog-

galim uit Neer organiseert vandaag en morgen voor de zesde keer de Dorpsfeesten op het Kerkplein. Burgemeester Peeters opent vanavond om 20.00 uur de feestelijkheden, waarna diverse Neerse verenigingen optredens verzorgen. Het wordt een folkloristisch gebeuren met medewerking van fanfare De Eendracht, de schutterijen St. Sebastianus met majorettenkorps en Busseschutten met hun vendeliers. Aansluitend is er bal champêtre met muziek van The Towerband.

Het stadsdraaiorgel van Venlo, diverse rondtrekkende 'Zaate Herminiekes' en 'Joekskapellen' en de Baexheimer Muzikanten zorgen voor muzikale intermezzo's terwijl er voor de kinderen allerlei attracties zijn (o.m. luchtspringkussen en miniscooter). De Blaaskapel Excelsior (Buggenum) treedt op tijdens het Spatschoppen dat rond 18.30 uur begint.

De Dorpsfeesten worden afgesloten met een bal champêtre (begin 21.00 uur) in country & western-stijl. Met als gasten Branco-Buster Band (Venlo) en de country dansgroep The Rednecks (Brunssum).

tijdje vrij zomer

korte toer

ZATERDAG 30 JULI:

MAASTRICHT: Antiek- en vloeiemarkt in Stationsstraat van 10.00-16.00 uur.
Uitgebreide excursie om 14.00 uur in gangenstelsel Zonneberg. Prijs 6 gulden p.p. Deelname uitsluitend na reservering bij VVV Maastricht (043-252121). Vertrek Casino Slavante 14.00 uur.
VVV-stadswandeling om 11.30 en 14.00 uur. Vertrek Het Dinghuis (Kleine Staat). Prijs volwassenen 3,75 gulden, kinderen tot 12 jaar 2,25 gulden.
BRUNSSUM: Luikse markt van 14.00-22.00 uur op parkeerplaats Schutterspark.
SITTARD: Expositie 'Bij de nonnen geleerd...' in Stedelijk Historisch Museum (Gruizenstraat) van 14.00-17.00 uur.
VALKENBURG: Kinderprogramma in Openluchttheater 'Orme Willem heeft een hond'. Begin 14.30 uur. Entree 7,50 p.p.
ARCEN: Bloemententoonstelling in Kasteel Arcen.
HASSELT (B): Kunstmarkt Hasselt-Montmartre (achter het stadhuis) van 14.00-18.00 uur.
DEIGNE (LOUVEIGNE): Dorp in bloementooi.
MOLENBEERSEL (KINROOI): Molenfeesten vanaf 12.00 uur.

ZONDAG 31 JULI:

VOERENDAAL: IVN (afd. Heerlen) - middagwandeling omgeving Voerendaal. Vertrek 14.00 uur van af parkeerplaats bij molen Vrouwenheide.
ST. GEERTRUID: VVV-wandeling. Vertrek: Pannekoekenhuis De Koestel (Dorpstraat) om 15.00 uur.
MAASTRICHT: Rondleiding museumkelder Hotel Derlon (Plankstraat) van 12.00-16.00 uur. Toegang gratis.
VVV-stadswandeling om 11.30 en 14.00 uur. Vertrek Het Dinghuis (Kleine Staat). Prijs volwassenen 3,75 gulden, kinderen tot 12 jaar 2,25 gulden.
VILT: Luikse markt van 11.00-18.00 uur aan Rijksweg Valkenburg-Caube-berg-Maastricht op en rondom Sportcomplex.
SITTARD: Expositie 'Bij de nonnen geleerd...' in Stedelijk Historisch Museum (Gruizenstraat) van 14.00-17.00 uur.
HEERLEN: Postzegel- en muntenbeurs in Gemeenschapshuis Schaesbergerveld van 10.00-17.00 uur.
ARCEN: Bloemententoonstelling in Kasteel Arcen.
HASSELT (B): Stadswandeling onder leiding. Vertrek 15.00 uur. Dienst voor Toerisme (Lombardstraat 3).
DEIGNE (LOUVEIGNE): Dorp in bloementooi.
MOLENBEERSEL (KINROOI): Molenfeesten vanaf 12.00 uur.

Pubs in Engeland
gehele dag open

Door een wijziging in de drankwet mogen pubs en bars in Engeland en Wales vanaf de tweede helft van augustus van 11.00 tot 23.00 uur zonder pauze hun deuren openhouden. De wet op de verplichte middagsluiting is afgeschaft. Deze werd ruim zeventig jaren geleden ingesteld om tijdens de eerste wereldoorlog de werknemers in de wapenindustrie nuchter te houden. Zij legde de Britse kroegbazen op hun etablissementen elke middag ten minste twee uren te sluiten. In Schotland werd de wet tien jaren geleden al afgeschaft.

Reizen naar
China duurder

Buitenlandse toeristen moeten vanaf volgend jaar meer betalen voor een reis naar China. Met name de prijzen voor verzorging en transport stijgen flink. Het Chinese nationale toeristenbureau brengt de prijsstijgingen in verband met de duurder geworden voedingsmiddelen en de hogere invoerkosten van voertuigen en benzine. Ook de overnachtingskosten in de hotels gaan omhoog.

WEEKEND-
AGENDA

APOTHEKEN

De avond-weekend- en zondagdiensten beginnen op vrijdagavond en eindigen de volgende week vrijdagochtend om 8.30 uur.
BRUNSSUM: Bel TIGH ☎ 711400.
HEERLEN: Ritzén, Stationstraat 24b. ☎ 713269. Zaterdag van 8.30 tot 18 uur eveneens Ritzén. Zaterdag van 10 tot 14 uur Ganzeweide, Stanleystraat 23. Heerleheide: ☎ 210772. B.g.g. TIGH ☎ 711400.
LANDGRAAF: Meisser, Kerkstraat 45. Waubach. ☎ 313633. Voor spoedgevallen dag en nacht bereikbaar.
KERKRADE - EIJGELSHOVEN: Van Wersch, Hoofdstraat 41. Kerkraade-Oost. ☎ 452010.
KERKRADE-WEST: Kerkraade-West, Akerstraat 79. ☎ 415440. Voor spoedgevallen dag en nacht geopend. Snijders Kerkraade West, Kampstraat 114. ☎ 420777. Dag en nacht geopend.
BLEIJERHEIDE: Bleijerheide, Bleijerheidestraat 52. ☎ 460923. Zaterdag van 10.30 tot 16 uur en zondag van 12 tot 13 uur en van 18 tot 19 uur. Voor spoedgevallen dag en nacht geopend.
SIMPELVELD-BOCHOLTZ: Voncken, Dr. Ottenstraat 9. Simpelveld. ☎ 441100. Zaterdag van 11 tot 15 uur en van 22 tot 23.30 uur. Zondag van 13.30 tot 15 uur en van 22 tot 23.30 uur.
HOENSBROEK: Martens, Hoofdstraat 87. ☎ 212214.
NUTH: Voor spoedgevallen eigen apotheek (b.g.g. TIGH ☎ 711400).

TIGH - HEERLEN: ☎ 711400

(Informatie over avond- en week-einddiensten van artsen, tandartsen, apothekers en het Groene Kruis.)

GROENE KRUIS

HEERLEN: Wachtdienst voor spoedgevallen tijdens avond en nacht vanaf 18 tot 8 uur v.m. Weekenden 24 uur doorlopend ☎ 711400. Werkdagen, tijdens werkdagen, ☎ 713712.
NUTH-VOERENDAAL-SIMPELVELD: Wachtdienst voor spoedgevallen ☎ 04405-2995.
BRUNSSUM-SCHINVELD-JA-BEEK: Wachtdienst voor spoedgevallen ☎ 259090.
HOENSBROEK-MERKEL-BEEK-BINGELRADE: Wachtdienst voor spoedgevallen ☎ 225588.
KERKRADE: Voor spoedgevallen is de dienstdoende verpleegkundige bereikbaar onder ☎ 452095.
EIJGELSHOVEN-LANDGRAAF: Wachtdienst voor spoedgevallen ☎ 323030.

ARTSEN

HEERLEN: Voor spoedgevallen TIGH (brandweercentrale) bellen ☎ 711400.
BRUNSSUM-HOENSBROEK: Voor spoedgevallen eigen huisarts bellen.
KERKRADE-WEST: Voor spoedgevallen eigen huisarts bellen.
SCHIMMERT: Voor spoedgevallen eigen huisarts bellen.
KERKRADE-OOST: Tot zaterdag 12 uur vlg. telefoonbeantwoorder van eigen huisarts. Van zaterdag 12.00 uur tot zondagmorgen 11 uur Dr. v.d. Poel, Poescheemdenstr. 9. ☎ 452913. Van zondagmorgen tot maandagmorgen 10 uur Dr. Hanssen, B. Pothasstr. 28. ☎ 452879.
SIMPELVELD-BOCHOLTZ: Mom. Karolingerstraat 27. Simpelveld. ☎ 443938.
SCHAESBERG: Zaterdag Euseb, Brikkebekker 2. ☎ 320660 en zondag Pieck, Frans Erenslaan 32. ☎ 313186.
UBACH over WORMS-NIEUWENHAGEN: Eigen huisarts bellen. **VOERENDAAL:** Praktijk Raadhuisplein 4 ☎ 751322.

Patiënten gezondheidscentrum Hoensbroek-Noord kunnen dag en nacht bellen. ☎ 214821.

TANDARTSEN

HEERLEN-HULSBURG-VOERENDAAL: Sijben, Bekkerweg 23. ☎ 710697. B.g.g. TIGH ☎ 711400.
KERKRADE-UBACH over WORMS-SCHAESBERG-NIEUWENHAGEN-EIJGELSHOVEN: Engelen, W. Sophiaplein 2. Kerkraade ☎ 417700.
Spreekuur van 11.30 tot 12.00 uur en van 19 tot 19.30 uur.
SIMPELVELD-BOCHOLTZ-GULPEN-VAALS-WIJLRE-WITTEM: Nijdam, Remigiusstraat 23a. Simpelveld. ☎ 442880. Spreekuur van 11.30 tot 12.00 uur en van 17.30 tot 18.00 uur.
BRUNSSUM-SCHINVELD-NUTH-HOENSBROEK-SCHINNEN: Minten, Nieuwstraat 37. Hoensbroek. ☎ 211018. Spreekuur van 11.30 tot 12 uur en van 17.30 tot 18 uur.

SOS-HULPDIENST

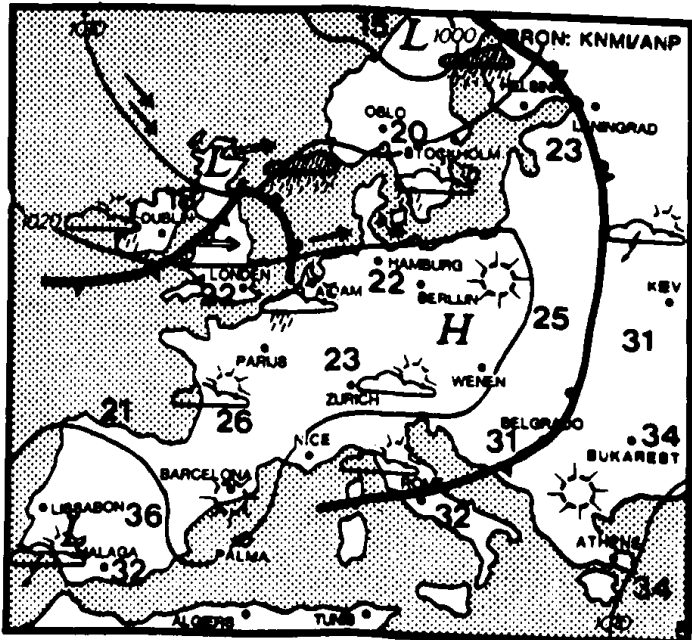
Dag en nacht bereikbaar. ☎ 719999.

Geslachtsziektenbestrijding. 24-uurs infolijn ☎ 740136.

Als het lente is in het witte stadje....

het weer
in europa

Zuid-Frankrijk, Spanje en Portugal: zonnig en warm. In het zuiden van Spanje en Portugal mogelijk een lokale onweersbui. Middagtemperatuur van 22 graden aan de Spaanse noordkust, van 30 graden aan de Middellandse Zee tot 40 graden plaatselijk in het binnenland.

Italië en de Joegoslavische kust: zonnig en warm. Middagtemperatuur van 28 graden in het noorden tot 35 graden in het zuiden.

Weersvoorzichten voor diverse Europese landen, meegedeeld door het KNMI, en geldig voor vandaag en morgen:
Zuid-Scandinavië: wisselend bewolkt en enkele buien. Middagtemperatuur rond 17 graden.
Britse Eilanden: vandaag enige tijd regen, met name in het noorden. Morgen perioden met zon en overwegend droog. Middagtemperatuur van 15 graden op de Hebriden tot 22 graden in zuid-Engeland.
Benelux en Noord-Frankrijk: vandaag een enkele bui, morgen perioden met zon en overwegend droog. Middagtemperatuur van 18 graden aan de kust tot 22 graden in de Ardennen.
West-Duitsland: perioden met zon en plaatselijk een bui. Middagtemperatuur van 20 graden in het noorden tot 24 graden in het zuiden.
Midden-Frankrijk en het Alpengebied: perioden met zon en overwegend droog. Middagtemperatuur rond 25 graden.

'Ik durf iedereen recht in de ogen te kijken'

Zaterdag 30 juli 1988 • Pagina 14

HEERLEN - „Achteraf heb ik me ook wel eens afgevraagd: „Waarmee was je bezig?“ Hoe kon ik zo naïef zijn? Toch durf ik iedereen nog recht in de ogen te kijken“. Tot die belijdenis komt in Heerlen Tinus Osendarp die na de oorlog twaalf jaar kreeg, omdat hij met de Duitsers had gecollaboreerd. „Nog hoor ik mr Zaaijer zeggen dat de zaak op zich niet zo belangrijk was. Maar ik moest hangen, omdat ik zo populair was“.

Die populariteit dankte Tinus Osendarp aan de twee bronzen medailles die hij in 1936 op de Olympische Spelen in Berlijn had behaald. Hij werd derde op de 100 en de 200 meter. Jesse Owens won de gouden medailles, zijn landgenoten Ralph Metcalfe en Matthew Robinson de zilveren. De bronzen medailles waren voor Tinus Osendarp die daarmee toen „de snelste blanke ter wereld“ was. Deze ere titel gedijde goed in een land, waar inmiddels een scheidslijn tussen blank en zwart, tussen Arier en niet-Arier was getrokken.

Volgens de inrichters van de tentoonstelling, die het Nationaal Oorlogs- en Verzetsmuseum in Overloon binnenkort aan de omstreden Olympische Spelen van Berlijn wijdt, was Tinus Osendarp reeds overleden. Hij is echter nog springlevend, al is hij „door de jaren aan het inkrimpen“. Op 21 mei werd Tinus Osendarp 72. Al 35 jaar woont hij in een rijtjeshuis in de Rotterdamstraat te Heerlen. „Atletics make friends all over the world“, staat op het achterraam van zijn Opel Kadett voor de deur.

Een kopje koffie heeft hij in een recordtijd van pakweg 4 minuten en 53 seconden gezet. Zijn vrouw is naar de kapper. „Dat hoort er ook bij“. In 1992 zijn Maria en Tinus Osendarp 50 jaar getrouwd.

Rechtsbuiten

Tinus Osendarp werd in Delft geboren. Hij was tien, toen zijn vader naar Rijswijk verhuisde. Gezwind werd de koopmanszoon lid van VUC - „de voetbalclub die als eerste een lichtinstallatie had. Bagevolg trainde Karel Lotsy met het Nederlands elftal op het VUC-terrein“. In het begin stond Tinus Osendarp spil, aan het eind van de competitie, waarin het juniorenelftal in 1932 kampioen werd, rechtsbuiten. „Ik was geen groot voetballer, maar wel razendsnel. Daarom stond ik op mijn zeventiende al in het eerste van VUC dat toen nog tegen Sparta en Feijenoord voetbalde.“

„Als de competitie afgelopen was, crickets en of deden we aan atletiek VUC had ook een atletiekafdeling. In 1933 waren er jeugdwedstrijden in Schiedam. Op een vrachtwagen gingen we er naar toe. Op geleende spikes, die maten te groot waren en die ik met watten had opgevuld, klopte ik de kampioen van Zuid-Holland op de 80 meter royaal. Daarom werd ik ingeschreven voor de Zuidhollandse kampioenschappen. Door de tweede plaats was ik gerechtigd om

aan de Nederlandse kampioenschappen deel te nemen. Geen haar op mijn hoofd dat eraan dacht om in Amsterdam de 100 meter te gaan lopen. Ik vroeg dan ook of ze gek waren geworden om mij in te schrijven. Een jeugdtrainer van atletiekvereniging 'De Trekvogels' nam me onder handen. Ik zal het nooit vergeten. De series werden op zaterdag gelopen, de finale vond op zondag plaats. Zondags moest ik echter meespelen in een vriendschappelijke wedstrijd tegen Beerschot. De opstellers van het elftal en ook ik waren ervan uitgegaan dat ik de finale niet zou halen. Ofschoon ik geen schepje had, waarmee in die tijd kuiltjes voor de start werden gegraven, klopte ik in de series Dolf Benz, de nummer drie op dat moment. In de finale was ik niet „het makkie“, waarvoor Chris Berger, de grote man op de korte afstand, me had aangezien. Zestig tot zeventig meter had ik de leiding. Chris Berger won. Bob Jansen werd tweede. Maar de derde plaats was voor mij in een tijd van 10,7 seconden. Ook tijdens de revanchewedstrijden in Rijswijk werd ik derde.“

Clubman

„Eind november kreeg ik bezoek van de Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie. Of ik met het oog op de Olympische Spelen in Berlijn aan de centrale trainingen in Amsterdam wilde deelnemen. „Je zult moeten kiezen“, zei mijn vader: voetbal of atletiek. Met pijn in

door

JAN VAN LIESHOUT

het hart - ik was een echte clubman - bedankte ik voor VUC. Ik werd lid van De Trekvogels en kwam onder de hoede van bondstrainer Kossac, een uit Duitsland gevluchte Tsjech.“

„Van mijn baas mocht ik altijd iets eerder ophouden, opdat ik tijdig de trein naar Amsterdam kon halen. Ik had een kantoorbaan op een meubelfabriek; later bij de KLM“.

In Haarlem maakte Tinus Osendarp in het voorjaar van 1934 zijn debuut op de 200 meter. „Ik liep 21,8; op een grasbaan! In Antwerpen versloeg ik Charles Berger voor het eerst. Graag had ik er ook de 100 meter gelopen. Maar dat vond de trainer teveel. Over-

• Tinus Osendarp, ooit 'de snelste blanke ter wereld.'

Foto: 3-POOT/FRANS RADE

gens liep ik de 100 meter toen in 11 seconden. Hoe kan dat? vroeg ik de Tsjech. Ongetraind loop ik de 100 meter in 10,7, door training 11 rond. Hij legde uit dat ik een krachtloper was; dat ik soepelder moest leren lopen: dan komt de kracht vanzelf weer. De man had gelijk. Eind 1934 op de eerste Europese kampioenschappen in Turijn brak ik dan ook door. Ik werd vijfde op de 100 meter, derde op de 200 meter en bovendien veroverden we brons op de 4x100 meter estafette.“

In 1935 was Tinus Osendarp Nederlands kampioen op de 100 en de 200 meter. Zijn tijden rechtvaardigden afvaardiging naar de Olympische Spelen in Berlijn, de vernislaagjes, waarmee nationaal-socialisten hun kwaadaardige bedoelingen door middel van de Spelen maskeerden, geenszins. „Hoe kunnen de Spelen worden gehouden in een land, waar zelfs stadions voor joden zijn verboden?“, opponeerden tegenstanders.

„Ik was weinig politiek bewust. Ik herinner me dat Ben Bril een van de felste tegenstanders was. De bokser ging niet, Swaab de Beer - ook een jood - echter wel. Hij was chef d'equipe van de Nederlandse wielerploeg.“

„De Spelen waren überorganiseerd. Zo zijn Duitsers. Maar dat de Spelen politiek werden misbruikt, is mij ontgaan. Ik heb er althans niets van gemerkt. Als ik mijn nummers had gelopen, ging ik naar het dorp terug“.

„De Spelen waren überorganiseerd. Zo zijn Duitsers. Maar dat de Spelen politiek werden misbruikt, is mij ontgaan. Ik heb er althans niets van gemerkt. Als ik mijn nummers had gelopen, ging ik naar het dorp terug“.

Goldrush

Blakend van zelfvertrouwen verscheen Tinus Osendarp aan de start voor de finale. „Als die

negers geen 10,3 lopen, win ik de 100 meter“, had hij voor-speld. Maar Jesse Owens liep 10,3.

„Hij was een superatleet. Ik zou hem nog wel eens op de banen van nu en met de medische begeleiding van nu willen bezig zien“.

In zijn goldrush op de 100 meter bleef Jesse Owens zijn landgenoot Ralph Metcalfe en op de 200 meter Matthew Robinson ruimschoots voor. Tinus Osendarp voorkwam dat het brons ook naar een zwarte ging. Hij werd derde zowel op de 100 als de 200 meter en was daarmee de „snelste blanke ter wereld“.

Geestdriftig berichtte er Han Hollander het thuisfront over. Een flard van zijn radioverslag zal ook op de tentoonstelling in Overloon te beluisteren zijn.

„Het klonk aardig, maar Han Hollander was duidelijk geen atletiekman. Hij was een voetbalverdslaggever. Als hij Holland-Belgie versloeg, zat je op het puntje van je stoel. Later hoorde ik van toeschouwers en spelers dat het een waardeloze wedstrijd was geweest. Han Hollander wist zijn nummer te verkopen“.

Vanwege zijn verdiensten kreeg Han Hollander van Hitler een certificaat dat evenwel niet tot dispensatie van deportatie leidde. Ook de populaire radioreporter behoorde tot de slachtoffers van Hitlers Holocaust.

Oorlogsverleden

Blauwe kijkers zoeken dekking achter borstelige, vlaskleurige wenkbrauwen, zo-

dra Tinus Osendarp over zijn oorlogsverleden spreekt. Vinniger worden ook de trekjes aan zijn sigaret.

„In 1940 werd ik lid van de NSB. Ook ging ik bij de politie. Ik maakte vingerafdrukken en foto's van arrestanten. Van Buchenwald had ik nog nooit gehoord. Met joodse zaken heb ik me niet ingelaten. Op wedstrijden ontmoette ik jongens, van wie ik wist dat ze naar de Engelse zender luisterde. Het interesseerde me niet. Ik kwam om te sporten“.

Toch zat Tinus Osendarp voor een officiersopleiding in Schalkhaar, toen de Geallieerden in september 1944 voet op Nederlandse bodem zetten. Hij ging terug naar Den Haag, waar hij Sicherheitspolizei en Sicherheitsdienst assistentie verleende.

„Ik meende dat het moest. Het was fout“.

In 1947 stond Tinus Osendarp terecht. „Ik hoor het mr Zaaijer nog zeggen: „Op zichzelf is het niet zo'n belangrijke zaak“. Maar ik moest hangen. Ik was te populair. De eis luidde vijftien jaar; het vonnis was twaalf jaar.“

Gedetineerd

„In Groningen werd ik gedetineerd. In 1948 werd ik in de Staatsmijn Emma tewerkgesteld en kon ik de kost voor vrouw en kinderen weer zelf verdienen. Ze hadden onderdak bij mijn schoonouders gevonden; gelukkig! We zaten met 500 tot 600 man in kamp in Treebeek. Vlakbij lag het Emmastadion. Ad Paulen, de mijnningénieur die in zijn tijd een goed 800-meter-loper was,

zorgde ervoor dat we er een atletiekinterland konden bijwonen. Fanny Blankers-Koen kwam aanstonds naar me toe. Haar man was mijn trainer geweest. Het deed me goed.“

„In september 1952 was ik weer vrij man. Omdat ik in het Westen niet aan de slag kon komen, ben ik naar Limburg teruggeslagen. Weer werd ik houter op de Emma. Als gevolg van een hernia-operatie ging ik in 1972 de WAO in“, verzucht Osendarp die zich andermaal voor een Lucky Strike kromt. „Jammer genoeg ben ik na mijn dertigste met roken begonnen“.

Sedert zijn vrijlating heeft hij geen wedstrijden meer gelopen. Toch bleef hij de atletiek een warm hart toedragen. Hij geeft grif toe dat zijn 10,3 op de 100 en zijn 21,1 op de 200 meter in het niet vallen bij de tijden die een Carl Lewis en Ben Johnson laten afdrukken.

„Het zijn superatleten. Qua souplesse imponeert Lewis mij het meest, qua kracht Johnson. Wat heeft die man een dijen! Zijn start is een explosie. Daar schrik je van“.

Tinus Osendarp koestert de stille hoop dat een kleinzoon in zijn voetsporen treedt. De eerste jaars A-junior werd op de Nederlandse jeugdkampioenschappen tweemaal derde. Tinus liet er de finale van de Europese voetbalkampioenschappen voor schieten.

Intens genoot hij van de overwinning die Nederland op Duitsland behaalde. „Tranen liepen hem over de wangen, toen het Wilhelmus klonk“, mengt zijn vrouw zich in het gesprek.

„Natuurlijk ben ik een Nederlander. Dat was ik onder de oorlog ook. Als ik gewild had had ik in Duitsland een compleet ingericht huis kunnen hebben. Ik heb het niet gedaan. Ik geloof niet dat gevoelens van haat bovenkwamen. Voor mij waren het gevoelens van wraak op de nederlaag, die Nederland in 1974 in München had geleden. Het zou ook niet goed zijn, als we Duitsers hadden zouden blijven toedragen. Voor een sterk Europa kunnen we Duitsland niet missen. Ik zeg altijd: Als het Duitsland goed gaat, gaat het ons ook goed“.

„Misselijk“ werd Tinus Osendarp van de dopingaffaires in de Tour. „Delgado heeft een handiger arts dan Theunisse. Natuurlijk kan Theunisse niet zeggen: ik heb geslikt of ik ben gespoten. Maar als je ziet van de renners wordt geveegd dan is het logisch dat ze naar stimulerende middelen grijpen.“

„Ook in de atletiekwereld wordt geslikt. Neem de lijst van de kogelstoters en discuswerpers er maar bij. In de maanden vóór de Olympische Spelen zitten ze tegen het wereldrecord aan. Op de Spelen zelf zitten ze er meters onder. Dat komt omdat ze die laatste weken niet meer hebben geslikt.“

„Op bruine bonen, capucijners, meelspijzen en Ovalmatine, een soort chocoladedrankje waarvan wij van de bonen iedere maand twee blikjes kregen, kun je die superprestaties niet leveren. Toch wil het publiek het. Het neemt geen genoegen meer met een tijd van 1 minuut 50 op de 800 meter. Het wil een tijd van 1 minuut 44, als het kan van 1 minuut 43. Voor een beetje wedstrijd moeten 800- en 1500-meterlopers daarom een haas hebben. Ik gruvel ervan. Op de Olympische Spelen hebben ze toch ook geen haas. Ook junioren spreken al van een haas. Ze zien het op de tv. Ze zien ook liever geld dan medailles. Ik heb niets tegen een redelijke vergoeding. Maar de miljoenen, die nu voor internationale atletiekwedstrijden van enige allure nodig zijn, zijn belachelijk. Toch heb je die budgetten nodig om sterren als Lewis en Johnson te kunnen aantrekken. De sponsors daarvoor krijg je alleen als ze de zekerheid hebben dat de wedstrijd en op de tv komen. Topsporen is pure business geworden. Ik zou nog wel eens 18 willen zijn“.

„Ik niet“, interrompeert Maria Osendarp. Zij heeft de vergaarkelijkheid van sportroem van nabij gezien.

Voorbij

Ook Tinus Osendarp heeft zich bij neergelegd. De twee bronzen medailles, die hij in Berlijn behaalde, zijn zoek. De vier gouden medailles, die hij op de internationale kampioenschappen in Londen behaalde, heeft hij onder de kleinkinderen verdeeld, buikige bokalen onder kennissen. Alleen krantenknipsels en geplunderde fotoalbums herinneren nog aan het roemrijk verleden van Tinus Osendarp, die hooguit incognito de tentoonstelling in Overloon zal bezoeken. Een uitnodiging zal hij niet aannemen. „Dat heb ik ook niet gedaan, toen het NOC zijn 75-jarig bestaan vierde. Ik wil voorkomen dat anderen zeggen dat ik me weer op de voorgrond wil plaatsen. Dat hoeft niet meer. Die tijd is voorbij“.

Sprintkanon toont zijn kwaliteiten ook in Simpelveld

Van Poppel, wie anders!

Van onze medewerker
BAIR VERHEESEN

SIMPELVELD - Hartstochtelijk was het gejuich, oorverdovend de aanmoedigingen van de 15.000 koppige publiek van Frans Maassen met nog acht kilometer wedstrijd gesprong uit een op dat moment negen man tellende kopgroep. De debutant uit de negende Ronde van Frankrijk tek te slagen in zijn poging deze Nacht van Simpelveld op naam te brengen. Helaas, twee ronden voor het einde miste het wit van Eric Breukink het 'rode vuur' van Frans Maassen. De Panasonic-coureur probeerde direct hierna samen met Gert Jan Theunissen zijn slag te slaan. Het tweelingnam met een kleine voorroning, maar die bleek niet genoeg want in de allerlaatste ronden meters was het Jan-Paul van Poppel die de eerste verraste en afgetekende winnaar werd van deze zwaaiende Nacht van Simpelveld.

De publiek en de organisatie konden tevreden zijn. Zij hadden een niet te onderschatten wedstrijd was het Gert Jan Theunissen en Frans Maassen de eer aanvallers. Hun aanval werd echter teniet gedaan. Ook het viertal Thome Poels, Theo de Rooy, Marco der Hulst en Henk Daams was overgevoerd. Elf ronden voor het einde kwam dan de definitieve ontspanning met een 9-tal coureurs.

Uitslag criterium: 1. Van Poppel 90 km in 10.18, 2. Theunissen, 3. Breukink, 4. Maassen, 5. Tolhoek, 6. Nevels, 7. De Rooy, 8. Van der Hulst, 9. Kleinsman allen dezelfde tijd.

Uitslag eerste manche: 1. Ad Wijnands/Ji-bernd, 2. Jean Habets/Suiker, 3. Leon Ne-

Hennie Kuiper ploegleider

MÜNSTER - Oud-wereldkampioen Hennie Kuiper wordt definitief ploegleider van een nieuwe professionele wielerschool in West-Duitsland. Dat verklaarde de 39-jarige Putsenaar in Münster bij de derde etappe van een West-Duitse criteriumreeks. De Olympische kampioen op de weg van 1972 begint zijn werk voor de ploeg op 1 januari. Nog niet helemaal duidelijk is of Kuiper uitsluitend als technisch directeur aan de slag gaat of dat hij zijn ploeg in deeltijd op de fiets zal ondersteunen. De ploeg van Kuiper wordt door een bouwmarktketen gesponsord.

Oefenvoetbal

MORGEN:	
SVV-FK Slavia (terr. Ospel)	14.30 uur
FC TSV Olf-Swift '36	19.00 uur
SVH-SVH '39	14.30 uur
SVH-SVH '39	14.30 uur
SVH-SVH '39	14.30 uur
MAANDAG:	
SVN-Susteren	19.30 uur

Bundesliga

SVV-Dortmund	0-0
Stuttgart-Hannover	2-1

Vandaag (15.30 uur): Leverkusen-Münster, Gladbach-Karlsruhe, München-Frankfurt, Stuttgarter Kickers-VfL Bochum, Bayern München-Nürnberg, FC Köln-Urdingen, SV Waldhof-Kaiserslautern-Bremen.

Wede Bundesliga: Alemannia-Schalke

(ADVERTENTIE)

Opruiming tot 50% korting

op alle artikelen

o.a. badmode, tenniskleding, tennisrackets, voetbalschoenen enz.

RUUD CAMPS Sportshop
Rasmolenstraat 18, Sittard, tel. 04490-25839

● De met Jan Raas in onmin geraakte Jean-Paul van Poppel voert de meute in Simpelveld aan.

Foto: 3-POOTWIM KÜSTERS

Uitslag tweede manche: 1. Harings, 2. Alberts, 3. Schumann, 4. Van de Velde, 5. Wijnants, 6. Nevels, 7. Habets, 8. Hoondert, 9. Boelhouwers, 10. Appeldoorn.

Eindklassement: 1. Harings 5 pnt, 2. Wijnants 6, 3. Alberts 7.

Etappefinish Ronde van België in Maastricht

MAASTRICHT - De derde etappe van de Ronde van België voor liefhebbers eindigt maandag in Maastricht. De finishlijn van de rit, met start in Beringen, wordt op het circuit van sportcomplex De Dousberg getrokken. Na aankomst in de Limburgse hoofdstad leggen de wielrenners nog vier plaatselijke circuits af. De aankomst wordt verwacht rond 20.00 uur.

Dinsdag wordt het startschot van de vierde etappe Maastricht-Vilmaroot om 19.00 uur voor de deur van zwembad De Dousberg gelost. Aan de Ronde van België nemen vier Limburgse ploegen deel, te weten: Walstock, Kasher, Novotar en Koninx. Van deze teams maken onder andere de liefhebbers Didderen, Fooy, Feijen, Heubel, Lousberg en Creuwels deel uit.

van onze sportredactie

HILVERSUM - Het gemalen baksteen smaakt de ware liefhebbers weer opperbest in Hilversum. Guillermo Perez-Roldan en Emilio Sanchez, twee 'lekkerbekken' die binnen het tenniscircuit bekend staan om hun gravelhonger, laten zich ook op het Melkhuisje niet zomaar van tafel jagen. Zelfs een stevige nekblessure kon de eetlust van de Argentijnse toernooifavoriet niet bederven.

Hoewel Perez-Roldan bij het ontwakken nog dacht dat hij zijn kwartfinale-duel met Pedro Rebolledo gewonnen zou moeten geven, betrad de Zuid-Amerikaan met tien minuten vertraging toch het centre-court. Een lange warming-up had de pijn wat verlicht, verklaarde hij na zijn moeizame (7-5, 7-6) zege. „Daardoor was ik veel gaan zweten en toen had ik minder last van mijn nek. Ik weet niet precies wat eraan mankeert. Mijn spieren zijn sterk genoeg, ik denk dat het in de wervels zit”.

Perez-Roldan benadrukte „geen angst te hebben” voor zijn partij vandaag, in de halve finales tegen de Zweed Magnus Gustafsson, toevalligwijs ook zijn dubbelpartner in Hilversum. „Ik heb er nu weer vrij veel last van, maar ik speel gewoon”, aldus de als slotwinnaar getipte tiener, die onder de omstandigheden slechts tevreden kon zijn over het resultaat tegen Rebolledo. De 27-jarige Chileen, de laatste ongeplaatste speler in de strijd, bleek een zeer lastige hindernis.

Spelers Krakau blijven achter in West-Duitsland

AUGSBURG - Twee voetballers van Wisla Krakau zijn in Beieren achtergebleven nadat de Poolse ploeg donderdagavond een vriendschappelijke wedstrijd in Sinning had gespeeld. Markowski (24) en de één jaar jongere oud-jeugdinernational Krzyzda hebben zich aangemeld bij de amateurclub Schwaben Augsburg, die door oud-international Helmut Haller wordt getraind.

Meyfarth populairder dan Graf

PARIS - Tegen iedere verwachting in heten de sportidolen van West-Duitsland niet Boris Becker en Steffi Graf, maar Franz Beckenbauer en Ulrike Meyfarth.

Volgens een onderzoek van het psychologie-instituut van Keulen wordt Beckenbauer, de aanvoerder van het wereldkampioenselftal van 1974 en de huidige teamchef, door 22 procent van de ondervraagden als de populairste sportman van de Bondsrepubliek aangemerkt. Ook de oud-wereldkampioen boksen Max Schmeling (20 procent) en de voormalige topvoetballers Fritz Walter en Uwe Seeler kregen meer stemmen dan Becker.

De tennisspeelster Steffi Graf moest het bij de vrouwen afleggen tegen Ulrike Meyfarth, de Olympische kampioene verspringen van 1972 en 1984, die 26 procent kreeg en de verspringster Heide Rosen-dahl (17 procent), een andere kampioene van de Spelen van München. Graf werd derde, met 15 procent.

van onze medewerker

SCHAESBERG - De Franse jockey Hadjeb won op de draf- en renbaan van Schaesberg met Miss Leone uit Stal Tequila de semi-klasseker over 2.000 meter voor 3-jarige merries, de Diana-Prijs. In een spannend duel moest medefavoriet Oryx of Troy (Malcolm Riley, Stal Pubben uit Sevenum) duidelijk haar meerdere in Miss Leone erkennen. Kampioens-jockey Terry Cain eindigde met Ra-

manta van eigenaresse/trainster mevrouw Kremers op de derde plaats.

Nu er in de draverijen weer eens wat meer pikeurs van boven de Moerdijk aan de start kwamen, was de spoeling voor de thuisrijders dunner dan gewoonlijk. Tot en met de vierde draverij viel er maar een overwinning voor hen te noteren: Hans van der Pijl was met Cann de Bloomerd andermaal superieur.

Uitslagen:
Stal Sinclair-Prijs: 1. Claudia Boshoeve (H. Schoonhoven) km.tijd 1.23.3, 2. Baneja Rhenotice, 3. Cartouche H. Niet gestart.
Brutus ter Lune. Winn. 4.70; pl. 1.80, 1.50, 3.90; koppel 5.80; trio 155.00.
Copacabana-Prijs: 1. Blushing Event (T. Cain) tot.tijd 1.55.0; 2. Sagitta's Star; 3. Blue Moon. Niet gestart: Fashal, Winn. 5.50; pl. 1.50, 1.50; koppel 4.80; trio 37.00.
Azul-Prijs: 1. Bateau A (L. Dooper) km.tijd 1.22.2; 2. Berna; 3. Champ Rotary. Winn. 2.00; pl. 1.30, 1.40, 1.50; koppel 7.60; trio 36.00.
Clipper-Prijs: 1. Cann de Bloomerd (H. v.d. Pijl) km.tijd 1.22.5; 2. Anka Sigerio; 3. Awilka. Winn. 1.20; pl. 1.00, 1.50; koppel 33.10; trio 283.70.
Diana-Prijs: 1. Miss Leone (B. Hadjeb) tot.tijd 2.06.6; 2. Oryx of Troy; 3. Ramanta; 4. Miranda. Niet gestart: Bleu Fire Lady. Winn. 3.50; pl. 1.00, 1.00, 1.00; koppel 1.70; trio 16.00.
Fiesta-Prijs: 1. Coco Whitesummer (Mej. Wagenaar) km.tijd 1.22.4; 2. Broadway Baby; 3. Cenia Tonnawerd. Winn. 10.90; pl. 3.50, 2.10, 2.90; koppel 30.00; trio 489.50.

buiten. Een 5-3 voorsprong en een setpunt bij 6-5 waren niet besteed aan Rebolledo, die kansloos was in de tie-break: 7-3. De illustere Guillermo Vilas, die het Melkhuisje-toernooi twee keer op rij won ('74 en '75), kan dus nog steeds worden opgevolgd door een landgenoot die ook Guillermo heet.

In '87 was het Argentijnse feest op het Melkhuisje compleet met zowel Perez-Roldan, Jaite als Bengochea in de halve finales. Laatste genomede slaagde er gisteren niet in de prestatie te herhalen, maar tegen Emilio Sanchez was dat geen schande. De Spanjaard, die na een 6-1, 5-2-voorsprong zijn opponent nog angstig dichtbij liet komen en twee matchpoints verprutste alvorens de tie-break dik (7-2) te winnen, heeft zijn voorliefde voor het gemalen baksteen al evenzeer met daden bekrachtigd.

Toch mist Sanchez, die vandaag de Australiër Mark Woodforde treft, een aansprekend succes, zo liet hij gisteren noteren. „Ook op gravel heb ik nog nooit een echt groot toernooi gewonnen. Dat is waarschijnlijk een mentale zaak, maar feit blijft dat de keuze in Europa ook zeer beperkt is”.

Als het aan Emilio Sanchez ligt, verandert het Melkhuisje dus inderdaad in de Melkfabriek waarover de organisatie zich beraadt.

Uitslag: enkelspel, kwartfinales: Perez-Roldan (Arg/1) Rebolledo (Chi) 7-5, 7-6 (7-3); Sanchez (Spa/2) Bengochea (Arg/8) 6-1, 7-6 (7-2).

Halve finales: Sanchez - Woodforde, Perez-Roldan - Gustafsson.

van onze sportredactie

HILVERSUM - Het gemalen baksteen smaakt de ware liefhebbers weer opperbest in Hilversum. Guillermo Perez-Roldan en Emilio Sanchez, twee 'lekkerbekken' die binnen het tenniscircuit bekend staan om hun gravelhonger, laten zich ook op het Melkhuisje niet zomaar van tafel jagen. Zelfs een stevige nekblessure kon de eetlust van de Argentijnse toernooifavoriet niet bederven.

Hoewel Perez-Roldan bij het ontwakken nog dacht dat hij zijn kwartfinale-duel met Pedro Rebolledo gewonnen zou moeten geven, betrad de Zuid-Amerikaan met tien minuten vertraging toch het centre-court. Een lange warming-up had de pijn wat verlicht, verklaarde hij na zijn moeizame (7-5, 7-6) zege. „Daardoor was ik veel gaan zweten en toen had ik minder last van mijn nek. Ik weet niet precies wat eraan mankeert. Mijn spieren zijn sterk genoeg, ik denk dat het in de wervels zit”.

Perez-Roldan benadrukte „geen angst te hebben” voor zijn partij vandaag, in de halve finales tegen de Zweed Magnus Gustafsson, toevalligwijs ook zijn dubbelpartner in Hilversum. „Ik heb er nu weer vrij veel last van, maar ik speel gewoon”, aldus de als slotwinnaar getipte tiener, die onder de omstandigheden slechts tevreden kon zijn over het resultaat tegen Rebolledo. De 27-jarige Chileen, de laatste ongeplaatste speler in de strijd, bleek een zeer lastige hindernis.

van onze sportredactie

HILVERSUM - Het gemalen baksteen smaakt de ware liefhebbers weer opperbest in Hilversum. Guillermo Perez-Roldan en Emilio Sanchez, twee 'lekkerbekken' die binnen het tenniscircuit bekend staan om hun gravelhonger, laten zich ook op het Melkhuisje niet zomaar van tafel jagen. Zelfs een stevige nekblessure kon de eetlust van de Argentijnse toernooifavoriet niet bederven.

Hoewel Perez-Roldan bij het ontwakken nog dacht dat hij zijn kwartfinale-duel met Pedro Rebolledo gewonnen zou moeten geven, betrad de Zuid-Amerikaan met tien minuten vertraging toch het centre-court. Een lange warming-up had de pijn wat verlicht, verklaarde hij na zijn moeizame (7-5, 7-6) zege. „Daardoor was ik veel gaan zweten en toen had ik minder last van mijn nek. Ik weet niet precies wat eraan mankeert. Mijn spieren zijn sterk genoeg, ik denk dat het in de wervels zit”.

Perez-Roldan benadrukte „geen angst te hebben” voor zijn partij vandaag, in de halve finales tegen de Zweed Magnus Gustafsson, toevalligwijs ook zijn dubbelpartner in Hilversum. „Ik heb er nu weer vrij veel last van, maar ik speel gewoon”, aldus de als slotwinnaar getipte tiener, die onder de omstandigheden slechts tevreden kon zijn over het resultaat tegen Rebolledo. De 27-jarige Chileen, de laatste ongeplaatste speler in de strijd, bleek een zeer lastige hindernis.

van onze sportredactie

HILVERSUM - Het gemalen baksteen smaakt de ware liefhebbers weer opperbest in Hilversum. Guillermo Perez-Roldan en Emilio Sanchez, twee 'lekkerbekken' die binnen het tenniscircuit bekend staan om hun gravelhonger, laten zich ook op het Melkhuisje niet zomaar van tafel jagen. Zelfs een stevige nekblessure kon de eetlust van de Argentijnse toernooifavoriet niet bederven.

Hoewel Perez-Roldan bij het ontwakken nog dacht dat hij zijn kwartfinale-duel met Pedro Rebolledo gewonnen zou moeten geven, betrad de Zuid-Amerikaan met tien minuten vertraging toch het centre-court. Een lange warming-up had de pijn wat verlicht, verklaarde hij na zijn moeizame (7-5, 7-6) zege. „Daardoor was ik veel gaan zweten en toen had ik minder last van mijn nek. Ik weet niet precies wat eraan mankeert. Mijn spieren zijn sterk genoeg, ik denk dat het in de wervels zit”.

Perez-Roldan benadrukte „geen angst te hebben” voor zijn partij vandaag, in de halve finales tegen de Zweed Magnus Gustafsson, toevalligwijs ook zijn dubbelpartner in Hilversum. „Ik heb er nu weer vrij veel last van, maar ik speel gewoon”, aldus de als slotwinnaar getipte tiener, die onder de omstandigheden slechts tevreden kon zijn over het resultaat tegen Rebolledo. De 27-jarige Chileen, de laatste ongeplaatste speler in de strijd, bleek een zeer lastige hindernis.

van onze sportredactie

HILVERSUM - Het gemalen baksteen smaakt de ware liefhebbers weer opperbest in Hilversum. Guillermo Perez-Roldan en Emilio Sanchez, twee 'lekkerbekken' die binnen het tenniscircuit bekend staan om hun gravelhonger, laten zich ook op het Melkhuisje niet zomaar van tafel jagen. Zelfs een stevige nekblessure kon de eetlust van de Argentijnse toernooifavoriet niet bederven.

Hoewel Perez-Roldan bij het ontwakken nog dacht dat hij zijn kwartfinale-duel met Pedro Rebolledo gewonnen zou moeten geven, betrad de Zuid-Amerikaan met tien minuten vertraging toch het centre-court. Een lange warming-up had de pijn wat verlicht, verklaarde hij na zijn moeizame (7-5, 7-6) zege. „Daardoor was ik veel gaan zweten en toen had ik minder last van mijn nek. Ik weet niet precies wat eraan mankeert. Mijn spieren zijn sterk genoeg, ik denk dat het in de wervels zit”.

Perez-Roldan benadrukte „geen angst te hebben” voor zijn partij vandaag, in de halve finales tegen de Zweed Magnus Gustafsson, toevalligwijs ook zijn dubbelpartner in Hilversum. „Ik heb er nu weer vrij veel last van, maar ik speel gewoon”, aldus de als slotwinnaar getipte tiener, die onder de omstandigheden slechts tevreden kon zijn over het resultaat tegen Rebolledo. De 27-jarige Chileen, de laatste ongeplaatste speler in de strijd, bleek een zeer lastige hindernis.

van onze sportredactie

HILVERSUM - Het gemalen baksteen smaakt de ware liefhebbers weer opperbest in Hilversum. Guillermo Perez-Roldan en Emilio Sanchez, twee 'lekkerbekken' die binnen het tenniscircuit bekend staan om hun gravelhonger, laten zich ook op het Melkhuisje niet zomaar van tafel jagen. Zelfs een stevige nekblessure kon de eetlust van de Argentijnse toernooifavoriet niet bederven.

Sofia vanavond sparringpartner Fortuna Sittard

SITTARD - Slavia Sofia is voor Fortuna Sittard vanavond een interessante tegenstander. Temeer omdat trainer Van Doorneveld het elftal dat hij voor de competitie in gedachten heeft, wil uittesten. „Bovendien willen wij het publiek laten kennismaken met het voetbal, dat wij komende seizoen zullen spelen: gericht op de aanval en niet meer dat korte breedte spel”. Fortuna-nieuweling dus. Dat aanvalster Clayton, de nieuwe aankoop, daarin een hoofdrol zal gaan vervullen is duidelijk. „Hij is constant aan de bal, zeer balvast en heeft het nodige inzicht. Zijn kracht betekent eveneens dat er via de flanken mensen kunnen opkomen, zodat er constant gevaar is in de vijandelijke doelmond”.

Het basiselftal voor komend seizoen ziet op één, hooguit twee wijzigingen als volgt uit: Hesp; Maessen, Duut, Eleveld, Boessen; Koevermans, Jalink, Liesdek, Reijnders; Clayton en Lens. Wim Koevermans heeft overigens nog steeds niet bijgetekend. Hij wacht nog steeds op een telefoontje van het Spaanse Gijon.

Het Bulgarse Slavia Sofia, momenteel op toernooi door Nederland, heeft vier internationals binnen zijn gelederen: Alexandrov, Iliev, Simeonov en Ananiev. Bovendien heeft de formatie zich versterkt met de ex-Feyenoorder Jeliakov. Het oefenduel begint vanavond om 19.30 uur in de Sittardse Baandert.

Roda JC contra Griekse Iraklis

KERKRADE - Morgenmiddag om 14.30 uur wacht Roda JC het interessante oefenduel tegen de Griekse formatie Iraklis op het programma. Iraklis, de Griekse nummer vijf, lijkt op papier een zware klus, zeker omdat Roda JC gisteravond niet verder kwam dan een 1-1-gelijkspel tegen Eindhoven. „Het probeersel met Michel Boerebach als libero kwam niettemin weer uitstekend uit de verf. Daar gaan we zeker mee door. Maar over het geheel genomen is het natuurlijk nog lang niet perfect. Het blijft voor verschillende spelers moeilijk te zijn bepaalde afspraken en opdrachten in het veld goed uit te voeren. Maar ook het tempo kan een stuk hoger. Dat is een van de

belangrijkste punten waar wij aan zullen moeten werken”. Jan Reker voorspelt dat het tegen Iraklis een waar spektakel zal worden. In de Griekse competitie staat deze ploeg, met vier internationals in de gelederen bekend als een van de aanvalsvriendelijke ploegen. In de basis van Roda JC zal morgen in ieder geval Henk Fraser zijn opwachting maken.

Roda JC kwam tegen eerste divisieclub Eindhoven niet verder dan een gelijkspel. Vlak voor rust scoorde Van der Luer het enige Kerkraadse doelpunt. Roda JC kreeg legio kansen. Maas scoorde in de tweede helft tegen.

MVV vijfde in Dresden

DRESDEN - MVV is in het internationale toernooi van Dresden als vijfde van de zes deelnemende ploegen geëindigd. In het duel om die positie versloeg de Maastrichtse eredivisieclub Szedeg uit Hongarije met 1-0. Die stand was al bij rust bereikt. MVV besliste de wedstrijd in de 20e minuut, toen Alfons Arts een vrije trap via een Hongaars licham in het doel werkte. Szedeg trok in de beginfase fel van

leer. De bekende internationale scheidsrechter Prokopf hield het duel echter bekwaam in de hand. Szedeg moest daarna de meerdere erkennen in MVV, dat meer loopvermogen aan de dag legde. In de tweede helft miste MVV een drietal serieuze doelkansen.

MVV - Szedeg 1-0 (1-0). 20. Arts 1-0. Toeschouwers: 5000. Opstelling MVV: Theissen, Linders, Thal, Maas, De Jong, Arts, Delahaye, Vincent, Vanderbroek, Driessen, Schuman (46. Van de Boorn).

Coen Moulijn terug bij ambitieus Feyenoord

ROTTERDAM - Coen Moulijn keert terug bij Feyenoord. De legendarische linksbuiten wordt het komende voetbalseizoen bevestigd van het eerste elftal. De aanstelling is geschied op voordracht van trainer Rob Jacobs. Het voorstel vond een warm onthaal bij directeur Hans Kraay, die graag zo veel mogelijk oud-Feyenoorders naar de Kuip wil halen.

toernooi een vereiste en is het noodzakelijk een plaats te veroveren in de Europese competitie. „Multinationals zijn daar druk mee doende”, wist Kraay, „in 1992 zal onze voetbalcompetitie er niet meer zo uitzien als nu”.

Feyenoord werkt het komende seizoen met een begroting van zes miljoen gulden. „Een peulschil vergeleken bij de begrotingen van PSV en Ajax”, zei Kraay, „veertig procent moet terugkomen uit recettes, zestig procent is gegarandeerd door sponsoring”. Een toeschouwersgemiddelde van 14.000 is noodzakelijk, dat is 4000 meer dan het afgelopen seizoen. Feyenoord gaat, in navolging van andere grote clubs, business-seats bouwen voor geldschietters en hoopt de contractspelers binnenkort onder te kunnen brengen in een BV, NV of een Stichting. Kraay dacht ook aan de oprichting van een voetbalintermaat à la PSV.

Transfervnieuws

● **HAARLEM** - André Stafleu speelt volgend seizoen voor FC Haarlem. De oud-voetballer van onder andere Feyenoord kwam een eenjarige verbintenis overeen met de eredivisieclub. Stafleu (33), tot nu toe de enige versterking voor Haarlem, is aangekomen met het oog op zijn ervaring. De routinier speelde vorig seizoen voor Willem II.

● **WAALWIJK** - RKC heeft de transfervrije Ronny Vangeneugden van Thor Waterschei aangekondigd. Na de Feyenoorders Hoekstra en Van Herpen is de talentvolle middenvelder RKC's derde nieuwe aanwinst.

● **EISDEN** - Patro Eidsen test vandaag Ruud Kaiser. De 27-jarige ex-Ajacied, vorig seizoen uitgeleend aan FC Den Bosch, opereert in de oefenwedstrijd tegen Genk als aanvallende middenvelder.

● **LUIK** - Benoit Thans keert terug bij Standard Luik. De 24-jarige middenvelder vertoefde vorig seizoen bij de Franse club Lens.

● **ANTWERPEN** - Georg Kessler heeft de aanvalster Nico Claessen naar Antwerp FC gehaald.

Wim Jansen technisch directeur SVV

SCHIEDAM - Wim Jansen is aangesteld als technisch directeur van de ambitieuze eerste-divisieclub SVV. De 65-voudige international wordt in Schiedam verantwoordelijk voor alle technische zaken, van eerste elftal tot jeugdopleiding en scouting. Jansen is door de nieuwe voorzitter van SVV, geldschietster John van Dijk, geplaatst boven zijn huidige trainersstaf.

Die werd gevormd door Jan van der Velden en Piet de Wolf. De laatste beschikte over het benodigde A-diploma. Van der Velden, met een B-papier werkzaam, deed echter de coaching van het eerste elftal. Volgens mededelingen van Van Dijk zal Jansen van tijd tot tijd ook op de bank zitten bij het eerste. „Maar het kan ook zijn dat hij een tegenstander bekijkt”, aldus de voorzitter, die de eerste-divisieclub tot een meer dan bescheiden organisatie wil laten uitgroeien.

Bettine Vriesekoop trekt haar eigen plan

van onze sportredactie

HAZERSWOUDE – In de afgelopen veertien jaar heeft Bettine Vriesekoop onder begeleiding van beschermheer Gerard Bakker altijd haar eigen weg gekozen om tot de internationale top door te dringen. Het tweetal sloot zich bewust af van de buitenwereld en negeerde de kritiek en de tegenwerking, die het tafeltennisduo van insiders en buitenstaanders op hun eigenzinnige koers kregen. Laat de rest maar links liggen, want je kan er alleen maar slechter van worden, was het belangrijkste motto in hun strategie.

Dat beiden een dergelijke eenzame strijd voor erkenning hebben gevoerd, heeft Bettine Vriesekoop in elk geval nimmer als vervelend of belastend ervaren. „Ik vind het zelfs heel plezierig om alleen te trainen”, klinkt het stellig. „Ik kan dan mijn eigen plan trekken. Daarmee wil ik niets ten nadele zeggen van anderen, maar iedereen heeft zo z'n eigen aanpak. Mijn ervaringen in centrale trainingskampen zijn in elk geval altijd negatief geweest. Er ontstaan vaak wrijvingen en botsingen, omdat niet iedereen dezelfde ambitie en opvattingen koestert. Als ik zie hoe anderen topsport bedrijven, ergert me dat vreselijk. Ik ga liever mijn eigen weg. Ik heb al eens eerder gezegd: als ik met topsport bezig ben, kan ik me niet sociaal opstellen. Je moet soms a-sociaal zijn. Je moet dan overigens wel sterk in je schoenen staan. Want kritiek is er altijd, zeker als je aan de top staat in zo'n kleine wereld als het tafeltennis”.

„Het is me zo langzamerhand wel duidelijk hoe de buitenwacht tegen mijn speciale relatie met Gerard aankijkt. Hij pakt me keihard aan, heeft geen medelijden, maar dat heb ik nodig. Ik heb talent, maar ben geen supertalent. Ik moet het van mijn instelling hebben. In het begin trok ik het me heel sterk aan wat er over ons werd gezegd, maar ik heb ervan geleerd. Ik ben en blijf nu mezelf en sla van me af als ik dat nodig vind”.

Soms ontmoette Bettine Vriesekoop echter dermate veel oppositie, dat ze tot twee maal toe overwoog het batje in een kast te stoppen. Eerst in '83, toen Bakker geschorst werd na het kopstoot-incident met Ron van Spanje. Dat was precies een jaar nadat ze Europees kampioene werd in Boedapest, de Top-12 won in Nantes en tijdens de open Franse kampioenschappen de nummer 2 en 4 van de Chinese ploeg versloeg. Drie jaar later twijfelde de Nederlandse tafeltennisconingin opnieuw aan zichzelf, toen ze door alle triomfen verzadigd raakte en in een sportief isolement terecht kwam. Dat leidde tot een vormcrisis, die onder meer in beeld werd gebracht door uiterst zwakke resultaten op het EK in Praag en de Top-12 in Södertälje alsmede een teleurstellend wereldkampioenschap in New Delhi, begin januari '87.

„Regelmatig”, blikt Bettine Vriesekoop terug op die moeilijke tijden. „zijn Gerard en ik door bepaalde omstandigheden en mensen (lees de NTTB-red.) zo belemmerd in het bedrijven van topsport, dat met name ik er schoon genoeg van kreeg. Het gaf zoveel frustraties. Ik heb toen echt wel eens overwogen om mijn batje van tien hoog naar beneden te gooien”.

Gerard, de enige 'Bakker' die nooit zoete broodjes bakt, typeerde de tegenwerking die hij en zijn pupil in al die jaren hebben gekregen, na het Europees kampioenschap in maart in Parijs nog treffender: „Soms krijg je te maken met slagers, die proberen je kop eraf te hakken. En dat is ze nog aardig gelukt ook. Die mensen lopen nu eenmaal in de sport rond. Ajax heeft een verwarmingsmonteur, wij hadden een bouwondernemer, die de boel sloopte. Ze maken een geestelijk wrak van je”.

Vanaf het moment, dat twee spon-

● Bettine Vriesekoop keihard trainend voor Seoel. „Soms moet je a-sociaal zijn”.

sors (Dextro en Crujff Sports) haar een contract (en dus financiële zekerheid) boden tot en met 1988 kwamen de gretigheid, de vorm en de gedrevenheid (haar belangrijkste handelsmerk) terug.

De eerste plaats bij de open Hongaarse kampioenschappen vorig jaar zomer was het eerste succes.

hetgeen haar al in een vroegtijdig stadium een NOC-ticket voor Seoel opleverde. Dat aansprekende resultaat kreeg slechts ten dele een vervolg. Op het Top-12 toernooi in Ljubljana behaalde ze een tweede plaats, maar tijdens het EK in Parijs boekte ze het slechtste EK-resultaat (uitgeschakeld in kwartfinales) sinds '82.

De komende anderhalve maand zondert Vriesekoop zich, in het spoor van haar coach, opnieuw af van de buitenwereld. Dank zij de hulp van Yang Ying, een voormalige topspeelster uit China, die in de nazomer van '87 de Avanti-sekte kwam versterken, is ze in staat in het tafeltennismekka verder aan haar techniek te schaven.

Het is overigens niet de eerste keer, dat Bettine Vriesekoop naar China gaat. Twee keer eerder bracht ze een bezoek aan 'het hemelse rijk', dat doorgaans terughoudend reageert op verzoeken van buitenlandse tafeltennistoppers om daar te mogen binnentreden. De angst, dat er iets van hun mystieke 'praktijken' naar buiten

komt, is daarvoor veel te groot. Desondanks slaagde de tienvoudige Nederlandse kampioene erin door te dringen tot Peking, waar ze in '81 twee maanden en in vier weken verbleef. „Een fantastische ervaring”, herinnert ze zich nog levendig. Zeven maanden geleden leverde die leerschool haar een gouden medaille op het EK in Hongarije.

Opmerkelijk is dat Bettine Vriesekoop door haar langdurige verblijf in China niet of nauwelijks meer kan oefenen met Mirjam Kloppenburg, met wie zij in het dubbelspel uitkomt. Pas twee weken voor de start van de Spelen treffen beiden elkaar in Seoel. „Misschien”, zegt Vriesekoop, „is die periode nu voldoende, maar er is geen andere mogelijkheid. Mirjam is zonde iets te zeggen onlangs voor een maand naar China vertrokken. Daar wist ik niets van. Zij komt over een paar weken terug naar Nederland”.

Ofschoon ze al meer dan anderhalf jaar naar Seoel toewerkt, rust er geen uitzonderlijke druk op haar fragile schouders. „Ik ga gewoon lekker spelen”, benadrukt ze. „Ik heb er keihard voor getraind en alles voor gedaan. Meer valt er niet te doen. Als ik er in de eerste ronde uitvlieg, is dat jammer. Ik hou mezelf dan niets te verwijten. Natuurlijk is er een zekere spanning. Dat hoort er bij. Ik heb dat nodig om goed te presteren. Ik kan ook redelijk mee omgaan. Het is van psychologen of wat voor me tale begeleiders dan ook heb ik daar niet bij nodig. Topsporters moeten er zelf mee leren omgaan. Ik ben typisch een figuur, die zich niet met dat soort mensen moet inlaten. Daar ben ik veel te nuchter voor”.

Voor Bettine Vriesekoop hangt voor de voortzetting van haar carrière geen prijskaartje aan de Olympische Spelen. De algemene verwachting is dat ze na Seoel van het internationale podium stapen en alleen nog voor haar club Avanti zal uitkomen. „Ik weet nog niet precies wat ik ga doen. In het seizoen staat alles nog open. Ook het feit dat Seoel best eens het eindpunt zou kunnen zijn van veertien jaar topsport”.

Ford beheerst kwalificatietraining Francorchamps

Klaus Ludwig in 'pole-position'

Van onze verslaggever

FRANCORCHAMPS – Volgens verwachting pakte het Ford-team de pole-position voor de start van de 24 Uren van Francorchamps. Maar dat het team dermate overheersend zou zijn in de Ardennen was buiten alle verwachting. De drie eerste plaatsen op de startrij worden bezet door het team van Eggenberger, wat

Graf haalt gram

HAMBURG – Steffi Graf heeft haar gram gehaald. 's Werelds beste tennisspeelster versloeg in de kwartfinale van het toernooi in Hamburg de Italiaanse Rafaella Reggi met 6-0 en 6-0. De partij duurde slechts 45 minuten. De Wimbledon-kampioene was donderdag tijdens haar partij de Joegoslavische Sabrina Goleis uitgefloten door het publiek, dat zijn geld terug wilde.

Zesde plaats Radna Mulder

EDE – De finales van het EK-jeugdzwemmen gingen gisteren al even explosief van start als een dag eerder. Stephanie Ortwig, die donderdag het spits afbeet met een Westduits senioren record en een gouden jeugdmedaille op de 200 meter vrije slag (1.59,92), deed nu hetzelfde op de dubbele afstand. Ze won de 400 meter vrije slag in 4.11,87.

Voor de Nederlandse ploeg was er, zoals verwacht, op de finale-nummers van vrijdag geen eremetaal weggelegd. Toch zorgde Vincent Elgersma opnieuw voor een persoonlijk record en een zilveren medaille op de 400 meter vrije slag in 4.03,59.

De tweede Nederlandse, die in een finale zwom, Radna Mulder, werd zesde op de 200 meter wisselslag. De Limburgse verpulverde haar persoonlijke record (5.06,60) op dit onderdeel in een dag met vijf seconden. In de series zwom ze 5.04,38, in de eindstrijd maakte ze er 5.01,60 van.

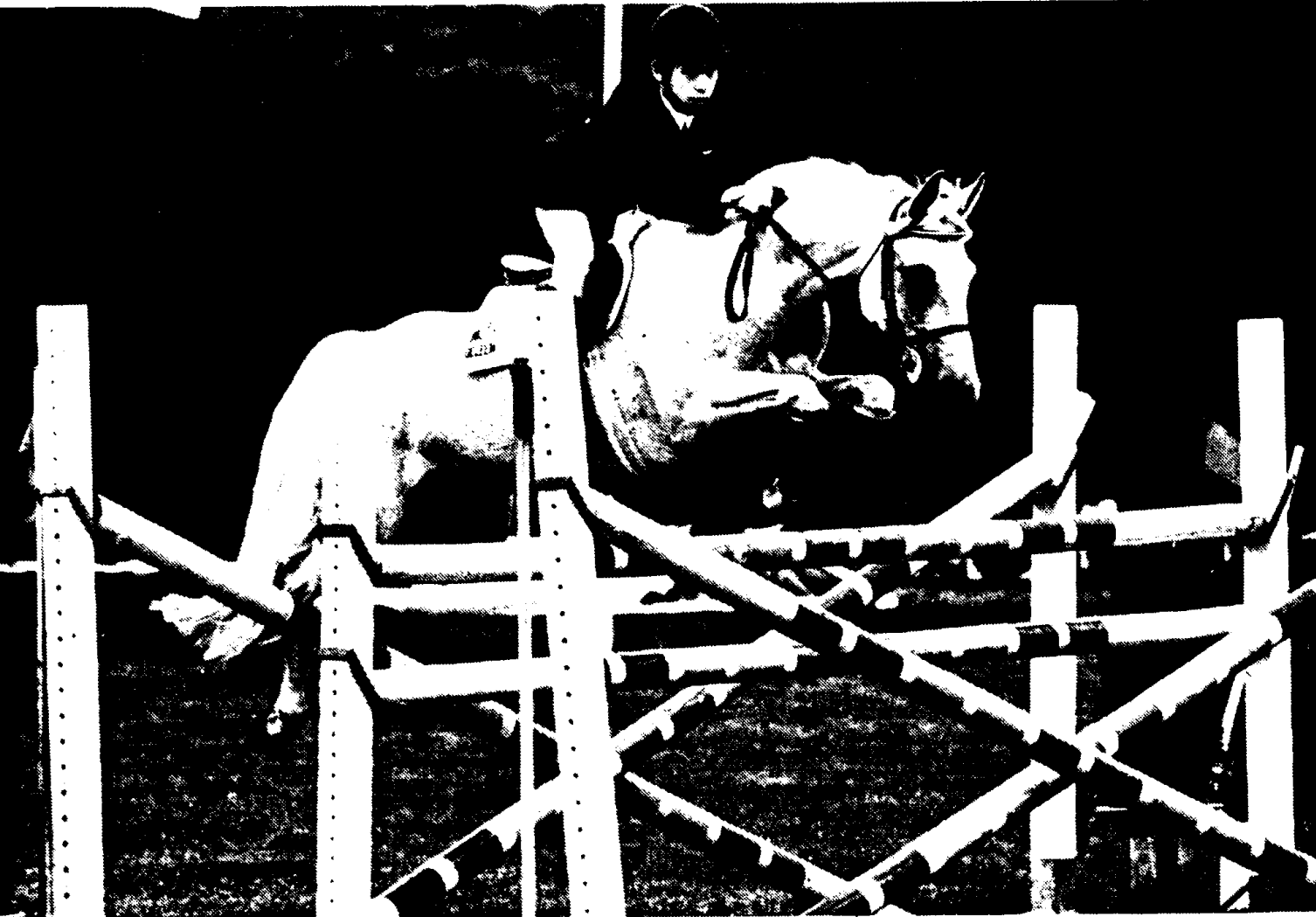
veelbelovend is voor de race rond de klok. De snelste BMW M3 had per ronde bijna 4 secondes meer nodig ten opzichte van de Ford Sierra van Klaus Ludwig. Het is wel zo dat het racetempo beduidend lager zal liggen dan de tijden in de training, en het de vraag is hoe het met het uithoudingsvermogen van de Ford Sierra's is gesteld. De eerste startrij wordt bezet door de Ford no.1, met bezetting Ludwig Boutsen en Brancatelli en Ford no. 3 met Dieudonné, Soper en Theys.

Op de tweede startrij staat de Ford van Schneider. Gachot en Bila naast de Schnitzer-BMW M3. In verband met het Europees Toerwagenkampioenschap heeft Schnitzer zijn kopman Ravaglia ingezet als derde bestuurder op alle wagens zodat uiteindelijk, volgens teamorders, de voorkeur zal worden gegeven aan de best geklasseerde BMW. Volgens de verwachtingen zal Ravaglia de geleerden bij Van de Poelle en Oostreich gaan versterken.

De Nederlandse teams spelen geen rol van betekenis in Francorchamps. De Ford Sierra RS 500 Cosworth van Evert Bolderhey komt in aanmerking voor de 16e startrij, terwijl de Mazda van Verbeek, Coronel en Vermeulen op de 20e startrij is geklasseerd. De Toyota van het team waar Henny Hemmes deel uitmaakt werd uiteindelijk op de 27e startrij geplaatst. Om 17.00 uur vanmiddag beginnen de 59 gekwalificeerde teams aan een harde strijd over het asfaltlint door de Ardennen.

NK poolbiljart in Sittard

SITTARD – Honderdvijfzeventig poolbiljarters kampen vanaf maandag in hotel Auveleberg te Sittard om de Nederlandse titel. Het kampioenschap, dat de hele week duurt (de partijen beginnen elke avond om 19.00 uur), krijgt zondag 7 augustus zijn ontknoping tijdens de finale, die om 16.00 uur start. Titelverdediger is Werner Echtenach.

● Michael Korompis in actie met zijn EK-pony Karina.

Jong geleerd, oud gedaan

LANAKEN – Samen met William Brentjes, Bart Bons, Cynthia Postma en Carry Huis in 't Veld vertrekt de 15-jarige Michael Korompis maandagnacht met zijn pony Carina naar Denebmarken. Onder leiding van Toine Schoofs uit Baarlo neemt de voor de ponyclub Geleen uitkomende Michael aan de Europese kampioenschappen springen voor pony's deel die op vrijdag 5, zaterdag 6 en zondag 7 augustus in het Deense Herning worden gehouden.

Dat Michael al op 6-jarige leeftijd op een pony zat zal niemand verbazen. Toch duurde het tot zijn

tiende jaar voordat hij op de Limburgse ponywedstrijden verscheen. De eerste beginselen van het pony-rijden werden hem bijgebracht door Nico Nelissen uit Geleen die ook op de stoeterij Zangersheide werkt. Van meet af aan bleek Michael over een zeer goede rijstijl te beschikken die vergelijkbaar is met Henk Nooren en Rob Ehrens en die hem duidelijk onderscheidt van veel leeftijdgenoten op de diverse wedstrijden. Menige keer werd hij dan ook onderscheiden met de stijlprijs.

Op dit moment komt Michael met twee pony's in de klasse

zwaar uit. Michael Korompis: „Van meneer Melchior mag ik overal gebruik van maken. Mijn pony's staan hier op stal, het goed geoutilleerde springterrein staat tot mijn beschikking en 's winters wanneer anderen niet kunnen rijden heb ik een overdekte manege tot mijn beschikking. Als het nodig mocht zijn dan mag de pony ook aan de overdekte stapmolen”.

„Dat ik als tweede geplaatst naar de Europese kampioenschappen was is voor mij echt een hoogtepunt. Maar ook de vierde plaats tijdens de jeugd-Olympische dagen op Papendal vond ik geweldig. De minder leuke dingen zoals bijvoorbeeld een gebroken arm vergeet je dan vlug”. Aan een voorspelling over zijn kanssen waagt Michael zich niet. Daar is de vorm van de dag van pony en ruiter te belangrijk voor en speelt het geluk ook een rol. „De eer dat ik erbij ben vind ik al geweldig”.

Belinda ter Haar in halve finales

Van onze tennismedewerker

SITTARD – Limburgs kampioene Belinda ter Haar uit Nieuwenhagen staat in het SLTC-toernooi weer in de halve finale. Zij versloeg de A.v.d. Linden met 7-6; 6-2. Ook de favoriete Ilse Leytens uit Puth staat bij de laatste vier. Zij versloeg Vera Bakker uit Geleen met twee maal 6-1.

Bij de heren heeft Jeroen de Jong uit Nieuwenhagen de kwartfinales bereikt via een zege op Kartsten Schillen (7-5; 6-2). In de B-II-afdeling klopte Marianne Frumau Marion Nacken met 6-0; 7-5. Stefan Koch uit Herten heeft de halve finale van de Open Leidse kampioenschappen in het heren enkelspel bereikt. In de kwartfinale moest hij het opnemen tegen de Van de Reis. Koch won met 7-5; 6-3. Armand Custers uit Hoensbroek werd uitgeschakeld. Voor Jolanda Schreurs uit St.-Odiliënberg was Marianne van de Torre te sterk: 6-2; 6-1.

In het BLTV-toernooi in Breda zijn Caroline Houben (6-3; 6-3 tegen Ritman) en voor Manon Beltgens (4-6; 6-4; 7-5 tegen Oremans) uitgeschakeld. In het B-toernooi staat Caroline Houben in de halve finale.

Overige uitslagen SLTC-toernooi: Nacken – Lochman 6-1; 6-3; Bijlouw –

Griffith breekt met Bob Kersee

LOS ANGELES – De Amerikaanse Florence Griffith, die twee weken geleden tijdens de Amerikaanse selectiewedstrijden voor de Olympische Spelen een wereld record op de 100 meter liep (10,49), heeft gebroken met haar trainer Bob Kersee.

De nieuwe koningin van de sprint laat zich voortaan begeleiden door haar echtgenoot, de hinkstapspringer Al Joyner. „Zij heeft begrepen dat Kersee zijn aandacht onder veel meer atleten moet verdelen en is van mening dat zij speciale aandacht nodig heeft”, verklaarde Gordon Baskin in Los Angeles. Baskin is de zaakwaarnemer van s werelds snelste vrouw. Volgens Baskin is de aangekondigde verandering is „een evolutie, geen revolutie”, aldus Baskin.

V.d. Bolt 6-3; 5-7; 6-4. Van Seters – Kuylenstierna 6-4; 6-3.

● **HEERLEN** – Aan de internationale enduro-wedstrijd in het Westduits Münster namen Jos Haas, Louis Zelis en Bart Bost uit Bocholtz deel. De wedstrijd gaat over 600 kilometer en geldt voor het Limburgse trio als test voor de internationale motorzesdaagse, die volgende maand in Frankrijk wordt gehouden.

● **DEN HAAG** – Coach Hans Jorritsma heeft een wijziging aangebracht in de selectie van de hockeyploeg voor de Olympische Spelen. Hij heeft Gerard Smeekes van Kampeng ingeruild voor Patrick Faber van Amsterdam. Smeekes beschikt volgens Jorritsma over te weinig fysieke kwaliteiten.

● **PARAMOUNT** – Op 87-jarige leeftijd is de aartsvader van de ijshockeyspelers, Frank Zamboni, in zijn woonplaats Paramount in de Amerikaanse staat Californië overleden. Hij verbond zijn naam aan een machine, die ook in Nederland voor de verzorging van kunstijsbanen wordt gebruikt. Zamboni introduceerde zijn machine op de ijshockeybanen in 1947. De apparatuur wordt nu gebruikt in 33 landen.

● **LEEDS** – Jolanda de Rover en Marianne Muis hebben overwonnen behaald bij de Britse zwembadkampioenschappen in Leeds. De Rover won de 200 meter rugslag in 2 minuten en 17,39 seconden, Muis was het snelst op de 200 meter wisselslag persoonlijk met 2.19,22.

● **EDE** – Olga Pilipitsjok uit de Sovjetunie heeft de Europese jeugdtitel in het kunstzwembad veroverd. In de finale van het toernooi te Ede werd Marjolien Both van de Dolfijn uit Amsterdam op ruime afstand van de top-drie vierde.

● **HECHTEL** – Het deelnemersveld van de Atletieknacht in Hechtel is op de valreep versterkt met twee Olympische kampioenen: Steven Overt en Wladislav Kozakiewicz. Overt start op de 1500 meter, Kozakiewicz op het polshoog.

Mini-OLS georganiseerd als een maxi-OLS

Het wordt klimmen voor de schutters in Sweikhuizen

Pet af voor Sweikhuizen. Als een maxi-OLS heeft het 850 inwoners tellende kerkdorp van Schinnen het mini-OLS georganiseerd. OLS staat voor Oud-Limburgs Schuttersfeest: het rendez-vous van de schutterijen uit de beide Limburg op de eerste zondag van juli. Twee à drie weken nadien brengt het Zuidlimburgs federatiefeest de schuttersbond 'St.-Gerardus' uit Amstenrade, de Bond Een-dracht Born/Echt en de Bond Zuid samen. Het betreft zo'n 56 schutterijen.

De Zuidlimburgse federatie werd op 10 oktober 1947 opgericht. Het OLS was tot dan toe vrijwel een noordelijke aangelegenheid geweest. Je kunt als schutterij nog zoveel moois in huis hebben, als je geen scherp-schutters hebt, kom je voor de organisatie van het OLS niet in aanmerking. Slechts het winnend team komt die eer toe. Om het Zuiden de schoonheid van de fleurige falanxen van keizers en keizerinnen, koningen en koninginnen, officieren en manschappen, bielemannen en sappeurs niet langer te onthouden besloten de drie zuidelijke bonden een federatie op te richten en jaarlijks een eigen federatiefeest te vieren dat een tegenhanger van het OLS wilde zijn. Niet het winnende schot, maar het lot zou bepalen wie het mini-OLS zou mogen organiseren. Om een spreiding te waarborgen zou de loting om beurten per bond geschieden.

Dit jaar is schutterij 'St.-Joseph' van de Bond 'Gerardus' aan de beurt.

Sweikhuizen is gelegen op een uitloper van de Ardennen. Het kerkdorp van Schinnen ademt nog de

● Gewillig po-seerden koning Jan van de Wall, generaal Jan Smits, kolonel Jan de Haer en kapitein Pie Dohmen van schutterij „St.-Joseph“ met het schutterijfeest dat peuters en kleuters spontaan oprichtten. De 5-jarige Floris Olliviers is hun koninkje, de 6-jarige Aniek Bruens zijn koninginnetje.

Foto: Peter Roozen

landelijkheid van weleer. Doordat de oogst is verlaet, zijn de omliggende akkers nog geel van de granen.

De boeren zijn inmiddels op de vingers te tellen. De mijnwerkers 'genieten' van een welverdiend pensioen. Vele Sweikhuizenaren werken bij DSM. Beter-geuitereerden bouwden in Sweikhuizen hun bungalow. De bewoners zitten er balkon voor het vuurwerk en de kerstboomverlichting van DSM.

Ofschoon de koopkracht aanzienlijk is gestegen, heeft Sweikhuizen geen winkels meer. Wel zijn er nog drie cafe's en bouwden de verenigingen een hun gemeenschapshuis, waar ook bier wordt vertapt. Annex ligt een sporthal. Sport en cultuur staan in Sweikhuizen hoog in het vaandel.

Het mannenkoor vierde reeds zijn eeuwfeest. Ook is er een vrouwenkoor.

Ereplaats

Een ereplaats in het bloeiende verenigingsleven neemt de schutterij in. Ze werd in 1906 opgericht en staat onder de hoede van St.-Joseph. Aan de tap kunnen de schutters met de besten van Limburg mee. Aan de schietboom kwamen ze tot nu toe niet verder dan een zesde plaats op het OLS in Beesel. Op andere onderdelen het schutterswezen betreffend waren ze succesvoller. Bertha Kersemakers heeft wel enkele dagen nodig om bokalen en eremetaal te poetsen.

Sinds vier jaar heeft de schutterij ook twee marketentsters. Het zijn Corrie Hoofs-Raven en Lily Smits-Schoenmaeckers. Ze lijken zoveel op elkaar dat menigeen de blondines een tweeling waant. Ze behoren tot de moeiuten uit de beide Limburg. Toch werd hun charme en vriendelijkheid tot dusver karig beloond. Het zegt iets van de jury die schijnbaar meer oog heeft voor de helderheid van het borrelglaasje en de temperatuur van de jonge klare of de vieux die ze de Bobo's moeten inschenken.

Niet alleen de marketentsters, ook de geweerdagers mogen worden gezien. Zij dragen het uniform van de Koninklijke Lijfgarde van Denemarken, model 1965.

„Het was een unanieme keuze,”

licht Jan Smits (49), de voorzitter van de schutterij, toe. „In 1974 waren we aan nieuwe uniformen toe. We wilden eens iets anders. We hadden tien jaar het uniform van d'egrenadiers van Napoleon gedragen. Om beurten namen de schutters het boek, waarin wel 500 uniformen van 1300-weet-ik-veel stonden, mee naar huis. Voor 99 procent koos men hetzelfde uniform.

Inmiddels zijn ook die uniformen versleten. De toewijzing van het mini-OLS kwam dan ook als geroept. Met een beetje geluk moeten we er nieuwe uniformen aan kunnen overhouden.”

Er werd een stichting opgericht die haar schouders onder de organisatie zette. De stuurgroep staat onder voorzitterschap van Louis Dirix, de 55-jarige productiechef op het SBB.

Er waren twee belangrijke uit-

gangspunten: het zou een dorpsfeest moeten worden, maar bovenal een feest van en voor de schutters. Na het Oud-Limburgs Schuttersfeest in Grote-Brogel zijn ook schutters uit Sweikhuizen gaan twijfelen, of dat nog wel zo'n vanzelfsprekendheid is.

Kater

Over het OLS in Grote-Brogel is het laatste woord nog niet gezegd. Niet de organiserende vereniging, maar de stuurgroep was de baas. De voorzitter van het St.-Sebastiaangilde fungeerde slechts als stille getuige op de persconferentie, waarvoor de bestuurders van de OLS-federatie in een zo laat stadium waren uitgenodigd dat de meesten niet meer aanwezig konden zijn. De voorzitter en vicevoorzitter van de OLS-federatie was uitdrukkelijk verzocht om het kort te houden. Eenzelfde verzoek ging uit naar de gouverneurs van de beide Limburg op de

opening van het OLS. Bovendien werd hun gevraagd hun rede op papier te zetten. De gowheren lieten zich echter niet de wet voorschrijven, de federatiebestuurders duidelijk wel.

door JAN VAN LIESHOUT

Vorig jaar is er dezerzijds reeds op gewezen dat het OLS in Kinrooi een Tour de France-achtige aanblik had gekregen. Het federatiebestuur vond echter dat het ermee doorkon.

Ook gaven de federatiebestuurders de Brogelianen toestemming tot plaatsing van een tent voor de 'Very Important Persons' (zeer belangrijke personen): in Angelsaksisch idioom een VIP-room. VIP's waren ook de 45 sponsors, cosponsors en satelliet-sponsors. Zij kregen 'guestcards' (kaarten voor gasten; lees: zakenrelaties) en snacks voor cracks. Een cateringsbedrijf hadden de Brogelianen daarvoor in de arm genomen.

Dat cateringsbedrijf zou ook de schutters spijzigen. Sortiment en service zijn duidelijk niet op een Limburgs schuttersfeest afgestemd. Zo moesten de schutters voor een Hamburger in de rij staan en misten zij de soep, waarvan in Grote-Brogel meer dan ooit behoefte was. Het was er koud en nat.

De druppel, die de emmer deed overlopen, was de botte weigering van schutters in de VIP-room en het optreden van de politie in de bier tent. Als misdadigers werden enkele heethoofden afgevoerd. Het was niet eerder vertoond.

Rebels

De schutters reageerden rebels, de Bobo's timide. Bob Degol, de voorzitter van de Stichting tot Steun aan het Schutterswezen (SAS), volstond met te zeggen dat er 'een ernstige evaluatievergade-

● De marketentsters Corrie Hoofs-Raven (links) en Lily Smits-Schoenmaeckers van schutterij „St.-Joseph“ uit Sweikhuizen heten U van harte welkom op het Zuidlimburgs federatiefeest dat zondag in dit kerkdorpje van Schinnen wordt gehouden.

ring' zou moeten komen. „Het OLS is een volksfeest van en voor de schutters,” zo stipuleerde de Sinjoor.

In Sweikhuizen is dat goed voor ogen gehouden. Daar zorgen de dorpelingen zelf voor spijs en drank. Daar ook is de tent, waarin het erecomité wordt verwelkomd, na de erschoten voor iedereen toegankelijk.

Voorts is de jeugd bij het dorpsfeest betrokken. Zo vergewaar-digde koning Jan van de Wall zich zijn gemalin en hofhouding aan de peuters en kleuters van Sweikhuizen voor te stellen. De sabel van Pie Dohmen, eens houwer op de Maurits en het exercitiegeweer van Huub Kersemakers, eens kompel op de Emma, spraken meer tot de verbeelding van de jongens dan het koningszilver. De aandacht van de meisjes richtte zich vooral op het „bruidskleed“ van koningin Yvonne. Louis Dirix en Jac Dohmen gaven de gastcolleges over het schutterswezen die zoveel enthousiasme lossloegen dat de ukken spontaan een eigen schutterij oprichtten. Juffrouw Mariet en juffrouw Ria hielpen bij het ontwerpen van uniformen, geweren en sabels. Floris Olliviers werd koning, Aniek Bruens koningin. Te zaam is het koninklijk paar 11 jaar.

Vanavond gaan de kleuters de schutterij voor in de eucharistieviering, waarmee het Zuidlimburgs federatiefeest zal worden geopend. morgenmiddag de stoet van buksen en banieren die zich om twee uur in beweging zet.

Klauterkoers

Op die optochtroute is lang gedubb. De hoofdstraat van Sweikhuizen heet niet voor niets de Bergerstraat. De weg heeft een stijgingspercentage van 10 tot 12 procent. Het zijn helse hektometers. Niet voor niets wordt er elk jaar de Klauterkoers georganiseerd die van alle amateurwedstrijden in Limburg de meeste wielersfans trekt.

Die kastijdende klim zou moeten

worden vermeden, kostte wat kost.

De ommegang voert nu door een holle weg die net zo fors daalt als de Bergerweg klimt, langs monumentale bomen en grazige weiden die met prikkeldraad zijn afge-maakt. Bij lichte tot stijve bries zullen de aartsvaderlijk bebaarde bielemannen daarom moeten op-letten niet als een Absolon ver-strikt te raken. Ook de vaandel-dragers zullen tussen takken door moeten laveren. Geloof maar dat op dat stuk wat zal worden afga-chen. Maar dan komt het. Dan moet een stuk marcherend worden geklommen. Op vals plat zal moeten worden gedefileerd. En tenslotte moet het bovenste deel van de Bergerweg worden be-klommen.

Op de kruin van 'De Berg' bouwden de dorpelingen een triomf-boog, die met sparre- en denne-groen is bestikt en met bonte bermenbloemen is beprikt.

Daar achter ligt het feestterrein: het idyllisch ingekaderde stadion van de Sweikhuizer Boys. Daar treden vorsten, exercitipelotons, tamboers, bielemannen en marketentsters uit. Daar ook zullen de schutters het tegen elkaar opnemen.

Er is niets aan het toeval overgela-ten. Alleen het weer hebben de organisatoren niet in handen. Ze hebben het volste vertrouwen in hun parochieheiligen: St.-Dionysius en St.-Odilia die elk jaar meer dan honderd blinden in Sweikhuizen samenbrengt. Zij is de patro-nes tegen oogziekten.

Ook pastoor Thewissen heeft tij-dens zijn Tour de France her en der een kaarsje opgestoken, al la-ten de parochianen hem nog wel eens in zijn hempeje staan. Het kerkbezoek is niet meer wat het geweest is. Maar dat zijn pa-rochianen het hart op de juiste plaats hebben is bij de organisatie van het Zuidlimburgs federatie-feest andermaal gebleken. Ge-meenschapszin kwam weer tot hoogbloei. Waarin een klein dorp groot kan zijn!

Werkbijen van Philo maakten verre vluchten

De werkgroep public relations en reclame heeft zich uitstekend van haar taak gekweten. Zij was vanaf de oprichting een bijenkorf die gonsde van bedrijvigheid. Koningin van de bezige bijen was de 43-jarige consulent voor bejaardenhuizen Philo van Hoorn-Hanssen.

Haar werkbijen maakten verre vluchten; tot in het Gooi toe. Bijgevolg kwamen er reclamespots op radio en televisie en is ook Veronica zondag in Sweikhuizen present.

Met het Limburgs Dagblad werd een huis-aan-huis-krant samengesteld. In de advertenties schuilt een slagzin die vóór 15 augustus moet zijn ingezonden om te kunnen meedingen naar een 10-daagse reis naar Spanje. De redactiepagina's werden opgefleurd met kiekjes uit het Limburgs Platenboek, waarin ook aan het schutterswezen ruime aandacht is besteed. Cor Bertrand schreef de teksten.

Behalve dit Limburgs Platenboek is op het feestterrein een schuttersalmanak verkrijgbaar, waarin drs Jos Gerits uit Spaubeek schutterstermen verdient. Een deel van de oplage is gesigneerd.

● Meer dan ooit zullen de aartsvaderlijk bebaarde bielemannen moeten opletten om niet als Absalom verstrikt te raken in het struweel, waarmee de holle weg in de optochtroute is overhuifd. Na die afdaling over 800 meter begint de „Klauterkoers“ die veel van de schutters zal vergen.

- 12.00 uur: Ontvangst van erecomité.
- 13.30 uur: Officiële opening:
  1. Wilhelmus door de Koninklijke Fanfare uit Puth.
  2. Welkomstwoord door Jan Smits, voorzitter van schutterij „St.-Joseph“.
  3. Officiële opening door burgemeester Frans Loef van Schinnen.
  4. Openingsgebed door pastoor Dré Thewissen.
  5. Overdracht van het federatiefeest aan de voorzitter van de Zuidlimburgs Schuttersfederatie.
  6. Toespraak door federatievoorzitter Jo Herffs.
  7. Limburgs volkslied door de Koninklijke Fanfare uit Puth.
- 14.00 uur: Vertrek van de optocht. Aanvang muziekwedstrijden op feestterrein.
- 16.00 uur: Uittreden van majesteiten; muziek- en exercitiewedstrijden.
- 16.20 uur: Ereschoten door erecomitéleden.
- 16.30 uur: Aanvang schietwedstrijden.
- 19.00 uur: Bekendmaking van prijswinnaars.

Overwegen zijn veilig

De beveiliging van overwegen voldoet over het algemeen. Op overwegen met automatische halve overwegbomen gebeurt minder dan eens in de vijftien jaar een ongeluk. Op overwegen met automatische knipperlichten komt eens in de tien jaar een ongeluk voor. Dit zijn zeer lage gemiddelden. Op onbeveiligde overwegen gebeurt gemiddeld eens in de veertig jaar een ongeval. Dat zei minister Smit-Kroes (Verkeer en Waterstaat) in een nota aan de Kamer. Zij acht een programma om overwegen ongelijkvloers te maken of op te heffen niet nodig. Ook hoeveel er wat haar betreft geen nieuwe criteria te komen voor de beveiliging van overwegen. In ons land zijn 1864 overwegen waarvan er 214 onbeveiligd zijn. In 1986, de laatste verhanden zijnde cijfers, vonden er 19 botsingen op overwegen plaats tussen treinen en ander verkeer. Daarbij vielen 106 slachtoffers, van wie 65 doden. In haar nota zegt de minister dat overwegen waar vier of meer ongelukken in tien jaar gebeuren speciale aandacht krijgen. Die norm is veel strenger dan die voor het wegverkeer. Een gevaarlijk punt in het wegennet wordt pas aangepakt als er 40 ongevallen in tien jaar plaatsvinden. Het beleid blijft er overigens op gericht het aantal overwegen te beperken of waar mogelijk ongelijkvloers uit te voeren. Bij nieuwe spoorlijnen is dat laatste standaard. Onbeveiligde overwegen worden beveiligd als er meer dan 20 voertuigen per dag passeren. Bij een trainsnelheid van 140 km. per uur worden alle overwegen beveiligd. De minister zegt verder dat met de NS wordt overlegd om bij overwegen met knipperlichten het lichtsignaal krachtiger te maken of het schild achter het licht te vergroten.

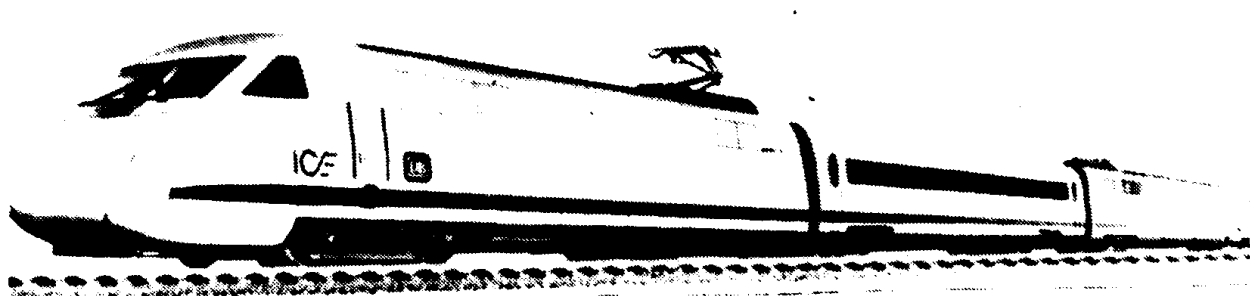
Smalspoor

De Nederlandse Smalspoorweg Stichting (NSS) laat evenals in voorgaande jaren, op een deel van het smalspoornet in de Katwijkse Zuidduinen haar stoomtreinen weer rijden. Ze worden getrokken door originele historische stoomloes – waarbij ook een exemplaar van de voormalige LTM – die vroeger onder andere op de industriële smalspoorwegen van aannemers en steenfabrieken hebben gereden. De locomotieven maken deel uit van de verzameling historische smalspoorvoertuigen, die de NSS sinds de oprichting in 1970 heeft opgebouwd. Het rijseizoen '88 heeft plaats op de zaterdagdagen tot en met 15 september.

Zomerdrukke

De inlichtingen- en reserveringenloketten van de Nederlandse Spoor-

De InterCity Experimental (ICE), de Duitse tegenhanger van de TGV.

wegen op de grote stations kunnen in de zomer drukte het werk haast niet aan. Wachttijden van anderhalf tot twee uur in de grote steden vormen geen uitzondering. Klanten moeten een volnummer trekken. Volgens Hans Meijer, voorlichter van de NS, kampen de lokettisten elke zomer met dit probleem. „Dat is bijna onvermijdelijk. Als iemand een rondreis door Europa wil maken, kost het tijd om dat uit te zoeken. Omdat nu alle treinen bijna

zijn volgeboekt, is het erg tijdrovend om te proberen toch nog ergens een gaatje te vinden. In die gevallen ben je soms zo'n twintig minuten per klant bezig. Geduld bewaren, dus.

Loc 6402

Dit weekeinde, 29, 30 en 31 juli is in het Utrechts Spoorwegmuseum de nieuwste aanwinst van de Nederlandse Spoorwegen te zien: de die-

sel-elektrische locomotief 6402. Dit is de tweede uit een serie van 60 locomotieven die de huidige diesel-elektrische exemplaren, van welke, zoals eerder gemeld in deze rubriek, de jongste dateert uit 1958, gaat vervangen. De serie 6400 zal vanaf januari volgend jaar worden ingezet.

De Nederlandse Spoorwegen gaan de werkzaamheden van de ruim 2300 conducteurs aan een on-

De conducteur aan het werk. Een onderzoek is gaande om zijn bezigheden nog beter aan de tegenwoordige tijd aan te passen.

De eerste uit het gezin 6400: de 6401 dus. Zijn tweelingbroer gaat dienen als pronkjuweel.

derzoek onderwerpen. „De taakomschrijving van de kaartcontroleur sluit niet meer aan bij de huidige omstandigheden, zo blijkt in de praktijk. Om in te spelen op de wensen van de reizigers moet de conducteur een soort gastheer in de trein worden”, zo zegt een NS-woordvoerder.

Het 'conducteursproject', zoals de NS het onderzoek betitelt, beoogt naast een betere verhouding tussen kaartcontroleur en reiziger, eveneens het terugdringen van het zwartrijden en het verbeteren van de informatie-verstrekking. Het onderzoek, dat ongeveer een half jaar in beslag zal nemen, is een van de projecten die het geleverde produkt moeten verbeteren. De NS hebben hiervoor 150 miljoen gulden beschikbaar gesteld. In dit kader is bij voorbeeld ook ruim een maand geleden een 06-lijn geopend waar reizigers informatie kunnen opvragen. Van deze lijn wordt volgens de NS-woordvoerder enorm veel gebruik gemaakt.

Remmen

Dat de Deutsche Bundesbahn medio mei het Europese snelheidsrecord van de Fransen hebben overgenomen, is bekend. Toch nog even ter opfrissing: het stond met 380 km/u op naam van de Franse TGV, maar werd verbeterd door het witte snelheidsmonster van de Duitse ICE tot bijna 407 km/u. Maar u wist waarschijnlijk nog niet dat die Westduitse flitsreus welgetijd 7 kilometer remweg nodig had om van die 407 km/u te bekomen...

Innsbruck

De Oostenrijkse Bundes Bahn

(ÖBB) wil als een van de eerste projecten in het kader van 'Neue Bahn' – de Oostenrijkse variant van onze 'Rail 21' – een treinverbinding om Innsbruck heen om de drukke routen München-Verona via de Brenner te versnellen. Zo'n 'Umfahrung Innsbruck-Süd' geeft niet alleen tijdswinst, maar biedt ook veel meer capaciteit, vooral voor het goederenvervoer en het gecombineerde vervoer. Er zou zelfs een vermindering van het wegverkeer van 1600 vrachtauto's per dag (!) mogelijk.

Open Huis NMBS

De Belgische NMBS houdt in Leuven van 12 tot en met 18 september open huis. Op werkdagen tussen 9 en 16 uur en in het weekeinde tussen 9 en 18 uur is er in het station een show van modern materieel te zien en kan in het nabijgelegen museumdepot de materiele historie 'in levende lijve' worden aanschouwd. Onder meer zullen er een 'Pacific' uit de reeks 10 en een 'Atlantic' uit de reeks 12 te zien zijn, naast oude en oudere elektrische- en dieseltreinen. Er staat een locomotief onder stoom en tussen station en depot in Leuven onderhoudt een historische dieselmotorwagen een pendeldienst.

Grote beurt Spoorwegmuseum

Omdat het Nederlands Spoorwegmuseum aan een grote 'metamorfose' toe is gaat dit gebouw in Utrecht na 15 augustus voor tien maanden dicht. Daarna zal het er van binnen helemaal anders uitzien. In de hoge hal komt een auditorium-op-poten dat zal worden ge-

bruikt voor het vertonen van films en het houden van lezingen en presentaties. Het Spoorwegmuseum wordt bovendien via het water bereikbaar door een aanlegplaats voor rondvaartboten in de Singel. Er wordt ook een nieuw restaurant gebouwd dat ten dele zal bestaan uit historische restauratie-rijtuigen. Aan de buitenkant van het museum mag niets worden veranderd omdat dit gebouw – het voormalige Maliebaan-station – op de Monumentenlijst staat. Het voor-terrein zal geheel worden ingericht als parkeerplaats en het buitenterrein wordt tweemaal halve keer zo groot. Zo wordt langzaam maar zeker toch een deel van de sluier opgelicht die nadrukkelijk over de viering van het 150-jarig bestaan van de Nederlandse Spoorwegen is gedrapeerd.

TGV-Atlantique

De nieuwe generatie TGV heet de TGVA, de TGV Atlantique, en is bestemd voor Frankrijks' zuidwesthoek: Parijs-Bordeaux en Parijs-Brest. De TGVA biedt nog meer comfort en service dan zijn tien jaar oudere broer. Ook uiterlijk is aan de TGVA geschaafd waardoor, dankzij een betere stroomlijn, 10 procent minder energieverbruik tot stand kwam. Elk TGVA-treinstel bestaat uit twee motorwagens met daartussen tien rijtuigen. De totale treinlengte bedraagt 238 meter, er zijn 116 zitplaatsen in de 1e klas verdeeld over 3 rijtuigen en 369 zetels in de 2e en 3e klasrijtuigen. Het tiende rijtuig is een restauratiewagen. De TGV Atlantique gaat 300 km/u rijden, tegen de huidige TGV 280. In het najaar van 1989 wordt hij in gebruik genomen.

onder redactie van breur loffeld

Perspoor

Kaypro brengt mini-pc voor het onderwijs

Kaypro, het Amerikaanse computerbedrijf met het Europese hoofdkantoor in Nuth, heeft een geheel nieuw product op de Europese markt gebracht: de Micro-1. Daarmee opent Kaypro de aanval op andere de onderwijswereld.

Het bedrijf vierde bovendien zijn eerste lustrum in Limburg en daaraanboven slaagde men er recent in een forse order – bij de Maastrichtse Gemeentebedrijven – te plaatsen. Een gesprek met Paul Schlicher (37) uit Roermond en Alexander Kurvers (30) uit Oglabbeek (B), respectievelijk sales manager Europe en marketing communications manager van Kaypro-Europe in Nuth. Schlicher heeft een zeer ruime ervaring in de elektronica-wereld en is via de Maastrichtse bedrijfsadviseur Arthur Tonnaer in Californië bij Kaypro gekomen.

Voorerst: Kaypro is een Amerikaans bedrijf dat personal computers maakt. Zetelend in Solana Beach bij San Diego in Californië, een nogal paradijselijk oord waar al even voortreffelijke high-tech vandaan komt dus. Het bedrijf werd in 1952 gesticht door Andrew Kay die bekendheid kreeg door onder andere baanbrekend werk voor de NASA. Vervolgens maakte Kay zijn debuut op de markt voor personal computers en in 1981 bracht hij, als eerste, een draagbare computer op de markt.

Dat succes zette zich voort en in 1983 werd de Kaypro II de draagbare personal computer van het jaar. In dat jaar ook, om precies te zijn op 1 juli, zette Kaypro vaste voet aan Europese grond, aanvankelijk bij de luchthaven Beek.

De toentertijd immens populaire CP/m-Kaypro's gingen al snel door Europa waar gestart werd met het opzetten van service-afdelingen, die samen met kwaliteitscontrole en verkoop het hart van het huidige Kaypro Europe vormen.

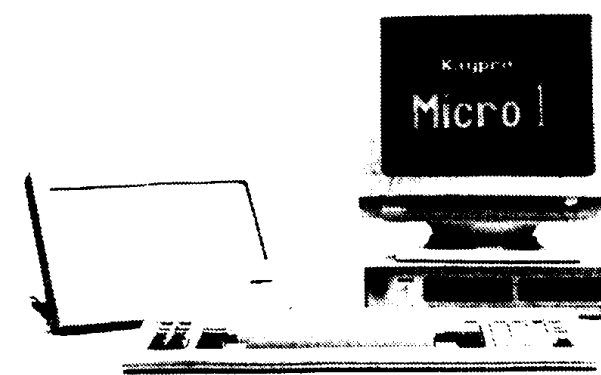
„Door al die verkoopssuccessen breidde het personeelsbestand zich snel uit en werd de behuizing bij het

vliegveld te krap. Begin 1984 zocht en vond Kaypro Europe een nieuw, strategisch gelegen gebouw in Nuth: aan de Stationstraat in het voormalige pand van textielfabrikant Paffen, tussen snelweg en spoorlijn en op 15 kilometer van Maastricht Airport. In Nuth worden sindsdien de Amerikaanse computers voor de Europese markt aangepast (toet-

senborden en voeding) en getest. Vanuit Nuth vinden de Kaypro-computers verder hun weg naar de dealers via de verkoop-ondersteuningskantoren in München, Londen, Birmingham, Parijs en Nice. Regionale magazijnen bij deze verkoopcentra garanderen een snelle levering door Europa”, aldus de heer Kurvers.

De heer Schlicher vervolgt: „Regelmatig werden de afgelopen vijf jaar nieuwe computers op de Europese markt geïntroduceerd. Zo had Kaypro met de K-286i in 1985 de wereldprimeur met de eerste AT-compatibele. De XT-combinatie van Kaypro volgde, evenals een 'lap-top'. In 1987 onderstreepte Kaypro opnieuw zijn naam als innovatief

De nieuwste trots van Kaypro: de Micro-1.

Schlicher (geheel links) en Kurvers (rechts) van Kaypro op de werkplaats waar de order voor de Maastrichtse Gemeentebedrijven wordt klaargemaakt.

Micro-1

Bij gelegenheid van het eerste lustrum deze maand, brengt de Amerikaanse personal computer-fabrikant een totaal nieuw ontwerp op de Europese markt: de nieuwe professionele computer met de naam Micro-1. „Klein van formaat, maar groots in prestaties”, aldus de omschrijving van de heer Schlicher.

Deze personal computer is een geruisloos werkende machine, klein, weegt 7,5 kilo, kost niet geen tweeduizend gulden (excl. BTW) en is handig en veilig op te bergen. Ook in schoolgebouwen, die nu eenmaal hoog op de 'prioriteitenlijst' staan van inbrekers en andere vandalen. De Micro-1 is nu een van de meest compacte personal computers. Met de afmetingen 30 bij 30 bij 6,5 cm combineert de Micro-1 superieure computertechniek met een plaatsbesparende, handzame vormgeving. Met al deze eigenschappen een ideale pc voor onderwijsdoel-einden en thuisgebruik.

„Toch”, zo merkt de heer Schlicher op, „is deze Micro-1 ondanks zijn geringe omvang een complete computer, waarin de 36 jaren ervaring

van Kaypro Corporation volledig tot zijn recht komt.”

De Micro-1 werkt met een 5-volts stroom-adaptor. Het toetsenbord is uitgevoerd in de vertrouwde AT-stijl met 84 toetsen, inclusief 10 functietoetsen en een afzonderlijk nummeriek blok. Hij is ook zeer robuust gebouwd dankzij een lichtmetalen kast en chassis.

Tijdsprobleem

Kaypro-Europe in Nuth doet zaken in heel Europa en Afrika. Niet echter met Zuid-Afrika en het Midden-Oosten, en evenmin met Oost-Europa wegens export-beperkende maatregelen van de Amerikaanse regering. Maar met alle andere landen in die werelddelen wel. Een van de bottlenecks is het tijdsverschil tussen Europa en de Verenigde Staten, een probleem trouwens waar meer multi-nationals mee kampen. „Als wij hier naar huis gaan, beginnen ze in San Diego, want het tijdsverschil is negen uur. Met Australië is het ook negen uur verschil, maar dan andersom. Wij werken hier dan ook ten dele met aangepaste werktijden, anders is dat probleem niet op te lossen”, aldus Schlicher.

Succes

Schlicher: „Het principe en ook een van de redenen van ons succes is dat we 'alles' via dealers doen. Onze klant Gemeentebedrijven Maastricht hebben we dan ook verworven via een dealer. Deze kan namelijk alle begeleiding geven en wij niet. Een fout die nogal vaak wordt gemaakt is ook dat er nogal wat mensen zijn die denken dat wij in Nuth een winkeltje met personal computers hebben dat ook op zaterdag is geopend, maar dat is niet zo. Kaypro in Nuth is dan ook alleen een depot waar Amerikaanse pc's worden aangepast aan de Europese markt”, verduidelijkt hij.

Kaypro-Europe in Nuth telt momenteel 50, Kaypro-international 600 werknemers. De omzet van Kaypro Europe bedroeg verleden jaar ongeveer 30 miljoen dollar.

Nee, de kennismaking met Hanoi valt niet mee. Het regent als het vliegtuig met de landing begint. De bomkraters rond het vliegveld staan vol modderwater. Als het vliegtuig is geland, is de regen opgehouden, maar dan slaat de bureaucratie meedoogenloos toe. Carbonpapier ontbreekt: ieder formulier moet dus drie keer worden ingevuld. Sommige koffers worden van A tot Z doorzocht, maar de belangstelling gaat vooral uit naar geld. Een douaneambtenaar telt minstens mijn dollars en reischekques om te zien of ze kloppen met het opgegeven bedrag. Buiten staat geen taxi, zelfs geen bus. Ieder wordt kennelijk geacht op zijn eigen manier weg te komen.

Het landschap is van een dodelijke saaiheid. Eindeloze rijstvelden, af en toe onderbroken door een huis of boom, die niets hebben van de levendigheid van de Indonesische sawah's.

Hanoi zelf maakt een vervallen indruk. Het Franse karakter is nog duidelijk herkenbaar in zijn stratenplan, bouwstijl en platanen, maar op enkele overheidsgebouwen na zijn de pastelkleuren ondergegaan in zwarte vuilstrepen. Sommige straten lijken als in een vertraagde film langzaam in elkaar te zakken. Personenauto's zijn er nauwelijks. De straten worden gedomineerd door fietsers, soms voorzien van de tropenhelmen die we al zagen op de foto's uit de oorlog.

Sandalen

Is dat nu het land dat dertien jaar geleden de grootste supermacht ter wereld op zijn knieën dwong?

Het beeld verscherpt zich in de volgende uren en dagen. De straatverlichting is minimaal (en valt soms door een elektriciteitsstoring geheel uit). Na tien uur 's avonds als de laatste winkeltjes hun lichten gedoofd hebben en ook de schaarse motorfietsen zijn verdwenen, lijkt Hanoi op een verduisterde stad waar ieder ogenblik de sirenes weer kunnen gaan loeien.

In de eerste avonden is er in de oude stad nog het meeste licht. Er was hier vroeger de straat van de goud- en zilvermeden, de straat van de zijdehandelaren, de straat van de Indische kleermakers en de wijk van de Chinezen. Maar er is geen goud en zilver meer, er is geen zijde meer, er zijn geen Indiërs meer en Chinezen zijn er, op een enkel gerimpeld vrouwtje na, evenmin.

Er is wel een straat voor schoenenhandelaren. Maar er zijn alleen plastic schoenen of houten schoenen met kunstleer te koop. Een enkeling verkoopt ook moderne sportschoenen maar die kosten tussen de 35.000 en 60.000 gong, een tot drie keer het maandsalaris van een gemiddelde Vietnamese arbeider.

Collectivisatie

In diverse provincies heerst hongersnood. De autoriteiten wijten dit aan de excessieve droogte in de laatste twee jaar. Dit heeft een belangrijke, misschien wel de belangrijkste rol gespeeld, maar de hongersnood is evenzeer een gevolg van de gedwongen collectivisatie van de landbouw die de boeren iedere prikkel ontnam meer te produceren. Op mini-schaal herhaalt zich in Vietnam het drama van de Russische boeren in de jaren '20.

Er is bovendien een inflatie van omstreeks de veertig procent per maand. In anderhalf jaar is de prijs van rijst, het belangrijkste en voor sommigen bijna enige voedingsmiddel, vertienvoudigd. In Vietnam stagniert de economie.

In het spoor van een door de VN ingehuurde deskundige bezoek ik een fabriek van dieselmotoren. Een aantal oude Russische machines is al jaren niet meer gebruikt omdat de machines en dus de onderdelen niet meer worden gemaakt. Een voorkeftrekkertje nog wel maar aan het roestige oppervlak is te zien dat dit alleen terwille van ons gebeurt. De deskundige vraagt me later hoe hoog ik de produktie schat. "Vijftig procent," probeer ik hoopvol. "Hooguit een kwart," roept hij somber.

Later bezoek ik in de Mekongdelta een garnalen- en kreefteninpakkerij, zeer in aanzien omdat de fabriek alleen voor de export werkt. Er staan circa honderd meisjes, allen gekleed in smetteloos witte kleding en met maskertjes voor de mond. Ze staan letterlijk, acht uur per dag, zeven dagen per week. Ze verdienen 14.000 dong per maand. Gerend naar de koers van de zwarte markt de enige die de werkelijke waarde aangeeft is dat tien tot vijftien gulden per maand.

Hoe kan een land dat zo spectaculair een oorlog won, zo troosteloos de vrede verliezen?

De oorlog heeft diepe wonden ge-

● *Fietsers domineren het straatbeeld.*
Foto: HANNES WALRAVEN

Hanoi won de oorlog en verloor de vrede

slagen. Ruim twee miljoen mensen werden gedood; ruim zeven miljoen gewond of verminkt. Het aantal bomkraters wordt geschat op ruim twintig miljoen; ieder Vietnamese gezin heeft zijn eigen bomkrater, sommige twee. Het gifmiddel Agent Orange heeft landerijen verwoest. Het zal nog jaren duren voordat er van de wonden alleen maar littekens zijn overgebleven.

Bovendien hebben de Verenigde Staten nooit hun belofte waargemaakt om Vietnam te helpen bij het economisch herstel. Na 1975 konden ze maar één verlangen: de smadelijke nederlaag zo snel mogelijk uit hun geheugen te verdringen. Daarin paste niet het geven van drie miljard hulp zoals in de akkoorden van Parijs was afgesproken.

De andere westelijke landen, de EG voorop, volgden dit voorbeeld na de Vietnamese inval in Cambodja, die een einde maakte aan het meest bloedddorstige regime dat de wereld heeft gekend: een miljoen doden op vijf miljoen inwoners. Ook Nederland brak de hulp af. Ook Australië. Ook de andere landen in Zuidoost-Azië.

Er zijn maar drie uitzonderingen: Zweden, dat Vietnam al tijdens de oorlog hielp en er oa. een grote papierfabriek bouwde, Finland dat Hanoi voorziet van een nieuw waterleidingnet en enkele VN-organen FAO, Unicef, Unicef die er kleine projecten uitvoeren om hun broodheren, de leden van de VN, niet al te zeer voor het hoofd te stoten.

Er is met Cambodja geen derde wereldland dat zo weinig westelijke hulp krijgt als Vietnam.

Maar is het de enige oorzaak?

De oorlog heeft ook in ander opzicht een diabolische uitwerking gehad. Dertig jaren strijd, eerst tegen de Fransen, toen tegen de Amerikanen, hebben het land volledig geïsoleerd. Er zijn weinig landen waar zo'n ontstellend gebrek is aan kennis over het buitenland en wat het buitenland denkt en voelt, ook bij de elite.

Dat isolement duurt voort. Buitenlandse kranten zijn in Vietnam niet te krijgen. Vietnam News Agency geeft voor buitenlanders een Engelstalig blaadje uit dat de indruk wil wekken dat Vietnam het centrum van de wereld is. De televisie geeft praktisch alleen nieuws uit communistische landen. Merkwaardig genoeg zouden uit Rusland

overgenomen programma's nog een blik op de wereld kunnen geven. Zo zag ik er een Amerikaans discussieprogramma over minderheden, nagesynchroniseerd in het Russisch, maar zonder Vietnamese vertaling. Wat wordt uitgezonden en nagesynchroniseerd zijn oude Russische films die bol staan van patriotisme en communistische heiligen.

Iemand zei me: achter hun glimlach verborgen zich dikwijls wantrouwen en arrogantie. Te dikwijls heb ik ook VN-mensen horen klagen over gebrek aan medewerking om daar achtereenvolgens aan voorbij te gaan. Uiteraard gaat het daarbij om functionarissen. Het Vietnamese volk is vriendelijk, zij het tegenover buitenlanders gereserveerd.

Het is nog maar twee jaar geleden dat buitenlanders, ook mensen die aan hulpprojecten werkten, werden gevolgd. De Finnen die, zoals gezegd, Hanoi een nieuwe waterleiding bezorgden, mochten de tolken niet in hun auto meenemen. Voor hen was een aparte auto.

Daaraan is nu een einde gekomen maar de restanten van dit wantrouwen zijn er nog steeds. Voor buitenlandse vertegenwoordigers staat nog altijd een wacht, niet ter bescherming maar om Vietnamese te weren.

Perestrojka

Een Nederlander die 40 km ten noorden van Hanoi in een dorpje werkt namens Interkerkelijke Ontwikkelingssamenwerking vertelde me dat hij voor ieder bezoek aan een Vietnamese familie de toestemming nodig heeft van plaatselijke autoriteiten.

Ook journalisten zijn niet vrij. Alleen reizen is uitgesloten. Als ik hen voorstel met het vliegtuig naar Hanoi te gaan en vervolgens de trein naar Ho Tsi Minh-stad te nemen, proberen ze dit met alle middelen uit mijn hoofd te praten. De trein rijdt langzaam, het is een lange reis, de trein is overvol en de reis is vol ongemakken. Die argumenten zijn ongetwijfeld juist, maar als ik vervolgens zeg dat ik bereid ben die ongemakken te nemen, antwoorden ze ten einde raad dat ze dan toestemming aan het ministerie van vervoer zullen vragen. Of ze dat hebben gedaan betwijfel ik, maar in ieder geval wordt de toestemming geweigerd. Maar de schrik slaat hen pas echt op het hart als ik zeg dat niets in de Vietnamese wet mij verhindert een kaartje te kopen. Bedomdeld antwoorden ze: ze zullen

u niet arresteren, maar de veiligheidsbeambten zullen u zeker ondervragen en dan krijgen wij er last mee.

Het is ook tekenend voor Vietnam dat woorden als *glasnost* en *perestrojka* er bijna onbekend zijn. Mijn tolk, die toch jaren als journaliste bij Vietnam News Agency heeft gewerkt, kijkt althans zeer verbaasd als ze die woorden in een van mijn vragen tegenkomt. "Wat betekent dat?" zegt ze. "Dat zijn toch Russische woorden?"

Glasnost en *perestrojka* heten in Vietnam 'nieuwe veranderingen', een merkwaardig soort pleonasme dat misschien wel aangeeft hoe nieuw veranderingen in Vietnam zijn. De grote man achter die veranderingen is de overigens al 72-jarige partijleider Nguyen Van Linh.

Roerganger Linh

Hij is de eerste man uit Zuid-Vietnam die een belangrijke positie in het politiebureau kreeg. Hij kondigde de strijd tegen de corruptie aan, dreef een zuivering van de partij door, liet begin van dit jaar een groot aantal gevangenen vrij en pleitte voor meer openheid.

Het is nog geen storm, zelfs geen bries, hooguit windkracht drie. En het kompas is nog niet duidelijk afgesteld en de bemanning voert niet altijd de bevelen van de roerganger uit, maar de eerste bollingen in het zeil zijn zichtbaar.

Dat blijkt ook als ik de coöperatie Xuan Ding dichtbij Hanoi bezoek. Ik kan niet ontkennen dat de coöperatie zeer gunstig is gelegen in de nabijheid van een grote stad. En het is ook waar dat de coöperatie in sterke mate afhankelijk is van de staat voor de aanschaf van machines en dat men geen gelaatstrek veroorzaakt als ik de gedachte opper dat de staat daarvoor wel eens te veel geld zou kunnen vragen.

Maar er is een groot verschil met het verleden: de boeren mogen thans ongeveer 50 procent van de produktie zelf houden en datgene wat ze niet zelf nodig hebben, verkopen op de vrije markt.

De andere wind blijkt ook duidelijk als ik de vice-minister van Arbeid Tran Dinh Hoan spreek. Hij erkent ruiterlijk dat er in het verleden fouten zijn gemaakt, dat er te veel nadruk is gelegd op de zware industrie en dat de landbouw en de produktie van consumptiegoederen zijn verwaarloosd. Lachend herinnert hij

eraan dat er in die jaren zelfs is gesproken om eigen raketten te maken.

Hij verklaart ook dat het heil niet uitsluitend van staatsbedrijven moet worden verwacht, dat particulieren meer vrijheid moeten hebben, dat zij evenwel aarzelen door de in het verleden gevoerde politiek, dat er in Vietnam nog te veel 'koninkrijkes' zijn, kortom, dat er 'nieuwe veranderingen' nodig zijn.

Bureaucratie

Maar de tegenkrachten zijn nog sterk. Nog in december mopperde het plenum van de partij dat de vernieuwingen niet met de vereiste zorgvuldigheid waren uitgevoerd. Kennelijk probeerden de conservatieven de schuld van de inflatie, die grote ontevredenheid heeft gewekt, in de schoenen van de hervormers te schuiven.

De bureaucratie geeft zich niet zonder slag of stoot gewonnen. Vietnam heeft een investeringswet aangenomen die liberaler is dan welke investeringswet in welk derde wereldland dan ook. Indonesië en Singapore ingegrepen. Aan eigendomsverhoudingen of het overmaken van winsten worden nauwelijks beperkingen gesteld.

Maar dat betekent nog niet dat een buitenlandse investeerder vrolijk kan binnenhuppelen, nog los van de vraag wat hij er nu te zoeken heeft. De bureaucratie werpt allerlei dammen op om die vrijheid zoveel mogelijk ongedaan te maken.

Ondanks alle bezwaren - ook vice-minister Tran Dinh Hoan sprak over een grotere vrijheid voor ondernemers - viert het centralisme nog hoogtij. Ik heb aan twee directeurs gevraagd of zij winst maakten en of zij die winst in uitbreidingen of verbetering van het machinepark konden investeren.

Op de eerste vraag kwam een trots ja, maar het antwoord op de tweede vraag was aanzienlijk langer. In beide gevallen bleek dat men voor iedere belangrijke beslissing afhankelijk was van het desbetreffende ministerie of desbetreffende plancommissie of beide. In het laatste geval was het districtshoofd van de partij de eigenlijke directeur en waren de beide zogenaamde directeurs in feite niet veel meer dan bedrijfsleiders.

Machtsmisbruik

De voornaamste veranderingen in

Vietnam lijken zich in de praktijk voorlopig te beperken tot een grotere vrijheid voor de boeren, althans in het zuiden en de directe omgeving van Hanoi over de meer veraf gelegen gebieden maak ik me weinig illusies en de grotere vrijheid om gevallen van corruptie aan te klagen.

De secretaris-generaal van de vakbeweging Nguyen Thuet vertelde me vol trots dat dank zij de activiteiten van de vakbeweging een einde was gemaakt aan een schandaal in de provincie Teng Win, waar plaatselijke partijfunctionarissen niet alleen zichzelf en hun familie hadden verrijkt, maar ook arbeiders maandenlang hadden opgesloten.

Deze vormen van machtsmisbruik zijn in Vietnam allerm minst uitzondering. Dat blijkt uit processen een aantal partijfunctionarissen is tot langdurige straffen veroordeeld en uit verhalen in de pers die gretig, zij het behoudzaam het noemen van namen is nog altijd taboe van de grotere vrijheid gebruik maakt.

Is er ook een culturele dooi? Ik heb er weinig van kunnen merken. De televisie, zo heeft men mij verzekerd, is nog even vervelend als vroeger. Het theater in Hanoi was niet aan een verbouwing toe en de enige bioscoop die ik heb kunnen ontdekken, was kennelijk alleen geopend als ik er niet voorbijliep.

In Hanoi sprak ik de schrijver Bui Hien. Hij was weliswaar zeer geïnteresseerd in Vietnamese vertalingen van buitenlandse, inclusief Nederlandse, schrijvers, maar andere stijlen dan het socialistisch realisme in Vietnam? Nee, daar wist hij weinig van. En moeilijkheden met schrijvers? Nee, daar had hij nooit van gehoord. De partij had op hem schrijver van vele boeken over de oorlog ook wel eens kritiek gehad maar dat stelde toch weinig voor.

Als Gorbatsjov erin slaagt zijn hervormingen door te zetten, zal ook het harde partijkader in Hanoi door de knieën moeten. Het laatste partijcongres heeft ongetwijfeld ook de positie versterkt van de hervormers in Vietnam, die tot december voor hun partijcongres moesten wachten. Pas dan kan de lange mars door de instellingen echt beginnen.

Of dat kan zonder oom Ho te ontakelen? Natuurlijk werd ik, op een zondagmorgen, zoals iedere westerling naar het mausoleum van Ho Tsi Minh gevoerd. Het is een verplicht nummer. Wie de oude, be-

jaarde leider niet opgebaard heeft gezien, is niet in Hanoi geweest.

Alles

Het ontbreekt aan alles. Machines, voorzover aanwezig, zijn verouderd. Ziekenhuizen werken met apparatuur die minstens dertig jaar oud is. Insecticiden, geneesmiddelen etc. moeten worden ingevoerd en voor die invoer is geen geld.

Consumentengoederen zijn van inferieure kwaliteit. Lucifers branden niet en hotelrekeningen zijn vodus papier die hier niet eens als kladpapier worden gebruikt.

Het grote probleem is het ontbreken van een infrastructuur, een voorwaarde voor buitenlandse investeringen. Er zijn geen spoorverbindingen, de lijn Hanoi-Ho Tsi Minh stad verdient die naam nauwelijks. Er zijn, althans in het noorden, nauwelijks wegen. Er zijn geen behoorlijke telefoonverbindingen.

De papierfabriek die Zweden enkele jaren geleden heeft gebouwd, werkt nu al op halve kracht. De fabriek is gebouwd op een plek waar weliswaar schoon water is maar waar geen boeren zijn. En er zijn geen vrachtwagens om ze te vervoeren en als ze er wel zouden zijn, zijn er geen wegen waarop ze kunnen rijden.

Voor het verbeteren van de infrastructuur is westerse hulp nodig. Maar die hulp komt er niet zolang Vietnam zijn troepen niet uit Cambodja heeft teruggetrokken. Tot zolang probeert men met allerlei wanhoopsmiddelen de economie aan de gang te houden.

Het vliegtuig naar Ho Tsi Minh stad is een oude Constellation, gezien de Spaanse aankondiging voor het vastmaken van de riemen, voor een prijke overgenomen van Cuba. De ventilatie is uitgevallen en aangezien het vliegtuig een half uurje op de landingsbaan blijft staan, ben ik van top tot teen drijfnat nog voordat het vliegtuig is opgestegen.

De ruimte is zo klein, dat ik onmogelijk mijn knieën rechtuit kan houden en naar links afzwenk, waar een Vietnamese mij *ramboetans* en zoe- te lotusvruchten aanbiedt en voortdurend met haar handje wuift om me uit te nodigen er meer te nemen. Ellende en vreugde liggen in Vietnam zeer dicht bij elkaar.

Herman Wigbold

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

ministerie van verkeer en waterstaat

viaduct voor Rijkswaterstaat, Directie Limburg in Maastricht, een

HTS-ingenieur W&W als Assistent Projectleider

voor de afdeling Nieuwe Werken.

De Directie Limburg heeft tot taak de zorg voor het beheer, de verbetering en de uitbreiding van de hoofdinfrastructuur, die bestaat uit het hoofdwegenet en het vaarwegennet. Daarnaast heeft de directie, als gebiedscentrale Rijkdienst de taak het beleid van het Ministerie vorm te geven ten aanzien van verschillende aspecten, zoals integraal waterbeheer, oppervlaktedelingsvoorziening, de rivierdijkverzwaring en de wegeninfrastructuur.

Functie-informatie:

- onder leiding van de projectleider voorbereiden van nieuwbouwprojecten en grote onderhoudswerken en deze bestekgereed maken
- begeleiden van de overige medewerkers van de projectgroep
- toezicht geven bij het toezicht op de uitvoering van nieuwbouwprojecten en grote onderhoudswerken
- in het kader van uitvoering van werken verrichten van bijkomende werkzaamheden als het coördineren van werkzaamheden door derden en het begeleiden van de opzichten bij het aanpassen van tijdens de uitvoering noodzakelijk gebleken wijzigingen op het oorspronkelijk ontwerp
- zorg dragen voor de administratieve afwikkeling van werken
- vervolgen van de directe chef (projectleider) bij diens afwezigheid.

Functie-eisen:

- HTS Weg- en Waterbouw of gelijkwaardige opleiding
- ervaring op het gebied van de voorbereiding en uitvoering van weg- en waterbouwwerken
- ruime ervaring in het toepassen van automatisering met betrekking tot het ontwerpen van wegen
- goede contactuele en leidinggevende capaciteiten
- ruime redactionele ervaring.

Uw salaris bedraagt maximaal f 4.115,- bruto per maand op basis van een volledig dienstverband (38 uur per week) en is in het algemeen afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring en is exclusief 8% vakantietoelating. In het kader van de afslanking van de Rijksoverheid betreft het hier een tijdelijke functie voor een periode van maximaal 5 jaar. Jongeren tot 25 jaar kunnen deze functie ten hoogste voor 32 uur per week vervullen, tenzij zij reeds voor meer uren werkzaam zijn bij een overheidswerkgever.

Bij het bereiken van de 25-jarige leeftijd of 5 jaar na indiensttreding, zal bezien worden of de mogelijkheid bestaat het aantal uren uit te breiden tot de dan geldende volle werkdag.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Telefonische inlichtingen worden verstrekt door de heer ing. W.Ch. Hundscheid, telefoon (043) 294 178. Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen 14 dagen zenden aan Rijkswaterstaat, Directie Limburg, t.a.v. de heer J.P.M. Koppers, Afdeling Personeelszaken, Postbus 25, 6200 MA Maastricht.

De Rijksoverheid wil meer vrouwen in dienst nemen. Bij gelijke geschiktheid van kandidaten genieten vrouwen de voorkeur.

A. Benedik en Zn. BV., expertslachterij, Landgraaf

Wij zoeken voor ons bedrijf op korte termijn contact met een jonge energieke medewerker (m/v) voor:

ADMINISTRATIE als verkoop

Perfomantie-eisen:

- leeftijd tot 25 jaar - enige ervaring strekt tot aanbeveling;
- opleiding meet met informatie is vereist;
- goed in teamverband kunnen werken;
- afslankende dienst.

Geboden wordt:

- goed salaris en prima secundaire arbeidsvoorwaarden;
- andere zaken van zelfstandigheid.

Sollicitatie te richten aan:

A. Benedik en Zn. BV., expertslachterij
Vogelzandweg 245
6374 AC Landgraaf.

Telefonische inlichtingen bij de heer J. van Linnich, tel. 045-325000 (loket 20).

Lessen onderwijs

ANWB auto- + motorrij- school Wischmann & Zn. Europaweg Zuid 337, Ubach over Worms. Tel. 045-33172. Voor alle rijbewijzen A, B, C, D, E. Chauffeursopleiding goed ver- voer, pers. vervoer, bederfelijke goed-, gevaarlijke stof- fen. Vrachtautolessen Mer- cedes 1217 of Daf 2800 Spa- ce Cap.

Te koop gev. STUDIE-BOEKEN op E.D.I. 1e jaars. Tel. 045-244447.

Landbouw

Agra-Bouw Kallen B.V. voor BOUWEN, isoleren, ventileren enz. Kerkrade. Tel. 045-404545.

Te k. wekelijks Belgische blauwe STARKALVE- REN vd. stieren. Mesterij v. Heugten, Heikampweg 35, Asten-Heusden. 04935-392.

Te k. SCHAPENNITTEN en zware Ursus. Tel. 04707-2009.

Te h. PAARDENSTAL met buitenbak en weide f 180,- incl. stro, te koop engel- se volbloed merrie 8 jr. stokmt. 1.85 kl. vos. tel. 045-223421, na 18 uur. Geen tel. prijsopgave!

Te k. gev. WEIDEVEE. Waubacherweg 5, Bruns- sum.

Te k. div. LANDBOUW- MACH., golfplaten en pan- nen. Waubacherweg 5, Bruns- sum.

Te k. 8-jarige chique recrea- tie en/of FOKMERRIE. Tel. 045-243864.

EUROPEAN COMPUTER SCHOOL

WERK IN DE AUTOMATISERING

Volg de avondopleidingen voor AMBT 88

RIJKSERKENDE EXAMENS IN: L1, HE.1, HE.2, T.2, T.5, T.6, HP.1, HS.1, HS.4.

Kursusplaatsen: Heerlen, Eindhoven, Venlo en Tilburg. Vooropleiding: min. middelbaar niveau.

Voor inlichtingen deze coupon ongefrankeerd opsturen naar antwoordsnummer 142, 6400 VB Heerlen. E.C.S. Passage 4-6, 6411 JT Heerlen. Tel. 045-710448.

Naam: .....
Adres: .....
Woonplaats: .....
Postcode: ..... Leef: .....
Opt: .....

Keser Uitzendgroep is op zoek naar

produktiemedewerkers

in vol-continue dienst. Leeftijd en opleiding onbelangrijk. U kunt worden ingezet op verschillende afdelingen. Bedrijf in regio Roermond. Indien u in het bezit bent van eigen vervoer is dit een pre en worden de reiskosten vergoed. Gebruikmaking van bedrijfsvervoer is echter ook een van de mogelijkheden.

Wij bieden u een uitzendbaan met ingang van half augustus waarin u in het vol-continuerooster kunt meedraaien. Verder bieden wij u een goed betaalde, afwisselende uitzendbaan voor langere tijd. Hebt u interesse, neem dan contact op met onderstaande vestigingen.

Keser Uitzendgroep Heerlen, Dr. Poelstrastraat 16, tel. 045-713120.

Keser Uitzendgroep Kerkrade, Hoofdstraat 39, tel. 045-463700.

Uiteraard kunnen zowel mannen als vrouwen reageren.

BRANSON ULTRASONICS B.V., specialist in Ultrasonische Systemen zoekt voor haar verkoopafdeling een

SALES ENGINEER m/v (25-35 jaar) voor België - Luxemburg

Gezochte kandidaat is jong en dynamiek en aantoonbaar succesvol in de verkoop van technische kapitaal goederen in de plastic verwerkte industrie.

Functie-eisen zijn:

- Kennis in woord en geschrift van de Franse taal.
- Bereidheid tot veelvuldig reizen in Benelux verband.
- Uitdrukkingsvaardigheid in de Engelse taal.
- Opleidingsniveau M.T.S. of gelijkwaardig.

Wij bieden:

- Verantwoordelijke, goed gesalarieerde werkring.
- Een bedrijfsauto.

Uw handgeschreven sollicitatie met uitgebreid C.V. dient u te zenden t.a.v. de heer A.v.d. Hoff

BRANSON ULTRASONICS B.V.
Postbus 9
3760 AA SOEST
Telefoonnr.: 02155-15551

BRANSON

Groothandel in technische materialen te Maastricht vraagt:

Telefoniste/Receptioniste

Vereisten: leeftijd 17-20 jaar; HAVO-opleiding, kennis van de moderne talen, bekendheid met telefoon, fax en telex strekt tot aanbeveling. Schriftelijke sollicitaties met pasfoto, onder nr. MA 462, LD, Stationsstraat 27, 6221 BN, Maastricht.

Randstad heeft volop werk

staf/kader

Produktmanager

Voor een bedrijf in Heerlen. U heeft, naast een HEAD CE of een vergelijkbare opleiding, veel ervaring in het opvoeden en begeleiden van een productlijn. Naast de nodige theoretische kennis beschikt u over een grote mate van creativiteit. U bent flexibel en pragmatisch ingesteld. Informatie bij Marlies Hiddema, tel. 045-74 00 40, Heerlen, Alsterstraat 26.

industrie

Machinbedienden

U kunt gaan werken bij een bedrijf in Vaal. U werkt vrt. in dagdienst en heeft enig technisch inzicht. Na een korte inwerkperiode kunt u voor lange tijd aan de slag. Informatie bij Carmen Mielotte, tel. 045-45 15 00, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Kunststofkozijnenmonteurs

Voor een bedrijf in Kerkrade. U beschikt over ervaring en bent bereid maandag t/m vrijdag van huis te zijn i.v.m. projecten in heel Nederland. De opdracht gaat lange tijd duren. Informatie bij Carmen Mielotte, tel. 045-45 15 00, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Hulpvoeren

U kunt direct aan de slag voor 2 dagen per week bij een bedrijf in Landgraaf voor het onderhoud van de tuin. Het werk is voor lange tijd. Ook gepensioneerden kunnen reageren. Informatie bij Mechtel Zijlstra, tel. 045-35 91 91, Brunsum, Rumpenstraat 79.

techniek

Pijpfitter/lasser

U kunt gaan werken bij een installatiebedrijf in Voerendaal. U heeft enige jaren ervaring. U bent in het bezit van een rijbewijs BE. De opdracht gaat lange tijd duren. Informatie bij Astrid Mensmans, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Alsterstraat 26.

gezondheidszorg

Bejaardenverzorgster/ ziekenverzorgster

Voor een bejaardenhuis in het centrum van Heerlen. U kunt direct voor 32 uur per week aan de slag. De werkdagen zijn overdag en in het weekend. De opdracht gaat enkele weken duren. Informatie bij Eveline Linniers, tel. 045-71 91 00, Heerlen, Alsterstraat 26.

horeca

Kelner

U kunt direct aan de slag bij een café in het centrum van Heerlen. U heeft ervaring in de horeca en u bent bereid omgevoerd te worden tot andere locaties. De werkdagen zijn overdag en in het weekend. De opdracht gaat enkele maanden duren. Informatie bij Astrid Mensmans, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Alsterstraat 26.

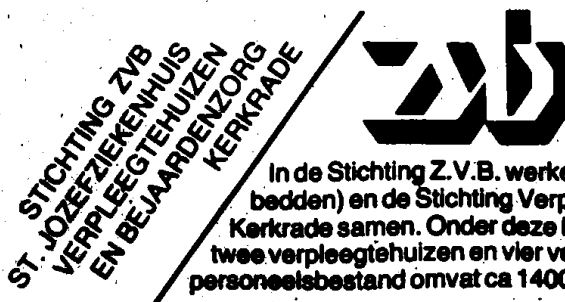
cursussen

Cursus tekstverwerking

Randstad leidt u op tot een gewaardeerd tekstverwerker op Wang-apparatuur. De cursus duurt een week. Bovendien bieden wij u de mogelijkheid tot kosteloos begeleid oefenen. Informatie bij: Eveline Linniers, Alsterstraat 26, Heerlen. Tel. 045-718190.

Nu aan de slag met mannen en vrouwen van alle leeftijden.

randstad uitzendbureau

In de Stichting Z.V.B. werken de Stichting St. Jozefziekenhuis (2 bedden) en de Stichting Verpleeghuizen en Bejaardenzorg Kerkrade samen. Onder deze laatste genoemde Stichting ressorteren twee verpleeghuizen en vier verzorgingshuizen. Het totale personeelsbestand omvat ca. 1400 personeelsleden.

In de keuken van de Lückerkliniek is een full-time functie vacant voor een

sous-chef keuken m/v

Task/functie

De sous-chef keuken ontvangt leiding van de chef-kok en geeft leiding aan koks en keukenpersoneel. De functie bestaat onder andere uit:
- het bereiden van maaltijden;
- het verzorgen van de distributie;
- het toezicht houden op de werkzaamheden in de keuken;
- het controleren van de voorraden;
- bestellingen doorgeven en controleren van de leveringen;
- administratieve werkzaamheden;
- begeleiding van leerlingen c.q. nieuwe medewerkers.

Selectie-eisen

Opleiding: • diploma S.V.H.-instellingkok en deeltok.
Ervaring: • ervaring zowel in de horeca als in een instellingkeuken in een leidinggevende functie is noodzakelijk.
Persoon: • men moet zelfstandig kunnen werken binnen richtlijnen en procedures;
• eisen worden gesteld aan oplettendheid, bewegensvaardigheid en hygiëne;
• bereidheid tot het volgen van een managementopleiding.

Salarisering

Salarisering geschiedt in schaal 45 van de F.W.G., waarbij f 2705,- het minimum en f 3659,- het maximum is. Voor de overige arbeidsvoorwaarden is de C.A.O.-Ziekenhuiswet van toepassing.

Inlichtingen

Nadere inlichtingen kunt u inwinnen bij de heer R. Velden, hoofd Chiv. Technische Dienst Lückerkliniek. Tel.: 045-45 69 44.

Solliciteren

Belangstellenden worden uitgenodigd schriftelijk te solliciteren binnen 10 dagen bij de heer H. Cox, personeelsconsulent van de afdeling personeelszaken van de Stichting Verpleeghuizen en Bejaardenzorg Kerkrade, Markt 52, 6461 ED Kerkrade.

Selectie-procedure

Bij de selectieprocedure worden betrokken het hoofd Chiv./Technische Dienst, de Chef-kok en de personeelsconsulent. In een later stadium zal de instellingsdirecteur en een afvaardiging van medewerkers van de keuken. Een psychologisch onderzoek maakt deel uit van de selectieprocedure.

Z.O.L. z.o.l. bedrijven heerlen

zijn werkzaam in een groot aantal Limburgse gemeenten in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening; ca. 3000 medewerkers vinden emplot in 5 bedrijfsunits, elk met een gevarieerd activiteitenprogramma.

Wij zoeken op korte termijn contact met kandidaten voor de functie van

werkvoorbereider/ kalkulator/inkoper m/v (tijdelijk)

ten behoeve van het bedrijfsburo Z.O.L.-Buitenbedrijven. De Buitenbedrijven, gevestigd te Ubach over Worms, is een van de 5 bedrijfsunits van het Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg.

Het betreft een dienstverlenend bedrijf met 3 hoofdafdelingen te weten: Cultuurtechniek, Schoonmaakdienst en Kwekerij; daarnaast zijn er nog enkele kleinere eenheden zoals bouwafdeling, magazijn, werkplaats t.b.v. het onderhoud, wagen- en machinepark, e.d.

In genoemd bedrijf werken ± 820 personen in het kader van de Sociale Werkvoorziening.

Binnen het bedrijfsburo zijn ondergebracht:

- werkvoorbereiding, ontwerp, kalkulatie;
- magazijn, inkoop, planning, vervoer.

De aan te trekken functionarissen zijn verantwoordelijk voor:

- de werkvoorbereiding en kalkulatie t.b.v. de Cultuurtechnische afdeling;
- inkoop van levende en dode materialen t.b.v. de afdeling Cultuurtechniek en Kwekerij;
- tevens behoorlijk vervanging t.b.v. de overige afdelingen tot zijn takenpakket.

Voor de functie wordt vereist:

- minimaal een M.B.O.-opleiding op Cultuurtechnisch gebied en gerichte opleiding op bedrijfskundig terrein (bijvoorbeeld VOA I en II of studierend hiervoor);
- ervaring in kalkulatie, werkvoorbereiding en ontwerp is gewenst;
- ervaring met automatisering strekt tot aanbeveling.

Aan deze functie is afhankelijk van opleiding, ervaring en functievervulling een salaris verbonden tot maximaal f 3.616,- bruto per maand.

De aanstelling geschiedt op basis van een arbeidsovereenkomst voor de duur van één jaar; een ambtelijk dienstverband, na verloop van de genoemde periode van één jaar, is mogelijk.

Een medisch en psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Sollicitaties - onder vermelding van vakaturnummer BB/881 in de linkerbovenhoek van de enveloppe - binnen 14 dagen te richten aan het Hoofd Dienst Personeel en Organisatie van de Z.O.L.-Bedrijven, Postbus 330 te 6400 AH Heerlen.

Lips Heerlen BV, gevestigd te Hoesbroek, is een zelfstandige dochteronderneming van Lips Unie, een internationaal opererend bedrijf, dat 50 jaren toezichtgeving is in de markt van informaticasystemen.

Lips Heerlen BV is een moderne machinafabriek, uitgerust met CNC-machines en heeft een eigen programma van productie, op afmetingen naar de schepvaart en offshore-industrie.

Danumen is het bedrijf gespecialiseerd in de levering van hoogwaardige machines bewerkte onderdelen voor diverse bedrijfstakken, zowel in klein als middelgroot productiegebied.

BEDRIJFSLEIDER M/V

die opgenomen wordt in het managementteam.

De functie:

- a best verantwoordelijk voor een optimaal functioneren van de verspaningsafdelingen, montageafdeling, planning, WVB en gereedschapsvoorziening, waarbij a leiding geeft aan 45 medewerkers;
- kwaliteitsbeheersing en leveringsaanpak vragen van voortdurende aandacht;
- na een inwerkperiode zal u zich bezighouden met het bevoordelen van een optimale doorstroming van de productie;
- u rapporteert aan de directie.

Gevraagd wordt:

- managementkwaliteiten;
- HTS-W niveau;
- ervaring in de verspanende bewerkingen en toepassing van CNC-machines;
- leeftijd niet meer dan 35-45 jaar.

Geboden wordt:

- een uitdagende functie met een grote mate van zelfstandigheid;
- een bedrijf met een zeer goede financiële basis;
- een uitstekend salaris en goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

LIPS HEERLEN BV

Smotoren van de Boeing 737 brullen zich warm aan de pier op Schiphol. Vlucht 753 met bestemming Faro is gereed voor vertrek. Het vliegtuig van Transavia is vol. Alle 130 stoelen bezet. Dat wordt aanpoort voor de vier stewardessen. Ze hebben precies twee uur en 48 minuten om de passagiers te informeren over de veiligheidsvoorschriften, maaltijden uit te delen, koffie en thee in te schenken en lastigvrije artikelen te verkopen.

is niet voor het eerst dat chef-cabine Els van de Kroon de passagiers 'welkom aan boord' heet. Maar aan haar enthousiasme is niet merken dat zij bijna dagelijks, en al vele jaren lang, hetzelfde verhaal afsteekt. „Omdat een deel van de vlucht boven zee wordt uitgevoerd, demonstreren wij u nu het gebruik van het zwemvest.“ De stewardessen tonen de gespen van het reddingsmiddel, wijzen naar de nooduitgangen en spoeden zich vervolgens naar de twee pantry's, voor en achter in het vliegtuig, om maaltijden gereed te maken.

de zomermaanden, wanneer de vliegmaatschappijen dagelijks onderhoudsmaatschappijen onderhouden tussen Schiphol en de landen rond de Middellandse Zee, moet al het beschikbare personeel worden ingezet. Tientallen nieuwe stewardessen moeten worden aangetrokken om de groeiende stroom van vakantiegangers te begeleiden. Het seizoen opent zich allang niet meer tot de maanden juli en augustus. Voor de vliegmaatschappijen is er tegenwoordig werk van februari tot november.

hoewel jaarlijks duizenden mensen, hoofdzakelijk vrouwen, solliciteren naar een baan als stewardess bij een van de luchtvaartmaatschappijen, kampt met name de KLM met een tekort aan bedienend personeel. „Onze nationale trots“ slaagt niet in voldoende geschikte kandidaten aan te trekken, waardoor de huidige stewards en stewardessen deze zomer vaker en harder moeten werken. Die extra werkdruk heeft al geleid tot klachten van de vakbond VKC, de Vereniging Cabinepersoneel.

die werkdruk inderdaad te groot? Van ongehoord lange arbeidstijden in ieder geval geen sprake. De cao maakt erover dat het cabinepersoneel gemiddeld niet meer dan 40 uur per week werkt. Een vlucht per dag en maximaal drie tot vier per week. De duur van de rusttijden staat precies in de cao aangegeven. Maar zo'n vlucht kan natuurlijk wel langer duren dan de acht uur, die een mens gemiddeld per dag werkt. Vluchten op Griekenland, Turkije en Israël duren heen en terug al gauw acht uur. Daar staan weer kortere vluchten op Spanje en Portugal tegenover.

Dolfijntje

De vier stewardessen op vlucht HV 753 naar Faro waken in ieder geval niet de indruk elk moment overvallen te worden. Het dreinende kind dat meteen na de start een keel opzet, wordt met een opblaasbaar dolfijntje tot rust gebracht. En een ander dat tot ergernis van de meeste passagiers voortdurend door het gangpad op en neer rent, wordt op vriendelijke wijze teruggedirigeerd naar de stoel. „Natuurlijk heb je wel eens de neiging zo'n kind achter het behang te plakken. Maar dan slik je maar een paar keer.“

Het is hard werken als de kist vol is. Erkennen Nelleke Kimman en Sylvia de Jong. Ze vliegen pas een paar weken bij Transavia en behoren tot de tachtig gelukkigsten, die de selectie - waaraan 5000 sollicitanten hebben deelgenomen - goed zijn doorgekomen. Een tijdelijke baan, want hun contract loopt in november af. Maar dat vindt Nelleke Kimman, een werkloze fysiotherapeute, niet erg. Ze is allang blij dat ze voorlopig onder de pannen is.

Nelleke houdt van onregelmatige werktijden. Ze is die ochtend om kwart over zes, anderhalf uur voor de start, begonnen. „Dan spreken we af wie waar staat en wat doet. Hoe de volgorde van de bediening is en wat voor bijzonderheden er zijn. Bijvoorbeeld die maaltijden. En ook worden er veiligheidssteden gedaan.“ Ze geniet van haar werk. „Het is niet alleen maar bedienen. Het is op zich al iets bijzonders. Het leuke is dat je te maken hebt met mensen die op vakantie gaan. Ze zijn in een goede stemming en willen zich lekker laten verwennen. Ze reageren heel dankbaar, vooral de ouderen. Bij aankomst pakken ze je bij je arm. 'Bedankt meid', roepen ze dan.“

Belangstelling

Bij Transavia werken ruim 200 stewardessen en stewardessen. Veertig zijn er in vaste dienst, 120 hebben een contract voor vier jaar en de rest wordt per seizoen gecontracteerd. Het aantal verkochte vluchten aan de touroperators bepaalt de hoeveelheid jaarcontractanten, vertelt Frans Meijer van de afdeling perso-

● Niet alleen
maar
serveerster...

Het smoeltje van de stewardess is niet meer van belang

● In de
pantry
is geen
ruimte voor
dikke mensen.

neelszaken. Hij vliegt mee naar Faro, omdat nieuw personeel kennis moet maken met 'het eindproduct'.

De belangstelling voor een baan als stewardess is enorm groot. „De mensen solliciteren het hele jaar door. We hoeven nooit een advertentie te plaatsen“, zegt Meijer. Het aanbod is zo groot dat de maatschappijen steeds hogere eisen kunnen stellen. Een opleiding op HAVO- of VWO-niveau met talentpakket behoort tot die eisen. „Maar“, vertelt mevrouw Riet Brouwerens van de afdeling kwaliteitscontrole, „vroeger wisten ze er ook wat van. Dan kon je alleen maar stewardess worden als je gymnasium had, van adel was of tenminste een dubbele achternaam had. Ik mocht in 1955, toen ik bij de KLM kwam werken, aan niemand vertellen dat ik maar HBS had.“

Terug naar de pantry, waar Nelleke Kimman en Sylvia de Jong elkaar in die kleine ruimte voortdurend in de weg lopen. Theezetten in een ruimte van niet meer dan enkele tientallen vierkante centimeters is al gauw een toppestatie. Serveren in een restaurant lijkt een stuk makkelijker. „Je moet wel stevig op je benen staan, maar daar word je op getraind“, zegt Sylvia. „Soms zie je de passagiers angstig kijken, als we koffie inschenken. Als dat maar goed gaat. En natuurlijk gaat het wel eens fout. Een glas tomatensap over een wit zomershirt, afschuwelijk! Het is mij gelukkig nog nooit overkomen, maar ik krijg alleen al bij het idee nachtmerries.“

De beperkte ruimte speelt een niet-onaanzielijke rol bij de werving van nieuw personeel. Slanke dames genieten de voorkeur. Wie maat 40 heeft, kan 't wel vergeten. Officieel

heeft het dat Transavia geen kostuums heeft voor mensen van die omvang. „Maar de ruimte in een vliegtuig is nu eenmaal erg beperkt. Daar moet je rekening mee houden, hoe vervelend dat ook is. Maar twee mensen met maat 40 kunnen niet tegelijkertijd in een pantry werken. „Je moet wel stevig op je benen staan, maar daar word je op getraind“, zegt Sylvia. „Soms zie je de passagiers angstig kijken, als we koffie inschenken. Als dat maar goed gaat. En natuurlijk gaat het wel eens fout. Een glas tomatensap over een wit zomershirt, afschuwelijk! Het is mij gelukkig nog nooit overkomen, maar ik krijg alleen al bij het idee nachtmerries.“

Andere selectiecriteria zijn leeftijd (21 tot 27 jaar), lengte (165 cm tot 185 cm), stressbestendigheid, bereidheid tot samenwerking en gedrag. De meisjes moeten er representatief en verzorgd uitzien. Het smoeltje vinden ze bij Transavia minder van belang. Persvoorlichtster Danka Schilpp: „Kandidaten moeten een pasfoto insturen, maar van sommigen krijg je foto's in de collette, op een terras en onder de parasol. Daar gaat het dus niet om.“

De kandidaat-stewardessen die niet bij voorbaat zijn afgewezen, krijgen te maken met een strenge selectie die twee dagen duurt. Personeelsman Frans Meijer: „De eerste dag worden ze gescreend op hun talen. Ze moeten in ieder geval goed Engels en een andere moderne taal spreken. Daarna worden ze getest door een bureau voor toegepaste psychologie en volgt er een gesprek met cabinepersoneel. Na die eerste dag vallen er al veel af. De overgebleven kandidaten moeten de tweede dag praten met een psycholoog en de personeelschef. Ook vindt er dan een groepsdiscussie plaats en wordt er een rollenspel gehouden.“

Wie eenmaal is aangenomen, krijgt een interne opleiding die ongeveer een maand duurt. Nelleke Kimman: „Je leert in een rollenspel hoe je met mensen in allerlei omstandigheden moet omgaan. Hoe behandel je bijvoorbeeld iemand die dronken is? En hoe ga je om met mensen, die doof of blind zijn.“ De nieuwe stewardessen worden tijdens de eerste vijf vluchten begeleid. Daarna volgt een evaluatiegesprek, dat elke maand wordt herhaald.

Mondiger

De omgang met passagiers is lang niet altijd gemakkelijk, vinden Petra van de Berg en Coby de Ruyter.

„Het publiek is veel mondiger geworden. Je wordt soms aangesproken op een manier, die je eigenlijk niet wil en kan accepteren. Dan moet je maar even dove oren hebben.“ De twee hebben een voorkeur voor avond- en nachtvluchten. Op de een of andere manier zijn de mensen dan beter gehumeurd, vinden ze.

De strenge selectie-eisen lijken een goed salaris te rechtvaardigen. Maar dat valt tegen. De stewardess verdient zo'n 3000 gulden bruto per maand, inclusief alle toeslagen zoals reiskosten, daggeldvergoeding, onregelmatigheidstoeslag en provisie van de verkoop van lastigvrije artikelen. De laatste toeslag bepaalt voor een belangrijk de hoogte van het salaris. Maar die toeslag is heel onzeker. Want wie lastigvrije spullen op Schiphol heeft gekocht, zal in het vliegtuig geen inkomsten meer doen. Op de terugweg willen mensen nog wel eens sigaretten kopen of parfum. Chanel nr. 5 blijkt een gewild artikel.

Het is best een vermoeiend vak, zo erkennen de stewardessen ruiterlijk, maar daar hebben ze voor gekozen. Voor chef-de-cabine Suzanne van Soelen, die op de terugreis naar Amsterdam de leiding heeft, is een meisjesdroom in vervulling gegaan. „Ik heb vroeger gewerkt bij het ziekenfonds. Elke dag van negen tot vijf op kantoor. Ik droomde ervan verre reizen te maken, wilde de hele wereld zien. Die afwisseling is ontzettend leuk.“

Jos Heymans

Wetenschap helpt bij innovatie

Op de tweede etage van het oude, maar imposante hoofdgebouw van de Rijksuniversiteit Limburg, in het centrum van Maastricht, bevindt zich achter in de gang een stel deuren waarachter de argeloze voorbijganger de gebruikelijke klaslokalen zou vermoeden. Keurige bordjes geven echter aan dat hier de burelen van het Transferpunt en het Science Park van de Rijksuniversiteit Limburg zijn gevestigd, vraagbaken voor ondernemers die nieuwsgierig zijn naar de mogelijkheden die het wetenschappelijk onderwijs biedt.

Het gesponsord onderzoek beleefte een ongekende groei in Nederland. Jaarlijks doen meer dan drieduizend bedrijven met succes een beroep op een universiteit voor kennisoverdracht. Voor de projecten die zo tot stand komen, wordt gemiddeld 20.000 gulden betaald. De duurste projecten kosten ongeveer een ton.

Het technologiebeleid van de Nederlandse overheid mag zich al een tijdje in een warme belangstelling verheugen. Vorig jaar werd nog in een rapportje geconcludeerd dat er in wetenschappelijk Nederland genoeg technische kennis aanwezig is, maar dat dit niet voldoende wordt overgedragen aan het bedrijfsleven. Ter verbetering van die kennisoverdracht werden enkele jaren geleden op alle universiteiten in het land Transferpunten in het leven geroepen.

● Dr. Loek Kreukels: uniforme gedragsregels.

Foto: WIDDERSHOVEN

Een van de redenen voor de oprichting van de Maastrichtse universiteit in 1976 was de 'vliegveelfunctie voor de regio'. De kennis van het onderwijs moest ook beschikbaar komen voor bedrijven en organisaties in Limburg. Voor dat doel werd ondermeer het Transferbureau opgericht. Daar kunnen bedrijven terecht die voor de oplossing van hun problemen gebruik willen maken van de universitaire kennis.

Voor al het gebied van de medische technologie, informatica en gezondheidszorg heeft de RL een naam hoog te houden. Het Transferbureau brengt ondernemers met specifieke vragen in contact met deskundigen. In Maastricht zelf of bij een andere universiteit of hogeschool.

Naast het samenbrengen van ondernemers en wetenschappers houdt het Transferbureau zich vooral bezig met het opmaken van contracten voor kennisoverdracht. Maar het bureau helpt eventueel ook bij patentaanvragen en het aanvragen van subsidies.

Toverwoorden

'Kennisoverdracht' en 'gesponsord onderzoek' zijn de laatste jaren de toverwoorden voor een goede relatie tussen het bedrijfsleven en de universiteit. De opzet is simpel. Een bedrijf wil een nieuw product maken, maar heeft geen faciliteiten en deskundigheid in huis om het zelf te ontwikkelen. De universiteit daarentegen heeft wetenschappers genoeg, maar een gebrek aan onderzoeksonderwerpen en tegenwoordig vooral een toenemend tekort aan geld. Het bedrijf klopt dus aan bij de universiteit, legt haar probleem uit en de wetenschappers gaan aan de slag. Niet alleen hebben de bedrijven voordeel bij de samenwerking, ook de universiteiten profiteren ervan. De - betrekkelijk geringe - meerkosten van het onderzoek zijn voor het bedrijf, de know-how en de im-

VERNIEUWEND

ONDERNEMEN

Voor suggesties voor deze rubriek, schrijf naar: Limburgs Dagblad, redactie economie, postbus 3100, 6401 dp Heerlen, of bel 045-739263.

puisen voor onderwijs en onderzoek zijn voor de universiteit. Bovendien krijgt de universiteit bij succesvol onderzoek een goede naam in de regio.

Grijs circuit

Meestal krijgen de hoogleraren van de vakgroepen de eerste contacten met ondernemers. Die schakelen, als het goed is, het Transferpunt in bij de contractopmaak. Het is niet zo dat al het gesponsord onderzoek via het Transferpunt loopt. Er bestaat een omvangrijk grijs circuit van onderzoekers die in de tijd en met de middelen van de universiteit onderzoek verrichten voor het bedrijfsleven. Dat is een aardige bijverdiensite.

Zo wordt er veel contractresearch ondergebracht in privéstichtingen. Bedrijven benaderen nog vaak individuele onderzoekers van de universiteit. Dan kan het gebeuren dat de medewerkers een veel te lage vergoeding voor hun diensten vragen. Als vervolgens het contract wordt afgesloten, worden universiteiten met die irrische prijzen geconfronteerd.

Loek Kreukels, hoofd van het Transferpunt en het Science Park in Maastricht pleit ervoor richtlijnen op te stellen voor de sponsoring van wetenschappelijk onderzoek: „Uniforme gedragsregels voorkomen prijsconcurrentie tussen bedrijven onderling. Zo kan worden vermeden dat bedrijven onredelijke eisen aan de universiteit gaan stellen.“

Het Maastrichtse Transferpunt doet het niet slecht, vergeleken met de transferpunten op andere universiteiten. Dat blijkt uit een recent onderzoek.

Grote bedrijven die in Maastricht bij het Transferpunt aankloppen, komen voor het merendeel uit het buitenland. Het zijn vooral de medisch-technologische bedrijven die de medische faculteit in Maastricht uitkiezen voor een samenwerking. Het midden- en kleinbedrijf heeft de universiteit nog niet kunnen vinden.

Grote geld

Toen de minister van Onderwijs de Transferpunten instelde, was het eigenlijk de bedoeling dat vooral de kleinere ondernemers in de eigen regio ervan profiteerden. Maar de Maastrichtse onderzoekers zitten niet te wachten op samenwerking met de winkelier op de hoek. Dat levert niets op van wetenschappelijke waarde en is financieel ook niet aantrekkelijk. Het Maastrichtse transferpunt kiest liever voor het grote geld.

Loek Kreukels: „Toch komen er regelmatig vragen uit de regio binnen en die worden zoveel mogelijk door ons afgehandeld. Omdat je zoveel contacten hebt, kun je toch wel het een en ander doen. Dat valt dan onder de noemer maatschappelijke dienstverlening, maar dat hangt ik liever niet aan de grote klok.“

Kreukels vindt het ook essentieel dat dat de universiteit niet door geldnood gedwongen wordt om iedere klus voor het bedrijfsleven uit te voeren. „We hebben de capaciteit wel, maar de hoofdtaak van de universiteit is en blijft wetenschappelijk onderwijs en fundamenteel onderzoek. Daar heeft ook het bedrijfsleven op lange termijn baat bij.“

Peter Bruijns

Als karateka's de ingang kunnen vinden wordt Heerlen kampioen

De Heerlense promenade. Een druilerige ochtend om tien over tien. De tafeltjes en stoeltjes van de hamburger-igant staan er wat lullig bij. „Ergens een deur rechts.“ „Heeft men me uitgelegd. Ik weet nu of ik de ingang kan vinden. Ik wring me tussen het terrasmeubilair door en trek aan wat de 'deur rechts' wel eens zou kunnen zijn. Ze is van glas, bevat geen enkele tekst en geeft geen krimp. De twijfel slaat even toe.

Maar er hangt wel degelijk een neonreclame van het fitnesscentrum. Slecht zichtbaar, dat wel. Ik vraag aan de jonge dienstertjes beneden die zich met een soort papieren vouwbootje op het hoofd staan te vervelen, hoe laat het fitnesscentrum open gaat. „Om tien uur.“ „Luidt het antwoord. Mm, dan maar sinaasappels kopen op de markt.“ Een blik op de worstenkraam die op dit tijdstip gelukkig zijn typische geur nog niet verspreidt. Een wandeling met het gevoel van vergeefsheid.

Terug op de promenade. De deur staat open! Een tafeltje met stoelen is zelfs wat verderop gezet. Is er dan toch nog hoop? „De trap op.“ herinner ik me. Bovenaan gekomen is niks anders te zien dan een vooralsnog leegstaande etage met veel onduidelijk rondslingerende planken en glasplaten. Volgende etage: hetzelfde beeld in het kwadraat. De derde trap dan maar. Wie hier naar boven komt heeft feitelijk al heel wat gratis fitnessstraining achter de rug.

Roethof

Ter hoogte van tree veertig ongeveer komen de klanken van rasechte soul te tegemoet, waardoor je geneigd bent net iets harder te gaan lopen. En dan: het stralende gezicht van ex-wereldkampioen karate Otti Roethof.

Hij kijkt de licht hijgende bezoeker

bijzonder vriendelijk aan van achter een met planten versierde bar. Een ferme hand onontkoombaar in je richting. Als hij hoort dat het hier een journalist betreft, krullen zijn mondhoeken zich nog meer richting wangen. „Prachtig, prachtig. Een gesprek voor de krant. Zeg het maar, nu meteen soms? Geen probleem.“

Zaken

Het is bekend dat veel oud-profvoetballers een sigarenzaak begonnen, omdat ze eigenlijk alleen maar tegen een bal konden schoppen, en zo tenminste nog een paar jaar van hun bekende gezicht profiteren konden. Zakelijk inzicht noch vak-kennis bezaten ze.

Nee, Otti Roethof moet van sport-scholen en fitness meer verstand hebben dan Sjakie Swart en Bernard Thevenet samen afweten van drank en rookwaren. Maar ja, hoe zit dat met de zakelijke kant van het 'gebeuren'?

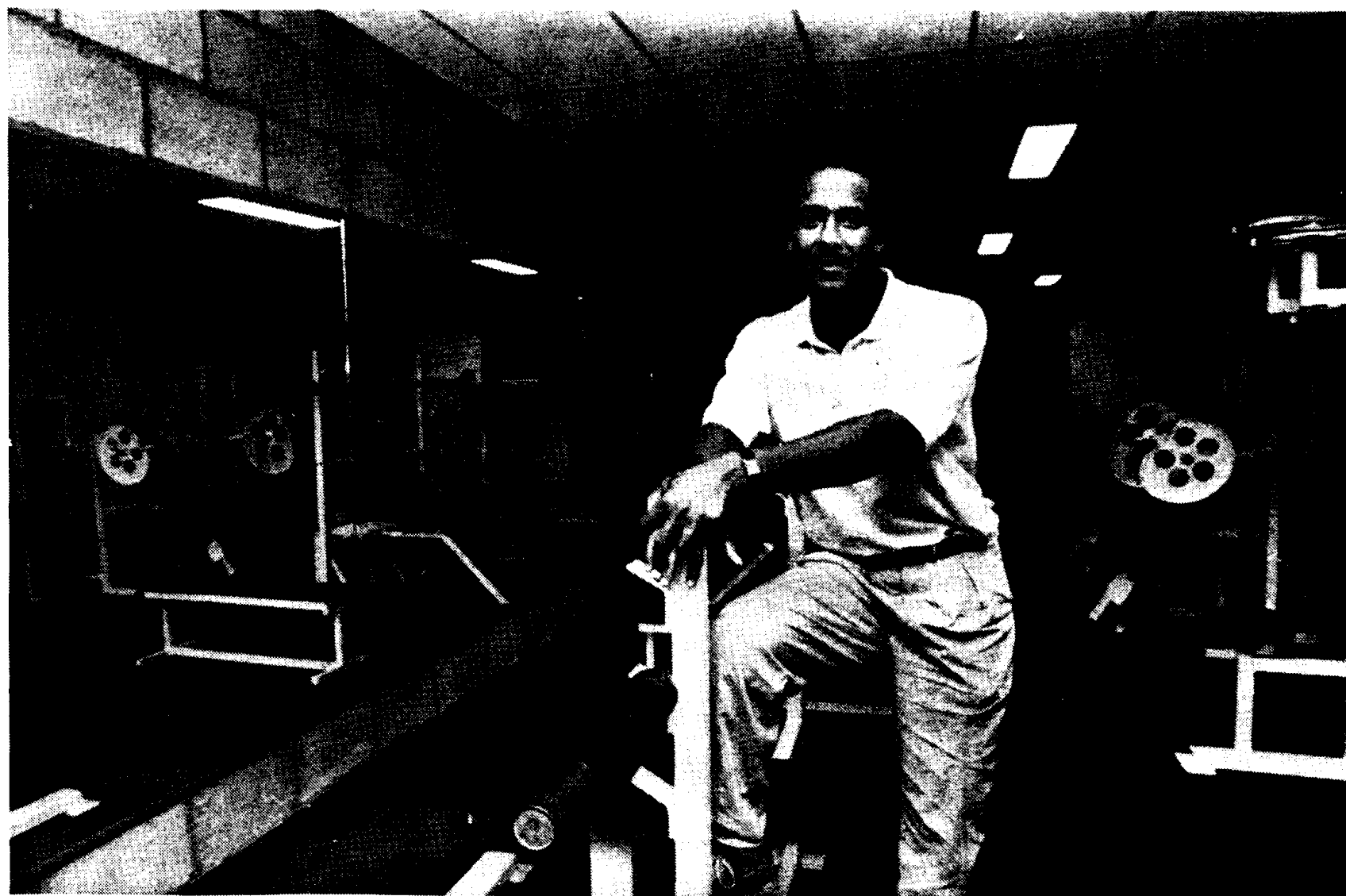
Uiterlijk

Zijn patente uiterlijk, in elk geval, neemt niemand hem af. Hij is 38, maar nog nergens een spoorje van vergrijzing, pafferigheid of beginnende kaalheid. Een op en top sportman. „Ik zou nog zo in de wereldtop meekunnen“, wimpelt hij meteen alle twijfel weg, nog voor die goed en wel de kans heeft gekregen op te komen.

O, wat kan een eerste indruk misleidend zijn! De moeizame entree is vergeven en vergeten. Een ongelooflijke ruimte (950 vierkante meter,“ zegt Otti kwasi-nonchalant) openbaart zich, met tientallen instrumenten. Voor elke denkbare spier lijkt er wel een aparte rekma-chine ontworpen te zijn, en Otti heeft ze allemaal. Een zaal voor de vechtsporten, een zonnebank, een ruimte voor de acupuncturist. Alles splinternieuw, hygienisch, mooi afgewerkt. De douches zijn super de luxe en kweken onvermijdelijk het gevoel van 'had ik mijn handdoek maar bij me'.

● Otti Roethof in zijn fraai ingerichte, maar moeilijk toegankelijke fitnesscentrum.

Foto: 3POOT-
FRANS RADE

Tja, hoe komt een op Curaçao geboren Amsterdammer erbij om in Heerlen of all places een sport-school annex fitnesscentrum te beginnen? „Het noorden was me te nors“, begint Otti vrij cryptisch en hij legt uit dat Limburg qua karate een absoluut onontgonnen gebied was en hij het er wel gezellig vond. Binnen drie jaar was zijn in Roermond begonnen sportschool Nederlands teamkampioen. Vervolgens kreeg hij een tip: op de Bongerd in Heerlen is een enorme ruimte vrij.

Fiscus

Blijft de vraag waarom het juist het 'afgelegen' Heerlen werd. Bij het vernemen van zijn woonplaats (Lanaken, vlak over de grens) duikt het donkerbruin vermoeden op dat in dit stuk de fiscus zoniet de eerste

dan toch zeker de tweede viool heeft gespeeld. We kijken elkaar aan, en Otti's glimlach betekent dat we elkaar begrijpen.

Als hij me het bedrag noemt dat hij in deze ruimte heeft geïnvesteerd, blijft een slok koffie ineens muurvast ter hoogte van m'n adamsappel zitten. „Geen hulp van buitenaf, zelf gefinancierd, zelf ontworpen.“ Hij vertelt van vroegere, lucratieve investeringen in de antiëkbusiness.

Trimmers

Is zo'n grote investering ooit terug te verdienen? „Als ik hier hetzelfde aantal klanten krijg als in Roermond, zit ik goed.“ zegt Roethof. Op dat moment, even na half twaalf, melden zich, toch nog enig-

zins verrassend, twee trimmers. Vindt hij zichzelf eigenlijk wel zakelijk? De meeste ex-topporters missen in dat opzicht immers vaak kwaliteit. Voor het eerst last hij een korte denkpauze in. „Ik ben zakelijker dan vroeger.“ klinkt het dan.

Als we keuvelen over Otti's roemruchte karate-verleden, komt zijn jonge secretaresse onder de zonnehemel vandaan en schenkt geamuseerd maar commentaarloos toekijkend een tweede kop verse koffie in. Ze verdiept zich vervolgens half in wat lectuur. Ze ziet er niet echt overwerkt uit.

Reclame

Gaat hij wel eens in Heerlen uit om zich als levende reclamezuil voor

zijn bedrijf te laten zien? „O god nee! De gedachte alleen al dat ze naar me zouden gaan staan wijzen! Niet dat ik blase ben geworden of zo, maar ik wil gewoon nog wat privacy. De tijd van het uitgaan heb ik trouwens grotendeels achter me.“

Salsa

„Ik rij wel overal naar toe waar salsa-concerten zijn. Leiden, Utrecht, Amsterdam. Dat is mijn vertier.“ Zijn gezicht straalt als hij het heeft over hoe die concerten blank en zwart verbroederen. „Laatst nog, je zag alleen maar gemengde paren dansen, prachtig!“

En terwijl na anderhalf uur kletsen warmpel een derde klant ons groot, vertelt Otti dat hij zich actief

richt op bedrijfsfitness. Hij toont een folder met daarop de vele mogelijkheden.

Kampioen

Over naar de sportieve toekomst. Wat gaat Heerlen op karategebied merken van zijn komst? „Noteer maar dat ik binnen drie jaar met Heerlense jongens Nederlands teamkampioen karate word. In de finale staan we dan tegenover Roermond. Ik word overall kampioen met mijn teams. Let maar op!“

Volgt een verhandeling over hoe je talenten op de training moet aanpakken. „Karakter kun je kweken. Tegen doetjes doe ik in het begin behoorlijk grof. Ik sla ze neer, en zo gauw ze opstaan, tik ik ze onmiddellijk weer de lucht uit het lijf. Keer op keer. Meiden noem ik 'stomme trut'. Meestal eindigt dat in gejam. Totdat ze bloedlink worden en uit volle kracht gaan terugslaan. Dan heb ik ze waar ik ze hebben wil.“ Roethof zegt het met duidelijke genoege.

Toppers

Dudley Josepa is momenteel een van Nederlands toppers, die nog regelmatig in Heerlen komt trainen. „Hem heb ik ontdekt op Curaçao, waar hij notabene op een betonnen vloer trainde. Toen ik in '85 en '86 bondscoach was, kwam hij tot volle bloei.“ verklaart Roethof. Vervolgens geeft hij nog een tirade weg in de richting van de bobo's die een einde maakten aan zijn functie als bondstrainer.

Ik neem met een ferme handdruk afscheid in de rustige zekerheid dat onze aankomende Heerlense wereldtoppers in goede handen zijn. Ze hoeven zich alleen nog maar te melden, als ze de ingang weten te vinden, uiteraard.

Otti Roethof gaat zich bekommeren om de drie eenzame amateurtrimmers. In de spiksplinternieuwe karatezaal schalt de soulmuziek met passe, maar vooralsnog wat hol.

Joos Philippen

Papegaai als handelsobject

De papegaai is een mooie vogel, met zijn verenpracht een lust voor het oog. Dat maakt dit dier tot een gewild 'huis-kamerornament'. Als hij bovendien over een vocabulaire van aardige of onaardige woorden beschikt, is hij voor de koper dubbel aantrekkelijk. Er worden voor papegaaien dan ook grif honderden, naar gelang de soort zelfs duizenden, guldens betaald.

De handel in papegaaien, en vooral dan de illegale handel, bloeit. Maar oh wee als het hier niet aan de wensen van de koper voldoet, krijgt in plaats van praat, zijn verenpak kaalplukt, bijterig wordt, of, vanwege een verkeerde voeding, blind! Dan moet het dier de deur uit, komt in de handel terecht en de probleemvogel, papegaai, ara of kake-toe, gaat van hand tot hand. Als gevolg daarvan verslechtert zijn toestand meer en meer, tot de dood erop volgt.

Geluiden

Papegaaien zijn kolonie-dieren. In de natuur kiezen ze een partner voor het leven. Wil men papegaaien houden volgens hun natuur, dan moet men ze niet alleen in een kooi in de huiskamer plaatsen, maar samen met een soortgenoot in een volière. Een soortgenoot betekent echt 'van dezelfde papegaaien-soort'.

„Als je een Chinees bij een Nederlander zet, verstaan ze elkaar niet. Elke papegaaien-soort maakt een soortgebonden geluid.“ Dat is de mening van Tonny van Meegen (35), voorzitter, tevens oprichter, van de Nederlandse Opvang Papegaaien (NOP), oftewel de Nederlandse stichting tot Be-

● Tonny van Meegen met een van zijn zorgkinderen.

Foto: HANS VAN HOUT

houd van Papegaaien en hun soorten. In Geldrop runt ze een opvangcentrum voor papegaaien. De behoefte aan zo'n opvangcentrum is groot: anderhalf jaar geleden moesten honderd papegaaien worden opgevangen, nu zijn het er al driehonderd. Dat de vakantiemaanden zijn aangebroken is, net als in de dierenasiels, ook in dit centrum merkbaar. Gedurende de

afgelopen weken werden hem acht papegaaien, afkomstig uit heel Nederland, toegestopt. De papegaaien die aan de NOP worden afgestaan, zullen hier hun verdere leven verblijven, ze worden niet meer herplaatst. De opvang kan langdurig zijn, want papegaaien worden gemiddeld 35 jaar oud, ara's tot 50 en 80 jaar.

Van de driehonderd geadopteerde

vogels lijden er zestig aan de gevolgen van stress. Sommige zijn helemaal kaal. „Mensen gaan in die toestand wel nagels afbijten, de vogels plukken hun veren uit.“ zegt van Meegen. Gerevalideerde vogels worden in staat gesteld via natuurlijke selectie tot paarvorming te geraken. Ze worden geresocialiseerd.

Wildvang

De baby-papegaaien die uit deze

kweek komen, worden wel ter beschikking van liefhebbers gesteld, terwijl de NOP eigenaar blijft. Dat gebeurt zonder winstoogmerk, maar met de bedoeling ooit een vogelpark te kunnen oprichten, toegankelijk voor het publiek, waar tevens vogels worden gekweekt. Door eigen kweek is het mogelijk aan de vraag naar papegaaien te voldoen, zodat wildvang en illegale handel er niet meer aan te pas hoeven te komen.

Sociaal

Van frustraties gesproken: het schreeuwen van sommige papegaaien, ara's of kaketoes, heeft een oorspronkelijke sociale functie. In het dichte gebladerte van het oerwoud zouden de papegaaien hun partners niet kunnen vinden zonder geluidcontact. Eigenaren vinden schreeuwende vogels echter niet zo leuk, ze voelen zich bekocht en de vogel moet verdwijnen.

Onkunde

De mensen zijn veel te weinig bekend met papegaaiensoorten en hun behoeften. Dierenartsen hebben doorgaans onvoldoende ervaring met papegaaienvoeding, hun kwalen en frustraties. De papegaai is een intelligent dier, dat z'n baas zelfs na een jaar nog herkent. Met een onoordeelkundige behandeling en het overgaan van het ene adres naar het andere, kun je zo'n dier psychisch leed berokkenen. Dat werkt zich dan uit in stress en andere, eerder omschreven, reacties.

Kweken

Theo Ewalds (50), papegaaienkweker en liefhebber in Baarlo, durft zelfs te beweren dat er in Nederland maar enkele betrouwbare verkoopadressen zijn. Er komen ergerlijke toestanden voor, de handel is vaak uitsluitend een geldzaak, waarvan de papegaaien, evenals de eigenaren, de dupe worden. Zelf kweekte Ewalds 30 tot 40 papegaaien per jaar van verschillende soorten. Hij denkt dat het er in de toekomst honderd worden.

Een papegaaiennest van twee of drie stuks is normaal, het kunnen er wel eens vier zijn. De grijze roodstaart wordt het meest verkocht. Hij praat graag, imiteert mensensstemmen en is heel lief. Gekweekte papegaaien zijn tam, ze bijten niet. Natuurlijk kunnen ze, net als een hond, door de mens verknoeid wor-

den. Als je ze plaagt of treitert, gaan ze zich uiteraard verdedigen. Ewalds is het echter niet eens met Tonny van Meegen als deze zegt dat de vogels paargewijze in een volière thuishoren.

„Iemand die 500 tot 1000 gulden of meer voor een papegaai betaalt, doet dat niet om hem met een soortgenoot in een volière te plaatsen. Zodat de aandacht van de vogels op elkaar is gericht. Hij wil hem voor eigen gezelligheid, mensgericht, in de kamer. De vogel heeft dan veel aandacht en een goede verzorging nodig. Een baby-papegaai uit, kweek kan trouwens van meet af aan overdag los door de kamer vliegen, gedurende de nacht in zijn kooi verblijven. Een papegaai doet zijn behoefte weliswaar in het vertrek, maar steeds op dezelfde plek. Je kunt daar dan een krant leggen.“ Een oudere vogel die in slechte conditie is, moet goed worden gevoed. Eivoer moet hij krijgen, met kalk en aminozuren, plus goed papegaaienvoer met veel granen erin. Uitsluitend zonnepittens is verkeerd. Vitaminen in het drinkwater voor z'n verenpak. En ook in het sproeiwater. Sproeien, met de plantenspijter, moet minstens eenmaal per week. Het kan best in de douche.

Ziek

De meest voorkomende kwaal bij papegaaien is een schimmelziekte op de luchtzakken. De oorzaak is te vinden in pinda-nootjes, die stofwolkjes afgeven. Je kunt het merken aan zijn ademhaling, als daarbij de staart mee op en neer beweegt. Ook aan de ontlasting kun je zien of de papegaai ziek is. De urine, die meekomt, moet wit zijn en niet geelgekleurd.

De NOP is te bereiken onder tel. no. 040-853769/126089. Theo Ewalds via tel. no. 04707-2033.

Mya Maas.

Het industrieterrein bloeit

• Madeliefje, timstraal, veld-aard, spitsbuis en grote dandel.

• Wilde kaneel, dandel.

• Blauw-acht, bloemen, en lila.

• Eent, dan, kruit.

Ander
zijds

Gif

Havenarbeiders in Rotterdam wagen vlees te lossen uit een schip de Rechter Rivo, dat al meer dan een jaar een spooklicht over de zee-zeven maakt. Iedereen beweert dat er niet dat vlees niets aan de hand is. Voor zover er niets aan de hand kan zijn niet vlees, dat het tijd diepreken in een schip, ruimert, maar het niet er maar dat het door weert. Enkele vindt dat verschrikken.

Maar wie heeft de moed de Rotterdamse havenarbeiders het om te geven dat ze waarschijnlijk hebbe.

Wekenlang zijn we bang gemaakt met de absurde wereldamp die er plaats en pen wanneer het uit de Anna Broere in de Noordzee recht zou komen. Niemand heeft zich in die tijd afgevraagd hoe het dan mogelijk is dat een schip in een dergelijk risico achterlaat.

Maar in een van de tanks van het schip is leeggelekt en. Aan normaal schijnt in het zee water schip hebben verrijkt is er meens aan de hand, het spul is zodanig vullend dat het nauwelijks met meten zal zijn, en over een paar weken is het afgebroken in het milt.

Daar zou niet aan toegevoegd kunnen worden dat het spul vermoedelijk ook weinig intimaat tegevoerde milieus tonnen tot zo, van de grootste deel met afbreuk die wipels paar achteloos in zee gepart.

En dat geldt natuurlijk ook voor de Rechter Rivo, terwijl wij ons dik maken over de absurde zwartacht van dat schip, varen inmiddels de meeste andere schepen met de hof weet hoe vink troep aan boord terug naar vele bestemmingen in wereld, met name in Dede West landen, en worden daar gewoont.

• Het is niet alleen de bloemen die in de industrieterrein bloeien, maar ook de planten die er groeien. De bloemen zijn vaak kleine, witte, vijfbladige bloemen, die in de zomer bloeien. De planten zijn vaak kleine, witte, vijfbladige planten, die in de zomer groeien.

• Het is niet alleen de bloemen die in de industrieterrein bloeien, maar ook de planten die er groeien. De bloemen zijn vaak kleine, witte, vijfbladige bloemen, die in de zomer bloeien. De planten zijn vaak kleine, witte, vijfbladige planten, die in de zomer groeien.

• Het is niet alleen de bloemen die in de industrieterrein bloeien, maar ook de planten die er groeien. De bloemen zijn vaak kleine, witte, vijfbladige bloemen, die in de zomer bloeien. De planten zijn vaak kleine, witte, vijfbladige planten, die in de zomer groeien.

• Het is niet alleen de bloemen die in de industrieterrein bloeien, maar ook de planten die er groeien. De bloemen zijn vaak kleine, witte, vijfbladige bloemen, die in de zomer bloeien. De planten zijn vaak kleine, witte, vijfbladige planten, die in de zomer groeien.

• Het is niet alleen de bloemen die in de industrieterrein bloeien, maar ook de planten die er groeien. De bloemen zijn vaak kleine, witte, vijfbladige bloemen, die in de zomer bloeien. De planten zijn vaak kleine, witte, vijfbladige planten, die in de zomer groeien.

Ontkieming

De ontkieming van de zaden is een proces dat vaak plaatsvindt in de zomer. De zaden zijn vaak kleine, witte, vijfbladige zaden, die in de zomer kiemen. De kieming is vaak een proces dat plaatsvindt in de zomer. De zaden zijn vaak kleine, witte, vijfbladige zaden, die in de zomer kiemen.

• Het is niet alleen de bloemen die in de industrieterrein bloeien, maar ook de planten die er groeien. De bloemen zijn vaak kleine, witte, vijfbladige bloemen, die in de zomer bloeien. De planten zijn vaak kleine, witte, vijfbladige planten, die in de zomer groeien.

• Het is niet alleen de bloemen die in de industrieterrein bloeien, maar ook de planten die er groeien. De bloemen zijn vaak kleine, witte, vijfbladige bloemen, die in de zomer bloeien. De planten zijn vaak kleine, witte, vijfbladige planten, die in de zomer groeien.

• Het is niet alleen de bloemen die in de industrieterrein bloeien, maar ook de planten die er groeien. De bloemen zijn vaak kleine, witte, vijfbladige bloemen, die in de zomer bloeien. De planten zijn vaak kleine, witte, vijfbladige planten, die in de zomer groeien.

Algemeen

• Het is niet alleen de bloemen die in de industrieterrein bloeien, maar ook de planten die er groeien. De bloemen zijn vaak kleine, witte, vijfbladige bloemen, die in de zomer bloeien. De planten zijn vaak kleine, witte, vijfbladige planten, die in de zomer groeien.

• Het is niet alleen de bloemen die in de industrieterrein bloeien, maar ook de planten die er groeien. De bloemen zijn vaak kleine, witte, vijfbladige bloemen, die in de zomer bloeien. De planten zijn vaak kleine, witte, vijfbladige planten, die in de zomer groeien.

• Veel rustiger, gedragen zich de bastardaardant, knautil, kalfstaart, grasbloek, teunis bloem, arondkoekoeksbloem, of nog havesskraal en enkele orchideeënsoorten.

Zeldzaam

Maar ook zeldzame planten ontbreken niet. Genoemd kunnen daarbij worden de kornikaars, wilde kaardebol, scherpe tipstraal, madeliefje, timstraal, gevleete orchis, grote muggeorchis, rood bosvozel, en pas ontdek de wespenorchis, donderkruid, dandel en klein wintergroen. De madeliefje-timstraal en het klein wintergroen worden als zeer zeldzaam worden aangemerkt.

Uiteraard is ook op dit terrein sprake van vandalisme. Planten die gewoon worden neergetrapt, orchideeën die werden uitgegraven en intussen uiteraard een toemloze dood zijn gestorven omdat ze niet in de tuin meestal niet uitbloeiden. Het moer van zo'n terrein is mist, dat het zo dicht op dat dat het kant beschouwen als te zien achtertuin.

De natuur heeft dus een klein stukje braakliggende grond, en maar twaalf jaar geleden bestend voor provosie te breken en loodsen veranderd in een klein paradijs. Al zal de aanwezig van het terrein ongetwijfeld een geheel ander beeld van de huidige voor ogen hebben gestaan.

No Claessen

• Pas ontdekt de wespenorchis.

Isolatie ook rendabel bij huidige gasprijzen

Energiebesparing is ook bij de huidige gasprijzen zeer rendabel. Tal van consumenten hebben er al veel aan gedaan om hun energierekening te verlagen. Een vaak toegepaste maatregel is het aanbrengen van spouwmuurisolatie. Binnen drie tot vijf jaar is deze investering terugverdiend. Maar spouwmuurisolatie levert niet alleen geld op doordat de energienota blijvend wordt verlaagd, het verhoogt ook het comfort in de woning.

Spouwmuurisolatie aanbrengen is niet iets dat een doe-het-zelver op

een vrije zaterdag kan doen. Het is echt werk voor een vakman. Uit onderzoek blijkt dat de vakman zijn werk op dit gebied goed doet. Over het algemeen wordt door de installateur tien jaar garantie verleend op de spouwmuurisolatie.

Regenwater

In Nederland is de spouwmuur de meest toegepaste gevel in de bouw. De spouw moet er voor zorgen dat regenwater niet tot het binnenblad kan doordringen. Vroeger dacht men dat de spouw ook condensatie kon voorkomen en kon zorgen voor

Spouwmuur kan veel energie besparen

versneld drogen van een nat geworden muur als voldoende werd geventileerd. Dat bleek onjuist.

De spouwmuur is helaas een constructie die slecht isoleert. Hij voldoet op geen stukken na aan de eisen die tegenwoordig op dit gebied worden gesteld. Bij isolatie ligt het voor de hand de loze spouwruimte hiervoor te gebruiken. De regerende functie mag echter niet worden aangetast. Daarbij mag het materiaal dat in de spouw komt geen 'waterbrug' tussen de beide muren vormen. Op dit moment zijn volgens het Nationaal Isolatie Programma (NIP) de spouwmuren van ruim een miljoen bestaande woningen geïsoleerd. De materialen voor na-isolatie worden op kwaliteit gecontroleerd. Dat gebeurt vanaf 1974.

Kwaliteit

Het Bureau Kwaliteitsbewaking Spouwmuurvullingen (BKS) be-

waakt de kwaliteit. Erkende bedrijven moeten werken volgens de kwaliteitseisen en verwerkingsrichtlijnen van KOMO/BKS en zich onderwerpen aan de controle van dit bureau. Voordat bedrijven door BKS worden erkend moeten zij een proef van bekwaamheid afleggen. De constructie wordt onderworpen aan extreem zware regen- en windproeven. Ook wordt de warmteverstand gemeten. Steekproefsgewijs worden in de praktijk werkobjecten nog eens gecontroleerd. KOMO/BKS biedt geen garantie voor de consument. Garantie is altijd een zaak tussen isolatiebedrijf en opdrachtgever. Bijna alle spouwmuurvullers geven echter schriftelijke garantie van ten minste tien jaar, onder meer op het niet optreden van regendonslag.

In bepaalde gevallen kan het vullen van de spouwmuur problemen opleveren, bijvoorbeeld als de buitenkant van de gevel van slechte kwaliteit is of een geglazuurde afwerking heeft. Geschilde muren kunnen ook problemen geven. Elk erkend isolatiebedrijf weet wanneer spouwmuren gevuld kunnen worden en wanneer niet. Natuurlijk moeten ook bij gevulde spouwmuren de open stootvoegen voor de afvoer van regenwater aanwezig zijn. De ventilatie van de kruipruimte onder de vloer na het vullen van de spouwmuur moet intact blijven.

Materiaal

Het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening heeft in de praktijk onderzocht hoe het staat met de kwaliteit van de spouwmuurvulling. Bij het geveloppervlak in 125 woningen bleek dat slechts 0,3 procent van het nageïsoleerde geveloppervlak niet was gevuld door fouten bij het aanbrengen. Bij 0,2 procent van de onderzochte woningen werd in de bestaande bouw een verontreiniging

Steeds meer mensen ontdekken gifbus

Aantal kilo's chemisch afval blijft stijgen

MAASTRICHT - Het aantal kilo's chemisch afval dat de mensen naar de gifbus brengen blijft stijgen. In de maand juni werd 11.704 kilo chemisch afval afgegeven, in mei was dat nog 10.222 kilo. Ook het aantal klanten stijgt. Waren dat in mei nog 1.423 personen, in juni zochten 1.674 mensen de gifbus op. In totaal werd het eerste half jaar in de diverse gemeenten 56.817 kilo chemisch afval in de gifbussen gedeponeerd. Zo'n 8.077 klanten zorgden voor dit goede resultaat.

Het rijdschema van de gifbus per gemeente is in augustus als volgt:

BEEK
markt Beek ..... woensdag 3 ..... v.m.
Spaubeek ..... woensdag 10 ..... v.m.
Neerbeek ..... woensdag 17 ..... v.m.
Genhout ..... woensdag 24 ..... v.m.

BRUNSSUM
Schiffelerstraat ..... woensdag 3 ..... n.m.
winkels Noord ..... dinsdag 9 ..... n.m.
Langeberglaan ..... donderdag 11 ..... n.m.
Egge ..... vrijdag 19 ..... v.m.
Treebeek ..... woensdag 24 ..... v.m.

EIJSDEN
t'Veldje ..... dinsdag 9 ..... n.m.
Gransveld ..... dinsdag 23 ..... n.m.

GULPEN
Alexanderpl. .... donderdag 4 ..... v.m.
Van Wachendonck-plein Wijre ..... woensdag 17 ..... n.m.

HEERLEN
Bautscherveld ..... maandag 2 ..... v.m.
Meerzand ..... maandag 2 ..... n.m.
Heerleheide ..... maandag 1 ..... v.m.
..... maandag 29 ..... v.m.
Nieuweinde ..... maandag 1 ..... n.m.
..... maandag 29 ..... n.m.

Hoensbroek:
(Deyl) ..... maandag 8 ..... v.m.
Piusplein ..... maandag 8 ..... n.m.
Centrum ..... maandag 15 ..... v.m.
Heeserveld ..... maandag 15 ..... n.m.
Bautscherveld ..... maandag 22 ..... v.m.
Meerzand ..... maandag 22 ..... n.m.

MAASTRICHT
Borgharen ..... woensdag 3 ..... v.m.
Heer ..... woensdag 3 ..... n.m.
Daalhof ..... vrijdag 5 ..... v.m.
Amby ..... vrijdag 5 ..... n.m.
Malberg ..... woensdag 10 ..... v.m.
Oostermaas ..... woensdag 10 ..... n.m.

De Heeg ..... vrijdag 12 ..... v.m.
Brusselse poort ..... vrijdag 12 ..... n.m.
Wyck ..... woensdag 17 ..... v.m.
Sint Pieter ..... woensdag 17 ..... n.m.

MARGRATEN
Dorpsplein ..... dinsdag 2 ..... n.m.
Noorbeek ..... dinsdag 16 ..... n.m.

MEERSSEN
Markt ..... donderdag 4 ..... n.m.
Bunde ..... donderdag 11 ..... n.m.
Geulle ..... donderdag 18 ..... n.m.
Rothen ..... donderdag 18 ..... n.m.
Ulestraten ..... donderdag 25 ..... n.m.

NUTH
Hulsberg ..... vrijdag 5 ..... n.m.
Schimmert ..... vrijdag 19 ..... n.m.

ONDERBANKEN
Schniveld ..... dinsdag 16 ..... v.m.
Jabeek ..... dinsdag 16 ..... n.m.

SCHINNEEN
Oirsbeek ..... donderdag 4 ..... n.m.
Sweikhuizen ..... donderdag 11 ..... n.m.

SIMPVELD
Bocholtz ..... maandag 1 ..... n.m.
Markt ..... vrijdag 26 ..... v.m.

SITTARD
Guttencooven ..... dinsdag 2 ..... v.m.
Winkelbont ..... dinsdag 2 ..... n.m.

Sittard Centrum
Vangendaal ..... woensdag 10 ..... n.m.
Munstergeleen ..... donderdag 11 ..... v.m.
Limbricht ..... donderdag 11 ..... n.m.
Limbrichterv. .... woensdag 17 ..... n.m.
Haspelsestraat ..... vrijdag 26 ..... v.m.

STEIN
Berg ..... dinsdag 23 ..... n.m.
Raadhuisplein ..... woensdag 24 ..... n.m.
Elsloo ..... donderdag 25 ..... n.m.
Meers ..... vrijdag 26 ..... n.m.

VAALS
Markt ..... dinsdag 2 ..... v.m.
Vijlen ..... dinsdag 16 ..... v.m.

VALKENBURG
Berg en Terblit ..... maandag 8 ..... n.m.
Sibbe ..... maandag 15 ..... n.m.
Schin op Geul ..... maandag 22 ..... n.m.

VOERENDAAL
Klimmen ..... vrijdag 19 ..... v.m.
Ubachsberg ..... vrijdag 19 ..... n.m.
WITTEM
Nijswiller ..... woensdag 24 ..... n.m.
Epen ..... vrijdag 26 ..... n.m.

Hypothekrente 26 juli 1988

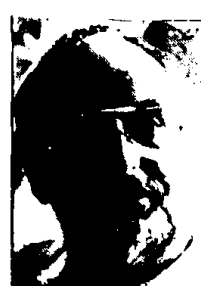
De stijgende tendens van de hypothekrente heeft zich voortgezet. Opnieuw verhoogden enkele geldverstrekkers, waaronder alle levensverzekeraars, hun tarieven over de gehele linie met 0,2 à 0,3%. Nog steeds is de rust niet weergekeerd.

Naam bank	rente vast gedur.	afsluiptr. in pct.	rentepercentages			
			met gem- garantie	zonder gem- garantie	opgave bank	opgave werke- lijk
ANNUITEITENHYPOTHEKEN						
A.B.N.	var. ¹⁾	1,5	6,0	6,32	6,2	6,53
	1 jaar ¹⁾	1,5	6,2	6,53	6,4	6,74
	3 jaar ¹⁾	1,5	6,6	6,96	6,8	7,17
	5 jaar ¹⁾	1,5	7,1	7,50	7,3	7,71
	7 jaar ¹⁾	1,5	7,4	7,82	7,6	8,04
	10 jaar ¹⁾	1,5	7,5	7,93	7,7	8,15
ABP	15 jaar ¹⁾	1,5	7,9	8,36	8,1	8,58
	2 jaar ¹⁾	1	6,2	6,48	6,4	6,69
	5 jaar ¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
	10 jaar ¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
Amrobank	15 jaar ¹⁾	1	7,3	7,66	7,5	7,87
	var. ¹⁾	1,5	6,0	6,32	6,2	6,53
	2 jaar ¹⁾	1,5	6,4	6,75	6,6	6,96
	5 jaar ¹⁾	1,5	7,1	7,50	7,3	7,71
Bouw. Limb. Gem.	7 jaar ¹⁾	1,5	7,4	7,82	7,6	8,04
	5 jaar ¹⁾	1,5	6,8	7,27	6,8	7,27
	10 jaar ¹⁾	1,5	7,1	7,60	7,1	7,60
Centrale Volksbank	15 jaar ¹⁾	1,5	7,2	7,71	7,2	7,71
	30 jaar ¹⁾	1,5	7,6	8,14	7,6	8,14
	2 jaar ¹⁾	1	6,0	6,27	6,2	6,48
	5 jaar ¹⁾	1	6,8	7,12	7,0	7,34
Direktbank/NCB-bank	7 jaar ¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
	10 jaar ¹⁾	1	7,4	7,77	7,6	7,98
	ideaalrente	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	1 jaar ¹⁾	1	6,1	6,37	6,3	6,59
Grens Wis.kant./CDK	3 jaar ¹⁾	1	6,6	6,91	6,8	7,12
	5 jaar ¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
	1 jaar ¹⁾	1	6,2	6,48	6,4	6,69
	5 jaar ¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
Ned. Midd. Bank	1 jaar ¹⁾	1	6,6	6,81	6,8	7,02
	5 jaar ¹⁾	1	7,0	7,23	7,2	7,43
	1 jaar ¹⁾	1,5	6,2	6,53	6,4	6,75
	3 jaar ¹⁾	1,5	6,6	6,96	6,8	7,17
Pancratiusbank	5 jaar ¹⁾	1,5	7,1	7,50	7,3	7,71
	7 jaar ¹⁾	1,5	7,4	7,82	7,7	8,15
	var./5 jr. ¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	ideaalrente	1	6,9	7,23	7,1	7,44
Postbank	7 jaar ¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
	10 jaar ¹⁾	1	7,4	7,77	7,6	7,98
	2 jaar ¹⁾	1	6,2	6,48	6,4	6,69
	5 jaar ¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
Rabo (adviesrente)	7 jaar ¹⁾	1	7,3	7,66	7,5	7,87
	var. ¹⁾	1,25	6,2	6,51	6,4	6,72
	2/3 jaar ¹⁾	1,25	6,6	6,94	6,8	7,15
	4/5 jaar ¹⁾	1,25	7,1	7,47	7,3	7,69
	stabiel ¹⁾	1,25	7,5	7,90	7,7	8,12
	var. ¹⁾	1,25	xxxx	xxxxx	6,6	6,84
Rabo Hypotheekbank	2/3 jaar ¹⁾	1,25	xxxx	xxxxx	6,8	7,05
	4/5 jaar ¹⁾	1,25	xxxx	xxxxx	7,2	7,46
	stabiel ¹⁾	1,25	xxxx	xxxxx	7,7	7,99
	3 jaar ¹⁾	1,5	6,6	6,96	6,8	7,17
	5 jaar ¹⁾	1,5	6,1	7,50	7,3	7,71
	3 jaar ¹⁾	1,5	xxxx	xxxxx	7,0	7,28
Sparbank Limburg	5 jaar ¹⁾	1,5	xxxx	xxxxx	7,5	7,80
	1 jaar ¹⁾	1	6,0	6,27	6,2	6,48
	3 jaar ¹⁾	1	6,6	6,91	6,8	7,12
	5 jaar ¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
Westland-Utrecht stand.	7 jaar ¹⁾	1	7,3	7,66	7,5	7,87
	1 jaar ²⁾	1,5	5,8	6,10	6,0	6,32
	5 jaar ²⁾	1,5	7,0	7,36	7,2	7,57
	7 jaar ²⁾	1,5	7,2	7,57	7,4	7,79
	10 jaar ²⁾	1,5	7,5	7,90	7,7	8,12
	15 jaar ²⁾	1,5	7,7	8,22	7,9	8,44
2e kw. 1988 budget	interim	1,5	xxxx	xxxxx	6,0	6,32
	1 jaar ²⁾	1,5	6,6	6,92	6,6	6,92
	var. ¹⁾	1,5	6,6	6,92	6,6	6,92
'VERBETERDE' LEVENHYPOTHEKEN						
FGH (Kapitaalhyp.)	5 jaar ²⁾	1	7,2	7,58	7,3	7,69
	10 jaar ²⁾	1	7,6	8,02	7,7	8,12
Pancratiusb.(Sparhyp.)	5 jaar ¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
Sparbank Limburg (Sparhyp.)	5 jaar ¹⁾	1	7,2	7,55	7,4	7,77
Zwolsche Alg. (ZA-Hypotheekplan)	5 jaar ¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	7 jaar ¹⁾	1	7,2	7,55	7,4	7,77
	10 jaar ¹⁾	1	7,3	7,66	7,5	7,87
	15 jaar ¹⁾	1	7,8	8,20	7,8	8,20
LEVENHYPOTHEEK						
NVL-Maatschappijen	5/10 jaar ¹⁾	-	7,2	7,44	7,2	7,44
	15/20 jaar ¹⁾	-	7,6	7,87	7,6	7,87
Sparbank Limburg (Sparhyp.)	5 jaar ¹⁾	1	7,2	7,55	7,4	7,77
Westland-Utrecht (lage lasten)	7 jaar ¹⁾	1	7,1	7,34	7,1	7,34
	14 jaar ¹⁾	1	7,6	7,87	7,6	7,87

¹⁾ Maandbetaling achteraf
²⁾ Maandbetaling vooraf
³⁾ Halfjaarbetaling achteraf
⁴⁾ Kwartaalbetaling achteraf
Copyright „Vereniging Eigen Huis“ te Amersfoort.

(ADVERTENTIE)

voordeuren balcondeuren
tuindeuren stijleuren
GEURTEN HOENSBROEK
vacantie t/m 8 aug. 17066

Lusthof
door Sante Brun
voor vragen: postbus 3100 heerlen
of telefoon 045-739 261

u zijn de dagen van de groente-oogst. Elk jaar rond deze tijd zweer ik tijdelijk het vlees af en stort ik me volledig in de groente. Copieuze maaltijden zijn dat: eerst een tomatensalade, bestaande uit dikke plakken tomaat (dit jaar buiten de kas nauwelijks mogelijk, trouwens) met heel dun gesneden ringetjes ui, heel fijn gesnipperde basilicum (mag ook dille zijn), een niet te kinderachtige scheut olijfolie, peper en zeezout, in de vijzel niet te fijn gewreven. Sommige mensen willen er per se zijn over, maar dan proef je alleen azijn, vind ik.

Dan tuinbonen, niet helemaal gaar gekookt. Met daarbij in wat boter gebakken spekjes waar wat bonenkruid aan toegevoegd is. Peultjes, naturel gekookt (even maar) of met een klontje boter. Rode bietjes, samen met een in dunne ringen gesneden ui net gaar gekookt en opgediend met een scheutje olijfolie, peper en zout. Een verwant van de bietjes, de snijbiet, gestoomd boven kokend water, uit laten lekken, koud laten worden, in grove stukken snijden, enkele tenen knoflook uitpersen en er overheen strooien, ook weer afmaken met olijfolie.

Kleine aardappeltjes half gaar koken en dan in de boter bakken, een 'griepje' blaadjes rozemarijn erbij strooien.

Courgettes dun snijden, tomaten in stukken snijden, uien in ringen, paprika in stukjes, knoflooktenen in plakjes, blaadjes salie fijingehakt; de hele bubs in stevig ziedende olijfolie op een hoog vuur, snel ietwat laten slinken en voor het vocht zich begint los te maken opdienen. Met knappend brood.

Gelijke delen bladeren van peterselie (zonder stelen), selderijblad en uienringen, samen met flink wat knoflook door elkaar mixen en klein hakken, bevochtigen met wat olijfolie: de hartigste salade ter wereld.

Nog iets warm: prei in ragfijne ringen gesneden, gemengd met fijingehakte peterselie in een klein beetje olijfolie tot de helft gereduceerd. Niet bruin bakken!

Ach, en dan de klassieke gemengde salade. Kropsla, ijslla, rauwe snijbiet, krulandijvie, enkele blaadjes van groene witlof (of radicchio), zuring. Oostindische kers, blad van eenjarige chrysanten, snijsla (gemengd), radijsjes, ui, heel fijn gesneden prei, blaadjes van net geopende rozen.

Waar heb je dan nog die grote hompen vlees voor nodig? Die zien we van de winter dan wel weer!

Als de zon een paar dagen wil schijnen kun je ook kruidenazijn maken. Je gebruikt er niet veel van (zie de recepten boven) maar als je de kruiden goed doseert kun je hun aroma de hele winter vasthouden in die azijn. Een echte kruidenmix bestaat uit witte natuurazijn met daarin rozemarijn, salie, tijm, basilicum, ui (sjalot) dragon, venkel. Als u de fles mooi wilt maken doet u er een (absoluut gave) rode of gele paprika bij, of een tomaat, plus een hele, geschilde, rode ui of sjalot.

U kunt natuurlijk ook van elk kruid een aparte azijn maken. In de meeste gevallen is koken overbodig, mits u schoon werkt; soms gaat door koken de smaak verloren, trouwens.

Kruiden drogen is een achterhaalde methode. Diepvriezen is

(ADVERTENTIE)

DE MERBAU
Kom kijken in Zuidlimburgs mooiste showroom

● Voordeuren
● Binnendeuren
● Achterdeuren
● Hardhouten kozijnen
● Kunststof deuren
● Kunststof kozijnen
● Dubbel glas
● Voor kwaliteitsartikelen
● Een goed advies
● Vakkundige montage

SHOWROOM INDUSTRIESTRAAT 10-12
6466 GC KERKRADE-WEST
☎ 045 - 41 92 73

Ui

het parool. Ik heb ik de diepvries basilicum uit 1985 die nog net zo lekker is als toen hij werd ingevroren. Dille en venkel kunnen feitelijk op geen enkele andere manier goed worden bewaard dan in de diepvries. Rozemarijn en salie is er het hele jaar door vers, net als tijm. Bieslook kan worden vervangen door uitgelopen (eventueel oude) uien in de vensterbank.

Over dille gesproken: doe een schoongemaakte zalmforel in een vel aluminiumfolie, en leg die in een matig voorverwarme oven: een half uur later eruit halen, fileren, wat zout en grof gemalen peper erover en dan niet te kinderachtig met de gehakte dille.

Een nederig gewas, eigenlijk, die ui. Wij eten er niet zo gek veel van, al is, met de opkomst van de gemengde salade, het dieptepunt wellicht voorbij. De laatste jaren worden in winkels en op markten ook wel afwijkende soorten aangeboden: stengel- of bosuien - die lijken op een soort sjalotjes, maar eigenlijk 'onvolgroeide' uien zijn - rode uien en heel af en toe ook witte uien, van die lekkere platte die hier helaas maar moeilijk te kweken zijn, ik weet trouwens niet waarom.

Een enkele keer wordt ook in de zaadhandel iets bijzonders aangeboden, zoals enorm grote uien,

PETERS & PARTNERS
Makelaarskantoor
Peters & Partners B.V.
A. Printhagenstraat 36
6161 EK GELEEN
04490-48191
's Zaterdags geopend
van 10.00 tot 12.30 uur.

GELEEN
Ruysdaellaan
Halfvrijst woonw. met aan-
bouw, c.v. gas, tuin, kei-
ders, L-woonk., gr. woon-
eetkeuken, badk. en gar-
ge 3 slaapk. en berg-
zolder.
Vraagprijs: f178.000,- k.k.

Eindstraat
Geh. verbouwd en geren-
boerenwoonw. met c.v.
gas, tuin, 2 keiders, living
met vide (50 m²), flinke
keuken + bijkeuken, 4
slpk., hobbyk., badk. en
zolder via vlioztrap. Tot
opp. 750 m².
Vraagprijs: f195.000,- k.k.

BRUNSSUM
Ir. op de Kampstr.
Schitterend gelegen ap-

partement (6e woonlaag)
met lift, royale hal, woonk.
met open keuken (42 m²)
met parketvloer en luxe ei-
ken, badk., 3 slpk.,
dakterras en kelderber-
ging.
Koopprijs: 185.000,- k.k.

Horizonstraat
Woonhuis, bouwjaar 1949
met diverse bergingen.
Ind.: o.a. kelder, keuken,
woonk., tuin met
zonneterras.
1e Verd.: 3 slaapk., badk.
met ligbad. Vliering.
Direct te aanvaarden.
Vraagprijs: 75.000,- k.k.

HOENSBROEK
Oude Kapelanstr.
In het centrum gelegen
vrijst. woonhuis met gar-
ge, gr. prachtig aangeleg-
de tuin, hal, keuken,
woonk. (7 x 4,50 x 4), tuink.
(5 x 3), 4 slpk., badk. en
zolder via vlioztrap. Tot
opp. 750 m².
Koopprijs: f228.000,- k.k.

Slot Hillenradelaan
Vrijst. splitlevel bungalow
met inpandige garage en
car-poor (2 auto's). Ind.
o.a.: hobbykamer, berging,
flinke hal, keuken met
kuststof install., bijkeuken
met aparte douche, living
met vide (50 m²), 4 slpk.
en zolder. Opp. 786 m².
Vraagprijs: f375.000,- k.k.

GELEEN-ZUID
Wevestraat
Woonh. met c.v. gas, ber-

Voor bemiddeling zoeken wij met speed
woonhuizen van f150.000,- tot f500.000,-

Tegels · Tegels · Tegels

Zillgens
Albert-Jansen-Strasse 1
5130 Geilenkirchen-Niederheid
(Gewerbegebied neben Eisenjansen)
Tel. 0949-2451/8070

Bel uns finden Sie:
• Markenqualität
• reichhaltige Auswahl
• günstige Preise

Besuchen Sie uns. Es lohnt sich!
Onze Bedienung spreekt nederlands.

So finden Sie uns:

Abfahrt NIEDERHEID
B50
von Sittard/Wehr
kommend

Abfahrt NIEDERHEID
B50
von Sittard/Wehr
kommend

Abfahrt NIEDERHEID
B50
von Sittard/Wehr
kommend

Tegels · Tegels · Tegels

LEEUW BIER
Valkenburg

TER OVERNAME AANGEBODEN

Café 'De Whippet' te Guttecoenen

Dit horecaobject bestaat uit café met zaal en bovenwoning. Kandidaten in het bezit van de benodigde vestigingpapieren en enig kapitaal kunnen schrijven aan:
Bierbrouwerij De Leeuw B.V.
Postbus 815
6300 AV Valkenburg a/d Geul
Telefonische informatie op werkdagen
04406 - 13434 of 04743 - 2301
de heer P. Prooy.

**Caravans/
tenten boten**

JAARSTALLING (afgesloten)
voor caravans, boten
e.d. te Sittard, f150,- +
b.t.w. Tel. 04492-2601

Stacaravans!
Atlas en Colorado
Ralon Car. imp.
Brommelen 58A, Geulle
043-645079

Diversen

GEBIT gebroken? Klaar
terwijl u wacht. Borsboom
en Moers. Streepstr. 29.
Schaesberg. 045-315921.

STOELMATERIJ ver-
nieuwd rieten, biezen en
rattanstoelen met gar. 045-
418820.

TV-VIDEO-REPARATIE
Gorgens. Tel. 045-314122.

GEBIT gebroken? Klaar
terwijl u wacht. Hoonhout.
Akerstraat Nrd. 328, Hoens-
broek. Tel. 045-228211.

EYGELSHOVEN
Waubacherweg
Vrijst. woonhuis met au-
tostalling, c.v. gas, berging
en flinke tuin.
Ind.: o.a. 2 keiders, woonk.
en suite, keuken, berging
met douche.
1e Verd.: 2 flinke slaapk.
en badk.
Vaste trap naar 2e verd.
met 2 slaapk. en zolder.
Prijs n.o.t.k.

BORN
Bartholomeusstr.
Woonhuis met garage-
berging, c.v. gas, woonk.
met bet. vloer, keuken (ei-
ken), 3 slpk., badk. met lig-
bad. 2e Verd. bergzolder.
Bouwjaar 1974.
Vraagprijs: f115.000,- k.k.

SITTARD
Liztstraat
Halfvrijst. woonhuis, bouw-
jaar 1982, met c.v. gas, ga-
rage en flinke tuin (290
m²). Ind.: o.a. mooie entree met
hardhouten trap, woonk.
met tegelvloer, compl. in-
gerichte keuken, bijkeuken
met aansluiting w.a.
1e Verd.: 3 slaapk., mooie
badk. met ligbad, v.w. en
2e toilet. Zolder.
Spaarmuursol. ged. dub-
bel glas en hardhouten
kozijnen.

HEERLEN
Putstraat
Zeer fraai gelegen (t.o.
tenniscomplex) vrijst.
woonhuis met royale prak-
tijkruimte in sousterrain
met aparte ingang.
Ind.: sousterrain o.a. Hal,
toilet, 3 kant. c.q. praktijk
ruimte, badk. en bijkeu-
ken, inpandige garage
voor 2 auto's.
Parterre: living ca. 55 m²
met parketvloer en open
tuin, grote, ingerichte
keuken en flinke hal met
2e toilet, 2 slaapk.
1e Verd.: 2 grote slaapk.,
zolder, 2e badk. met 3e
toilet.
Alles in hardhout uitge-
voerd, veel schoonnetsel-
werk, goed geïsoleerd.
Inn. ca. 1300 m². Opp.
578m².
Koopprijs: 340.000,- k.k.

Fietsen/bromfietsen

YAMAHA DT MX / 3074-
Nu met gratis tankhoes.
Rens Janssen, Ganzewide
54, Heerleheide. Tel. 045-
211486.

Te koop KREIDLER RMC
nieuwste model f800,-. Tel.
na 18.00 uur 045-310188

Te k. ZUNDAPP KS 50
bromf. f350,- i.g.st., tel.
045-318188.

Te k. PUCH Maxi m. ster-
wielen, bwj. '87, f900,-
Rumpenest. 65, Bruns-
sum, tel. 045-252098.

Weg. omst. PUCH Maxi
Startet als nieuw, incl. verz.
met sterw. enz. kl. blauw-
metallic, bwj. '87, vraagpr.
f975,- Ernst Casmirstr. 2,
Kakert, Landgraaf.

**Te k. gebro. Gazelle Cham-
pion Mondial, geh. Cam-
pagnolo afgemont. 33 cm
f950,-. Tev. div. geb. RA-
CEFIETSEN. Bert Rekers,
Willemsstr. 85, Heerlen.
Tel. 045-726840.**

Te k. VESPA Bravo f423-
en Florett f450,-. Veeweg
35, Ubach o. Worms-Land-
graaf.

Te k. 2 HERENFIETSEN.
Tel. 045-752156 na
12.00 uur.

Te k. gebro. PUCH Maxi,
Vespa, Yamaha DT,
Honda MT, Zundapp e.v.a.
Nieuwste sort. geb. on-
derdelen. Maasstr. 3, Beers-
dal-Heerlen. 045-725309.

Te k. VESPA Ciao en Puch
Maxi, nwst., Kerkr. 33,
Ubach o. Worms.

Te k. YAMAHA DT bwj.
'86, kl. wit rood met extra's.
f1750,-. 0498-51556.

Te k. YAMAHA DT k.
zwart-rood, bwj. '86, Pr.
f1750,-. Tel. 04499-1541.

Alle Honda BROMFIET-
SEN voorraad lever-
baar. Honda specialist 'Gu-
co', Sunplein Nieuwenha-
gen.

FIETSEN voor groot en
klein, voor toer- en sport.
Uitsluitend de betere mer-
ken. 'Guco', Sunplein,
Nieuwenhagen.

Te k. SPORTFIETSEN merk
Batavus, 10 versn. en dubb.
remmen. 045-223421, na 18
uur.

Te k. YAMAHA DT. Maar-
zijde 19, Kerkrade. Tel. 045-
411361.

Te k. PEUGEOT XP-LC
(model Honda MTX) water-
koeling, 4 wkn. oud, nw.pr.
f3350,-. Pr. incl. verz.
f2600,-. Tel. 04490-26481.

Te k. Kreidler FLORETT
oud model, pr. f300,-.
04490-50787.

Te k. 2 HERENRIJWIE-
LEN, één z.g.a.n., samen
f100,-. Tel. 045-311577.

Te k. Moser RACEFIETSEN
(58) opgeb. in Campagnolo.
Tel. 05-752716.

Te k. ZUNDAPP KS 50.
Willemsstr. 26, Kerkrade.
Tel. 045-422178.

HONDA MT 361 s.v.m. Tel.
8 access. gaster. goed on-
derh. 045-456159.

Te k. HERENSPORT-
FIETSEN trommelr., 3 versn.
28", z.g.a.n. f175,-. 04490-
52879.

PUCH MAXI te k. Koopje.
Rozestr. 294 Nieuw Einde
Heerlen

Ralon Car. imp.
Château en Home Car
Ook caravanverhuur
Brommelen 58A, Geulle
043-645079

Diversen

GEBIT gebroken? Klaar
terwijl u wacht. Borsboom
en Moers. Streepstr. 29.
Schaesberg. 045-315921.

STOELMATERIJ ver-
nieuwd rieten, biezen en
rattanstoelen met gar. 045-
418820.

TV-VIDEO-REPARATIE
Gorgens. Tel. 045-314122.

GEBIT gebroken? Klaar
terwijl u wacht. Hoonhout.
Akerstraat Nrd. 328, Hoens-
broek. Tel. 045-228211.

Contacten clubs

***Nieuw *Nieuw*
Extase**
06-
320.323.06
50 ct. p. min.

De **NATIONALE** Life Lijn,
tel. 013-321395 7 dagen
per week geopend.

BOYS voor heren escort
en privé, tevens Boys gevr.
Tel. 040-517097.

Non-stop
sexverhalen
Retinafoon 06-
32032103
50 ct. per min.

Sexlijn 14
Debbie 14?
06-
320.320.14
50 ct. p. min.

Pussycat
06-
320.320.09
Gina-hoezo?
50 ct. p. min.

Sex non-stop
06-
320.320.08
200 verhalen p.d.
50 ct. p. min.

Standje 555
06-
320.325.55
50 ct. p. min.

XANDRA en Tanja, privé
en escort tot 3 u. 's nachts.
045-228975. Meisjes gevr.

**De wonderen
der natuur**
Bel de
Love-Line
06-
32032061
50 ct. per minuut

ESCORTSERVICE. Leuk
meisje komt bij u thuis of in
hotel. 045-228586.

RYANCO bemid. buro in
privé adressen. Inscr.
mog. Tel. 04749-4258.

Club LA STRADA, oude
naam, nieuwe zaak, nieu-
we leiding, nieuwe meisjes.
Pr. Hendrik. 178, Bruns-
sum, tel. 045-272350.

Escortservice Diana. Tel.
045-320905. Dagelijks ge-
opend. Ook zat. en zon-
dag. Nieuw: Vanessa.

Nieuwe privé en ESCORT
met Kittie, Elfie en Wendy.
Vanaf 12 u. 04490-52044.

PRIVÉ en escort ma. 10-24
u. Dinsd. t.m. vrijd. 19-24 u.
Vrij verzegelden heren naar
parencub. 09-
3211766083.

tieners
Nieuw 06 nieuw
320.323.10
10 meisjes - 100 verhalen p.d.
50 ct. p. min.

YVONNE + vriendinnen,
zat. v. 11 tot 23 u. + zond.
v. 18 tot 23 u. Tel. 045-
425100.

TOP CLUB mnd. juli open
vanaf 21 tot 4 u. Tel. 045-
321580-323399 Land-
graaf.

06-320.330.07 Non stop
EROTISCHE verhalen
f 0,50 per minuut.

**Knuffel
me!**
Ik lig lekker in bad, oh wat
heet, wil je me lekker inze-
pen. 06-
32032525
TopSex 50 ct. p.m.

PRIVÉ Cindy, Ria, Cham-
ila. 045-421748, ook 's za-
terdags.

**Club
2000**
Gewoon goed met leuke
jonge dames, nieuw Sylvia
en Rita. Rijksweg Nrd.
22A, Geleen, tel. 04490-
42315 dagl. 11-24 u., zat.
tot 18 u. Meisje gevr.

**HET COMFORT VAN ECHT FIJN WONEN
IN "HARTJE HEERLEN"**

DE MODELWOONING
gelegen aan de Heugden
30, is elke zaterdag te
bezoeken. Openings-
tijd: 13.00 tot 16.00 uur. U bent
van harte welkom!

In het centrum van Heerlen - aan de Looier-
straat - is een aantal bijzonder aantrekke-
lijke nieuwbouwwoningen te huur. De lig-
ging ten opzichte van de uitvalswegen is
zonder meer gunstig. De woningen zelf zijn
ruim bemeten en hebben ook bouwkundig
gezien veel extra's.

De extra's
Iedere woning beschikt over een eigen verwarmingssysteem
met klokthermostaat. De isolatie is optimaal, ook tegen geluids-
overlast. De toegepaste ventilatiemethode (met voorverwar-
ming van verse lucht) houdt de stookkosten laag.

Luxe driekamerwoningen
Iedere woning heeft een ruim balkon, een open of gesloten keu-
ken en een badkamer met ligbad. Een twintigtal woningen van
het A-type heeft een garage/berging. Alle andere beschikken

over een aparte berging in de onderbouw.
De entree en de centrale hal waarin de lif-
ten zijn ondergebracht, zijn in natuursteen
uitgevoerd. Verder is er een huismeester
aanwezig.

De omgeving
Rondom het gebouw zijn groenstroken
aangebracht die het geheel een vriende-
lijke aanblik geven. Parkeerplaatsen zijn in de directe nabijheid in
voldoende mate aanwezig.

Prijzen
Huurprijzen vanaf f 565,- per maand, exclusief f 120,- servicekos-
ten. Woningen met 'n garage/berging f 55,- extra.

VOOR MEER INFORMATIE:

Naam :
Adres :
Postcode :
Woonplaats :
Zenden aan Kok Beheer BV, Antwoordnummer 4095, 6400 VC Heerlen.
(Postzegel overbodig)

KOK BEHEER BV

Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen.

045 - 7120 40

Non-stop
sexverhalen
Retinafoon 06-
32032103
50 ct. per min.

Gratis
surprise-pakket
De zevende
hemel, 06-
320.320.07
50 ct. p. min.

Mumroe 11
06-
32032522
Zoenbabwe
50 c. p.m.

Draai 'm dame
06-
32032533
Soixente
50 c. p.m.

ESCORTSERVICE. Char-
mant dames bij u thuis of
in hotel. Tel. 045-728577.

PRIVÉ van ma. t.m. vrij. van
11-24 uur. Zat. 11-18 uur.
045-423540.

Relax-Line
06-320.320.06
50 ct. p. min.

ESCORT-SERVICE 045-
321038 iedere dag ge-
opend. Ook weekend nu
met nieuwe meisjes.

Nu bij DIANA PRIVÉ. 045-
320905 ma. t.m. vrijd. v. 11
tot 18 uur, leuke meisjes.
Ook 's zondags overdag.

Sex Hotline
De heetste lijn tussen
Washington en Moskou
06-320.320.22
50 ct. p.m.

tieners
Nieuw 06 nieuw
320.320.10
50 ct. p. min.

tieners
Nieuw 06 nieuw
320.321.10
50 ct. p. min.

VIDEOCLUB Frimousses.
Welkom bij ons. Open da-
gelijks van 11.00 tot 02.00
uur, zondag van 14.00 tot
02.00 uur. Kleine Gracht
10, Maastricht.

"DE JACHTHUT", Haan-
rade-Kerkade, Grens-
straat 23. Gabi, Regina,
Karin, Heike, Maria en Ma-
rina. Ma.-zo. van 14.00 tot
4.00 uur. Tel. 045-463943.

Club Mirabelle
Burg. Franssenstraat 4 (hoek Kaalheidersteenweg/
Dentgenbachweg), tel. 045-411699, Kerkrade. Dage-
lijks geopend van 13.00 tot 4.00 uur.

Club Bubbles
Exclusief, sfeervol, romantisch. Geopend ma. t.m. vrij. 10-
24 uur, zat. 10.00-18.00 uur. Rijksweg Zuid 131, Ge-
leen, tel. 04490-42313.

06-NUMMERS

06-Erotiek
SEX OF FOON
06-320.320.01
Overdag: Erotisch Hoorspel.
's Nachts: Live Sex.
XAVIERA HOLLANDER
06-320.320.02
Maakt je beter in bed!
06-320.320.03
Geniet steekm mee van echte Live Sex!
CORA & WILLEM
06-320.320.03
Voor mannen en vrouwen
LESBIFOON
06-320.321.00
Voor mannen en vrouwen
RIZARRE LIVE SEX
06-320.321.01
Wie niets te gek vindt luistert mee!
ORGIEFOON
06-320.321.04
Wie orgie van max. 6
personen. Feest mee!
**LIVE UIT DE
PARENCLUB**
06-320.321.06
Alles over partnerrell!

06-320.321.08
Heerlijke live gesprekken.
Luister ze nu af!
06-320.321.25
Vrouwen delen telefonisch
hun intiemste gevoelens!
SEKSLIN NEDERLAND
06-320.322.00
De laatste avonturen
van onze sexy meiden.
06-320.322.02
Als je toe bent aan daniel
geslachtsp. bel dan nu!
06-Groepssex
HARRY'S GAY BOX
06-320.330.11
Praat of luister zelf mee: zo
maak je nieuwe vrienden!
Mer z'n namen tegelijk!
24 uur per dag.

06-Amusement
BANANASPLIT-LIJN
06-320.320.04
Hoor hoe anderen bij Ralph
lbar-in de val trappen!
DOLF BROUWERS
06-320.320.11
Nederlandse krantenromans
parlementaire medewerkers
06-320.321.02
Els dag 'n compleet maf.
splinternieuw programma!
06-Groepsgeprek
**NIEUW!
PARTY-LINE**
06-320.330.10
Gezellig bel met z'n
tinnen tegelijk. 24 uur per
atmaal. 's Nachts alleen
voor vrouwen!

3 hotshots p.d. 50 c. p.m.

Erotel
Dat is het wel!
06-
320.320.20
en hou je van
Puppies?
Bel dan onze
Guppies!
06-
320.320.91
50 ct. p. min.

Vakantie en Rekreatie

Speciale RDP-Lezersreis over de Donau met de MS Sofia
8-daagse reis van 22-29 september

De veelbezongen Donau, Europa's moois-
te rivier, nodigt u uit voor een bijzonde-
re cruise. Frits Bom heeft met de Kon-
sumenteboer de rivier verkend en schit-
terend bevonden. Maar dat wisten wij al
lang. In samenwerking met ABR-Reizen
München organiseert GW-Lezersreizen
Hilversum een fantastische rivier-cruise,
vertrek 22 september. Prijzen al vanaf
f1.746,- incl. trein Utrecht-Frankfurt,
vliegreis Frankfurt-Russe (Bulgarije), waar de boottocht begint, volpension, avond in Russe en
stadstondert, bootreis Russe-Passau, annuleringsverzekering, havengelden en treinreis Passau-Utrecht. Excu-
sionmogelijkheden in Belgrado (Joegoslavië), Budapest (Hongarije), Wenen, Dürnsstein en Melk (Oostenrijk).
Beleef het mee. De "schöne blaue Donau" roept. Vraag vandaag nog de prospectus.

Uitgebreide prospectus en inlichtingen
verrigbaar bij GW-Lezersreizen, Post-
bus 381, 1200 AJ Hilversum, tel. 02945 -
4665 (10-17 uur).

Stuur mij omgaand de prospectus
"Donau-Cruise" 22-29 sept. 1988.
Naam: _____
Adres: _____
Postcode: _____
Woonpl.: _____
Tel.: _____

Limburg

OUDE-VALKENBURG + 1
centr. Valkenb. café-pens.
zicht. Mooie heuvel en bo-
omg. Gesch. voor wandel-
fiets-, autogedochten.
HP, VP, Tel. 04459-2781.

Te h. rustiek app. op ou-
derderij, 2-6 pers. in bo-
rijke omg. Sevenum, vol-
rekr. mog. in omg. Tel.
04767-2790.

Azie

Schitterende rondreis Thail-
land, 15 dgn. noord en zuid
17 aug. en 2 sept. (evt. ook an-
dere data) f 2300,- Delta Re-
izen, 050 - 14 62 00 / 73 35 22

Nederland 1

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden. NCRV

15.30 The Girl Who Spelled Freedom. Amerikaanse tv-film uit 1985 van Simon Wincer. De familie Trash besluit een vluchtelingengezint uit Cambodja op te nemen. De twee totaal verschillende gezinnen groeien langzaam maar zeker naar elkaar toe.

16.57 De Gummiberen. Tekenfilmserie. Afl.: Wie is wie? De Suikerzoete heks

17.22 Zo klein als een erwit. Tsjechische tekenfilmserie

17.30 Journaal.

17.40 (TT) Weg van de snelweg. Vanmiddag: Lüneburger Heide. (herh.)

18.07 Cry Freedom: het verhaal erachter. Documentaire over de pro-

• Bette Davis in 'Now, Voyager'. (Nederland 3 - 20.29 uur)

duktie van Richard Attenborough's speelfilm over het leven van de vermoorde zwarte vakbondslider Steve Biko.

18.26 Ferdy de Mier. Tekenfilmserie. (herh.)

19.00 Journaal.

19.18 Escape to Witch Mountain. Amerikaanse speelfilm uit 1975 van John Hough. Tia en Tony worden na het overlijden van hun pleegouders ondergebracht in een kindertehuis. Zij blijken over toverkrachten te bezitten. De schurk Bolt ontvoert de kinderen om de toverkracht te misbruiken.

20.50 Murder She Wrote. Amerikaanse detective-serie. Afl.: De ruiter zonder hoofd. Dorian Beecher is een vriend van Jessica Fletcher. Hij beweert een ruiter zonder hoofd gezien te hebben, maar niemand gelooft hem. Totdat de ruiter dood wordt aangetroffen...

21.43 Cheers. Amerikaanse comedy-serie. Sam en Diane maken bekend

dat zij officieel verloofd zijn. Sam belooft Diane een kostbare ring, maar de prijs valt hem toch wel erg tegen.

22.08 •• Meditatief moment. Het Consortium Vocale Leoverdia o.l.v. Gerrit Hilsink, m.m.v. luit en orgel.

22.30 Journaal.

22.41-23.28 St. Elsewhere. Amerikaanse serie. Afl.: Black magic. Bij een politieoverval op een illegale cocaine-winkel wordt dr. Auschlander gearresteerd. Intussen gaat Luther het weer proberen op de ambulance.

Nederland 2

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

AVRO

15.00 Sport: Open Nederlandse tenniskampioenschappen. Samenleving van de halve finale in dit toernooi dat gehouden wordt op het Melkhuys in Hilversum. Presentatie: Jack van der Voorn.

VERONICA

16.30 Dennis de bengel. Tekenfilmserie. Afl.: Dennis en de nieuwe auto.

16.45 New Wilderness. Serie natuurfilms gepresenteerd door Lorne Green. Vandaag: De ooeivaar. (herh.)

17.05 •• Crossbow. Jeugdserie. Afl.: Akteurs.

17.30 N.L. Zaterdag. Maandelijks informatief magazine. gepresenteerd door Joop Daalmeijer en Ruud Hendriks.

18.15 •• Top 40. Wekelijks overzicht van de veertig populairste platen. Presentatie: Jeroen van Inkel (TT).

18.55 Fabeltjeskrant. Afl.: Dooppret.

19.00 Sport.

19.25 Veronica film. Filmrubriek met vandaag fragmenten uit de speelfilm Rambo III en Switching Channels.

20.00 (TT) Journaal.

20.29 •• Family Ties. Serie. Afl.: Een vriendin erbij. Mallory voelt zich vreemd schuldig als ze een jong meisje

aangeeft bij de politie en ze er achter komt dat het meisje uit een tehuis voor verloofde kinderen komt.

21.00 •• Miami Vice. Serie. Afl.: Tekenen van onbetrouwbaarheid. De één na de andere drugsdealer wordt vermoord. Crockett en Tubbs vermoeden een lek in het politie-departement, maar dan blijkt een dakloze vrouw er meer mee te maken te hebben.

21.45 TorRURmolinos. Vanuit Torremolinos praat Jan Lenferink met prominente gasten over kunst en cultuur.

22.30 Fatal vision. Amerikaanse speelfilm uit 1984. De jonge succesvolle dr. Jeffrey MacDonald wordt verdacht van de beestachtige moord op vrouw en dochters. In de rechtszaak die volgt, houdt de dokter vol dat hij onschuldig is. Hij wordt vrijgesproken, maar zijn schoonnouders twijfelen aan dit oordeel en gaan op onderzoek uit.

00.05 Journaal.

00.10-01.40 Fatal vision. Vervolg van 22.30 uur.

Nederland 3

NOS

09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

18.30-18.35 Nieuws voor doven en slechthorenden.

18.45 Sesamstraat.

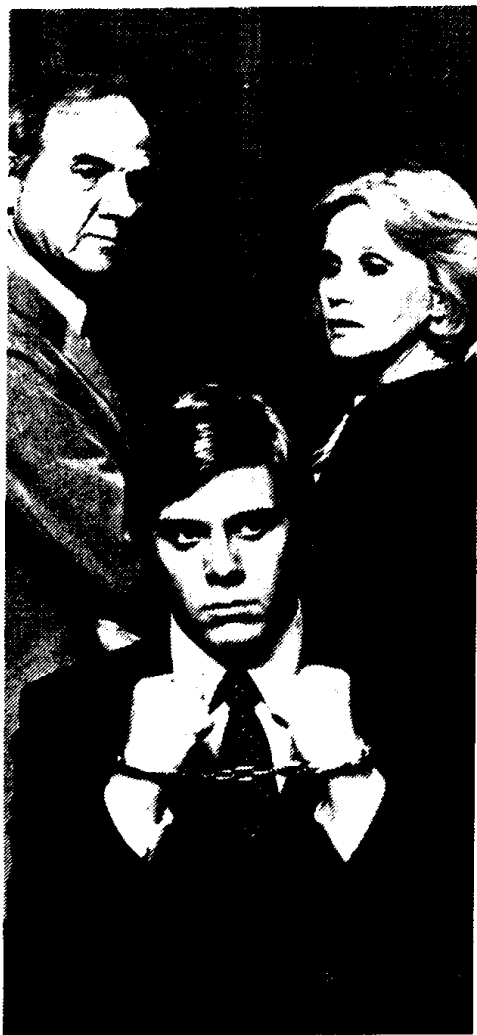
19.00 Remigratie, vaak een familiebreuk. Documentaire over een gezin dat naar Spanje terugkeerde.

19.20 Naar huis! Engelse serie met Jim Davison, George Sewell e.a. Afl.: De plicht roept. Jim vat zijn baan als chauffeur niet serieus genoeg op. Hij komt verscheidene keren te laat, maar waarom?

19.46 Trekking van de lottogetallen.

20.00 Journaal.

20.29 ■ Now, Voyager. Amerikaanse speelfilm uit 1942 van Irving Rapper met Bette Davis, Gladys Cooper, Claude Rains en Paul Henreid. Wan-

• Karl Malden, Eva Maria Saint en Gary Cole in 'Fatal Vision'. (Nederland 2 - 22.30 uur)

neer zij onder de funeste invloed van haar despotische moeder uit is, groeit een lelijk zenuwzwak meisje uit tot een zelfverzekerde schoonheid. Met behulp van een psychiater kan ze zich zelfs heenzetten over een kansloos lijkende romance.

22.30 Journaal.

22.48 Studio Sport.

23.13-23.19 Nieuws voor doven en slechthorenden.

• Angie Dickinson en Ronald Reagan (Duitsland 1 - 22.05 uur)

gemeenschappelijk Duits-Frans regionaal programma. Presentatie: Angelika Lipp-Krull en Jean-Claude Zieger.

13.00 Tennis: Grand Prix voor dames te Hamburg. Halve finale.

17.30 Antikes Kleinasien. Afl. 1: Die tanzenden Derwische van Konya. (herh.)

18.00 Sprache und Literatur. Vandaag: Horvath - Theater und Wirklichkeit.

18.30 Handkommunion - nein danke: Erzbischoff Levebvre in Acht und Bann. Documentaire.

19.00 Glaskasten.

19.26 Het Zandmannetje.

19.30 Der Traum vom freien Vaterland. Negendelige documentaireserie over het Polen in de 20e eeuw. Afl. 7: Aufstieg und Fall - Gomulka: 1956-1970.

20.15 Hölderlin, Tübingen, Turm. Tv-registratie van het openluchttheaterstuk van Uwe Zellmer en Bernhard Hurn naar werk van de dichter Hölderlin.

21.00 Südwest aktuell - Neues um Neun.

21.05 Hölderlin, Tübingen, Turm. Vervolg van 20.15 uur.

22.00 Omnibus. Italianen aan der Nahe: Gärten und Schicksale; Die Trajanssaule in Rom.

23.30 Wohin denn ich... Friedrich Hölderlin te voet op reis van Nürtingen naar Bordeaux en terug naar Stuttgart.

00.30 Laatste nieuws.

00.35-00.45 Gutachten-Geschieden. Pierre Bertaux leest: Briefe an Hölderlin.

Card Monte). Canadese speelfilm uit 1977 van Les Rose met Richard Gabourie, Chris Langevin e.a. Bushier is een gokker die mensen met vals spelen geld uit hun zakken weet te kloppen. Hij ontmoet de 11-jarige Toby, die van zijn pleegouders weg wil lopen. Na lang aarzelen besluit hij de leergierige jongen als partner te accepteren.

01.15-01.40.

Duitsland 3 West

12.35 Teletekstoverzicht.

13.00 Sport im Westen extra: Tennis Grand Prix toernooi voor dames in Hamburg. Commentaar: Volker Kottkamp.

16.10 Tolle Nächte in Las Vegas (Vi va Las Vegas). Amerikaanse speelfilm uit 1964 van George Sidney met Elvis Presley, Ann-Margret e.a. De autocoureur Lucky Jackson wil de Grand Prix van Las Vegas winnen. Om het inschrijfgeld te verdienen moet hij een baantje als kelner nemen...

17.30 Der Liebe auf der Spur. Afl. 3: Lass uns reden, hör mir zu.

18.00 CREDO - Glaube und Bekenntnis der Christen. Religieuze serie. Afl.: Die Schöpfung.

18.30 (TT) Lindenstrasse. Serie met Bernd Tauber, Andrea Spatzek, Mare-Luise Marjan e.a. Afl.: Alpträume.

19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine.

19.30 Sport im Westen.

20.00 ■ Eheposse (Skylark). Amerikaanse speelfilm uit 1941 van Mark Sandrich met Claudette Colbert, Ray Milland e.a. Na vijf jaar huwelijk loopt Lydia Kenyon weg bij haar man Tony, die alleen maar aandacht heeft voor geld, succes en carrière...

21.30 Grosse Interpreten im Gespräch und Konzert: Isaac Stern in Dublin.

22.20 David Tartakover - 40 Jahre Kunst und Politik. Portret van deze Israëliëse kunstenaar.

23.05 Die Abenteuer von Sherlock Holmes. Serie naar de verhalen van Sir Arthur Conan Doyle. Afl.: Een Skandal in Bohemia. Met: Jeremy Brett, David Burke e.a.

23.55-00.00 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

12.15 Vis à vis. Franse editie van een

Duitsland 1

10.00 Heute.

10.03 Sportschau. Herh.

10.35 ■ Savoy-Hotel 217. Duitse speelfilm uit 1936. (herh.)

12.05 Plusminus. Herh.

12.55 Persoverzicht.

13.00 Tagesschau.

13.15 Programma-weekoverzicht.

13.45 Der lange stille Weg - Geschichte der Pantomime. Documentaire over de geschiedenis van de pantomime. Deel 4: De dood van Pierrot.

14.30 Hallo Spencer. Kinderserie. Afl.: Ein Lied Ein Song.

15.00 (TT) Entscheidung am Kap Horn. Driedelige tv-film van Christian de Chalonge met Julie Christie, Jacques Perrin e.a. Afl. 1: Die Herausforderung. (herh.)

15.55 ■ 13 Stühle. Duitse speelfilm uit 1938 van E.W. Moser met Heinz Rühmann, Hans Momo e.a.

17.55 Tagesschau.

18.00 Sportschau met o.a. Bundesliga-voetbal

17.25 Hier und Heute unterwegs.

17.50-17.55 WWF.

18.55 WWF.

19.00 Markt.

19.25 Rolle rückwärts. Spelshow.

19.58 Programma-overzicht.

20.00 (TT) Tagesschau Wetter.

20.15 •• Im Krug zum grünen Kranze. Amusementsprogramma met volksmuziek. Presentatie: Ruth Monch.

21.45 •• Trekking van de lottogetallen.

21.50 Tagesschau.

22.15 Das Wort zum Sonntag. Meditatie van pater Rainer Maria Hori uit Bamberg

22.05 Der Tod eines Killers (The killers). Amerikaanse speelfilm uit 1964

TV-KANALEN, GOLFLENGTE

Kabel- en CATV-kanalen voor kabel- en schema-exploitant

■ = zwart wit programma
●● = stereo geluidsweergave
oo = tweetalig bij stereo-app
TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5 26 29 46 5 53 en 57

Nederland 2: 31 33 35 49 54 56 en 60

Nederland 3: 23 32 34 43 48 52 en 59

Duitsland 1: 9 12 24 en 46

Duitsland 2: 21 29 35 en 37

Duitsland 3 WEST: 39 48 50 55 en 58

Duitsland 3 (SWF): 40 55 en 56

Bergie TV 1: 10 en 44

Belgie RTBF 1: 3 en 47

Belgie Tele 21: 28 en 42

RTL Plus: 7 en satelliet

Sat 1: satelliet

3 Sat: satelliet

SSVC: 33 40 49 en 59

Sky Channel: satelliet

Super Channel: satelliet

TV 5: satelliet

RADIO

Radio 1: 95,3 en 100,3 mHz. 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)

Radio 2: 92,1 en 88,2 mHz (van 19.00-7.00 uur frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)

Radio 3: 103,9 en 90,9 mHz

Radio 4: 98,7 en 94,5 mHz

Radio 5: 100,8 kHz (298 m) en 991 kHz (1337 m)

Omroep Limburg: 95,3 en 102,1 mHz

BRT 2: 55,5 m (540 kHz). FM 22 36 en 39 (93,7 97,5 en 97,9 kHz)

Belg. Rundfunk: FM 5 26 en 45

RTL: 208 m (1440 kHz) van 5.30-19.00; FM 6 en 33 (88,9 en 97 mHz); KG 49 26 m (6090 kHz)

WDR 4: 93,9 en 91,9 mHz

België/TV 1

16.00-17.45 Sta op, mijn liefste (Arise my love). Amerikaanse speelfilm uit 1940 van Mitchell Leisen met Claudette Colbert, Ray Milland, Walter Abel e.a. Tom Martin is ter dood veroordeeld voor zijn aandeel als oorlogspiloot in de Spaanse burgeroorlog. De Amerikaanse journaliste Augusta Nash zegt echter dat ze zijn vrouw is en zorgt zo voor zijn vrijlating. Zij worden verliefd op elkaar, wat echter niet de bedoeling was.

17.55 Nieuws via teletekst.

18.00 Tik Tak. Animatieserie. (herh.)

18.05 Plons. Animatieserie. Afl. Plons en de schildpad. (herh.)

18.10 Foo Fur. Amerikaanse tekenfilmserie gebaseerd op figuren gecreëerd door Phil Mendez. Afl.: Footur, de grote opschepper

18.35 De Freggels. Poppenserie van Jim Henson. Afl. Molly's begrafenis (Molly's funeral). (herh.)

19.00 Joker-trekking.

19.05 Boeketje Vlaanderen. Toeristisch magazine met Toeristisch portret, Dit leuke land en Agenda. Presentatie: Gerty Christoffels vanuit Zolder na v. 25 jaar Terlamen

19.35 Lottotrekking. mededelingen en programma-overzicht

19.45 Nieuws.

20.10 Kunst-zaken. Aansl. Paardenkoersen

20.20 Achter de schermen. (Inside story). Zesdelige Britse serie van Moira Armstrong met Roy Marsden, Francesca Annis e.a. Afl.: Dood aangetroffen (Found dead).

21.10 LSP's Beach Party. Eerste verslag van het popconcert dat gisteren plaatsvond in Blankenberge met o.m. Bart Peeters, Bea Vandermaet, Dirk Blanchart, Liliane St.-Pierre, Jan Declercq. Regie: Ludo Cox.

22.00 Sport op zaterdag.

22.15 Nieuws.

22.25 Geestdansen. (Ghostdancing). Amerikaanse tv-film van David Greene over een oudere dame die een dam opblaast, omdat zij vindt dat dit werk haar vallei onleefbaar maakt. Met: Dorothy McGuire, Bruce Davison, Bill Erwin e.a.

23.55 Poolshoogte. Veertiendaagse astronomische rubriek van dr. G. Boddée. Vandaag: Maan bedekt Plejaaden.

00.05-00.10 Coda. "Das Mondlicht" van Edgar Tincl, uitgevoerd door Jo Baert, zang en Roemania Stantsjeva, piano.

België/TV 2

Geen uitzending.

België/RTBF 1

16.00 La pensee et les hommes. Filo-

• Roy Marsden en Francesca Annis (Belgie TV 1 - 20.20 uur)

solie en lekenmoraal. **16.30 Autosport:** De 24-uursrace van Francorchamps. **17.30 Noubanime.** Kinderprogramma: Vrouwtje Theelep. **17.40 Mission Casse-Cou** (Dempsey and Makepeace). Afl.: De ontvoering. **18.30 Autosport:** 24 uursrace van Francorchamps.

18.40 Joker-trekking. **18.45 Teletourisme.** Toeristisch magazine met Guy Le-maire. **19.20 Paardekoersen.** Lotto- en jokertrekking. **19.30 Journaal.** **20.00 Varietes a la une.** **20.05 Le Jardin extraordinaire.** Natuurdocumentaire over de landen rond de Middellandse Zee. **20.35 Autosport:** 24-uursrace de Francorchamps. **20.50 Attention les dégâts** (Double trouble). Amerikaanse avonturenfilm uit 1984 van Enzo Barboni, met o.a. Terence Hill, Bud Spencer en April Gough. **22.30 Autosport:** De 24-uursrace van Francorchamps. **22.40 Du cicle de la moto a la moto-culture.** De mythe van de motor. (herh.) Aansl.: Lotto- en Jokertrekking. **23.30-00.00** Laatste journaal.

België/Télé 21

Geen uitzending.

TV5

15.00 Strip tease. België op z'n smalst. **16.00 Jao d'an anaon.** Reportage. **16.50 Jeunes solistes.** Klassieke muziek. **18.00 Croque vacances.** **19.00 Jeunes solistes.** Vervolg van 16.50 uur. **20.00 Signes particuliers.** Magazine. **20.40 Au nom de la loi.** Rechtspraak. **21.45 Teletourisme.** **22.00 Journaal Télévisé.** **22.30-23.30 Styles** Nippon-no-bi. Reportage over de kunst in Japan.

televisie en radio

RTL Plus

15.55 Heute bei uns mit Nicole Bierhoff.

16.00 Die Welt der Schnorchel (The Snorkels). Tekenfilmserie. Afl.: "Schnorchelmanie" en "Das Rennen".

16.30 Was kostet die Welt. Spelprogramma met Oliver Spieker.

17.05 Kleine Alltagsgeschichten: Alpträume. Verhaal met Jean-Claude Arnaut en Jocelyne Darche.

17.20 Unglaubliche Geschichten (Twilight zone). Serie fantastische verhalen met Rainer Holbe. Vandaag: Fundsachen (Wong's lost and found emporium).

17.55 Einfach tierisch - Extra. Dierrenmagazine. Vandaag: Animal Express.

18.35 RTL-Spiel.

18.50 RTL aktuell. Actualiteiten en nieuws.

19.00 Anpfiff - Die Bundesligashow. Reportages, commentaar en gasten. Presentatie: Ullie Potofski en Günter Netzer. Spiel A.

19.15 Studiorunde.

19.25 Spiel B.

19.45 Studiorunde.

19.55 Spiel C.

20.15 Studiorunde.

20.20 Spiel D.

20.40 Studiorunde.

20.45 Zusammenfassung der 2. Bundesliga.

20.52 Studiorunde - Torstop.

21.05 Studiorunde - Statistik.

21.15 Weerbericht.

21.25 Alles Nichts Oder!? Talkshow met als gast Carlo Thränhardt.

22.05 Electric Boogaloo (Breakin' 2). Amerikaanse speelfilm uit 1984 van Sam Firstenberg met Michael Chambers, Lucinda Dickey, Adolfo Quinones e.a. Turbo, Kelly en Ozone, de kern van de "TKO-Crew" hebben zoveel muziek in hun bloed dat ze het hele land door kunnen dansen. Maar er zijn niet genoeg baantjes waar Breakdancers hun danskunst kunnen tonen. Daarom nemen ze het heft in eigen hand en openen een dansschool... (om 22.45 uur onderbroken voor reclame).

23.40 Weerbericht.

23.45-23.50 Bethupferl.

SSVC

11.35 Children's SSVC. Kinderprogramma met o.a. Around the world with Willy Fog.

12.10 Treasure Houses. Documentaire.

12.40 Wired. Muziekprogramma, gepresenteerd door Lenore Pemberton en Tim Graham.

13.30 Grandstand. Show Jumping uit Hickstead, autorenuten uit Goodwood en zwemmen.

18.05 Nieuws en weerbericht.

18.15 Hart to Hart. Serie. Afl.: Harts on Campus.

19.00 The Kate Robbins Show. Kate presenteert komedie en muziek.

19.25 Michael Barrymore's Saturday Night Out. Een cocktail van muziek en humor.

20.15 Glory Enough For All. Eerste uitzending van een tweedelige documentaire over een waargebeurd verhaal: de ontdekking van insuline.

'Ik wil eindelijk aan mezelf toekomen'

Simone Walraven

kiest voor

'anoniem' bestaan

HILVERSUM - Simone Walraven trekt zich per 1 oktober helemaal terug uit het radio- en televisiewereldje. Ze verlaat Veronica en gaat ook niet voor een andere omroep werken. Simone is 21 jaar en heeft het na vier jaar wel bekeken. „Ik kies nu eens voor mezelf. Ik wil dingen gaan doen waar ik sinds mijn zeventiende nooit aan toe ben gekomen. Ik wil af van de druk van de publiciteit en het herkend worden. Het klinkt misschien wat vreemd, maar ik wil gewoon mezelf kunnen zijn en niet steeds als de 'Bekende Nederlander' moeten leven.”

De opvolger van Simone bij Countdown wordt DJ Wessel van Diepen. Simone: „Wessel is een prima jongen en ik wens hem veel wijsheid en sterkte toe, want ik weet uit ervaring dat het niet meevalt om opeens publiek bezit te worden.” De Amsterdamse Simone Walraven kwam op haar zeventiende in dienst bij Veronica. Ze maakte eerst alleen radioprogramma's als Trend en presenteerde later op televisie het programma Schoolplein. Vorig jaar kwam Simone's leven in een nog hogere versnelling toen zij de presentatie van Countdown van Adam Curry overnam. „Toen ik vier jaar geleden eindelijk had gedaan ben ik bij Veronica full-time werken. Heel leuk, maar wel keihard werken omdat ik alles moest leren. Ik heb nooit een 'break' genomen, maar heb steeds iedere nieuwe kans die me werd geboden met heel veel enthousiasme en met beide handen aangepakt. Dat kost enorm veel energie. Ik heb me steeds voor honderd procent ingezet. Niet met tegenzin hoor. Ik was dolblij dat ik zoveel kansen kreeg, vooral omdat ik op mijn school steeds te horen had gekregen dat het voor heel veel jonge mensen moeilijk was om aan de slag te komen. Ik zag dat ook wel bij mijn schoolgenoten. Ze konden nergens aan de slag. Zelfs voor stage-lopen komen de meesten niet in aanmerking. Vandaar dat ik me bevoorrecht voelde.”

Goed begeleid

Simone wil beslist niet de indruk wekken dat zij met tegenzin haar werk heeft gedaan de laatste jaren. „Ik heb het fantastisch gevonden en ben ook heel dankbaar dat ik zo leuk terecht ben gekomen. Ik ben heel goed begeleid door Lex Harding. Heb mogen werken in een wereldje waarvan veel leeftijdgenoten alleen maar dromen, maar begin dit jaar was ik op vakantie en besefte plotseling dat er meer moest zijn dan popmuziek en publiciteit. Mijn leven was ook in zo'n stroomversnelling gekomen toen ik Countdown ging doen en ook nog eens de film 'Donna Donna' maakte. Iedereen sprak me aan op straat, een leger journalisten viel over me heen, winkeliers wilden me hebben voor het openen van winkels en zaalhouders voor het presenteren van drive-in-shows. Dat is niet mis. Je wordt geleefd. Ik heb daar zelf voor gekozen en wil daar ook niet zelig over doen, maar nu kies ik heel bewust voor een anoniem leven. Tijd voor mezelf. Nadenken over wat ik dan wel wil.”

„Het eerste half jaar ga ik alleen maar dingen doen die ik leuk vind. Zoals zelf muziek maken, theaters bezoeken, vrienden opzoeken en me oriënteren op de arbeidsmarkt. Ik denk dat best veel mensen zullen denken dat het arrogant is om zomaar te stoppen met dit werk. Maar ik ben het heel erg gaan relativeren. Ik zie dit echt als werk en andere mensen wisselen toch ook vaak van baan of stromen door. In januari heb ik voor mezelf besloten dat ik dit leven niet meer wil en ben toen goed gaan sparen. Tenslotte zit ik straks zonder inkomen en ik kan het NU waarschijnlijk een half jaar uitzingen. Als ik dan nog niet precies weet wat ik wil gaan doen, ga ik misschien wel ergens schoonmaken of in een winkel staan om aan geld te komen. Ik vind het waanzinnig als mensen dat raar vinden alleen maar omdat ik Simone Walraven ben die op tv is geweest. Ik ben gewoon een mens met eigen verlangens en wensen en ga beslist niet teren op succes dat ik heb gehad.”

Normaal leven

Simone vertelt dat zij zich verheugt op een 'normaal' leven. „De afgelopen jaren heeft iedereen zich met me bemoeit. Je moet dit doen, je moet dat doen. Ik had overal sociale controle. Niet alleen in Hilversum, maar ook als je gaat tanken, ook als je boodschappen doet, ook als je in je portiek staat en zelfs als je in je eigen huis zit, want dan belt Jan en Alleen aan je op. Ik kon echt niet meer relaxen. Begin dit jaar kreeg ik steeds vaker het gevoel van: dit is het allemaal niet waard, wat ben ik nou eigenlijk aan het doen? Waar leiden dit soort toestanden toe. Ik denk dat ik net op tijd aan die gevoelens heb toegegeven, want ik kreeg steeds vaker het gevoel dat anderen bezit van me hadden genomen en dat ik geen controle meer over mijn leven had. Mijn vriend, zelf muzikant, zei op een gegeven moment tegen me: Maar je kunt

toch stoppen? Toen dacht ik 'verdomd ik kan zelf aan de rem trekken'. Eigenlijk is het heel logisch maar als je in zo'n stroomversnelling zit realiseer je jezelf eigenlijk niet dat stoppen ook nog tot de mogelijkheden behoort.” Simone is eerlijk genoeg om toe te geven dat zij natuurlijk ook een heel bijzondere tijd heeft mogen beleven. „Het is toch fantastisch dat ik een man als Paul McCartney heb mogen interviewen. Ik was toen van te voren vreselijk nerveus en had me enorm goed voorbereid, maar toen hij er eenmaal stond viel alles weg. Hij was gewoon relaxed en heel aardig. Dat is prachtig en leuk voor een plakboek, maar ik blijf erbij dat er meer moet zijn dan popmuziek. Dat ga ik nu ontdekken en wie weet wat ik allemaal op mijn weg tegenkom...”

ATV-omroepen eens over weren reclame

Van onze rtv-redactie
HILVERSUM - Het besluit om niet mee te werken aan uitbreiding van de reclamezendtijd op Nederland 2 is „een collectief besluit van Avro, Tros, Veronica en de vier uitgeverij”, die gezamenlijk commerciële omroep in Nederland voorbereiden.

Volgens Avro-directeur Wibbo van de Linde is dit besloten in een poging „een einde te maken aan de onduidelijke politieke situatie, die nu al vanaf 20 mei duurt”. Op die datum presenteerden de drie omroepen en vier uitgeverij in Den Haag hun plan voor een commerciële omroep. „Wij willen nu graag eens antwoord van de politiek. Men houdt ons maar aan het lijntje.”

Van de Linde ergert zich vooral aan de scheve verhoudingen binnen de zend-

tijdverdeling. Hij memoreert dat de ATV-omroepen als zeer grote A-omroepen niet meer zendtijd krijgen dan omroepen, die de A-grens net overschrijden, terwijl Nederland 2 nu nog extra zendtijd moet inruimen voor de Ster. „Je kunt ons rekenen tot de smaakmakers van het omroepbestel. Onze programma's worden aangewend voor uitbreiding van de Ster, zonder een voor ons financieel gunstig gevolg. Daar bedanken wij voor.” Van de Linde verklaart dat het gezamenlijk besluit op 'voorzittersniveau' is genomen. Tros-directeur Cees den Daas is blijkbaar nog niet op de hoogte van dit besluit. Hij zegt zich de kritiek van Rob Out goed voor te kunnen stellen, en wil binnenkort met Avro en Veronica overleg over een gezamenlijk standpunt.

EINDREDACTIE: HARRIE CREMERS

Tel. 045-739273

Engelse close-harmonyformatie uit failliete groep geboren

Wall Street Crash is niet onderhevig aan modegrillen

● Wall Street Crash, al negen jaar een succesvolle close harmony-groep

KNOKKE - „We zijn negen jaar geleden in Londen pas echt begonnen, direct nadat we failliet waren verklaard. Ons eerste gezamenlijke optreden was na een week namelijk op een financiële ramp uitgedraaid. Vandaar de naam van de groep, met het woordje 'crash' (ondergang) erin, die toen geboren werd.” Negen jaar later kunnen de twee vrouwelijke en vier mannelijke leden van de nu wereldberoemde Engelse close-harmony-groep 'Wall Street Crash' het verhaal van hun moeizame start schaterend van het lachen vertellen.

Ze zijn nu allemaal rond de dertig jaar. Als prille twintigers ontmoetten ze elkaar in Londen toen ze drie maanden als 'backing-singers' (een soort achtergrondkoor) meewerkten aan een serie tv-shows. Ze hadden alle zes één ideaal: doorgaan in de wereld van de showbusiness. Maar in Engeland is de concurrentie voor solisten in het vak nog moordender dan elders in de wereld. In de uren, waarin er niet voor de tv-shows behoefte te worden gezongen, gingen de zes een eigen repertoire instuderen. Het grote voorbeeld in die jaren was de Amerikaanse topgroep 'Manhattan Transfer'.

Baron

Toen de serie tv-shows was geëindigd hebben ze wat geld kunnen lenen van een Westduitse baron, een goede bekende van één van ons. Met dat geld hebben ze voor een week een club gehuurd in de Londense wijk Chelsea. We nodigden per brief alle mensen uit, die bij de Engelse tv wat in de melk te brokkelen hadden. Na een week redelijk succesvol optreden moesten we stoppen omdat ons geld op was. Op dat moment meldde zich een man bij ons. „Mijn broer is producer bij de BBC,” zo sprak hij. „Hij is op het ogenblik in Amerika, maar hij moet jullie zien. Waar kan hij naar jullie komen kijken?”

„We wisten het voor elkaar te krijgen nog een avond in het Heathrow-hotel op te treden. De broer was inmiddels teruggekeerd uit Amerika.” Het bleek Gerry Maxyn te zijn. Een producer van wereldfaam, want hij begeleidde onder anderen Engelbert Humperdinck en Gilbert O'Sullivan naar wereldfaam.

Maxyn neemt het verhaal van de leden van 'Wall Street Crash' over: „Mijn broer had gelijk. Ik was onmiddellijk gewonnen. Die mensen werkten met zo'n aanstekelijk en

thousiasme, daar zag ik een goede toekomst voor. Zelfs als de show moest plaatsvinden in het met close-harmony zo verwerende Engeland.” Maxyn zorgde er voor, dat de groep binnen de kortst mogelijke tijd kon optreden in een toentertijd zeer populaire zaterdagavondshow op de BBC-tv. En als bij toverslag regende het vervolgens uitnodigingen voor optredens. Via tal van andere tv-shows steeg de populariteit van de groep razendsnel.

Specialiteit

Ieder lid van de groep bracht een specialiteit mee. De een had gedurende de opleiding goed leren te dansen en wist veel van choreografie. Een ander schreef teksten, een derde componeerde, een vierde had ervaring met een popgroep.

In de afgelopen negen jaar zijn al talloze talenten steeds beter tot hun recht gekomen. Close-harmony-groepen als 'Wall Street Crash' blijken al muzikale modes te trotseren en blijven langdurig populair. Gerry Maxyn: „In de eerste plaats komt dat omdat we songs brengen, die mensen graag horen. We voeren een show op die de mensen graag zien. Close-harmony-groepen zijn op die manier niet aan mode-grillen onderhevig. Daarnaast maakt de groep zelf repertoire en dat betekent, dat de muzikale mode van de tijd waar in dat repertoire ontstaat, in hun werk doorklinkt. Op de derde plaats komt dat ze er allemaal nog even veel plezier in hebben als negen jaar geleden.”

'Wall Street Crash' blijkt vooral in Italië veel successen te boeken. Bij dat terwijl Italianen nog meer dan Fransen bij hun eigen song- en artisten-cultuur zweren. Gerry: „De groep heeft vier keer voor het tv-station van Monte Carlo opgetreden. Bij één van die optredens was een producer van de Italiaanse tv aanwezig. Hij had een introductie-nummer nodig voor een film-serie, een langdurig op de Italiaanse tv zou lopen. Die intro is toen door 'Wall Street Crash' in Milaan ingezongen.

Hit

Een jaar lang klonk elke week op nummer op de Italiaanse tv. Het stuk is daardoor een hit geworden en daarmee was ook de naam van 'Wall Street Crash' gevestigd.”

Gerry: „Na het songfestival in Knokke, waar we als 'vedette'-groep het op het Europese vasteland op bekende talent Laura Skuce en de winnaars van het festival 1987 mochten voorstellen waren we ook te zien op het Haagse jazzfestival. Komende herfst hopen we een tournee te maken, die ons door Nederland voert en die eindigt in Carré. We brengen dan ook in Nederland ons nieuwe album uit en een nieuw single. Met nagenoeg allemaal nieuw eigen werk. En dat we alle muzikale mode-grillen overleven bewijst dat we met de muzikale trends meegaan. Ons repertoire wordt niet gedragen door alleen maar geheide hits uit het verleden.

'11.000 uur programma's over twee of drie jaar waardeloos'

Peekel zoekt 60 miljoen voor tv-beeldarchief

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM - „Er gebeurt op dit moment een ramp. Als we niet snel handelen dreigen beeldbanden, met 11.000 uur tv-programma's er op, over twee of drie jaar waardeloos te worden,” zegt Han Peekel, ex-programma-maker van de KRO-tv en nu directeur van een door hemzelf opgericht commercieel tv-productiebedrijf.

Omdat de Hilversumse omroepen er zelf geen geld voor uittrekken wil Peekel op de 'vrije markt' 60 miljoen gulden verzamelen om een commercieel te exploiteren beeld- en geluidsarchief op te starten. Peekel heeft al een aantal bankiers en zakenlieden bereid gevonden om een stichting te vormen. Via de Amsterdamse Beurs wil hij aandelen gaan verkopen. In een brief aan minister Brinkman (WVC) heeft Peekel de overheid gevraagd de toekomstige investeerders te garanderen, dat het beeldarchief over twintig jaar door de Staat der Nederlanden zal worden teruggekocht.

vorming van een beeldarchief gesproken in Hilversum. In die tijd is er ontzettend veel gewist om de beeldbanden opnieuw te kunnen gebruiken. Wat bewaard is gebleven

● HAN PEEKEL

„In 1999 zal er een groot aantal bejaarde Nederlanders zijn dat graag naar programma's uit het verleden zal kijken...”

ligt in Hilversum ongeordend opgeslagen. De kwaliteit van de beelden gaat elk jaar verder achteruit omdat er niets mee gedaan wordt,” zegt Peekel. Uit zijn eigen tv-verleden herinnert hij zich een programma vol unieke beelden van Wim Kan en Wim Sonneveld. Het programma had twee-een-halve ton gekost. Het werd na vertoning uitgewist, omdat hergebruik van de band een winst van 300 gulden opleverde.

Peekel: „Boekhouders waren in die jaren zeventig de kannibalen van Hilversum. Van een programma-serie als 'Ja zuster, nee, zuster' is niets bewaard gebleven en zo zijn er nog tal van andere series en programma's, die de tv-beeldgeschiedenis zouden moeten vormen.”

Als er niets gebeurt zijn we in Nederland over een jaar of twintig voor wat de beeld- en geluidsgeschiedenis afhankelijk van wat zich in Rusland of Engeland in de historische omroeparchieven aan beelden over Nederland bevindt. Als ideaal voorbeeld heeft Peekel Amerika voor ogen: daar worden bijna alle uitgezonden radio- en tv-programma's door een commerciële onderneming in een archief geëxploiteerd. Tegen betaling kan iedereen daar terecht.

Om de 11.000 uur aan beeldmateriaal te redden, die in Hilversum ligt te vergaan, is snel acht miljoen gulden nodig. Peekel heeft minister Brinkman gevraagd, die acht miljoen zo vlug mogelijk op tafel te leggen: „Dat gedooft geen uitsel”. Peekel: „Allerwege wordt de omroep in Hilversum geprivatiseerd. Er wordt al vele jaren gepraat over

de noodzaak in Hilversum een goed archief op te zetten. Er is wel een archief, maar daar zit anderhalve man alleen maar op te slaan wat de omroepen afstaan. Er moet een instituut komen waar iedereen terecht kan. In 1999 zal er een groot aantal bejaarde Nederlanders zijn, dat graag naar programma's uit het verleden zal kijken. Maar nog belangrijker is, dat de via beeld en geluid de geschiedenis bewaard blijft”.

EK voetbal beheerst kijkcijfers

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM - Het Europees kampioenschap voetbal in de Bondsrepubliek Duitsland overheerst alle kijkcijfers over de maand juni. De tien best bekeken en hoogst gewaardeerde uitzendingen van de vorige maand hadden alle met het voetbaltoernooi te maken. Dat blijkt uit

kijkcijfers van de dienst Kijk- en Luisteronderzoek van de NOS over juni. In de top-tien staan de zes voetbalwedstrijden, waarvan de finale met 8,6 miljoen kijkers Nederlands best bekeken programma aller tijden is. Verder was er ook veel belangstelling voor nabeschouwingen, de huldiging en de rondvaart in Amsterdam van

het Nederlands elftal. Die laatste uitzending staat met bijna 4 miljoen kijkers op de tiende plaats. Het voetbalsucces zorgde er ook voor dat Nederland 3 in juni gemiddeld beter bekeken werd dan Nederland 1. Maar de interesse voor het tweede net blijft het hoogst. Gemiddeld keken de Nederlandse televisiekijkers vorige maand 35 minuten per dag naar Nederland 2, 24 minuten naar Nederland 3 en 22 minuten naar Nederland 1. De dinsdag was de meest geliefde televisie-avond, op donderdagavond keken de minste mensen.